རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ།

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །འདིར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ དོན་འགྲེལ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ བློ་གསལ་གྱི་མགུལ་རྒྱན་སོགས་ བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0068

དེབ་གསལ་ཞུ་སྒྲིག་པའི་པར་རྩ་སོར་བཞག་བྱས་ཡོད།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༡༨ ཟླ་དང་པོར་གསར་དུ་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས།
༢༠༢༠ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༠ ལ་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱར་སྒྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་པ།

གསལ་བཤད།

འཕྲུལ་དེབ་འདི་ནི་ངོ་སྤྲོད་གསལ་བཤད་དང་ཞུ་སྒྲིག་པ་སོགས་དཔེ་ཆར་གསལ་བ་ལྟར། པར་རྩ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེས་གནང་སྟེ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ཚོམ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། འདི་ག་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཚོམ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་མཚན་སོགས་དུས་བསྟུན་སྒྲིག་བཀོད། ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གི་སྤྱི་སྒྲོལ་ལྟར་གྱི་དཀར་ཆག་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཚོམ་སྒྲིག་དང་། སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱབ་ཤ་སྦྱོད་པ་ལས་གཞན། ཞུས་དག་སོགས་བཏང་མེད་པར་མ་དཔེ་སོར་བཞག་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས་ཡོད་ན་དོགས་གནད་གང་ཡོད་དེབ་གསལ་ཞུ་སྒྲིག་པར་འབྲེལ་བ་གནང་རྒྱུ་དང་། ཞུ་སྒྲིག་པའི་པར་གཞི་དང་འདི་གའི་གསར་སྒྲིག་གི་པར་གཞིའི་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་དང་། མཉེན་ཆས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མཚན་རྟགས་སོགས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་པར་གཞི་ལྟར་མ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། ༡གོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་འཕྲིན་སོགས་མ་ཕྱི་དངོས་འགོད་ཐབས་མ་བྱུང་བ་སོགས་ལ། འདི་ག་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་པ་མཆོག་ལ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་བ་ཡིན།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་ལ་ཡོད།

དཀར་ཆག

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ། iii

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྒྱུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས། v

འདིར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བློ་གསལ་གྱི་མགུལ་རྒྱན། ༡

མཉན་བྱའི་དབང་པོའི་ཟུར་བཀོལ། ༣༡༥

འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ༤༢༣

འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ༤༧༧

ལེའུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད་མཐོང་བའི་ཡིད་འཕྲོག ༥༢༠

ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་གཏན་ཚིགས་དགུའི་རེ་མིག་འགོད་ཚུལ།........ ༦༠༣

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག ༦༠༨

༄བཀོད་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གནང་བ།

༄༅། །ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེའི་རྒྱ་བར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་བསྐོར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཅས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཕྱིས་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་གཙོས་དཔལ་ན་ལེ་ནྡྲའི་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་སོགས་ནས་རིགས་པ་དང་སྦྱོར་བས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་ཕུར་རྒྱལ་བོད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བོད་རང་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྔ་ཕྱིར་དར་རྒྱས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་སོགས་སུའང་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་བླ་མེད་བསྒྲུབས་ཡོད།

སྐབས་དོན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་དང་། སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཛོག་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་ཕར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཤད་པ་ཚང་ལ། དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་རྟོགས་པའི་མཐའ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྡུས་རར་

གྲགས་པའང་རྒྱས་བསྡུས་འཚམ་ཞིང་བློ་གསར་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་གྱི་སྒོ་འབྱེད་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཟབ་པས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ།

ད་ལམ་སེར་བྱེས་མཁས་སྐྱན་གྲྭ་ཚང་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཡིག་ཆ་པོད་ལྔ་སོགས་ཡིག་ཁག་གི་མ་དཔེ་སྔ་ཕྱི་གང་བྱུང་སྡུར་ཞིབ་ཀྱིས་ཞུ་དག་ངེས་འདོན་ཐོག་ཕྱོགས་སྒྲིག་པར་སྐྲུན་བགྱིས་པར་འབྲེལ་ཡོད་ཀུན་ལ་ཡི་རང་བསྔགས་བརྗོད་དང་། འབད་པས་བསགས་པའི་ལེགས་བྱས་ལ་བསྔོ་བ་དང་པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་ཆེར་ཡོང་བའི་སྨོན་ལམ་དང་བཅས།

ཏཱ་ལའི་བླ་མར་འབོད་པ། ༧ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆུ་སྦྲུལ་ཟླ་༩ཚེས་༤དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ཟླ་༡༡ཚེས་༧ལ།

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་རིམ་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

༄༅། །འདིར་འཛམ་དབྱངས་རྣམ་འཕྲུལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག[༢]རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྡུར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་བཞེངས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་ངོ་སྤྲོད་ཐུང་ཙམ་ཞུ་ན།

༡༽གྲྭ་བ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྱི་ལོ་(༡༥༤༥)ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དེབ་གཟུགས་སྟོད་སྨད་གཉིས་དང་། དེའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་སྐུ་འབུམ་པར་མ་བཅས་སུ། སྭ་སོར་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་བཞུགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དཔེ་རྙིང་བཅས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚིག་ནོར་ཙམ་མིན་པར་དོན་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་གྲྭ་བ་འདི་ལ་མ་འཇུག་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར། དེ་ཡང་དཔེར་མཚོན་ཙམ་ཞིག་འགོད་ན༑ སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་ཆ་ཁག་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྐུ་འབུམ་དང་མཚོ་སྔོན་པར་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་གང་རུང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་མྱོང་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་

ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་སྔོང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག །ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྤྱི་དོན་ལས་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཀག་པ་དང་ནང་འགལ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་།

ཡང་གྲྭ་ཚང་དང་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་མཐུན་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་བཀག་ཅིང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། གོང་གསལ་པར་མ་གཉིས་ལས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྣང་ཡང་འདིར་དཔེར་མཚོན་ཙམ་ཞིག་ཟུར་འདོན་བྱས་པ་ཡིན།

སྐུ་འབུམ་པར་མ་འདི་དབུས་པར་གྱི་དཔེ་རྒྱུན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདི་པར་ཤིང་གསར་བཞེངས་སྐབས་སུ་ཞུ་བཅོས་བྱས་འདུག་སྙམ་ཏེ། དཔེར་ན། རྗེ་བཙུན་པས་མཛད་པའི་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་པར་སྐྲུན་བྱས་པ་དང་། སྐུ་འབུམ་པར་སྐྲུན་བྱས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་བསྡུར་ནས་བལྟས་ན། སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ནང་བཅོས་ལྷད་མདོན་ཆེན་ཡོད་པར་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་བལྟས་ཙམ་གྱིས་ཤེས་ནུས་པའི་བཅོས་ལྷད་མང་དུ་སྣང་། འདིར་ཟུར་ཙམ་ཞིག་བཀྲིས་ལྷུན་པོའི་པར་མ་ལ་བཀྲར་དང་སྐུ་འབུམ་པར་མ་ལ་སྐུར་གྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ་འགོད་ན། བཀྲར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་ཅིང་། རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་ན། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐུར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐོས་སོ། །འདི་ལ་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ཡང་སྣང་སྟེ། གནས་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྡན་ན། ཞེས་ཐད་རྩིས་བྱས་ན་ཡིག་འབྲུ་སོ་གཉིས་ཙམ་ལྷག་བཙུག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཀྲར། བདག་ཀྱང་། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐུར། ཡང་གླུ་

སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་བདག་ཀུང་། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚིག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་དང་། ཡང་བཀྲར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་འགྱུར། ཞེས་ལས་མི་གསལ་ཡང་། སྐྲུར། འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་ཡིག་འབྲུ་བཅུ་གཅིག་ཚིག་ལྷག་བཅུག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞིབ་པར་པར་མ་གཉིས་ཀ་འོག་ཏུ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་ལ་གཟིགས།

༢༽བསྡུར་རྒྱུའི་མ་དཔེ་དང་ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་སྤར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་ཡིག་ཆ་དཔེ་རིང་དཔེ་རྙིང་གྲས་སུ། དྲང་ངེས་སྤྱི་དོན་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་དང་། རིགས་སྤྱི་དོན་དང་། སྦྱོར་ལམ་སྤྱི་དོན་བཅས་ཕྱུད་པས། གཞན་སྤྱི་མཐའ་ཟུར་བཀོལ་དང་། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། གསུང་ལན་ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ཤཱཀ་ལན་ལྷ་ངན་སུན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནམ་ལྕགས་ཐོག་འཕེབས་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྙིང་དཔེ་རིང་གྲས་སུ། ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ཟུར་བཀོལ་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་ཆ་ཚང་དང་། དབུ་མ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་དང་། དགག་ལན་གཞུང་ཚན་གསུམ་དང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་རོལ་མཚོ་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གྲས་སུ། ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཟུར་བཀོལ་ཆ་ཚང་དང་། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

བཞི་པ་སྐུ་འབུམ་པར་མ་དཔེ་རིང་གྲས་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བསྡུར་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདི་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་གྲས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་སྤར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གྲས་དང་། དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་དང་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྟར་དཔེར་མཚོན་ཙམ་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།

ལྡེ་བ་ཕྲི་ལིའི་པར་མའི་གྲས་ནས་གསུང་ལན་ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ཤཱཀ་ལན་ལྷ་དན་སྨུན་སེལ་དང་། གོ་ལན་གནམ་ལྕགས་ཐོག་འབེབས་དང་གསུམ་བསྡུར་གཞིའི་གྲས་སུ་བཞུགས།

ཏྲུག་པ་ཟུར་ལྷའི་ཡིག་ཆ་ནི། མཚོ་སྔོན་པར་མ་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ཆ་ཚང་དང་། ལྷ་ས་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཚང་དང་། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དང་དགའ་བྱང་གྲྭ་ཚང་བཅས་ནས་ སྔ་ཕྱིར་པར་སྐྲུན་གནང་བའི་གྲས་ནས་པོད་ལྡེ་ཆ་ཚང་དང་། ཟིན་ཕན་ནས་པར་སྐྲུན་བྱས་པའི་དགག་ལན་སྐོར་དང་གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་པོད་ལྡེ་ཆ་ཚང་བཅས་ཟུར་ལྷའི་ཡིག་ཆའི་གྲས་སུ་བཞུགས་ཡོད།

བདུན་པ་འདིར་བསྡུར་གཞི་དང་ཟུར་ལྷའི་གྲས་སུ་མ་འཁོད་པར་རྫེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཆ་ཚང་ཞིག་ཉིན་ཧོང་དུ་ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་པར་རྙིང་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་། རྒྱ་གར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དུ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྡུར་གཞི་དང་ཟུར་མཆན་གང་གི་གྲས་སུའང་མེད།

༣ ༽ལུང་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་པར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེབ་གྲངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། བཞི་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་དང་། ལྔ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཚན་དང་། དྲུག་པ་ཤོག་གྲངས་ཡིག་ཕྲེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༣༧། ཁ། སྔོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༡༧’༦ལྟ་བུ་ཡིན། འདིས་བསྟན་འགྱུར་ལའང་མཚོན་ནས་ཤེས་ནུས། གཉིས་པ་བོད་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དང་པོ་གང་གི་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་པོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་དང་། བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དང་། ལྔ་པ་ཤོག་གྲངས་ཐིག་ཕྲེང་བཅས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཙ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་། ༡༦༧་༦། ལྟ་བུ་ཡིན།

༤ ༽བསྡུར་མཆན་འགོད་སྟངས་ནི། པར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྔར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱབ་དགོས་རིགས་ལ་མདུན་རྟགས་(ན)དང་རྒྱབ་རྟགས་ལ་(བ)བཅས་བཀོད་ཡོད། ལུང་བསྐུལ་ཀྱང་མ་

རྙེད་པ་དང་། རྙེད་ཀྱང་ལུང་མཚན་བཏགས་མཁན་ངོས་ནས་ལྷག་ལུས་ལ་བྱུང་བ་གཅིག་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིག་ཆར་བྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ཡོད་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདིར་དམིགས་བསལ་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། རྗེ་བཙུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་ལུང་བཀོད་པ་རྣམས་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་མར་བྲངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཡང་། འདིར་ཡུམ་བར་མའི་ལུང་མཚན་བཀོད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མར་གཞིར་བཞག་ནས་བཀོད་ཡོད་པས་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཚིག་མི་འདྲ་བ་ཕྲན་བུར་སྣང་།

༥༽དཔེ་བསྡུར་མའི་མཚན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། སྤར་བོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གྲས། སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཐོག་ཁར་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཚུང་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་༼ག༽དང་། སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་༼ཕ་༽དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཆ་ལ་༼ཏ༽དང་། ལྡི་ལིའི་པར་མ་ལ་༼ད༽དང་། སྐུ་འབུམ་པར་མ་ལ་༼ཀ༽དང་། སྨག་སའི་པར་མ་ལ་༼བ༽རྟགས་བཏབ་ནས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་མཚམས་སུ་གྲྭ་ཚང་དང་དཔེ་མཛོད། འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་རྙིང་བཅས་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་གཞུང་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ཅིང་། མི་མཐུན་གཞན་ཇི་ཡོད་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། པར་མ་ཕན་ཚུན་བསྡུར་འབྲས་སུ། ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། མི་འདྲ་བ་སྟེ་ཆད་ལྷག་མི་འདྲ་གསུམ་སོགས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཉན་སྟབས་བདེའི་ཆེད་དུ་དེའི་གོང་འོག་གི་ཚིག་རིས་དང་སྦྲུར་ནས་ཚིག་གསལ་པོར་བཀོད་པ་ལས་ཆད་རྟགས་དང་ལྷག་རྟགས་གང་ཡང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་མེད། ནོར་མཆན་དང་ལུང་མཚན་དང་དཔེ་བསྡུར་མའི་མཆན་བཅས་ལ་ཨང་རྟགས་སྐོར་ཁྲིམ་མ་འདི་( )བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད།

༦༽ནོར་མཆན་བཏགས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། གཞི་མཐུན་ལ་འ་འཐུན་དང་། ས་མཚམས་ལ་འ་འཚམས་བྲིས་པ་སོགས་ནོར་བ་རྒྱུན་འབྱམས་རྣམས་དང་། ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤྱས་ལྟ་བུ་པར་ཤིང་ཡིག་འབྲུ་ཆག་སྐྱོན་བྱུང་བ་ཁག་དང་། ས་བཅད་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་གོང་འོག་གྲངས་འཁྲུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡི་གེ་ནོར་ངེས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་

ལས། ཚིག་དོན་ངོས་མ་ཟིན་པ་བརྟག་དགོས་པའི་རིགས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་འགྱུར་བ་བཏང་མེད། ནོར་བ་ངོ་ཤེས་ངེས་ཅན་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་མཆན་སྦྱར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་གང་བཅོས་པ་རྣམས་ངོས་ཟིན་པའི་ཆེད་དུ་ཕལ་ཆེར་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ནོར་བ་གཅིག་མཐུན་ཏ་ཙང་མང་བའི་རིགས། དཔེར་ན། ས་མཚམས་ལ་ས་འཚམས་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས། གོང་འོག་རེ་ཟུང་ལས་ཐམས་ཅད་མཆན་དུ་བཀོད་མེད། བྱ་ཚིག་ཡིག་གཟུགས་མི་མཐུན་པར་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བསྡུར་གཞིའི་མ་དཔེ་རྣམས་ལས་གང་ཡོངས་གྲགས་དང་མཐུན་ཚབ་ཆེ་བ་རྣམས་དཀྱུས་སུ་བཀོད་ནས་གཞན་རྣམས་འོག་མཆན་བཏགས་ཡོད། ཡིག་ཆར་དྲངས་པའི་ལུང་ལ་ཚད་ལྷག་ནོར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་གང་དྲངས་རྒྱུའི་ལུང་གི་མ་དཔེ་དང་ཞིབ་བསྡུར་ཐོག་དེའི་ཤོག་གྲངས་ཐིག་ཐྲེང་བཅས་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་མིན་པ་ལ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ལྟ་བུ་ལུང་མིང་ནོར་བའི་རིགས་ལ་གསལ་བཤད་ཙམ་རེས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད།

༢༽དག་གཅིག་འགྱུར་གྱི་སྐོར། སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་བོད་ལུའི་ནང་གསེས་ལ་དག་གཅིག་འགྱུར་མ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུ་གཞུང་གཅིག་གི་གོང་འོག་ལའང་དག་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་དཔེར་ན། རྟགས་བསལ་རྟགས་གསལ། ངོས་སྐལ་ངོ་སྐལ། མངོན་འགྱུར་བ་མངོན་གྱུར་པ། འགྲེལ་བ་འགྲེལ་པ། མཐའ་དཔྱད་མཐའ་བཅད། གོ་རིམ་གོ་རིམས། ཊཱི་ཀ་ཊཱིཀྐ། ཅིག་ཆར་ཅིག་ཅར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་། འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་གཅིག་པོ་མིན་པ་ཡིག་ཆ་གཞན་དང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གི་ནང་དུའང་ས་ཁྱབ་རྗེ་ཁྱབ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞུང་དོན་གོ་བ་ལེན་པ་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་མེད་པར་བརྟེན། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་དུ་མ་ཞིག་གིས་འདི་རིགས་རང་སོར་འཇོག་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བའི་སྐོར་དགོངས་འཆར་བྱུང་བ་བཞིན་སྔར་བཅོས་ཟིན་ལྷག་ལུས་བྱུང་བ་ཕུད་གཞན་པར་རྙིང་དུ་གང་འཕོད་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

༣༽བོད་གྲངས་སྒྲིག་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་སྐབས་སུ་བོད་གྲངས་གོ་རིམ་འགོད་སྟངས་ཐད་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལས་སྔགས་དང་པོ། བོད་ལྔ་ལས་དབུ་མ་དང་པོར་

མཛད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་སྣང་ཡང་། འདིར་བོད་ལྗུའི་གོ་རིམ་རྣམས་གཙོ་བོར་སེར་བྲེས་གྲྭ་ཚང་གི་རྩོད་པའི་བང་རིམ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་ཡིན། བསྡུས་གྲྭ་གསུམ་བློ་རྟགས་གཉིས་བཅས་རྗེ་བཙུན་པའི་ཡིག་ཆ་མིན་ཡང་སེར་བྲེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆའི་གྲས་སུ་བཞུགས་པར་བརྟེན། འདིར་བོད་བཅུ་དྲུག་གི་ཐ་མར་བསྒྲིགས་འཇུག་བྱས་ཡོད། རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་རྙིང་ཁག་ཏུ་ཕར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་རྣམས་ལ་བོད་ཀ་པ་ནས་ཏ་པའི་བར་བོད་དགུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལ་བོད་ཀ་པ་ནས་ང་པའི་བར་བོད་བཞིར་བྱས་ནས་འདུལ་མཛོད་དབུ་མ་ཉུར་བཀོལ་སོགས་ལ་བོད་རྟགས་མ་མཛད་ཀྱང་། འདིར་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྲུར་མ་བོད་གསར་བསྒྲིགས་སྐབས་སུ་བོད་ཀ་པ་ནས་མ་པའི་བར་བོད་བཅུ་དྲུག་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད།

དེ་ཡང་བོད་དང་པོའི་ནང་རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་རྣམ་ཐར། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་བཞུགས། བོད་གཉིས་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དབུ་ནས་སྤྲིན་ལྷ་མངོན་ཤེས་བར་དང་། བོད་གསུམ་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་སྤྱི་དོན་ནས་སྐབས་དང་པོ་མ་རྫོགས་བར་དང་། བོད་བཞི་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་ལྔ་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་དྲུག་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་ལྔ་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཆོས་སྐུའི་སྤྱི་དོན་བཅས་ཆ་ཚང་དང་། བོད་བདུན་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དྲང་ངེས་སྤྱི་དོན་བཅས་དང་། བོད་བརྒྱད་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དང་། བོད་དགུ་པའི་ནང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་དང་འགོག་སྙོམས་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། བོད་བཅུ་པའི་ནང་བསམ་གཟུགས་རྟེན་འབྲེལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་དང་། བོད་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་འདུལ་བའི་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བཅུ་གསུམ་པའི་ནང་མཛོད་སྤྱི་དོན་དང་། བོད་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་རྣམ་འགྲེལ་འགྲེལ་པ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ། མཆན་བྲལ་ཉུར་བཀོལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ལེའུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་བཅས་དང་། བོད་བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་གསུང་ལན་ཀླུ་

སྒྲུབ་དགོངས་རྒྱན། ཤཱཀ་ལན་ལྷ་དང་ཞུན་སེལ། གོ་ལན་གནམ་ལྕགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་དང་། པོད་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་བསྡུས་གྲྭ་ཆེ་ཆུང་གསུམ། ནྀོ་རྟགས་གཉིས་བཅས་བསྒོམས་པོད་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ཐོག་བསྒྲིགས་བཀོད་བྱས་ཡོད།

༩༽དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། སྤྱིར་དཀར་ཆག་སྒྲིག་སྟངས་ལ་གདན་ས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་རྩོད་པའི་གཞུང་ཚན་ཁག་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་སྲོལ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ། དཔེར་ན། དབུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། རྒྱལ་སྲས་ཆུང་བ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་སྐབས་སུ། རྟགས་གཞན་བཞི་པ་དང་། སུན་ཁྱུང་བུམ་གཟུགས་ལྟ་བུ་གདན་ས་རང་དུ་ཐ་སྙད་གྲགས་ཆེ་བ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ལྟར་ས་བཅད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་བརྗོད་བྱའི་སྤྱི་ཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་བསྒྲིགས་པ་དང་། ཡང་ས་བཅད་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་བསྒྲིགས་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་ས་བཅད་གཙོར་བཟུང་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དཀར་ཆག་ཏུ་ས་བཅད་བཀྲམ་པའི་སྐབས་སུ། མ་བཙོས་ཐབས་མེད་འགའ་ཞིག་ལས། གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་གཉིས་ལས་དང་། གཉིས་སོ་དང་། གཉིས་ནི་ལྟ་བུ་གང་འཁོད་དཀར་ཆག་ཏུའང་རང་སོར་འཇོག་པ་ལས་ཚིག་བདེ་མིན་དང་། གཅིག་འགྱུར་དགོས་ཤག་གིས་འགྱུར་བ་གཏོང་བ་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད། གཞུང་དུ་དགག་གཞག་སྤོང་གསུམ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཡོད་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀྲམ་ཡོད།

༡༠༽བྱ་བ་འདི་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་སྟངས་ཀྱི་སྐོར། ལས་བྱེད་ལ་སྡེ་ཚན་ལྔར་བཅད་དེ། དང་པོ་ལུང་འཚོལ་མཁན། གཉིས་པ་མ་དཔེ་དང་བསྡུར་མཁན། གསུམ་པ་གློག་ཀླད་དུ་འཇུག་མཁན། བཞི་པ་དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན། ལྔ་པ་དེབ་གཟུགས་སྒྲིག་མཁན་དང་ལྔར་དབྱེ་བའི་ནང་ནས། ལུང་འཚོལ་བ་དང་དཔེ་བསྡུར་བ་ཕལ་ཆེ་བ་ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༣)ལོའི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་དང་དབུ་མ་གསར་རྙིང་དང་ཕར་ཕྱིན་བཅས་འཛིན་གྲྭ་ལྔའི་ནང་ནས་ལོ་སྔ་མའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་གནས་རིམ་མཐོ་ཤོས་ཁག་ནས་འདེམས་བསྐོས་བྱས། དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན་ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༣)ལོའི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ་བ་རྣམས་ཡིན། གོང་གསལ་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་པར་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་དང་ཕན་ཚུན་ཞིབ་

བསྡུར་ལེགས་པར་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པས་ཐ་མའི་བསྐྱར་ཞིབ་དང་། དེ་ལས་ནོར་ལྷག་ཆད་གསུམ་གང་བྱུང་གློག་ཀླད་དུ་འཇུག་བསྒྲིགས་ལེགས་པར་ཟིན་རྗེས་བསྐྱར་དུ་མ་དཔེ་ཁག་དང་བསྡུར་ནས་བསྐྱར་གློག་ཐེངས་གཅིག་བྱས་ནས་ཐ་མའི་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།

༡༡༽ལས་གཞི་འདིའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་སྐོར། ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༢)ལོ་མགོར་སྐབས་དེའི་༧སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དབུ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་། སྐབས་བཅུ་དགུ་པའི་ཕྱག་མཛོད་དང་། དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པ་དང་། དཔེ་བསྡུར་མའི་ལས་བྱེད་ཆ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་བཀའ་བསྡུར་ལྷུག་པོར་གནང་སྟེ་(༢༠༡༣)ལོར་གྲྭ་ཚང་ཚོགས་ཁང་ནང་དུ་བསྐྱར་དུ་༧སྐྱབས་རྗེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབུར་བཞུགས་ཐོག་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་པོད་གྲངས་གཏན་འབེབས་དང་གོ་རིམ། པར་སྐྲུན་བྱེད་ཕྱོགས་དང་། དག་གཅིག་འགྱུར་དགོས་མིན་སྐོར་དང་། ཐ་ན་རིན་ཆེན་སྤུངས་ཤིད་འགོད་སྟངས་ཡན་ཆད་བཀའ་བསྡུ་ལྷུག་པོར་གནང་སྟེ་ཐ་མའི་ལས་རིམ་སྐོར་ཐག་བཅད་བྱས་པ་བཅས་སོ། །

བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༤༢དང་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥.༡.༡༨ཉིན་

སེར་བྱེས་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།

༄༅། །འདིར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ དོན་འགྲེལ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ བློ་གསལ་གྱི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་ བྱ་བ་འཆད་པ་ལ།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

འདིར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ལས། གཞུང་སྤྱིའི་འཆད་ཚུལ་དང་། སྤྱི་དོན་གྱི་དཀའ་གནས་རྣམས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་སྐུ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་སྒྲོག་[1]པའི་གསུང་། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཐུགས། །མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་[2]གཙུག་གིས་མཆོད། །ཚོགས་གཉིས་གངས་རིའི་སྤོ་ལ་

[1] ག་༡་ན་༣་སྒྲོགས། པ་༡་ན་༣་སྒྲོགས།
[2] ག་༡་ན་༣་དབང་པོ། པ་༡་ན་༩་དབང་པོ།

གནས་བྱས་ནས། །ཐུབ་པའི་བསྟན་དང་སྟོན་[༡]པ་སྐྱོན་མེད་ཅེས། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ང་རོ་ཆེར་སྒྲོག་པ། །སྨྲ་བའི་སེངྒེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རྒྱལ། །སྡེ་བདུན་མཛད་པའི་དགོངས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་པ། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་སྤྱན་གྱིས་ལེགས་གཟིགས་ནས། །གཞུང་དེ་གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་འདོམས་མཛད་པ། །སྨྲ་བའི་ཉི་མ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་འདུད། །རིགས་ལམ་རྩིབས་སྟོང་ལྡན་པའི་འཁོར་ལོ་ཡིས། །ཐུབ་བསྟན་ས་ཆེན་བཞི་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་། །ཕས་རྒོལ་གཞན་སྡེ་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བ། །བློ་བཟང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་དེ་ལ་འདུད། །མགོན་དེའི་ཆོས་ཀྱི་ཙོད་པཎ་དྲི་མ་མེད། །གང་གི་དབུ་ལ་རྣམ་པར་བཅིངས་[༢]པ་ལས། །ཐུབ་དབང་བསྟན་པའི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བ། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དར་མའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིང་ལུགས་བླ་ན་མེད། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་འདིར་རྒྱས་པར་བྱེད་ནུས་ཞེས། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལུང་བསྟན་བརྙེས་གྱུར་པ། །བསྟན་པའི་བདག་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ལ་འདུད། །དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་མཐུ་གྲུབ་པས། །ཞིང་འདིར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་བྱ་བ་ཡིས། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་བཅུར་སྤེལ་བ་ལ། །བྱང་ཕྱོགས་མཁས་པའི་ཁྲིད་ན་ལྷམ་མེ་བ། །ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་དང་། །མཁས་པའི་དབང་པོ་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཞབས། །སྨྲ་བའི་སེང་གེ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་སོགས། །བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་ཡོངས་འཛིན་རྣམས་ལ་འདུད། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་རང་རྒྱལ་སློབ་མའི་ཚོགས། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་གྲགས་པའི་གཞུང་། །རྣམ་འགྲེལ་

༡ ག་༡་ན་༥་བསྟན་པ། པ་༡་ན་༥་བསྟན་པ།

༢ ག་༤་ན་༤་འཆིངས། པ་༤ན་༤་འཆིངས།

ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ། །རྒྱལ་ཚབ་དར་མའི་ལུགས་བཞིན་དབྱེ་བར་བྱ། །

འདིར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་བློ་གསལ་གྱི་མགུལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་འཆད་པ་ལ། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་སཾ་གྲི་ཏའི་སྐད་དུ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ། པྲ་མ་ཎ་ཝར་ཏི་ཀ་ཀཱ་རི་ཀ། ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ཡང་པྲ་མ་ཎ་ཞེས་པ་པྲ་དང་པོ་དང་། རབ་དང་། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ནི། ཚད་མའི་སྐད་དོད་པྲ་ཞེས་པ་གཙོ་བོ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པའམ། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་དོན་དུ་བཞེད་ལ། འདིར་པྲ་ཞེས་པ་དང་པོ་དང་། མ་ཎ་ཞེས་པ་འཇལ་བ་ལ་འཇུག་པས། དང་པོ་འཇལ་བ་ཞེས་པ་དོན་འགྱུར་དུ་བྱས་ནས། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་དོན་དུ་བཞེད།

འོ་ན། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་པའི་ཚད་མ་དེ་གང་། དེའི་དོན་རྣམ་པར་འགྲེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་དང་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་དང་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཚད་མ

ཞེས་མིང་གི་བཏགས་ནས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་བསྡུགས་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་ཅན་གྱི་ཚིགས་བཅད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་བསྡུགས་ཀྱི་སྡེབ་སྦྱོར་དེ་གང་ཞེ་ན། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཡིག་འབྲུ་བདུན་པ་གཅིག་ལ་བྱེད་པར་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་འདིས་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་དང་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།[1] རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བསྟན།[2] ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། མེད་པ་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་[3]མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་དངོས་བསྟན། བློ་ཡི་ནུས་པ་ཆུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་ནོ། །

འོ་ན། རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བསྟན་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།[4] རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་ནས། མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ་

---

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༢༦༤་ན།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༢༦༤་༤།

༣ ག་རྣ་ན་༢་བར་གྱི། པ་རྣ་ན་༦་བར་གྱི། ཏ་རྣ་ན་༢་བར་གྱི།

༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༢༦༤་ན།

འཇུག་པའི་བྱ་བ་མཆོད་བརྗོད་བསྟན། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་དེ་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན། རྟོག་པའི་དྲ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པའི་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཤཱཀྱ་བློའི་ལུགས་དང་། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ལུགས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །

དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགོས་དོན། བསྡུས་དོན། ཚིག་གི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་རང་ཉིད་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོད་བསྟོད་ནས་ཞུགས་པ་ལས་བསོད་ནམས་སྐྱེ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཤཱཀྱ་བློས། [༡] ཡ་རབས་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་བདག་ཉིད་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན་སློབ་དཔོན་འདི་ཡང་བདག་ཉིད་དམ་པ་རྣམས་དང་སྤྱོད་པ་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལྷ་ལ་བསྟོད་པས་བསོད་ནམས་འཕེལ་ལ། བསོད་ནམས་འཕེལ་བས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་བགེགས་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཟེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༥༥.༢།

པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀུང་སྤང་བསྟོད་ནས་ཞུགས་པས་བསོད་ནམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་དུ་གཟིགས་ནས་རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་བརྩམས[༡]་སོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་བསྡུས་དོན་ལ། བསྟོད་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་དྲ་བ། ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི། འོད་ཟེར་དག །ཀུན་ནས་འགྲོ། ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཕྱག་འཚལ། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་སྐད་དུ་ཤཱཀྱ་བློས།[༢] གང་གི་ཚེ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གྲགས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་མི་བཟུང་བ་དེའི་ཚེ་ན། འདི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་བསྟོད་པ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས་ཏེ། ཕྱག་འཚལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་ཕྱག་འཚལ་བའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བསྟོད་པའོ། །བསྟོད་པ་ཡང་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཐབས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ་ཞེས་གསུངས[༣]། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །ཞེས་

---

༡ ག་༢་བ་༦་རྩམས་སོ། །པ་༤་ན་༢་རྩམས་སོ། །

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཧེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༥༦་༤།

༣ ག་༤་ན་༢་གསུང་། པ་༤་ན་༦་གསུང་།

པས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། ཟབ་པའི་སྐུ་མངའ། ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ཆེའི་སྐུ་མངའ། ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཤཱཀྱ་བློས།[1] རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། སྤྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཟབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་དང་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྔར་བསྟན་ནས། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་སུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ན་གཞན་དོན་བྱ་བར་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱ་བློས།[2] རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ན་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བར་ནུས་པར་འགྱུར་བས་དང་པོར་འཆད་དེ་གོང་མས་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཚིག་གི་དོན་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མངའ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། བདག་འཛིན་གཉིས་ཆོས་ཅན། དྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཟེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༤༥༨་༡༣།
[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཟེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༤༥༨་༡༠།

ཤཱཀྱས།[༡] རྟོག་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ། ཁམས་གསུམ་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་དྲ་བ་སྟེ། འཆིང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐུ་གང་དག་ལ་དེ་རྣམ་པར་བསལ་ཅིང་དྲ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འདིས་ནི་སྤྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ལོངས་སྐུ་ལ་ཟབ་པ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ལོངས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་གཟུགས་ཁམས་ཁོ་ནར་བཞུགས། གདུལ་བྱ་སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། ས་ར་གནས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་འདོད་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཅི་རིགས་སུ་བཞུགས་ཤིང་། གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་དོན་དངོས་སུ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱཀྱར།[༢] ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྱད་པར་དག་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ། ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་[༣] བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། [༤]ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་

[༡] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༨། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༥༦་༡༥།
[༢] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༨། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༥༦་༣༠།
[༣] ག་༤་བ་༦་ཀྱི། པ་༥་ན་༣་ཀྱི།
[༤] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༨། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༥༧་༡།

ཕྱིར། ཐབ་པ་དང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུ་མངའ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སར་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱར།[༡] བཟང་པོ་ནི་དགེ་ལེགས་ཏེ། མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ལ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་སྟེ། མ་ལུས་པར་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའོ། །འདིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པར་ཆོས་བསྟན་པས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་བསྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱར།[༢] གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ནི། འོད་ཟེར་དག་ཀུན་ནས་འཕྲོ། ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བཤད་དེ། འོད་ཟེར་དག་ནི་འོད་ཟེར་རྣམས་སོ། །འདིར་ནི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་འགྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་དག་ཁོ་ན་འོད་ཟེར་དང་འདྲ་བས་ན། འོད་ཟེར་དག །ཅེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཞེས་པའི་སྒྲ་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་བརྗོད་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་

[༡] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༥༢་༦།
[༢] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༥༢་༩།

ཡང་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་དྲྭ་བ། ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། འོད་ཟེར་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཕྱག་འཚལ། ཞེས་པས་འཆད། ཚིག་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་སྟེ། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལོངས་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཟབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་དང་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱ།[1] གང་གི་ཚེ་གྲགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དེའི་ཚེ་ན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་ཞིག་ལ་གྲགས་པས་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་ནི་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་ནི་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༦། ཚད་མ་ཅེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༥༢་༡༩།

འདི་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཉིད་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ལས་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཟབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་སོ། །རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐུ་གསུམ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་བ་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི། རྟོག་པའི་དྲ་བ། ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན། བྲམ་ཟེ་ལས།[1] ཕྱེད་སྔ་མས་ནི་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བརྗོད་ལ། ཕྱི་མས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྟོག་པའི་དྲ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལས།[2] རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅམ་གྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་དང་མི་འབྲལ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས། ཞེས་པས་བཤད། ཟབ་ཅིང་། ཞེས་པས་ལོངས་སྐུ་དང་། རྒྱ་ཆེ། ཞེས་པས་སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༡། ཚད་མ་པེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༤༣༥-༥།
[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༡། ཚད་མ་པེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༤༣༥-༡༢།

ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལས།[1] ཟབ་པས་ནི་གཞན་གྱི་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྟེན་འདི་ཉིད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་དང་།[2] རྒྱ་ཆེ་བས་ནི་གཞན་དང་མཚུངས་པ་མེད་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དེ། ལམ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རེ་ཤིག་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ནི། དེ་ལ་མི་འམ་ལྷ་གང་གིས་ཀྱང་བསྐྱུན་[3]དུ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལས།[4] ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པར་བརྗོད་དོ། །ཀུན་ཏུ་ལེགས་པ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལེགས་པ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་នོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །གཞན་ལ་གནོད་པ་སྙིང་པོར་གྱུར་པའི་ཕན་འདོགས་པ་མངོན་པར་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུགས་རྗེས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནོད་པ་བྱེད་པའི་སྙིང་པོར་གྱུར་པའི་ཕན་འདོགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་དེ[5]། འགའ་ཞིག་ལྷས་བྱིན་བསད་པས་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དགའ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མངའ་བ་དེ་བརྗོད་པ་ནི། འོད་ཟེར་དག །ཀུན་ནས་འཕྲོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིས་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པའི་གསལ་བ་ཉིད་བརྗོད་དོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་གསུངས།

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༡། ཚད་མ་པེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༣༨་༡༥།

[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༡། ཚད་མ་པེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༣༥་༢།

[3] པར་མ་གཉིས་ལ་བསྐྱུན་ཡིན་ཡང་བསྐྱུན་ཡིན་ནམ་སྙམ།

[4] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༡། ཚད་མ་པེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༣༥་༡༡།

[5] ག་༤་ན་༥་སྐྱེས་པ་ཉིད་སྟེ། པ་༤་བ་༢་སྐྱེས་པ་ཉིད་སྟེ།

གསུམ་པ། [1]ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ། དགོས་དོན། བསྡུས་དོན། ཚིག་གི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྷ་དང་ཀླུ་དང་བྲང་སྲོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་ཕྱག་བྱས་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། བསྟོད་པ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །ཞེས་པས་བསྟན།

གཉིས་པ་ལ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཟབ་པའི་སྐུ་མངའ། ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐུ་མངའ། ཞེས་པས་བསྟན།

གཉིས་པ། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ། གཞན་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཕུན་ཚོགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། འོད་ཟེར་དག །ཀུན་ནས་འཕྲོ། ཞེས་པས་བསྟན།

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༨་༣།

གཉིས་པ། ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། ཕྱག་འཚལ། ཞེས་པས་བསྟན། དག་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ལ་རིགས་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལྟར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་བྱེད། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་དག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་དང་། ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་ལེའུ་བཞི་པས་བསྟན་ཅིང་། རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་ནས་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལུས་རྣམ་གཞག[1] བསྟན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཞེས་སོགས་རྐང་པ་ཕྱེད་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དོན་ལེའུའི་ལུས་རྣམ་གཞག[2] བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལེའུ་གཉིས་པས་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ལེའུ་གསུམ་པས་བསྟན། རྒྱ་ཆེ་བ་ཉི་སྙིང་པ་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་ཀས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།

[1] ག་༦་བ་༢་རྣམ་བཞག་བསྟན། པ་༢་ན་༩་རྣམ་བཞག་བསྟན།

[2] ག་༢་ན་༡་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། པ་༢་ན་༩་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོག་ཏུ་རྣམ་བཞག་ཚང་མ་འདི་འདྲ་ཡིན། ཏ་༢་ན་༡་རྣམ་བཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྐབས་ནས་ཡུལ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་ངག་ཏུ་ཡུམ་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་བའི་རྩལ་དུ་ལུས་རྣམ་གཞག་འབྱུང་མི་རིགས་ཏེ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ངག་འདི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུས་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ལུས་རྣམ་གཞག་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། ཚིག་དོན་ནི་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཅན་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲྭ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དྲུང་ཕྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཅིང་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་མངའ་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གི་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཙམ་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཟབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་དང་དུས་དང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་མངའ་

སྟེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་མངའ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱ་ལ་ལེགས་པ་དང་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འདྲེས་པ་དང་། རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པར་ལེགས་པའི་རིགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཕུན་ཚོགས་མངའ་སྟེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གདུལ་བྱ་ལ་ཀུན་ནས་འཕྲོ་ཞིང་ཁྱབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་དགག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་གཟུགས་སྐུ་ལོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། ངེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྡན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་གཟུགས་སྐུ་དེ་སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུས་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། [1] ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག །ཉན་རང་འཕགས་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་མ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ [2] པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། [3] སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་མན་ཆད་ཙམ་ཐོས་པས་གསོ་བར་བྱ་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོའི་ལྟ་བ་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། [4] རང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

རང་ལུགས་ནི། དང་པོ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བསྒོམ་ [5] བྱའི་ལྟ་བ་ལ་མཐོ་

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༧་༢།

༢ ག་༡་ན་༡ དེ་ལྟར་གསུང་བ་ཡིན། པ་༡་ན་༦ དེ་ལྟར་གསུང་བ་ཡིན་གྱི།

༣ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༢༡༣་༦།

༤ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༦༡༣་༦།

༥ ག་༡་ན་༥ སྒོམ་བྱའི་ལྟ་བ། པ་༡་བ་༢ སྒོམ་བྱའི་ལྟ་བ།

དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོར་སྒོམ་ན། དེས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པས། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྒོམ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་མི་སྒོམ་པར་འགྱུར་བས། དེས་འཁོར་བ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ། རང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཙམ་པ་[1] གཉིས་ལྟ་བ་མཚུངས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྣང་བྱ་ཅིག་[2] ཙར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས།[3] སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། ཡོད་ན་སྣང་བྱ་ཅིག་ཙར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཀུན་བཏགས་དེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཡང་དེའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་

[1] ག་༨་ན་༧་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས། པ་༨་བ་༥་སེམས་ཙམ་གཉིས།

[2] ག་༨་བ་༡་སྣང་བྱ་གཅིག་ཙར། པ་༨་བ་༥་སྣང་བྱ་གཅིག་ཙར།

[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༧༦། སེམས་ཙམ་རི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། ༢༧༥་༥།

ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] ལུས་ཅན་འཆིང་བར་བྱེད་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དྲུང་ཕྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཅིང་། སྤངས་པ་དང་། ཞེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤཱཀྱཱར་ཡང་།[2] རྟོག་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ། ཁམས་གསུམ་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ཉིད་ནི་དྲ་བ་སྟེ། འཆིང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་འཁོར་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན། འཁོར་བ་སྤངས་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་དགོས་པ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།[3] དེ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་བྱེད་པར་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༢་༦།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཧེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༥༦་༡༥།

3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། ༥༡༥་༦།

བཞེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་ལ། དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཟློག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་ཟློག་པ་མ་ཡིན་པས། འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་པ་མ་ལོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་སྤངས་པར་ཐལ། འཇིག་ལྟ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དྲངས་མ་ཐག་པ་དང་འགལ་ལོ། །

འོ་ན། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བསྟན་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་གཏོང་བ་དག་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བར་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཕྱག་མི་བྱེད་པས་བྱ་བ་གང་རྩོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་བྱས་པ་ལ། རྟོགས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཤཱཀྱར།[1] བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༥༨་༢།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེན་པར་བྱེད་པ་ནི་མཁས་པ་དག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཉན་པ་པོའི་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་མང་བས་ཕན་པ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཡང་མེད་པ་སྐད་དུ་བྱས་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་གོམས་པས་བསྒོས་པའི་སེམས་ཁོ་ན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དོན་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་དོར་བར་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་འདི་ཡང་ཚིག་ཟུར་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པ་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ་ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། དངོས་བསྟན་ཉན་པ་པོའི་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་ངོས་བཟུང་ནས་རང་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཤུགས་བསྟན་སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོས་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་པ་པོའི་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་རང་དོན་དུ་རྩོམ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཕལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེས་པས། སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་བཅོས་ཕལ་བ་དང་། བྱ་བ་ཕལ་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཤེས་རབ་ངན་པ་དེ་བསྟན། ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་པས་ན། ཞེས་པས་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པ་དེ་བསྟན། ལེགས་བཤད་རྣམས། །དོན་དུ་མི་གཉེར། ཞེས་པས། ཉན་པ་པོའི་སྣོད་ཀྱི་སྐྱོན་ལེགས་བཤད་ལ་དོན་གཉེར་མེད་པ་དེ་བསྟན། ཕྲག་དོག་དྲི་མ་དག་གིས་སྦང་བར་ཡང་། །ཞེས་པས་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་བློ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པ་དེ་བསྟན། སེམས་ནི་ཡུན་རིང་། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོས་གྲགས་རང་ཉིད་ཀུན་བཏུས་ལ་

སོགས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་གོམས་པ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་འགྲེལ་རྩོམ་ཞེས་བསྟན། དེ་ལྟར་ཡང་ཤཱཀྱར། [1] འདིར་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ཤེས་རབ་ངན་པ་ཉིད་དང་། མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཉིད་དང་། གཟུ་བོ་མིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཕལ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང་ཤེས་རབ་རྩལ་ཡོད་པས་ན་ལེགས་བཤད་རྣམས། །དོན་དུ་གཉེར་བ་པོ་ནར་མ་ཟད་ལེགས་བཤད་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཕྲག་དོག་དྲི་མ་དག་གིས་མི་སྡང་བར། །ཡོངས་གྱུར་ཕྱིར་ན་བདག་ལ་འདི་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཞེས་སེམས་པས་འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས། །ཞེས་འདོན་ནས། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདོན་པ་བསྒྱུར་ནས། གཞུང་འདིས་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་གཞན་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྙམ་པའི་སེམས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་ལ་སྨོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེས་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གཞན་དོན་དུ་རྩོམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱར། [2] གཞན་དག་ནི་གཞན་དུ་འཆད་དེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་འདི་ཅིའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་འཆད་པར་བྱེད་ཀྱི། རང་འགའ་པོ་ནའི་བསྟན་བཅོས་མིན་ཞེས་དྲི་བའི་སྐབས་འདིར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིའི་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་བདག་ནི་སེམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེས་ཚད་མ་ཀུན་ནས་བཏུས་པ་བཤད་པར་སེམས་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཧེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༥༦་༡༨།
[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཧེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༥༩་༢༡།

ལ་འདོད་པ་སྐྱོང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དག་ནི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཕན་པ་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཕན་པ་ཆུང་བ་ཡང་ཉན་པ་པོའི་སྐྱེ་བོ་ཡི་ཉེས་པ་ལས་གྱུར་པས་སོ་ཞེས་དང་། [1]ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཕལ་ལ་ཆགས་ཤེ་[2]ན། ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་པས་ན། ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་འདི་ཉེས་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་བཟུང་ནས་ཕལ་པ་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། བདག་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་སློབ་དཔོན་ལ་ཡང་ཞེ་སྡང་བར་འགྱུར་བར་མ་ཟད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ལེགས་པར་བཤད་པ་རྣམས། དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ལ་ཕྲག་དོག་གི་དྲི་མ་དག་གིས་སྡང་བར་ཡང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཞེ་[3]ན། ལེགས་བཤད་རྣམས་གོམས་པ་ལྷུར་ལེན་སྐྱེད་པ་ལའོ། །བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལུང་ལས། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་དེ། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དེར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས།

སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་བཞི་བསྟན་ནས། ཤུགས་ལ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་འཛིན་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཧེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༦༠.༡༦།

[2] ག་༡༠་ན་༨་ཞེ་ན། ཕ་༡༠་བ་༣་ཞེ་ན།

[3] ག་༡༠་ན་༦་ཅེ་ན། ཕ་༡༠་བ་༥་ཅེ་ན།

པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཕལ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཤེས་རབ་རྩལ་མེད་པས་ན། ཞེས་པས་དངོས་སུ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་གྱི་སྐྱོན་ཤེས་རབ་ངན་པ་དང་མི་ཤེས་པ་དེ་བསྟན་ནས། ཤུགས་ལ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པ་ཅིག་དགོས་ཞེས་བསྟན། ལེགས་བཤད་རྣམས། །དོན་དུ་མི་གཉེར། ཞེས་པས་དངོས་སུ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་ལེགས་བཤད་ལ་དོན་གཉེར་མེད་པ་དེ་བསྟན་ནས། ཤུགས་ལ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ལེགས་བཤད་ལ་དོན་གཉེར་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྟན། ཕྲག་དོག་དྲི་མ་དག་གིས་སྦྱང་བར་ཡང་། །ཞེས་པས་དངོས་སུ་ཉན་པ་པོའི་སྐྱོན་བློ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པ་དེ་བསྟན་ནས། ཤུགས་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཡིན་ན། བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྟན།

ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་ནི་འདི་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་རྩོམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། ལེའུ་དང་པོས་ཚད་མ་མདོའི་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དེ་བསྟན་ནས། ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་ལྷ་དབང་བློས།[1]

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཚད་མ་ཅེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ཉ་ཉ།

སློབ་དཔོན་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚད་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་བཤད་པ་མཛད་པར་རྩོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་གང་ཞིག །ཀུན་བཏུས་སུ་མངོན་སུམ་དང་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཀུན་བཏུས་སུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མངོན་སུམ་དང་པོར་བཤད། བསྟན་བཅོས་འདིར་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རིམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མདོའི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མདོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་དགོས། ཚུར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།[1] དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་[2]པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཤཱཀྱ།[3] གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་འཆད་པར་བྱེད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རང་འགར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདི་རྣམ་པར་འཇོག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར།

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༥༠༠་༩།

༢ ག་༡༡་ན་༣་དཔག་པ་ལ་རྟེན་པ། པ་༡༡་བ་༢་དཔག་པ་ལ་རྟེན་པ།

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༨། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༦༢་༩།

དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས།

འོ་ན་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་དེ་གང་། དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཤཱཀྱ་བློའི་ལུགས་དང་། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་མཛད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཚུར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྗེས་དཔག་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་ལྟར་འབྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་དེ་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱར།[1] དེ་བས་ན་གཞན་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་ནི་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༨༩:༢༠།

རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པའོ། །དེ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བརྟེན་[1] ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་[2] རྣམས་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་རིགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དོན་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དེ། བྲམ་ཟེ་ལས།[3] དོན་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ། དོན་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའམ། གཙོ་བོ་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་། རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་འཆད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་བཏུས་སུ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་སུ་བཤད་པའི་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་ལོག་ཕྱོགས་ཡོད་པས་དེ་བསལ་ནས་རྗེས་དཔག་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས།[4] དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་དང་། ཤཱཀྱར།[5] གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་

[1] ག་༡༡་བ་༣་རྟེན། པ་༡༣་ན་༣་རྟེན།
[2] ག་༡༡་བ་༣་ཚིགས། པ་༡༣་ན་༣་ཚིགས།
[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༡། ཚད་མ་པེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༣༧་༣།
[4] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༤༠༠་༡༠།
[5] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༡། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༤༦༥་༡།

དཔག་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཡང་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ལ་རྨོངས་པས་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་བཤད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་པོར་འཆད་ན། དེའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་པོར་མི་འཆད་པར། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དེ་ནི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་། བཞི་ལ་སོགས་པ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་མཐོང་བས། དེ་བསལ་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་པས། དང་པོར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ལེགས་པར་བཤད་ཅིང་། ཤཱཀྱར་ཡང་།[1] གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པས་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་ཁོ་ན་རྣམ་པར་འཇོག་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། གཏན་ཚིགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་སྒོ་ཁོ་ནས་དེ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། ལེའུ་དང་པོས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ་དང་། ལྡོག་ཕྱོགས་ཐུན་པོའི་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༨། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༦༥་༡༧།

རྟགས་སུ་བསྟན་པའོ། [1] །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཚད་མ་དང་ནི་འགས་བྱེད་སྨྲ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དང་པོ་ལ་ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། ཤཱཀྱ་བློས་གསུངས་ཚུལ་དང་། གསུང་སྒྲོས་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་ [2] རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞིའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས། ཞེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །ཅེས་པས་གྲངས་ངེས་བསྟན། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པས་ལོག་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱར། [3] ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ལས་ནི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གྲངས་ངེས་པ་དང་། ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་བཤད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཕྱོགས་དེའི་ཆ་ནི་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ཏེ། དེས་ཁྱབ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་གསུམ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་

1 ག་༡༣་ན་༥་བ། པ་༡༣་བ་༥་བ།

2 ག་༡༣་ན་༦་གི །པ་༡༣་བ་༢་གི།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༦༥་༢༡།

ངེས་པའོ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་སྟེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་གསུམ་པོ་ན་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ཟློག་པ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལས་གཞན། ཞེས་པ་འཆད་ཚུལ་གསུམ་ལས། རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པར་འཆད་པ་དང་། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་པར་འཆད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་ཞེས་བཤད་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས། ལུགས་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྡོག་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པས་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱར།[1] གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། བྲམ་ཟེ་ལས།[2] འོ་ན། བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེའི་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་གཞན་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༤༨༨.༢།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༡། ཚད་མ་པེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༦༠༡.༡།

ནོ། །འདིའི་དེ་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད་ལ་ཡོད་ཀྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མིན་པས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། [1]ཚུལ་གསུམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་གསུང་སྒྲོས་ལས་བྱུང་ཚུལ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་པས་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་ཚུལ་ལ། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དབྱེ་བ། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། དམ་བཅའ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ། ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ལ་རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པས་འཆད། ཅེས་[2]གསུངས། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས། ཞེས་པ། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག །ཅེས་པ་ནས། མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རང་དོན་ལེའུའི་གཞུང་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༨་༥།
2 ག་༡༣་ན་༥་ཞེས། པ་༡༣་བ་༥་ཞེས།

ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །ཅེས་པ། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག །ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། གཏན་ཚིགས་ལྷར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པ། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་ལྷག་མ་ལྡན་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པ་ནས། མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་འཆད།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ལ། རྒྱས་བཤད་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མ་མདོར་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ནི། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ལ་རྒྱས་བཤད་མེད་ན། འདི་རང་དོན་ལེའུའི་ལུས་རྣམ་གཞག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཏན་ཚིགས་ལྷར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་རྒྱས་བཤད་ཐེར་སྨོས་ནས། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་རྒྱས་བཤད་ཕྱིས་སྨོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མདོར་བསྟན་གྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་ཐེར་གསུངས་ནས། གཏན་ཚིགས་ལྷར་སྣང་དེ་ལས་

གཞན། །ཞེས་པའི་གཞུང་རྗེས་སུ་སློས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་སྔར་གསུངས་ནས། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་རྒྱས་བཤད་ཕྱིས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་ལས་བརྗོད་བྱ་ཉུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །ཅེས་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ། ཞེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རྟགས་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱུ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

དང་པོ་ལ་ཡང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ལ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འཇུག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་བྱེ་བྲག་ལ་ལྟོས་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། འགལ་དང་འབྲས་

བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། སྐབས་འདིར། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རྒྱུ་སྒྲུབ་པར་རིགས་གཅིག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རང་བཞིན་ཅན་སྒྲུབ་པར་རིགས་གཅིག་པས། སྐབས་འདིར་འབྲས་རང་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཅིང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བཤད། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་ཡང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་དང་། འགལ་ཟླ་བསྒྲུབས་[༡]ནས་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དབྱེ་བ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་ལ་རྩོད་སྤོང་འཆད་ཚུལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ན། ཡང་དག་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་དགག་པ། ལྟར་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་དུ་འདུས་པ་དགག་པའོ། །

༡ ག་༡༨་ན་༢་སྒྲུབས། པ་༡༥་ན་༡་སྒྲུབས།

དང་པོ་ལ། སྤྱི་ཕྱི་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བ། དུས་མཉམ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ལྟར་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་དུ་འདུས་པ་དགག་པ་ནི། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། །ཞེས་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་ལ་རྩོད་སྤོང་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས། ཞེས་སོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། གཞུང་འདི་རྣམས། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པ་དང་། ཉིད་ཅེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་ལ་རྩོད་སྤོང་འཆད་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དེ་ལས་གཞན། །ཞེས་པ། རྟགས་ཡང་དག་གི་གྲངས་ངེས་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་སྒྲོས་ལས་བཤད་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲངས་ངེས་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་གཞུང་དུ་རིགས་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་རྣམ་ཐ་དད་ལ་དུས་མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་གཉིས་ལས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ལྡོག་དུས་མཉམ་རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེས་པ། ཚོགས་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད།

དུས་མི་མཉམ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མིན་པ་དང་། ཡིན་པ་གཉིས་ལས། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་གཞི་ལྡོག་རྫས་ཐ་དད་དུས་མི་མཉམ་ཞིང་། རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་ཞེས་པ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །ཙམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་ལ། འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། རྒྱུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འབྲས་བུ་སྤྱིས་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དཔོག་པ་རྟགས་སུ་མི་རིགས་ཞེས་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །ཙམ་གྱིས་འབྲས་སྤྱི་མཐོང་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། རྒྱུ་ལ་ཚོགས་པ་དང་མ་ཚོགས་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་ཙམ་ཡང་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། །ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་ཚོགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་དང་སྐྱེ་ངེས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། རྒྱུ་ཚོགས་པ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་རུང་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དེ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས། གྲངས་ངེས་ལ་མི་གནོད་ཅེས་པ། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། རྒྱུ་ཚོགས་པས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ངེས་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚོགས་པའི་འབྲས་བུ་ནུས་པ་རྣམས། །ཞེས་གསུངས།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཆས་ཁྱབ་པ་ཡི། །གཏན་ཚིགས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན་རྩོད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི

ཕྱོགས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་[༡]པའི་ཆོས་སུ་མི་འཐད་ལ། གྲུབ་ན་སླར་ཡང་རྟགས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། རྟོད་གཞི་བདེ་බླག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་བརྗོད་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྟོད་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པས་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་[༢]བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་[༣]པ་ལ་ཚུལ་དང་པོར་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་ལ། དེ་མ་ཁེགས་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་ཚད་མས་གྲུབ། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ།

༡ ག་༡༥་ན་༦་རྗེན། པ་༡༥་བ་༦་རྗེན། ཏ་༡༥་ན་༦་རྗེན།

༢ ག་༡༥་བ་༤་བཟུང་བྱ། པ་༡༦་ན་༣་བཟུང་བྱ།

༣ ག་༡༥་བ་༤་བསྒྲུབས། པ་༡༦་ན་༤་བསྒྲུབ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་ལུང་འདིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གནོད་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ[2] མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཕྱི་མ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཐལ་འགྱུར་དེ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གནོད་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཕྱི་མ་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །དཔེ་གཉིས་ཀྱི་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༨་ཨ།

[2] ག་༡༥་བ་༤་དུ། པ་༡༤་ན་༢་དུ།

ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་འདིས། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་ན། འདིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཏུ་ཡང་བསྟན་དགོས་ཏེ། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་སྒྲུབ་[1] པ་ལ། ཞེས་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་ཚད་གྲུབ་བྱེད། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མེད་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱུལ་མཚམས་ཊཱིཀྐ་ན་མེད་པའི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རྩོད་གཞི་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲས་སྟོན་པ་མི་རིགས་

[1] ག་༡༨་ན་༦་བསྒྲུབ་པ་ལ། པ་༡༨་བ་༥་བསྒྲུབ་པ་ལ།

པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན[1]པའི་ཆོས་སུ་མི་འཐད་ལ་གྲུབ་ན་སླར་ཡང་རྟགས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སློས་རིགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་རྩོད་གཞི་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲས་སྟོན་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་པ་མི་ཁེགས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གིས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཚད་གྲུབ[2]བྱེད། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ[3]ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་

[1] ག་༡༤་བ་༡་རྟེན་པའི། པ་༡༧་ན་༣་རྟེན་པའི།

[2] ག་༡༤་བ་༤་སྒྲུབ་བྱེད། པ་༡༧་ན་༤་སྒྲུབ་བྱེད།

[3] ག་༡༤་བ་༤་གཞི་མཐུན་པ། པ་༡༧་ན་༧་གཞི་མཐུན་བ།

གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ནམ་མཁའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། འདི་ཡང་ཊཱི་ཀྐའི་ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཏེ། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞེས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མིན་པས[1]། སྐབས་འདིར་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དོན་བྱེད་ནུས་པ་གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོའི་སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་མ་གྲུབ། བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། [2]གཏན་ཚིགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་ཅན་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་

[1] ག་༡༢་ན་༣་མིན་པས། པ་༡༢་བ་༥་མ་ཡིན་པས།

[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༤༦་༡༣།

ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། [1]རྟགས་དེ་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན། ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ། ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་སྟེ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་ན། སྒྲ་དོན་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་དོན་བསྡུ་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ[2]་སྟེ། སྒྲ་རྟག་པ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གཞན་ཡང་། ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་ན། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡོད་ན། [3]དཔེ་མེད་ཅན་ཡིན་དངོས་རྣམས་ནི། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འཇིག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། [4]དངོས་པོ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །འོ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད།

[2] ག་༡༧་ན་༧་མི་གྲུབ་སྟེ། པ་༡༤་ན་༡་མི་འགྲུབ་སྟེ།

[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱ་བ། ༥༤༣་༡༢།

[4] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༢༢༠་༣།

དཔེ་ཆོས་ཅན་ཡང་དག་ཡོད་པས་ཁྱབ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པས་ཁྱབ་བམ་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་ངག་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་ནུས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་གསལ་བར་སྣང་བའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ལ། མིག་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་འོས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། [1]གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ན། ཞེས་པ་ནས། རྩོད་གཞི་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན། དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་རྣམ་དག་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༨་༡།

པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ཁས་བླངས། དེས་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་བརྗོད་རིགས་སོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྗོད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པས་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་ལ། དེ་མ་རྟོགས་ན་ཚུལ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་གིས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ཀྱི་དོན་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་ནས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་རྣམས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་

སྤུས་ཁས་བླངས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་རང་ལ་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ལེན་ཞེས་དྲིས་ན་ལན་མེད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་གཟིགས་ཤིག །འདིར་སྨྲས་པ། རྒྱལ་ཚབ་གསུང་ངག་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཞིན་བརྗེད་། །ས་འོག་གཏེར་བཞིན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ། །རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས། །འཁྲུལ་མེད་ཇི་བཞིན་གོ་བ་ངོ་མཚར་ཆེ། །

གསུམ་པ་ལ། ཉེས་སྤོང་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་མ་བརྗོད་པར། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་གྲུབ་བམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་མི་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་ན། རྗེས་ཁྱབ་བསྟན་པའི་ངག་གིས་[1] རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲ་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་ན། ལྡོག་ཁྱབ་སྟོན་པའི་ངག་གིས། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲ་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཞུགས་དང་། རྩོད་གཞི་ལ་ཉེ་བའི་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། རྩོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་ལ། མགོ་མཚུངས་དང་། རིགས་པ་གཞན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན།

[1] ག་༡༨་བ་༦གི། །པ་༡༩་ན་༥་གི།

རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་དེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ལ་འཇུག་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་བསྟན་པའི་སྒྲ་དང་སྒྲ་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་འཇུག་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་བསྟན་པའི་སྒྲ་དང་ བློས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྩོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད། གྲུབ་ཟིན་ལན་དུ་མི་རུང་བ། རང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མིང་རྩོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་མིང་ཅན་དུ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་དགོས་ཀྱི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། བུམ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་ཐལ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] དེའི་སྒྲ་རྩོད་གཞི་དང་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པས། ཞེས་དེ་གསུམ་ག་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པ་དང་། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་དང་མི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་མིང་སྦྱར་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༤་༢།

གཉིས་པ་ལ། གྲུབ་ཟིན་མི་འཐད་པ། གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་བློས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་འབྱུང་། ཡང་ན། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཊཱིཀྐའི་དོན་ནི། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་

ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཟློས་པའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་གཉིས་པ་སྟོན་པ་ནི་བྱས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པས་བྱས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས། གཉིས་པ་འཕེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲས་མཐུན་དཔེ་གཟུང་ན། དེ་ཆས་ཁྱབ། །ཅེས་རྗེས་ཁྱབ་བསྟན་པའི་སྒྲ་ལས་རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡང་བཀྲན[1] ནས་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་ནམ་སྙམ[2] པའི་དོགས་པ་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ལན་ནི། རྟགས་ཚུལ་དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཞེས་ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྟོན་མི་རིགས་པར་

1 ག་༢༠་ན་༡་བསྣན་ནས། པ་༢༠་བ་༢་བསྣན་ནས།
2 ག་༢༠་ན་༡་མཉམ། པ་༢༠་བ་༢་མཉམ།

ཐལ། ཆོས་ཅན་རང་མིང་གིས་སྨོས་ན་སྐྱོན་དེ་དག་རིམ་པར་སྤོང་དགོས་པས་རྟོགས་དཀའ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྨོས་ན་སྐྱོན་དེ་དག་འབད་མེད་དུ་སྤངས་ནས་རྟོད་གཞི་བདེ་བླག་ཏུ་གོ་བའི་ཕྱིར།

རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག[1]་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་རྟགས་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་ཉིད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།[2] དེ་དག་ནི་འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། མ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དུ་བ་ལས་ནི་འདི་ན་མེ་ཡོད་དོ། །ཤིང་ཤ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཤིང་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས། སྐབས་འདིར། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྐྱུར་རྫས་དེ་ཡང་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དུ་བ་དེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་རྡུལ་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རྡུལ་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལའི་དུ་བ་ཡང་། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལའི་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚང་མང་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་

[1] ག་༣༠་ན་༣་ཞེས། པ་༣༠་བ་༨་ཞེས།

[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༩༠༣་༥།

དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ན། མེ་ཡོད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། མེ་གྲུབ་དུས་དུ་བ་མ་སྐྱེས། དུ་བ་སྐྱེས་དུས་མེ་འགག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ནི་རྟོག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པས། རྒྱུ་འབྲས་ལ་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ཚིག་གི་ཚུལ་འདི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།[༡] གལ་ཏེ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུར་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱེད་[༢]པར་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།

དེའི་ལན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དེའི་དོན། དུ་བའི་སྐྱུར་རྫས་དེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། སྐྱུར་རྫས་ཅམ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།[༣] རྟགས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱི་རྣམས་གཟུང་ན་ནི་ཡིན་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༩༠༣་༤།
༢ ག་༢༠་བ་༣་བསྐྱེད། པ་༢༡་ན་༨་བསྐྱེད།
༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༩༠༣་༡༧།

པར་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐྱུར་རྫས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས།[༡] སྤྱི་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་བརྗོད་པར་འདོད་ན་ནི། འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། སྐྱུར་རྫས་དེ་མེའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་སྐྱུར་རྫས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་རྩོད་པ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། རྩྭའི་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་ལ་སོགས་པ་དུ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་དུ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།[༢] མིན་ཏེ། དེ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱུ་ལ་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག །མེད་ན་མི་འབྱུང་འབྲས་བུ་ནི། །གཏན་ཚིགས། ཞེས་གསུངས། རྒྱུ་མེ་ལ་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་མེ་དང་རྩྭའི་མེ་དང་སོག་མའི་མེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས། མེ་མིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་རང་བཞིན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་དུ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༩༠༣.༡༥།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༩༠༣.༡༡།

གོང་གི་རྩོད་པ་གསུམ་པའི་ལན་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] ལའི་དུ་བ་ཡང་རྟགས་སུ་ཁོ་བོ་མི་འདོད་དེ། དེས་ན་ལའི་མེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ལའི་དུ་བ་ཚང་མང་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བས། རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གསུམ་མོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་ལ་ལ་དམིགས་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་ལ་ལ་ཡོད་པའི་དུ་བ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་དང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པས་ཉེས་པ་སྔ་མར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་འགོད་པའི་ཚེ་དུ་བ་ཙམ་བཀོད་ལ། སོང་བ་ནི་ལའི་དུ་བ་སོང་བར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་རྟགས་སུ་གང་སོང་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྟགས་སུ་འདི་སོང་ཞེས་སྨྲས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་སྨྲས་པ་དེ་རྟགས་སུ་མ་སོང་གང་སོང་བ་དེ་སྨྲ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས་བླངས། གང་སོང་བ་དེ་སྨྲ་ནུས་ན་ཡང་དེ་ཉིད་བཀོད་པས་ཆོག་མོད་ནད་འོང་བར་མཐོང་ནས་མ་བཀོད་དམ། ཡང་འགོད་པའི་ཚེ་ལའི་དུ་བ་རང་མཚན་བཀོད་ལ། རྟགས་སུ་སྤྱི་མཚན་སོང་བར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་སྔན་གྱི་སྦྱོར་བས་རྣ་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་བྱས་ལ་ལེགས་པར་ཉན་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་དུ་ལྡན་ལའི་དུ་བ་དེ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེར་ན། དུ་ལྡན་ལའི་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༣༡་༥།

མེ་དེ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་ལྡན་ལའི་དུ་བ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་ལྡན་ལའི་མེ་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ། ཡང་དག་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་ནི། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་སུ་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཚང་མང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། མཐུན་དཔེ་ཚང་མང་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་ལྡན་ལའི་མེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཞིག །དུ་ལྡན་ལའི་དུ་བ་དང་དུ་ལྡན་ལའི་མེ་མཐུན་དཔེ་ཚང་མང་ལ་རྗེས་འགྲོ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས།

གསུམ་པ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་ནི། དུ་ལྡན་ལའི་དུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་[1] གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལའི་དུ་བ་མེ་ཡོད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལའི་དུ་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་ན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མངོན་སུམ་གྱིས་ལ་ལ་དམིགས་པའི་དུ་བ་དེ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱོན་གསུམ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། དུ་བ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་བཀོད་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས། ལའི་དུ་བ་དེ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སོང་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལའི་དུ་བ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་

[1] ག་༢༡་བ་༤་བའི། པ་༢༢་བ་༢་བའི།

མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སོང་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལ་ཡང་སྤྱིར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་སྨྲ་བའི་རྒོལ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འདི་སོང་ཞེས་སྨྲ་མི་ནུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་མ་སོང་བས་ཁྱབ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་སོང་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་སྨྲ་མི་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་མ་སོང་བས་ཁྱབ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་སོང་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་མ་བཀོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཀོད་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན། སོང་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མིན། དུ་ལྡན་ལའི་དུ་བ་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སོང་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན། བཀོད་ཚོད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རིགས་གཏེར་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །དུ་ལྡན་ལར་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། ལའི་དུ་བ་རང་མཚན་པ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་ལའི་དུ་བའི་དོན་སྤྱི་དེ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདི་འགོག་པ་ལ་ཊཱིཀ་ཀར། [1] སྔོན་གྱི་སྦྱོར་བས་རྣ་བའི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པར་བྱས་ལ་

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱིཀྐ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༢༢་ན།

ལེགས་པར་ཉན་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དུ་ལྡན་ལར་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། ལའི་དུ་བ་རང་མཚན་པ་རྟགས་སྦྱོར་དེའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་སྦྱོར་དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེས། དུ་ལྡན་ལར་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་ཐོས་ཀྱི། དུ་ལྡན་ལར་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་རང་མཚན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་མ་ཐོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་འཐད་པ་བུད། ཡང་ན། དེའི་དོན་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ། ལའི་དུ་བ་རང་མཚན་པ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལའི་མེ་རང་མཚན་པ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་བཤད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིར་ཀྱི་རྩོད་པ་བཞི་པའི་ལན་ནི། དུ་བ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཕན་གདགས[1]བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། ཕན་གདགས[2]བྱ་དུ་བ་འབྲས་བུར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ནའང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་དགོས། དུ་བ་མེད་ནའང་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ན། དུ་བ་ཕན

[1] ག་༢༢་བ་༦འདུགས། པ་༢༣་བ་༢་འདུགས་བྱ།
[2] ག་༢༢་བ་༦་འདུགས། པ་༢༣་བ་༢་འདུགས་བྱ།

གདག་[1]བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ན། དུ་བ་མེའི་ཕན་གདག་[2]བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ན། མེ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཡང་ཊཱི་ཀར།[3] རྫས་ཐ་དད་མི་སྲིད་པ་དང་། ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་བསྟན་མི་ནུས་པ་སོགས་ཉེས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བས་ལྷག་ཆོད་འབའ་ཞིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དུ་བ་ཡོད་ན་དུ་བ་མེ་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དུ་བའི་དུས་སུ་ཡང་དུ་བ་མེ་དང་རྫས་ཐ་དད་མིན། མེའི་དུས་སུ་ཡང་དུ་བ་མེ་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། མེ་གྲུབ་དུས་ན། དུ་བ་མ་སྐྱེས་ཤིང་། དུ་བ་སྐྱེས་དུས་མེ་འགག་ན། དུ་བ་ཡོད་ན། མེ་མེད་དགོས་པས། ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་བཞུད། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་པའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་དུས་སུའང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་མ་བླངས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པའི་དུས་སུའང་དེས་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དགག་གཞི་བཅད་ནས། མེ་གྲུབ་དུས་སུ་དུ་བ་མི་སྐྱེས། དུ་བ་སྐྱེས་དུས་མེ་འགག་ན། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་མེད་དགོས་པས། ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་བཞུད། དེས་ན་ཕ་གི་ན་དུ་བ་འདུག་པས་མེ་འདུག་སྙམ་ཡང་ལའི་དུ་བ་དང་དུ་བ་ཡོད་པ་སོགས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་

[1] ག་༤༣་ན་༤་འདུགས། པ་༤༣་བ་༣་འདུགས་བྱ།

[2] ག་༤༣་ན་༤་འདུགས། པ་༤༣་བ་༨་འདུགས་བྱ།

[3] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱི་ཀཱ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༤༤་༥།

སོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དུ་བ་ཉིད་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ། སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་རྨ་མེད་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། མེ་ཡོད་པ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། མེ་ཉིད་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་རྨ་མེད་པའོ། །འོ་ན། འབྲས་རང་གི་རྟགས་གཉིས་པོ་དགག་རྟགས་དང་སྒྲུབ་རྟགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།[1] དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་[2]པ་ཡིན་ལ། གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་དང་། ཤཱཀྱ༔[3] གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་པོ་སྒྲུབ་[4]པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀོ་ན་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བར་བྱའི། དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་ཀོ་ན་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཀྱིས་དགག་པ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་པས་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ

---

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༡༠༣་༡༣།

2 ག་༡༣་བ་༡་གྲུབ་པ། པ་༣༤་ན་༤་གྲུབ་པ།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༥། ཚད་མ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༤༧༥་༥

4 ག་༡༣་བ་༣་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །པ་༣༤་ན་༥་དངོས་པོ་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས།[༡] འབྲས་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་དངོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། རང་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། ཞེས་དང་།[༢] རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། རང་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། རིགས་ཐིག་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡིན་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[༣] རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ་སྒྲུབ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དང་པོ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཐིག་དར་ཊཱི་ཀ་ལས།[༤] ཤཱཀྱ་བློས། དེ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་པོ་ན་ཞེས་བྱ་ཡི། དངོས་པོ་པོ་ན་སྒྲུབ་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། དགག་པ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ནི་དགག་པ་པོ་ནའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། འབྲས་རང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པ་སྒྲུབ་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དགག་པ་འཛིན་ལ། དགག་རྟགས་དང་དགག་རྟོག་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུང་ཇ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན། ༣༥༩་༢།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཇ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན། ༣༦༠་༣།

༣ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༢༠་༢།

༤ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཉ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རིགས་ཐིག་དར་ཊཱི་ཀ། །༥༩༩་༡།

ཁོ་ན་རེ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་གྲང་རེག་གིས་སྟོང་པའི་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཞེས་ཟེར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་ཐིག་ཊཱི་ཀར། [1] འོ་ན། དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་གིས་སྟོང་པའི་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་དགག་རྟགས་སུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། དེའི་ལན་དུ། རིགས་ཐིག [2] དར་ཊཱི་ཀ་ལས། [3] ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ཤེས་འདོད་དང་། རྒོལ་བའི་དཔག་འདོད་གྲང་རེག་གིས་སྟོང་པ་ལ་གཙོ་བོར་ཞུགས་ན། མེ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་དགག་རྟགས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །མི་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་ལ། མེ་ལ་གཙོ་བོར་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ན་འབྲས་རྟགས་ཡིན་གྱི། གྲང་རེག་གིས་སྟོང་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་གྲང་རེག་གིས་སྟོང་པ་ལ་གཙོ་བོར་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་མེ་ཡོད་ཙམ་ལ་ཚད་མས་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར། དུ་ལྡན་ལར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་གིས་སྟོང་པའི་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། དུ་བ་དུ་ལྡན་

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཉ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རིགས་ཐིག་དར་ཊཱི་ཀ། ༥༩༩་༣།

༢ ག་༢༤་ན་༤་རིགས་ཐིག་ཊཱི་ཀ་ལས། པ་༢༤་བ་༨་རིགས་ཐིག་ཊཱི་ཀ་ལས།

༣ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཉ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རིགས་ཐིག་དར་ཊཱི་ཀ། ༥༩༩་༤།

ལ་ལ་གྲང་རེག་གིས་སྟོང་བའི་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་དགག་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡང་ཡོད། དེ་དང་སྒྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ལུང་དེའི་དོན། དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་གྲང་རེག་གིས་སྟོང་པ་ལ་གཙོ་བོར་ཞེས་འདོད་ཞུགས་པའི་རྒོལ་བའི་ངོར། དུ་ལྡན་ལར་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་གྲང་རེག་གིས་སྟོང་པའི་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཕྱིར་རྒོལ་དེ་ལ་སོང་བ་དང་། ཡང་དུ་ལྡན་ལའི་སྟེང་དུ་མེ་ཡོད་ཙམ་ལ་གཙོ་བོར་ཚད་མས་ཞེས་འདོད་ཞུགས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར། དུ་ལྡན་ལར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་གིས་སྟོང་པའི་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཀོད་ཀྱང་། ཕྱིར་རྒོལ་དེ་ལ་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་སོང་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དགག་པ་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་དགོས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་སོགས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ཏེ། [༡]འདིས་ནི་དངོས་ལའང་དངོས་པོའི་ཆ[༢]། །ཁས་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༩༡་༢།

༢ ག་༢༥༨བ་༥་ཆ། པ་༢༥་ན་༧་ཆེ།

ནླངས་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད། །སྒྲུབ་བྱེད་སྔ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྔ་མ་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་དགག་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་སྔ་མ་དག་གིས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་དགག་ཤུགས་ལ་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་རིགས་ཐིག་དང་འགལ་ཏེ། རིགས་ཐིག་ལས།[1] དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་ཡི། དངོས་པོ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་ཅེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དགག་པ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དགག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཤུགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བའི་མེད་དགག་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་གདབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རང་བཛོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག[2] ཤུལ་དུ་རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཕེན་པའི་མེད་དགག་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་དོན་གང་ཞེ་ན། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཉ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རིགས་ཐིག་དར་ཊཱི་ཀ། ༥༩༩་༡།

[2] ག་༣༥་ན་༣་དཀག། པ་༣༥་བ་༨་དཀག །

ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས།[1] ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་གི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། རང་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མེ་ཡོད་པ་དེ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན། མེ་དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ་བ་དང་། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཚ་ཞིང་བསྲེག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ་བ་དང་། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཚད་མས་དམིགས་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་དང་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་དང་སྒྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཛ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ། ༣༥༩་༢།

ཡིན་ཡང་[1]། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དགག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མས་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་དངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྒྱུ་སྔོན་སོང་སྒྲུབ་པ། རྒྱུའི་སྤྱི་སྒྲུབ་པ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པ། རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གིས་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། དུ་ལྡན་ལ་ལ་[2]ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བར་སྣང་གི་དུ་བ་སྔོ་ལོང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་མེ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་སྟེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། དབང་ཡིད་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རང་གི་རྒྱུ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་སྲིད། རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། ཁ་ནང་བུ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་ན་ཆོས་ཅན། བུ་རམ་གྱི་རོ་སྔ་མས་བུ་རམ་གྱི་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། བུ་རམ་གྱི་རོ་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

[3]ཚད་མ་རྣམས་ནི་མི་འདུག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། མི་སྣང་བ་མ་

---

[1] ག་༢༤་བ་༢་ཡིན་ཀྱང་། པ་༢༨་ན་༥་ཡིན་ཀྱང་།

[2] ག་༢༤་བ་༥་དུ་ལྡན་ལ་ཆོས་ཅན། པ་༢༨་ན་༨་དུ་ལྡན་ལ་ཆོས་ཅན།

[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༧༠་༢།

དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་ལ་དཔྱད་པ། མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ། དང་པོ་ལ། བོད་སྔ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བོད་སྔ་རབས་པ་རྣམས་ནི། ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་ངེས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྔ་མ་མ་གྲུབ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་དམིགས་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས།

གཞན་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཁྱོད་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། ཤ་ཟ་ཁྱོད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཁེགས་པར་ཐལ།

མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཟེར་ན། དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་བསལ་བ་ཚད་བསལ་དུ་འཕངས་པས། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པས། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པས། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཁས་བླངས། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པས། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཊཱི་ཀའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ནི། ཇ་བའི་ཕྱོགས་སྔ་སྔར་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་དམ་མེད་དྲིས་ནས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྔར་བཞིན་འཕེན་པ་ཡིན་ཞེས

ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ལ་སྔར་གྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་ཟློག་ན་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་བའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསལ་བ་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བས་ཚད་བསལ་དུ་བཞག་པར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སྔ་མ་ལ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་རྣམས་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་དེས་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱང་མ་ཡིན། མེད་ངེས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པས་བསལ་བ་དངོས་འགལ་ལ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་དེ་མི་འཐད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ན། བུམ་པ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅེས་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་དང་། སྐབས་འདིའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྤྱི་ནི་ཁྱད་པར་མི་སྲིད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་ཕྱི་མ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་ངེད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཞིན་དུ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་དམིགས་

མ་དམིགས་དང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་མ་གཟིགས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་གྱིས་ལན་གྱི་གོ་ཆོད་དམ་ཞེ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་གྱིས་ལན་ཐེབས་པ་དང་མི་ཐེབས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བོ་གནག་རྫི་མོ་ལ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་འདྲི་བའི་ཚེ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེས་པའི་ལན་ལན་རྣམ་དག་མིན་ཡང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་བསལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེས་པའི་མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པའི་ལན་དེ་ལན་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་བམ་མེད་པས་ཁྱབ་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག །ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། དེ་ཡིན་ན་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ། དེ་བཞིན་དུ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། དེ་ཡིན་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཁྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་མེད་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་སྐྱོན་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་ཡོད་པ་མིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་

སྐྱོན་གཏོང་བའི་[༡]ཚེ་རྟགས་མ་གྲུབ་དང་བསལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གང་རུང་གི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་མེད་པས་ཁྱབ་བོ། །

འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་པས་ཁྱབ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་ན་དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཡིན་ན་དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཚད་གྲུབ་མཛད་ནས། རང་ལུགས་ལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། དེར་ཤ་ཟ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ། དེ་ཡིན་ན་དེར་ཤ་ཟ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་ལ་མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་དངོས་སྐྱོན་དུ་འཇུག་མི་འཇུག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་དངོས་སྐྱོན་དུ་གཏོང་བའི་ཚེ་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་མི་ཐེབས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྗེས་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་

༡ ག་༢༧་བ་༢་བའི། པ་༢༨་ན་༩་པའི།

འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་མདུན་གྱི་ཀ་ཟླ་དངོས་སྐྱོན་དུ་གཏོང་བའི་ཚེ་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་མི་ཐེབས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཡང་། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ལྟར་ན། ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མདུན་གྱི་ཀ་ཟླ་དངོས་སྐྱོན་དུ་གཏོང་བའི་ཚེ་རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞིང་བསལ་བ་ཚད་བསལ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཕྱི་མ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་ངེད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཀ་ཟླ་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཀ་ཟླ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཀ་ཟླ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཀ་ཟླ་ཡོད་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཀ་ཟླ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལན་གང་ཡིན། རྟགས་བསལ་[༡] ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། བསྐལ་དོན་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཀ་ཟླ་ཡོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཀ་ཟླ་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཀ་ཟླ་ཡོད་ན་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དེར་དེ་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་སུ་མི་རུང་བས་དེ་

---

[༡] ག་༣༡་ན་༨་རྟགས་བསལ་ཐེ་ཚོམ། པ་༣༡་བ་༥་རྟགས་བསལ་ཐེ་ཚོམ།

ལྷར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཁྱབ་བྱེད་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་བྲལ་ཁྲོད་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྲོད་ཡོད་ཅེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁྲོད་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་ཁྲོད་མེད་ཅེས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁྲོད་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ཡོད་ཅེས་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དམ་བཅའ་མི་རིགས་ཏེ། ཤ་ཟ་ལ་[1] ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་དེ། རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་

1 ག་༣༨་བ་༣་ཤ་ཟ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན། པ་༣༩་ན་༢་ཤ་ཟ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན།

དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤ་ཟ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤ་ཟ་འཛལ་བའི་དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་རིགས་འགྲོ་ཞེ་ན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་མེ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་འགོད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མེ་ཉིད་སླ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཡང་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདིར་ཡང་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཤ་ཟ་ཉིད་སླ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དང་། ཤ་ཟ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ཤ་ཟ་འཛལ་བའི་དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་པའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།

མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་མེད་པ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་ལེན་འདེབས་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ཐེབས་ཀྱང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པའི་ཚེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བསམ་ནས་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ལྡོག་ནས་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་པའི་ཚེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྨྲས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་དུ་གང་བཟུང་བ་དེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་དུ་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག

གི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་ས་སྐྱ་པ་ཁ་ཅིག །ཤ་ཟ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་འགག །ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་དྲངས་པའི་དཔྱད་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་དཔྱད་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་དཔྱད་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་ཚད་མ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དང་། ཤེས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་ལ། སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད། དེ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ཁས། ཞེས་བཀག་ནས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རང་ལུགས་ལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྐྱེར་ཡོད་

དེ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྲིད་ཡོད་ཅེས་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་རྒྱན་ལས།[༡] དེ་ལྟར་སློས་དགོས་ཏེ། དེ་མ་སློས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ན་དེས་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

---

༡ སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཁང་། རྒྱལ་དབང་དང་པོའི་གསུང་འབུམ་པོད་བདུན་པ། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ། ཚད་མ་རིགས་རྒྱན། ༢༢༣་༥།

ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། རིགས་རྒྱན་གྱི་ལུགས་དེ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་རྣམ་དག་དེ། བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ། དེ་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་ཡོད་ཅེས་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་མ་སྨོས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་

པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་དེའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་དེའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཚད་མ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་ན་ཁྱོད་ལ་སྣང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་བོ། །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ།

ཁ་ཅིག །མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། བསལ་བ་ཁས། ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་པར་བཏགས་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མི་འཐད་དེ། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་ཚད་མ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་སྣང་དུ་རུང་བའི་

ཕྱིར། དེའི་ཚད་མ་ལ་ཤ་ཟ་སྣང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ཤ་ཟ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རྟག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་མ་ཁྱབ།

རིགས་རྒྱན་གྱི་ལུགས་དེ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་རྟོགས་ཏེ། དེས་བུམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོལ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་།

ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །དེ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་

ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མེ་མེད་པ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། བུམ་པ་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་གྲུབ་སྟེ། དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། [1]རང་བཞིན་དང་ནི་འབྲས་བུའམ། །སྣང་བ་མཐོང་བ་མིན་ཉིད་རྟགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་ཞེས་དམ་བཅའ་རིགས་སམ་མི་རིགས། དང་པོ་ལྟར་ན། སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་སྨྲ་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་ལུགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རང་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པ་དེ། གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་གནས་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༧༥.༥།

ལུགས་འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅའ་མི་ནུས་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཡོད་ཀྱང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བཞིན་དུ། གང་ཟག་འདི་སྐྱོན་འདི་ལྟ་བུ་དང་བཅས་སོ། །ཡོན་ཏན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དགག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་པར་དོན་གྱི་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། [1]འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག་པའི་དུས་བཤད་པ་དང་། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་དགག་གཞི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། མི་རུང་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་དེ། དགག་གཞི་དང་བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཡན་འགར་བ་ཚུ་རོལ་མཐོང་བའི་མངོན་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༼༩༧༽ ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༤༧༠.༤།

སུམ་ལ་སྣང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དགག་གཞི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་རྗེས་དཔག་གིས་དགག་པ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་དགག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཡོད་ན། ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་། མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་ཡོད་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་ལ་རང་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་མི་འཇུག་སྟེ། ཤ་ཟ་ལ་ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག །

དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན། ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ལས། རུང་ནས་རྟགས[1]་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་ན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག །དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྤྱིར་སྣང་དུ་རུང་ནས། དགག་གཞི་དེར་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་

༡ ག་༣༤་བ་༥་བརྟགས། པ་༣༣་ན་༦་བརྟགས།

སྲུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་རུང་དང་། འགལ་ཟླ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི[1]འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། ངོ་བོ་ལ་ཁྱབ་ཆུང་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། མཉམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ཁྱབ་ཆུང་བ་བཀག་པས་འགོག་མི་ནུས་ཤིང་། ཁྱབ་ཆེ་བ་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག །ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག །

འདིའི་དོན་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་དུས་གཉིས་པ་ཞིག་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ན་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།[3] ཁྱབ་མཉམ་དགག་པས་འགོག་པ་ནི། སྤྱར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་

---

༡ ག་༣༢་བ་༧་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ། པ་༣༣་ན་༦་དགག་བྱའི་ཆོས་འབྲེལ།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༢༥་༦།

༣ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཇ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན། ༦༦༥་༢།

ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། [༡]ཁྱབ་མཉམ་པ་དགག་པས་འགོག་པ་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་དང་། དེ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕོ་ན་རེ། ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའོ་ཞེས་པའི་དོན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་ལ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་སྲིད་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག་པའི་དུས་ལ་འཆད་རིགས་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་དེའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་ནས་རྟགས་དེའི་དགག་བྱ་འགོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྣང་དུ་རུང་ནས་དགག་གཞི་དེར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ལ། ཞེས་པ་ནས་རྩིས་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་དུས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

[༡] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཇ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན། ༤༤༥་༢།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རང་ལས་ཁྱབ་ཆུང་བའི་རང་གི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས།[1] འབྲེལ་ཡུལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ཤིང་། ངོ་བོ་ལ་ཁྱབ་ཆུང་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། མཉམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་རང་གི་ཁྱབ་མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་འགོག་པའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས།[2] ཁྱབ་མཉམ་པ་བཀག་པས་འགོག་པ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀུང་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་[3] འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀུང་འཇུག་པའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ཞེས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་འཆད་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ། ཁྱབ་མཉམ་པ་བཀག་པས་འགོག་ཅེས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་མཉམ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་འགོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཛ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན། ༤༤༥་༡།
[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཛ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན། ༤༤༥་༢།
[3] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཛ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན། ༤༤༥་༢།

བ་ཞེས་པ་ནས། འབྲེལ་རྟེས་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་དུས་གཉིས་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས།[༡] སྔར་བཤད་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་པའི་དུས་སོ་ཞེས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྔར་བཤད་པ་ལྟར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཁྱབ་མཉམ་སྣང་དུ་རུང་ན་ཞེས་པའི་དོན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་སྟེང་གི་སྐྱེས་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་དུས་གཉིས་པ་སྟོན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཕས་རྒོལ་གླང་པོའི་སྟོབས་པ་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་། །སྨྲ་ངན་ཕ་སྐྱེས་ཚོགས་རྣམས་ཐུལ་གནོན་པའི། །སྨྲ་བའི་སེངྒེ་གང་དེ་བྱུང་ཕྱོགས་འདིར། །རྒྱལ་ཚབ་གསུང་རབ་གངས་རིའི་བདག་པོར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱས་པའི་ཚེ། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་འཇུག་གོ། །དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱས་པའི་ཚེ། དུ་བས་དབེན་པའི་དང་ར་ བླ་གབ་མེད་པ་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དངོས་འབྲས་

[༡] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཛ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན། ༤༤༥་༢།

དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་གོ །དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་དུ་བ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་སོགས་ལས། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ལ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རིགས་ཐིག་ཊཱི་ཀཱར།[1] ཆོས་དེ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ན། ཆོས་དེ་ལས་བྱུང་མི་དགོས་པར་ཁོ་བོས་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཊཱི་ཀཱར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀཱར་ཡང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་དང་རྗེས་ཐ་དད་དངོས་པོའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་སྣང་དུ་རུང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པ་ལ། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། འགལ་ཟླ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ངོ་བོའི་འགལ་ཟླ་ལ་ཡང་ཁྱབ་མཉམ་པ་དང་། ཁྱབ་ཆེ་བའི་འགལ་ཟླ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་། རང་གི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་། འགལ་ཟླའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། རང་གི་འགལ་ཟླ་དངོས་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཇུག །

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཅ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། འགལ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག ༧༢༢·ན།

རང་བཞིན་འགལ་[1]དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཇོག་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག །མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་པོ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞི་དེ་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པ་ཡིན་པར་ངེས་ན། གཞི་དེ་ན་གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་པོ་མེད་པར་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་འབྲས་བུ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་[2]བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་[3]ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འདྲུག །གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱབ་ཆེ་བའི་འགལ་ཟླ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། ཁ་བའི་རེག་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འདྲུག །

རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་ལ་ཡང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་དངོས་དང་། འགལ་ཟླའི་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་ལས། དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་འགལ་ཟླ་དངོས་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས། རྟགས་ཀྱིས་

༡ ག་༣༨་བ་༥་རང་བཞིན་མ་དམིགས། པ་༣༥་ན་༥་རང་བཞིན་མ་དམིགས།

༢ ག་༣༨་བ་༧་སྦྱུར། པ་༣༥་ན་༧་སྦྱུར།

༣ ག་༣༥་ན་༡་གཞི། པ་༣༥་ན་༧་གཞི།

དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལྡང་བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འདུག །དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་ཟླའི་འབྲས་བུ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཡང་དག་གིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལྡང་བྱེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་དེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འདུག །དགག་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགལ་ཟླ་སྣང་དུ་རུང་ནས་མི་སྣང་ནས་རྟགས་ཡང་དག་གིས་དགག་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་[1] ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་མེད་དེ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། གྲངས་ངེས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་དགག་རྟགས་ལ་ཉི་ཤུར་གྲངས་ངེས་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་སོགས་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།[2] སྡེ་བདུན་ལས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་

[1] ག་༣༥་ན་༦་གཞི། པ་༣༥་བ་༦་གཞི།

[2] ག་༣༥་བ་༤། པ་༣༨་ན་༡། སྡེ་བདུན་ལས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཅུ་ཞེས་ཚིག་ཟུར་འཕོད་ཀྱང་། དོན་ལ་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཅུ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་སྙམ་ཏེ། འོག་ཏུ་རྩང་ནག་པ་དང་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། སྡེ་

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་བཅུ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཅིག་སྟེ། བཅུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལས་མང་པ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ལ་བཅུ་བཤད་དེ། དེ་ལས་འགལ་དམིགས་དྲུག་དང་། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞི་སྟེ། བཅུ་ཡོད་པར་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས།[1] དེ་ལྟར་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བསྡོམས་[2]ན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། རིགས་ཐིག་ལས།[3] དེ་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས་ཀྱང་འདི་སྐད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡང་ཐ་དད་དེ། རང་བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་དང་། ཁྱབ་

བདུན་གྱི་གཞུང་ལས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལས་མང་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་དྲུག་ལས་མང་བ་མ་བཤད་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་འདིའི་འོག་ཏུ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་ལ་བཅུ་བཤད་དེ། ཞེས་དང་། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་བཅུར་ངེས་པ་དང་། ཞེས་གསལ་བ་གཉིས་ཀྱང་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པ་བཅུ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་སྙམ།

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་ངེས། ༨༨༣.༡།

[2] ག་༣༥.བ་༩་སྡོམས། པ་༣༨.ན་༩་སྡོམས།

[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རིགས་ཐིག ༡༡༥.༣།

པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅུའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་འགལ་བས་ཁྱབ་པ་དམིགས་པ་ནི་ལེའུ་གསུམ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།[1] འོག་ནས་དེ་ལྟར་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་བཅུར་ངེས་པ་དང་། འོག་ནས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་སྐབས་སུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་དང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་མང་བ་མ་གསུངས་པས། ཁ་ཅིག་གིས། གྲང་རེག་དང་གྲང་རེག་གི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་དང་། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་[2]རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཚ་རེག་དང་། ཚ་རེག་གི་འབྲས་བུ་དང་། ཚ་རེག་གི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱ་དང་། ཚ་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་[3]ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བཞི་བཞི་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་། གཞན་དག་གིས་དེའི་ནང་ནས། བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་ཡིན་ལ་བཞི་ལྟར་སྣང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་། དགག་རྟགས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ན་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས།

---

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཇ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༧༣་༣།

༢ ག་༣༨་ན་༢་ཐ་མ། པ་༣༨་བ་༢་ཐ་མ།

༣ ག་༣༨་ན་༣་ཐ་མས། པ་༣༨་བ་༣་ཐ་མས།

དེ་ལ། ཁ་ཆེ་རྣྒྱན་ཤྲི་དང་། ལོ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། རྩང་ནག་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་དེ་རྣམས་ལ་དགག་བཞག་མཛད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མེ་དང་ཅན་དུན་གྱི་མེ་དང་། དུ་བ་དང་། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་ཕར་གྱི་གཞིར། གྲང་རེག་དང་། བ་མོའི་རེག་པ་དང་། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་དང་། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། མེ་དང་། ཙནྡན་གྱི་མེ་དང་། དུ་བ་དང་། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། ཚ་རེག་སྐྱོར་བཞི། གྲང་རེག་སྐྱོར་བཞི་བཀག་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཟེར།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་ན་རེ། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། གྲང་རེག་སྐྱོར་བཞི་འགོག་མི་ནུས་པར་ཐལ། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེ་མ་ཡིན་པས་དེ་གྲང་རེག་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་ལ་རིགས་འདྲ་བའི་རྒྱུན་མེད་པས་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གཞུང་ལས་རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི་རྣམས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་ཐེར། མཚན་གཞི་ནི། མེས་ཁྱབ་པར་རྫོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དང་། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་དང་། བ་མོའི་རེག་པ་དང་། གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། མེས་ཁྱབ་པར་རྫོན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་ཐེར། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པར་རྫོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དང་། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་དང་། བ་མོའི་རེག་པ་དང་། གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཙནྡན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པར་རྫོན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་ཐེར། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་རྫོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་ཆོས་ཅན། གྲང་རེག་དང་། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་དང་། བ་མོའི་

རིག་པ་དང་། གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རིགས་གཏེར་ལས།[1] ཚ་རེག་སྐོར་བཞིས་གྲང་རེག་བཞི། །བཀག་པས་སྦྱོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཟེར། །[2]གཞུང་ལས་རྣམ་གཞག་མང་བཤད་ཀྱང་། །འགོག་ནུས་སྦྱོར་བ་བཅུ་གཉིས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཙང་ནག་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་ཡང་། ཛ་[3]ཏ་རི་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་པར་མཛད་ནས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་གཉིས་ཡོ་ནར་གྲངས་ངེས་ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་དེ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་དགག་བཞག་མཛད་ཚུལ་ནི། ལུགས་དང་པོ་འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པ་བཞིའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་དེ། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་སྔར་བྱུང་གི་གཞི་ལ་མེ་སྔར་དུ་མི་བྱུང་ན། མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡང་སྔར་དུ་མི་བྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མེ་སྔར་དུ་བྱུང་བའི་ཚེ། རྟགས་སུ་འགོད་དགོས་ན་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་འགོད་རིགས་ཀྱི་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རྟགས་འགོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ལུགས་གཉིས་པ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་

༡ མེས་པོའི་ཞལ་བཞུགས། ༡༧། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༣༥་༡༩།
༢ མེས་པོའི་ཞལ་བཞུགས། ༡༧། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༣༥་༡༩་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེ་མིན་ཞིང་། རྒྱུན་མེད་ཕྱིར་ན་འགོག་མི་ནུས།
༣ ག་༣༧་ན་༨་ཇོ་ཏ། པ་༣༧་བ་༨་ཛ་ཏ།

ཐལ། མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར། གྲང[༡]་རེག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ལས་ཁོགས་སུ་ཅཧྣན་གྱི་མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཁོགས་སུ་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་ཁོགས་སུ་ཅཧྣན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་སྟེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅཧྣན་གྱི་མེའི་སྤྱུ་རིས་མ་ཟིན་ན། ཅཧྣན་གྱི་མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཤིང་། ཅཧྣན་གྱི་མེའི་སྤྱུ་རིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཅཧྣན་གྱི་མེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་རྟགས་སུ་སོང་ན་ཡང་། མེས་གྲང་རེག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས། དེ་ལས་ཁོགས་སུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ལྷག་པོ་མེད་ཅིང་། གཞན་ལས་ཀྱང་ཁོགས་སུ་མ་བཤད་ཅིང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅཧྣན་གྱི་མེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་ཁོགས་སུ་འཆད་དགོས་ན། ཅཧྣན་གྱི་དུ་བས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཁོགས་སུ་འཆད་དགོས་པས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་ནང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅཧྣན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་

---

༡ ཀ་༣༧་ན་༡་གྲངས་ངེས་འགོག། །པ་༣༧་བ་༡་གྲངས་ངེས་འགོག

ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཙནྡན་གྱི་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ། ཙནྡན་གྱི་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙནྡན་གྱི་མེ་ཀློག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚེ། ཙནྡན་གྱི་དུ་བའི་སྒྱུ་རིས་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཁ་ཆེ་རྣོན་ཤྲཱི་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་དགག་རྟགས་ཉི་ཤུར་འཆད་པ་དང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྩང་ནག་པ་དང་། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་ནས། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞི་བསྣན་ཏེ་བཅུ་དྲུག་གི་གྲངས་ངེས་བཞེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་ལས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ལས་མང་བ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་འགལ་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་ལྡན་གྱི་ལུང་འདྲེན་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་ལས་ལོགས་སུ་ཙནྡན་གྱི་མེས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཆད་པ་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི་སྡེ་བདུན་གྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དགག་རྟགས་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ན། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཞིར་[1] གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཟད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།[2] དེ་ལྟར་ན་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བཞིར་བཤད་པ་ནི། གང་ལ་གང་འདུས་པའི་བསྡུ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད། དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་གནོད་པའི་འགལ་ཟླ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་དང་། བརྒྱུད་[3] ནས་དངོས་སུ་གནོད་བྱེད་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་

[1] ག་༣༡་ན་༥་གཞིར། པ་༣༡་བ་༥་གཞིར།

[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༩༠༧་༡༩།

[3] ག་༣༡་བ་༤་རྒྱུད། པ་༣༩་ན་༤་རྒྱུད།

གཏན་ཚིགས་གཉིས་སུ་འདུས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་ཡུལ་དོན་གཞན་དང་། དོན་གཞན་མ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་འདུས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན་དགག་གཞི་དེར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འཇེར་རུང་བར་སྣང་བ་དང་། མི་རུང་བར་སྣང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ངེས་ཤིང་། གཉིས་པ་ལ། དེ་བྱུང་དང་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོ་ལ། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་དང་། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་བདག་གཅིག་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་མེད་པས་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྒྱད་བསྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཤཱཀྱ་བློའི་ལུགས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྒྱད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་དང་། ཞེས་

པས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཤུགས་ལ་བསྟན། རྒྱུ་ལྟར་སྣང་བའི། །བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །ཞེས་པས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན། ངོ་བོ་ལྟར་སྣང་བའི། །བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །ཞེས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཤུགས་ལ་བསྟན། འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་པས་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་[1] འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྩ་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཡང་[2] བར་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པའོ། །རྒྱུ་མི་དམིགས་པ་ཡི་ནི། རྒྱུ་འགལ་བ་དམིགས་པ་དང་། རྒྱུ་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའོ། །འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །རེ་ཞིག་འདིར་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་བཤད་ཀྱི་འདི་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ནི། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༩༩༨་༡༠།

[2] ག་༣༩་ན་༦་ཀྱང་། པ་༣༩་བ་༦་ཀྱང་།

གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤློཀ་གཅིག་གིས་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞིར་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།[1] འགལ་བ་གྲུབ་པས་ནི། དཔེར་ན། འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། འགལ་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པས་ནི། དཔེར་ན། འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྒྱུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན། འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་འདི་ན་དུ་བ་མེད་དེ། མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་བརྒྱད། འགལ་དང་། ཞེས་པས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཤུགས་ལ་བསྟན། འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་པས་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྒྱུ་ལྟར་རུང་བའི། བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །ཞེས་པས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན། ངོ་བོ་ལྟར་རུང་བའི། བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །ཞེས་པས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཤུགས་ལ་བསྟན། རྒྱུ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །མེད་ན་འཁྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགྲེལ་བཤད་ལས།[2] འགལ་དང་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༢། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༤༠༦་༡༩།
[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཟེ། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བློ། འགྲེལ་བཤད། ༤༤༣་༢།

འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི་དང་། ཤུགས་ལ་བཞི་བསྟན་པས་སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱད་བསྟན་པར་བཤད།

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི་དང་། ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་གཉིས་ཏེ་དྲུག །རྒྱུ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་གཉིས་ཏེ། སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱད་བསྟན་པར་བཤད། ལུགས་ཕྱི་མ་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།[1] འགལ་བ་གྲུབ་པས་ནི་དཔེར་ན། འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་ནི་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་མཚན་དག་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།[2] རྒྱུ་མཚན་དག་འགལ་ན་ནི་གོ་བར་བྱེད་པ་པོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འདི་ན་བ་སྤུ་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། མེ་ཁྱད་པར་ཉེ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱོགས་འདི་ན་བ་སྤུ་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་ཅན་མེད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་འདི་ཡང་གོང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཙེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༤༠༦·༡༩།
[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཙེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༤༠༧·༤།

དོ། །འདི་ལྟར་མ་དམིགས་པ་འདི་ནི། སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་འགྲེལ་ལས།[༡] དེ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་འདི་ཡང་གོང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་པས་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ཁས་ལེན་རིགས་ཀྱི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྒྱ་ལྟར་ཟུང་བའི། །བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་གྲུབ་པ། །ཞེས་པས་རྒྱུ་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཀྱང་། མ་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་སྔར་ལྟར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་གྲུབ་དང་། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཤུགས་བསྟན་གཉིས་བཤད་ཅིང་དེ་ལས་མང་བ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[༢] འགྲེལ་པར་གཉིས་ཁ་བསྐང་བ་ནི། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ནི། རྟགས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་སྐྱེ་བར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བོད་སྔ་རབས་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྔ་མ་ཁ་ཅིག །ནས་སྨྱུག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་དེ། ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་དཔྱིད་དུས་ཀྱི་ཞིང་ཤར་མ། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་འབྱུང་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་དཔྱིད་དུས་ཀྱི་

----

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༩༠༧་༡༥།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཧ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༣༠༨།

ཞིང་ཤར་མ། ནས་སྨྱུག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ནས་སྨྱུག་འབྱུང་རུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནས་སྨྱུག་གི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ནས་སྨྱུག་གི་རྒྱུར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ནས་སྨྱུག་གི་རྒྱུར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ནས་སྨྱུག་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། དེ་ནས་སྨྱུག་སྐྱེ་རུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་འདུད། རྟགས་བར་[1]པ་གྲུབ་སྟེ། རང་འབྲས་སྐྱེད་[2]བྱེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ལུག་ལོའི་དཔྱིད་ཀྱི་ཞིང་། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་འབྱུང་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཁྱོད་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་འབྱུང་རུང་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ལུག་ལོའི་དཔྱིད་ཀྱི་ཞིང་དེ་རང་འབྲས་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་ཡིན་ན་རང་འབྲས་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་། རང་འབྲས་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཞིང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་འབྲས་ནས་

[1] ག་༥༠བ་༥་པར་བ། པ་༥༡ན་༥་པར་བ།
[2] ག་༥༠བ་༥་བསྐྱེད། པ་༥༡ན་༥་བསྐྱེད།

སྨྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡོད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་མི་སྲིད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་པ་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་ན་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ[1]འཚང་རྒྱ་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཚང་[2]རྒྱ་བ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གེགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ཞིང་དེ་དག་གིས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་དེ་དག་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ངེས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ཚད་མ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པར་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་གང་ཞིག ། དེ་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་དང་འགལ། སྲིད་ན་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་སྐྱེ་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

---

༡ ག་༤༡་ན་༣་བ་བ། པ་༤༡་བ་༤་བ་བ།

༢ ག་༤༡་ན་༣་སངས་རྒྱ། པ་༤༡་བ་༣་སངས་རྒྱ།

ཁྱབ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

འདི་ལ་གཞན་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་དགག་པ། རང་ལན་འདེབས་ཚུལ། དེ་དག་ལ་དོགས་པ་སྤང་བ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་འདོད་ལན། གཉིས་པ། ཁྱབ་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་དང་། ལྔ་པ་ལ། ཁྱབ་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་འདེབས་སོ། །དེ་སྒྲུབ་པ་ནི། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་ན། དེ་བསྐྱེད་ནུང་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པ་སྲིད་ན། དེ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྲིད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དངོས་སྐྱོན་དུ་ཤ་ཟ་འཇུག་མི་འཇུག་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་དངོས་སྐྱོན་དུ་བཏང་བའི་ཚེ། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། བསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་མི་ཐེབས་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ནུང་ཡིན་ན། དེ་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། ནས་ས་ཆུ་ལུད་རྡིད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་ན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་ན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ནུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་གི་རྩོད་པ་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ལན་འདེབས་སོ། །ཞེས་

ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་དངོས་སྐྱོན་དུ་འཇུག་མི་འཇུག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་དངོས་སྐྱོན་དུ་བཏང་བའི་ཚེ། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། བསལ་བ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་མི་ཐེབས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རྩ་བར་འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ཡོད་ན་ཡོད་ངེས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོགས་དཔྱོད་གཞན་རྣམས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྲིད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་ན། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཟེར་ན། སྲིད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། བསལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྲིད་ན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྲིད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ། ཡོད་ན་ཡོད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཡོད་ངེས་ཡིན་ན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྲིད་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྲིད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་དངོས་སྐྱོན་རྣམ་དག་ཡོད་པར་ཐལ། སྲིད་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་མདུན་གྱི་ཤ་ཟ་དངོས་སྐྱོན་རྣམ་དག་ཏུ་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ནས་དང་ཆུ་ལུད་རྫིད་གཤེར་སོགས་

ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ། ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ། འདི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་[༡]པ་ནི། དམ་བཅའ་གཉིས་ནང་འགལ་བར་དོགས་སོ། །

གཉིས་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་[༢]ལས་བཤད་ཚུལ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད། མི་སྲིད་ན། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསྐལ་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གལ་ཏེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་བསྐལ་དོན་ཤ་ཟ་ཡོད་པའང་སྲིད། མེད་པའང་སྲིད་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཤ་ཟ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེས་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པའང་སྲིད། མི་བསྐྱེད་པའང་སྲིད་པས་ཞིང་དེ་དང་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཆོས་

༡ ག་༤༣་ན་༥་གསུང་བ། པ་༤༣་བ་༤་གསུང་བ།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༣༥་༨།

ཅན་ཉིད་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡང་ཡིན་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་མེད་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆུ་བོ་ཆེན་པོའི་འགྲམ་གྱི་ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཁྱད་པར་བ་གཅིག་དང་། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཟེ་ཚོམ་མི་ཟ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག །ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཟེ་ཚོམ་ཟ་ན། མ་ངེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དེ་འདྲའི་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་ན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་ནས། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་ངེས་མི་ནུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན།

གཉིས་པ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། གོང་གི་རྩོད་པ་དེའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་མ་བརྗོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་ན་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་རུང་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་འདྲ། དེས་ན། ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་

པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཟེ་ཚོམ་མི་ཟ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།[1] འོ་ན། ནས་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ཡིན་ན། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་པ་ཚང་བའང་ཡིན། ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པས། གཞི་མཐུན་དེས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ཁེགས་པ་ན། བསྐྱེད་པར་རུང་བ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་ན། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་གིས་ཁྱབ་པ་ཁེགས་པར་ཐལ། ཟླ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚོགས་པ་ཙམ་ནི་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་བསྐྱེད་རུང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་གི་སྤྲོས་པ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།

རང་ལུགས་ནི། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀྐའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཁས་ལེན་རིགས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་འདོན་པར་ངེས་པའི་ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་མི་བསྐྱེད་པར་ངེས་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་བཟའ་[2]བར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྟོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ་རྟོད་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཉ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༤༠་༣།
[2] ག་༤༣་ན་༥ ཟློས་བར། པ་༤༣་བ་༥ ཟློས་པར་དེས།

པ་སྒྲོང་བ་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀཱ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] རྟགས་དང་རྩོད་གཞིར་བཟུང་བ་དེ་དག་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་ཡིན་ན་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཤིང་། རྡུང་བ་ཙམ་གྱི་ཁྱབ་པ་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་[2]ཅིག །ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡིན་ན། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་བསྐྱེད་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནས་མ་ངེས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ངེས་མ་ངེས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་རྣལ་མར་ངེས་མ་ངེས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་པོས་དེ་འདྲའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[3] སྔར་བཤད་པའི་ཞིང་དེས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའང་སྲིད། མི་བསྐྱེད་པའང་སྲིད་པས། ཞིང་དེ་དང་མྱུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པས་ཆོས་ཅན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༣༩་༦།
༢ ག་༩༣་བ་༡་ལ་མཁས་པ་ཅིག། པ་༩༣་བ་༢་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག
༣ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༣༦་༡།

ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཐལ། ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པར་ཁས་བླངས་པས། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པར་མ་སོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀྐ་ལས་བཤད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་པའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་འབྱུང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་གི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་འབུད། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་བཟའ་བར་ངེས་པའི་ནས་ས་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་སོགས་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་དེ་ཡོད། དེ་རང་འབྲས་ནས་མྱུག་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ཊཱི་ཀྐ་ལས། ནས་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་གཤེར་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་ཞིང་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ནས་མྱུག་མི་བསྐྱེད་པའང་

ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བཤད་པས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་བཟའ་བར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་བཟའ་བར་ངེས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ས་བོན་བསྐྱུར་མ་བཏབ་ནས་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དེ་འདྲའི་ཞིང་ཡོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་བཟའ་བར་ངེས་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ས་བོན་བྱ་རོག་གིས་བཟའ་བར་ངེས་ཤིང་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ས་བོན་བསྐྱུར་མ་བཏབ་ནས་རང་འབྲས་ནས་སྨྱུག་བསྐྱེད་ངེས་ཀྱི་ཞིང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་རང་གི་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཁས་པ་སྔ་མའི་ལུགས་ལ་དཔྱད་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་མ་ངེས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་མེད་ངེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། ལྡོག་ལྡན་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འདོད་ན་ཡང་གང་ལ་དག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ལྡོག་ལྡན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོ་བོར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མས་མཐོང་ཞིང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དགོས་པས། རྟགས་དང་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༡་༥།

དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་དེ་ཡིན་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་སུན་འབྱིན་ཡང་དག་ཏུ་མཐོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཟེ་ཚོམ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། རྗེས་ཁྱབ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདིའི་དོན་ནི། རིགས་གཏེར་ལས།[1] མ་ངེས་ཟེ་ཚོམ་སྐྱེད་པའི་རྟགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ཟེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེ་ན། གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་སྒྲ་རྟག་པར་[2] སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ཟེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་ཉིད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་[3] པའི་ཁྱབ་པ་མེད་ངེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་ཉིད་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ངག་སྨྲ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རང་

[1] མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག། །༡༧། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༣༨་༡༥།

[2] ག་༤༤་བ་༤་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ། པ་༤༥་ན་༣་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ་ལ།

[3] ག་༤༤་བ་༥་བསྒྲུབ་པས། པ་༤༥་ན་༤་བསྒྲུབ་པས།

ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་དེ་བསྒྲུབ་[1]པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་བ་ལྡོག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། [2] དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་བ་ལྡོག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་གཅིག་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རིགས་གཏེར་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་དུ་བསམ་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་བྱེད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི། ཐེ་ཚོམ་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་རྒྱུད་ལ་སྔ་མ་ནས་ལྡན་བཞིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་འགོད་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རྒོལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མི་

༡ ག་༩༩་བ་༧་གྲུབ། པ་༩༥་ན་༦་གྲུབ།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༩༧༡་༣།

འཐད་དེ། དངོས་མེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

དབྱེ་བ་ལ་ངོགས་པ་དཔྱད་ན། རིགས་གཏེར་ལས།[༡] ཕྱོགས་ལས་[༢]གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པ། །དབྱེ་ན་དངོས་དང་ལྷག་ལྡན་གཉིས། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་མི་མཐུན་ལ། །མ་མཐོང་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་ཡིན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐོང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། །མ་མཐོང་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་བསྒྲུབ་[༣]པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལས་གཞན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་མ་མཐོང་བ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི། དང་པོའི་མཚན་གཞི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མཉན་[༤]བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་

༡ མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། ༡༧། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༣༦་༡༥།

༢ མེས་པོའི་ཞལ་ལུང་། ༡༧། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༣༦་༡༥་ཕྱོགས་མིན་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པ། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་དབྱེ་ན་བཞི། ཕྱོགས་ལས་གཞན་འཇུག་ཐུན་མོངས་པ། དབྱེ་ན་དངོས་དང་ལྷག་ལྡན་གཉིས། གཉིས་ཀ་མ་མཐོང་བཟློག་མི་ཆོད། ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་མཐུན་ཕྱོགས་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའོ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐོང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ། མ་མཐོང་འགལ་བའི་ལྷག་ལྡན་ཡིན།

༣ ཀ་༤༥་ན་༧་གྲུབ། པ་༤༥་བ་༦་གྲུབ།

༤ ཀ་༤༥་བ་༣་ཉམ། པ་༤༦་ན་༡་ཉམ།

པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལས་ཆེ་འཕོས་ཏེ། མིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་[1]སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་ཞིང་། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་མི་ཤེས་པའི་རྒོལ་བའི་ངོ་བོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། དེ་འདྲའི་རྒོལ་བའི་ངོ་བོར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་[2]པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཚོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ལ་ཚད་མས་མཐོང་བ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་དང་། ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་གང་ཞིག །ཚོད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཚོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་མཐོང་བ། དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ། གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དང་བཞི། དང་པོའི་མཚན་གཞི། རིགས་གཏེར་འགྲེལ་པར། [3] སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཞེས་བཤད་

[1] ག་༤༥་བ་༣་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ། པ་༤༨་ན་༤་སྒྲ་རྟག་སྒྲུབ།
[2] ག་༤༥་བ་༤་གྲུབ། པ་༤༨་ན་༣་གྲུབ།
[3] མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག། ༡༧། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར་འགྲེལ་པ། ༣༥༦་༡༤།

ཅིང་། རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །གཞལ་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་ཞིང་། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་དང་གཞལ་བྱའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་གྱི་ངོ་བོར། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་སྒྲ་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལུས་ཅན་མིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། རྟགས་འདིའི་དོན་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་ན། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེ་བྲག་པའི་བློ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་པས་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ཅན་ཡིན་པའང་འདོད། རྟག་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའང་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པར་ཡང་འདོད། དེ་ལུས་ཅན་དུའང་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི། དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པའི་མཚན་གཞི། དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ[1]་པ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བའོ། །མཚན་གཞི་ནི། སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་

[1] ག་༡༨་ན་༡་བསྒྲུབ། པ་༡༨་བ་༣་བསྒྲུབ།

ཏེ། དག་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཚད་མས་མཐོང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། མཚན་གཞི་ནི། སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། དག་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་རྣམས་ནི་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་བཞེད་པ་རིགས་གཏེར་འགྲེལ་པར་བཀོད་པ་རྗེས་འབྲང་གིས་བཀྲལ་བ་བཞིན་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དང་ཊཱི་ཀ་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འགོད་ཚུལ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་དབྱེ་བ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད་ནས་མ་མཐོང་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྡུ་ན། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་[1] རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

---

[1] ག་༤༦་བ་༣་རྟག་བསྒྲུབ། པ་༤༧་ན་༢་རྟག་བསྒྲུབ།

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རིགས་གཉེར་བ་རྣམས་ན་རེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མེད་དུ་
བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་
བུམ་པ་ལ་ཡང་གཏན་མེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་གཏན་ནས་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐམས་ཅད་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། སྒྲ་
མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་
ཡང་དག་དོན་གཅིག་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དང་། སྒྲ་མི་
རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་
སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མེད། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མེད་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་
ཚིགས་མེད་ན།[1] ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
གཞུང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལས། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་གཏན་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉན་བྱ་སྒྲ་
མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་ངེས། ༢༣༩་ན།

པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་གྲུབ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་དོན་གཅིག་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྔར་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནང་འགལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་[1]དག་ཡོད་པར་ཐལ། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། ངག་སྨྲའི་རྟགས་ཀྱིས་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཐ་རོལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། རྟོལ་[2]བྱུང་གི་བྲག་རི་ཆོས་ཅན། རྟོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། རྟོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ཐམས་ཅད་འཁོར་གསུམ་གྱི་འཕྲེང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་རིགས་གཏེར་འགྲེལ་པ་རྫེས་འབྲང་དང་བཅས་པ། བྱེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་ལུས་ཅན་དུ་འདོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་རིག་བྱ་ཅན་གྱི་མིང་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་ལ་འཇུག་པ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་པས་རིག་བྱ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་མི་རྟག་པར་

[1] ག་༤༧་ན་༤་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། པ་༤༧་བ་༣་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ།

[2] ག་༤༧་ན་༥་རྟོལ་བྱུང་། པ་༤༧་བ་༤་རྟོལ་བྱུང་། མ་དཔེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྟོལ་བྱུང་ཞེས་འབྱུང་ཡང་རྟོལ་མ་བྱུང་ཡིན་ནམ་དཔྱད།

སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། [1]སྒྲ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་པོ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་པས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་རྫས་དང་། ལུས་ཅན་ཡོན་ཏན་དུ་འདོད་ཅིང་། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་འགལ་བར་བྱེ་བྲག་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིགས་གཏེར་བ་རྣམས། གཞལ་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་རིགས་གཏེར་འགྲེལ་པར། གཞལ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་པའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མར་མ་ངེས། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཡང་མ་ངེས་པ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྐྱོན་གཙོད་ན་གཞི་མཐུན་བསྡུས་ནས་འཛོག་གོ །ཡང་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡང་ཡིན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དབྱེ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་དོན་ལ་དབྱད་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༠༡་༢༡།

པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ངེས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྐྱོན་གཅོད་ན་གཞི་མཐུན་བསྟུས་ནས་འཇོག །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་མཐོང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ལྷ་ལས་ཆེ་འཚོས་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོད་གཞི་དང་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས།

རྩོད་གཞི་ལ་ཡོད་པར་ངེས། ངེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩོད་གཞི་དང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་མ་ངེས། རྩོད་གཞི་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། དེས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དབྱེ་ན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་

གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་ཀྱི་[1] མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལས།[2] སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དོན་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རི་བོང་རྭ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོ་ལས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་བློ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་མི་འཇུག་སྟེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་སྟེ། བྱེ་བྲག་པས[3]་རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་ལ་རྟག་པ་ཡིན་པའང་འདོད། དེས་རྟག་པ་ཡིན་ལ་རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་འབྱུང་བཞིའི་རྡུལ་ཕྲན་རྟག་པར་འདོད། རེག་བྱ་ཅན་དུའང་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་དངོས་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

༡ ག་༤༡་བ་༢་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི། པ་༤༥་ན་༢་དངོས་ཀྱིས་ངེས་པའི།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། གཏན་ཚིགས་འཁོར་ལོ། ༤༦༥་༡༡།
༣ ག་༤༡་བ་༨་བྱེ་བྲག་པའི་རིག་བྱ། པ་༤༥་ན་༨་བྱེ་བྲག་པའི་རིག་བྱ།

གཉིས་པ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ངེས། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་མ་ངེས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ། དཔེར་ན། ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ། དཔེར་ན། ངག་སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆོས་ཅན། ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ། ངག་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་ནི། ངག་སྨྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྷག་མར་ལུས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ངག་སྨྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་ལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྷག་མར་ལུས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པ་ནས། མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ། རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་བྱས་པ་ལ། རང་སྡེ་སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པ་ནས། མི་དམིགས་པས་ནི་མི་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱང་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི

ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཚིགས་མེད་སྒྲུབ་ཡིན་ནམ་ཅི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི། །ཞེས་པ་ནས། འབྲས་བུ་ན་ཡང་ག་ལ་ངེས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གསུམ་པ་ལ། སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཉིས་ཡོད་པའི་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་པ་ལ། མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་མི་མཐུན་ལས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ནི། དེས་ན་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་པ་ནི། འཇུག་པ་བློ་སྔོན་ཅན་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱིར་ན་ཚད་མ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་ཕྱུལ་བྱུང་ཡོད་པ་

ཅན། །ཞེས་པ་ནས། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེ་རྣམས་ལ་རྟོད་པ་སྤོང་པ་ནི། ཐོག་མེད་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི། །ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འཆད།

འོ་ན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་འགོག་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་རྣམས་དགག་པ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དང་གཞན་སྡེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་མི་བཞེད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བཞེད་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་ལ་ལུང་འགལ་དྲུག་གིས་འགོག་བྱེད་འཆད་པ་ལ། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཞེས་པ་ནས། མི་ལྡན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་དང་། གཞན་སྡེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལ། ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས[1] འཆད། གསུམ་པ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ནི། བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་ཡོད་

[1] ག་༥༠་བ་༣་ཀྱི། པ་༥༠་བ་༧་ཀྱི།

སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་[1] ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བཞེད་པར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལུང་འགལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ན། རིགས་སྒོའི་ངག་ཉམས་པར་ཐལ་བ། ལྟག་ལྡན་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ། ལྡོག་པ་ཅན་ཙམ་དུ་བཤད་པ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ། ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ། ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་རིགས་པར་ཐལ་བ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ། དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་ནི། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་འབྲས་ཅན་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བས་ལྡོག་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། ལྡོག་པ་ཅན་ཡང་གཏན་ཚིགས་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། བཞི་པ་ནི། མ་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཞེས་པས་འཆད། ལྔ་པ་ལ་དགག་པ་དངོས་ནི། ཁྱད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དྲུག་པ་ནི། མ་མཐོང་ཕྱིར་རེག་མཐོང་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

ལུང་འགལ་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་སྒོ་དང་འགལ་ཚུལ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དང་འགལ་ཚུལ། རླུང་གི་རབ་དབྱེ་

[1] ག་༥༠་བ་༣་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་། པ་༥༡་ན་༡་མི་མཐུན་ལ་མ་མཐོང་།

དང་འགལ་ཚུལ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེའི་དོན་ནི། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་སྨོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་སྒོ་ལས། རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེའི་དོན་ནི། ཐོས་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྐྱུག་པོར་མཚུངས་པ་དེ། ཐོས་པའི་ཤིང་ཐོག་དང་གཟུགས་སྐྱུག་པོར་མཚུངས་པའི་ཤིང་ཐོག་ལྷག་མ་རྣམས་རོ་མངར་བ་དང་ལྡན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པས་རོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་ལ། སྲོག་ལྡན་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལྡོག་པ་ཅན་ཡང་། ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེའི་དོན་ནི། སྤྲོག་ལྡན་ཆོས་ཅན། གསོན་ལུས་གང་ཟག་གི་བདག་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ[1]་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། བདག་ལྟར་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་དམིགས་པ་ཙམ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། མ་གྲུབ་སྒྱུར་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ཡང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་སྲིད་པར་ཐལ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒོལ་བ་དང་ཕྱི་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ།

གསུམ་པ་ནི། ཁྱད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་

1 ག་༥༡་བ་༢་གཉིས་པ་སྒྲུབ་སྟེ། པ་༥༡་བ་༤་གཉིས་པ་སྒྲུབ་སྟེ།

ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། དེའི་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ནི། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་ཅེ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

གསུམ་པ་ལྟུང་གི་རབ་དབྱེ་དང་འགལ་ཚུལ་ནི། མ་མཐོང་ཕྱིར་རིག་མཐོང་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་བྱེ་བྲག་པས་མ་མཐོང་བ་ཆོས་ཅན། མཐོང་བའི་ས་རྒྱ་མེ་གསུམ་ལ་རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟུང་གི་རབ་དབྱེ་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་ལྟུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག །ས་རྒྱ་མེ་གསུམ་ལ་རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྣང་རུང་གི་ས་རྒྱ་མེ་གསུམ་ལའང་རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མི་ལྡན་ན། སྣང་མི་རུང་གི་ས་རྒྱ་མེ་གསུམ་ལའང་རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྣང་རུང་གི་ས་རྒྱ་མེ་གསུམ་ལ་ཆོས་ཅན། རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་མི་ལྡན་ཏེ། རིག་བྱ་བཏང་སྙོམས་པ་བྱེ་བྲག་པས་མ་མཐོང་བའི་

ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། རྒྱུད་གི་རབ་དབྱེ་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་དང་འགལ་ཚུལ། མ་མཐོང་ཕྱིར་རེག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། སྣང་མི་རུང་གི་ས་ཆུ་མེ་ལ་ཆོས་ཅན། རེག་བྱ་བདུད་སྟོམས་པ་མི་ལྡན་ཏེ། རེག་བྱ་བདུད་སྟོམས་པ་བྱེ་བྲག་པའི་དབང་མངོན་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས།[1] གལ་ཏེ་མི་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བ་དགག་འགོག་པར་བྱེད་ན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ལུང་གི་གནོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་ལོག་རྟོག་ལ་ལུང་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས།[2] འདི་ལ་མཁས་པ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །རང་སྡེ་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རིགས་པའི་གནད་ཆེན་པོ་འཆུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུང་གནོད་བསྒྲུབ་བཞེད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

[3]གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྗེས་སུ་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༦། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༤༡༦་༡༠།
[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཇ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན། ༦༡༦་༡།
[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༦། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཚིག་པ། ༥༦༡་༣།

འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱད་པ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བཤད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་རྣམ་པ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་དང་པོ་འགྲོ་མི་དགོས་ན། དུང་སེར་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཛུག་པར་ཐལ། དུང་ཚད་མས་གྲུབ། དུང་སྔོན་པོ་ལ་འཛུག་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་དང་འགལ། ཚད་མ་གཉིས་པ་མི་དགོས་ན། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས། དེ་རྟག་པ་ལ་འཛུག་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སྔར་ལྟར་དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་པ་མི་དགོས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྟག་[1]པ་ཁེགས་ན་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་ཡང་། མོ་གཤམ་[2]གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའོ་ཞེ་ན། རི་བོང་མགོའི་རྭ་རྟག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རི་བོང་

༡ ག་༥༣་ན་༡་རྟགས་ཁེགས་ན། པ་༥༣་ན་༤་རྟགས་ཁེགས་ན།
༢ ག་༥༣་ན་༡་མོ་ཤམ། པ་༥༣་ན་༥་མོ་ཤམ།

གི་མགོ་ལ་རྟ་རྟག་པར་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རྟ་རྟག་པར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་རྟ་ཡོད་ན་ཚད་མས་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གསུམ་པ་མི་དགོས་ན། གཞལ་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་གཞི་གཞལ་བྱ་ཚད་མས་ངེས། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་དང་འགལ།

གཉིས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་སློབ་མ་གཞུང་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པ་དག་དང་། གཞན་སྡེ་པ་དག །རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཕྱོགས་ཆོས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་འགྲོ་དང་། ལྡོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་མེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གྲངས་གཅིག་པ་ཅན་དང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པ་དང་། ལྷ་པོ་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དང་། ཚུལ་དྲུག་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར།

གསུམ་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་

པོ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས།[༡] མི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཅིག་ལྡོག་པས་གཞན་ལྡོག་པར་འདོད་པ་ནི། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། གཏན་ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །དེ་ཡི་མ་འགྲུབ་བཟློག་དོན་དུ། །འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེས་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པས་ནི་འགལ་བ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་བསལ་ཏོ། །ལྡོག་པ་ངེས་པས་ནི་མ་ངེས་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་སྨོས་པས་ནི། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དག་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་། ལུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བྱས་མི་

[༡] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༩༡༣་༣༡།

རྟག་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞུ་ཀྲས།[1] གང་གི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཅིག་ལྡོག་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལྡོག་པར་འདོད་པ་དེ་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པ་དེ་གཉིས། དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ལྡོག་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་མི་ཆོག་གོ །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བར་མི་འདོད་ན། གཏན་ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འཆད་པ་ན། ངེས་པ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་ངེས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཞུ་ཀྲས།[2] རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ནི། དོན་གྱིས་ན་འབྲེལ་བ་ཡང་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། གཏན་ཚིགས་ངེས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པས་ན་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ལོག་རྟོག་གང་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་ཅེ་ན། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཚད་མ་ཇེ། ཞུ་ཀྲ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༡༤.༡༡།

[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཚད་མ་ཇེ། ཞུ་ཀྲ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༡༩.༨།

མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཤཱཀྱས།[1] ཉེས་པ་གང་ཞིག་གི་གཉེན་པོར་ཚུལ་གང་ཞིག་ངེས་པར་བཤད་ཅེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་སོ། །འགལ་བ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགལ་བ་རྣམས་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཏེ། འགལ་བའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ནི་གང་དག་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་ལ། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ་ཞེས་གསུངས།

ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཤཱཀྱས།[2] ལྡོག་པ་ངེས་པས་ནི་ཞེས་བྱ་བར་སྐབས་དང་སྦྱོར་རོ། །མ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའོ། །དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་སྟེ། ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༡༩་༩།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༡༩་༡༥།

ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྐྱེན་གྲོལ་ཕྱི་རྐྱེན་གྲོལ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཤཱཀྱས།[༡] གཉིས་ཀ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རྐྱེན་བའམ་ཕྱི་རྐྱེན་བ་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡང་དག་ལྷག་ལྡན་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཤཱཀྱས།[༢] རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་སྨོས་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དག་ཀྱང་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོར་རོ། །གང་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དག་ཅེ་ན་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ངེས་པ་སྨོས་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་བཞེད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་གསུངས།

འོ་ན་འགལ་རྟགས་དང་། འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་དང་ཡང་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༡༩·༢༡།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༢༠·༣།

དག་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཕྱི་མ་མི་རིགས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།[1] དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ངེས་པས་ནི་འགལ་བ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་བསལ་ལོ། །ལྡོག་པ་ངེས་པས་ནི་མ་ངེས་པ་དང་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལྷག་མ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཟེར་ན། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་རྣམས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། ཀུན་བཏུས་སུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་རྒོལ་གྱིས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། ཀུན་བཏུས་སུ། གཞན་དོན་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༩༡༣་༧།
[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༡་༣།

བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པའི་ཕྱིར། བློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས། དོན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་གྲུབ་སྟེ། དུས་གཞན་གཅད་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། །འདིར་ནི་རང་ཉིད་སྒྲར་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་སྤྱང་ཕྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཚིག །ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་མིན་པར་གྲུབ་དོན་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དོན་དེ་གང་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཡང་དག་ལྟར་སྣང་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མ་མཛད་པར། ལྟར་སྣང་ཡང་དག་ཡིན་པ་ཁོ་ན་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་ན། བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྱུར་ཚུལ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་[1] བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་ནམ་མེད་ཉིད་ལ་

[1] ག་༥༥་བ་༩་བཟུང་བྱ། པ་༥༥་བ་༢་བཟུང་བྱ།

མེད་པའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་ཡོད། ཅེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའམ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་རིགས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁས་བླངས། རྩ་བར་འདོད་ན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་རྣམ་བཤད་ཚིག་དོན་འགོག །ལ་ལ་འབྲེལ་མེད་བཤད་པས་དགོངས་པ་འཆད། །གཞན་དག་རབ་རིབ་དག་གིས་གསུང་འདི་འདོར། །རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཁོ་བོས་བཤད། །ཅེས་བྱ་བ་འདི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་

ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་དེ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་དེ་ཡིན་གསུངས། ཁ་ཅིག །གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དེ་ཡིན་གསུངས། ལུགས་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚེ། ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ཊཱིཀྐ་ལས།[1] ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་ཞེས་པ་རྩ་བའི་ཚིག་གིས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་སྦྱར་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་[2]པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[3] དེས་ན་ཀུན་བཏུས་ལས། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ། ཞེས་པ་འདིས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཀུན་བཏུས་རྣམ་ངེས་སུ་དྲངས་པའི་གཞུང་གི་ཚིག་ལ། ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་བྱུང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་མདོ་རྩ་བའི་ཚིག་ལ་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མདོ་རྩར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པའོ། །འདི་རྒྱུ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་དབང་བྱས་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མདོ་རང་འགྲེལ་འགྱུར་གསར་ལས། དེ་ལ་དུས་ཕྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་མམ། རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་བའོ། །དེའི་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དར་ཊཱི་ཀ༤༣༨་ཤ།
[2] ག་༥༨་ན་༨་ཞེས་གསུང་བའི། པ་༥༨་བ་༢་ཞེས་གསུང་པའི།
[3] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༥་ཤ།

རིགས་པ་ཡང་མཐའ་དག་གམ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཉིད་དོ། །དེ་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། དེ་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགྱུར་རྙིང་ལས།[1] དེ་ལ་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་གི། རྗེས་ལ་དེའི་རིགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ། ངེས་བཟློད་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།[2] རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པའོ། །འདི་རྒྱུ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བཟློད་མཛད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དང་ཊཱི་ཀ་ལས།[3] མདོ་རུར་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ། ངེས་པ་ཞེས་པ་རྩ་བའི་ཚིག་ལས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མདོ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་རྩ་བ། སྐབས་འདིར་ངེས་བཟློད་མཛད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ན། དེའི་འགྲེལ་བ་ངེས་བཟློད་མཛད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་རྩ་བ། ངེས་བཟློད་མཛད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། གང་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། མདོ་རང་འགྲེལ། ༤༩་༩།
[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས། ༡༡༩།
[3] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དང་ཊཱི་ཀ། ༩༣༦་༢།

ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་པའི་གཞུང་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ།

མདོ་རང་འགྲེལ་ལས།[1] དེ་ལ་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་གི། རྗེས་ལ་དེའི་རིགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིའང་སྐབས་འདིར་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་གི་ཞེས་པའི་མཐོང་བ། ངེས་པ་ལ་འཆད་དགོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་པའི་རྩ་བ་ཡང་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་རྒྱུ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་ཤེས་པ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ནི། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པ། །འདི་རྒྱུ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་གཞུང་སྐབས་འདིའི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རྣམ་ངེས་སུ་མདོ་དྲངས་པར། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་འབྲེལ་མེད་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། མདོ་རང་འགྲེལ། ༩༨་༨།

དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སྐབས་འདིའི་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་མ་དྲངས་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

འདིའི་ལན་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིའི་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན། དེ་ལ་མངོན་སུམ་མམ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་མཐོང་གི་ཞེས་སོགས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤླཱཀུས།[1] གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༨། ཚད་མ་ཛེ། ཤླཱཀུ་ཤློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༡༨་༣༠།

བསྡུས་པ་ཡིན་ཅིང་།

བྲམ་ཟེས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པའི་བསལ་བྱ་གང་ཡིན་བསྟན་ནས། ད་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་བསལ་བྱ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་བསལ་བྱ་དང་། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསལ་བྱ་སོ་སོར་བསྟན་པས་སྐབས་འདིའི་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ལ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས།[1] འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེས་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་ངེས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།[2] སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་སུ།[3] གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། [4]གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གཉིས་ཀ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་མཛད་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་ངེས། ༦༥༢་༡༦།

[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཇ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན། ༦༡༣་༢།

[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས། ༩༡་༡༦།

[4] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། རང་འགྲེལ། ༡༢༥་༡༢།

སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་ནས། ཚོལ་བ་གང་གིས་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་ཤེ[1]ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པའོ་ཞེས་པའི་གཞུང་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་གི་ཟུར་དུ། ཡོད་པ་དང་། ཉིད་དང་། ཉིད་ཡོད་པའི་སྔར་མ་སྨོས་པར་ཕྱིས་སྨོས་པ་དང་། ངེས་པ་སྨོས་པ་དང་། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ། ཡོད་པ་དང་། ཉིད་དང་། ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིས་མ་སྨོས་པར་སྔར་སྨོས་པ་དང་། ངེས་པ་སྨོས་པ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ། མེད་པ་དང་། ཉིད་དང་། ཉིད་མེད་པའི་སྔར་མ་སྨོས་པ་དང་། ངེས་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན།

ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་[2]བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་

[1] ག་༥༤་ན་༩་ཞེ་ན། ཕ་༥༤་ན་༨་ཞེ་ན།
[2] ག་༥༤་ན་༧་བཟུང་བྱའི། ཕ་༥༤་བ་༣་བཟུང་བྱའི།

ཚིག་ཟུར་དུ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ཏེ་ཉལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སྒྲ་མཐའ་དག་གི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཉིད་ཡོད་པའི་སྔར་མ་སྨོས་པར་ཕྱིས་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་བརྗོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གོལ་བ་ངེས། རང་ཉིད་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་གཅིག་དགོས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཐད་ལྡན་ལས།[1] དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཚིག་གིས་ནི། མིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མ་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་ཀྱི་ཚིག་གིས་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ལྗོན་ཤིང་ནི་སྲོག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ལྗོན་ཤིང་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ལ་ལོ་མ་འཁུམས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉལ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཤིང་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འགའ་འགའ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ལྟ་བུ། ཡོད་པའི་ཚིག་གི་རྗེས་ལ་ཉིད་སྨོས་པས་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བསལ་ལོ། །

[1] ཀ་༥༤་བ་༨་འཐད་ལྡན་ནས། ཁ་༥༤་བ་༢་འཐད་ལྡན་ནས།

ཅི་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་སྨྲས་ན་ནི། མཉན་[1]པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ངེས་པ་སྨོས་པས་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པ་གཅོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཅོད་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཉིད་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་གཅོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཅོད་ནུས་ཏེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིས་མ་སྨོས་པར་སྔར་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཉིད་ཡོད་པའི་སྔར་མ་སྨོས་པར་ཕྱིས་སྨོས་ན། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྨོས་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་

[1] ག་༥༦་བ་༤་ཉན་པར། པ་༥༩་ན་༢་ཉན་པར།

ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་དགོས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ངེས་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དག་སྒྲའི་རྟགས་ཀྱིས་དག་སྒྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཆགས་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་རྒོལ་བ་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་། འཐད་ལྡན་ལས། [༡]འདིར་ཡང་ཡོད་པ་སྨོས་པས་ནི་འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་នོ། །ཉིད་སྨོས་པས་ནི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པ་བསལ་ཏེ། དེ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་པ་སྨོས་པ་ལས་སྔར་ངེས་པར་བཟུང་བ་སྨོས་པས་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་[༢]མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁྱབ་པ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དག་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིས་ངེས་པར་བཟུང་བར་བྱས་ནས་ནི་དོན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞིག་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བས། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ངེས་པའི་ཚིག་གིས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མ་ངེས་པ་ཉིད་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྨྲ་བ་ཉིད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས།

ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག

༡ ག་༥༩་ན་༦་འཐད་ལྡན་ནས། པ་༥༩་བ་༣་འཐད་ལྡན་ནས།

༢ ག། ༥༩བ༡ཡིན་ཀྱང་། པ་༥༩་བ་༨་ཡིན་ཀྱང་།

སྒོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཙོད་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཉིད་སྒོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་གཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་[༡] ཟུར་དུ་ཉིད་མེད་པའི་སྟར་མ་སྒོམས་པར་ཕྱིས་སྒོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟོག་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉིད་མེད་པའི་སྟར་སྒོམས་ན་རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒོམས་ན་རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ནགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པས[༢]། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྒོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ངག་སྨྲའི་རྟགས་ཀྱིས་ངག་སྨྲའི་སྐྱེས་བུ་ཕ་རོལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་བ་ལྷག་ལྡན་གྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འཐད་ལྡན་ལས། དེ་ལ་མེད་པ་སྒོམས་པས་ནི་འགལ་བ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །འགལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིད་སྒོམས་པས་ནི་མི་

༡ ག་༥༩་བ་༥་དེ་ཟུར། པ་༦༠་ན་༡་དེའི་ཟུར།

༢ ག་༥༩་བ་༧་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ལ་མེད་པས། པ་༦༠་ན་༣་མེ་ཏོག་སོགས་པ་ལ་མེད་པས།

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གློག་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངེས་པར་བྱེད་པ་འདི་བསལ་ལོ། །མེད་པའི་སྒྲའི་སྤྱི་རོལ་དུ་ངེས་པར་བཟུང་བར་བྱས་ན་ནི། དོན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་སྦྱར་མ་བྱས་པའོ། །ངེས་པ་སྨོས་པས་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བསལ་ཏོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ། འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། དོན་ལྡོག་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལམ་སྦྱངས་སུ་བཤད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། རྩུལ་སྒྲུབ་[1] པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་རང་ཉིད་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བྱས་པའི་འཇིག་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་

[1] ག་༦༠་ན་༤་བསྒྲུབ་པའོ། པ་༦༠་བ་༢་བསྒྲུབ་པའོ།

བྱས་པའི་འཇིག་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་ཀྱང་མི་བསྐྱེད། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པའི་འཇིག་པ་དངོས་མེད་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་དང་རྫས་གཅིག་པ་ཡང་མི་བསྐྱེད། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་བྱས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་པ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་པ་རང་དང་རྫས་གཅིག་པ་དེ་རང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱུ་ལས་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་བྱས་པའི་འཇིག་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཇིག་པ་རང་དང་རྫས་ཐ་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་[1] པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། རིམ་དང་ཅིག་[2] ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་རུང་གིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་རུང་གིས་སྟོང་སྟེ། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཀྱང་སྟོང་། ཅིག་ཅར་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་ཀྱང་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། རང་གི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། རང་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡ ག་༦༠་བ་༨་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ། པ་༦༠་བ་༢་ཚུལ་བསྒྲུབ་པ།

༢ ག་༦༠་བ་༨་གཅིག་ཆར། པ་༦༠་བ་༢་གཅིག་ཆར།

དང་པོ་དངོས། འདོད་ན། རིམ་གྱིས་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་འགལ། རྟག་ཀྱང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། རྟག་པ་ལ་རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། རྟག་པས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཚུན་ཆད་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལམ་སྦྱོང་དུ་གསུངས་པ་ལ། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལམ་སྦྱོང་དུ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་གཏན་ཚིགས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཏན་ཚིགས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མུ་སྟེགས་པ་ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་རྣམས་འཇིག་རྒྱུ་དང་འཕྲད་ནས་འཇིག་ལ། མ་འཕྲད་ན་མི་འཇིག་པར་འདོད་པ་དང་། རྐྱེན་དང་འཕྲད་ཀྱང་མི་འཇིག་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གཏན་ཚིགས་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རིགས་གཏེར་ལས།[1] གནོད་པ་ཅན་གྱི་ལམ་སྦྱོང་དུ། །ལྟོས་མེད་འཆད་པ་དགོངས་པ་མིན། །དེས་ན་ལོག་རྟོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །གཉེན་པོར་གཏན་ཚིགས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས།

1 མེས་པོའི་ཞལ་བཞག ༡༢། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༡༩་༡༦།

རང་ལུགས། ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ལམ་སྒྲོང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཀོད་པ་ལ། གཞན་སྡེ་ཁ་ཅིག །རྟག་པའི་ངོ་བོ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། རྟག་པས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བ་ལ་སོགས་པའི་བུམ་པའི་འཇིག་རྒྱུ་བུམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། བུམ་པའི་འཇིག་པ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག[1] བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་བྱས་པས་སྟོང་པ་དང་། བྱས་པ་རྟག་པས་སྟོང་པ་གཉིས་ལ་ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] འོ་ན། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་རུང་གིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན།

---

༡ ག་༦༡་བ་༡་རྣམ་བཞག། །པ་༦༡་བ་༩་རྣམ་བཞག

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༩༦་༡།

བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་གཉིས་ལ་ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཁྱད་པར་མེད་ན། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ལའང་ཁྱད་པར་མེད་དགོས་ཞེས་སྐྱ་རིས་འབྱེད་པའི་བགྲོ་གླེང་ཡིན་གྱི། འདིའི་འཕྲུལ་མཚམས་ལ། ཁ་ཅིག །རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕངས་ནས།

རང་གི་ལུགས་ལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རང་ལ་འཁོར་གསུམ་ཁས་ལེན་པའོ། །རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལ། རྗོད་སྤྱང་རིམ་པ་གཉིས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་

ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་གསུངས་[1]ཚུལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྦྱོར་ངག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཁྱད་གཞིའི་ངོས་ནས་ཀྱང་[2]། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དེ་དཔྱད་མི་བཟོད་ཅིང་། བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བྱས་པས་སྟོང་པའི་ངོས་ནས་བརྟག་ནའང་། གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་ཚུལ་དེ་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ལ་དོགས་པ་བཀོད་པ། དེའི་ལན་གདབ་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། [3]གཞན་ཡང་། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ངེས་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གིས་ཁྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ཞེས་པ་ནས། རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གིས་ཁྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། དང་པོ་ལྟར་ན། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་དུང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས། རྩོལ་བྱུང་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ

---

[1] ག་༦༢་ན་༡་དེའི་གསུང་ཚུལ། པ་༦༢་ན་༩་དེའི་གསུང་ཚུལ།

[2] ག་༦༢་ན་༢་ངོས་ནས་ཡང་། པ་༦༢་ན་༥་ངོས་ནས་ཡང་།

[3] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༩༦་༢།

དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གིས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་དེས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་རྒོལ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་སྦྱོར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན། ཕྱི་རྒོལ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་མི་

དོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེས། རྩོལ་བྱུང་མཐའ་དག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད[1]པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཛལ་བའི་ཚད་མས། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།

གཉིས་པ་ལན་ནི། [2]འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པས་འཆད། དོན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དེ་རྣམས་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འདུག་སྟེ་ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་རྗེས་ཁྱབ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བའི་རྒྱུད་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པའམ་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲ་ལ་

[1] ག་༤༢་བ་༤་བཅད་པར་ཐལ། པ་༤༣་ན་༣་བཅོད་པར་ཐལ།

[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༤༧་༡།

རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས།[1] འདི་དཔེར་བརྗོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པ་ན། ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་[2]པ་ལ་མི་ལྟོས་པར། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བློ་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མ་སྔ་མའི་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་མ་སྔ་མས་བཅད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས[3]།[4] རིགས་པའི་རྣམ་གཞག[5]ལ་མ་སྦྱངས་པ་ཁ་ཅིག །ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ཁྱབ་པ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་དེས། བདེན་པར་ཡོད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། སྒྲ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་མ་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅད་[6]དགོས་པས་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཅོད་[7]པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ལུགས་དེ་རྣམས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེ་[8]ན། ཐར་ལམ་གསལ་

---

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན། ༥༧་༦།

༢ ག་༦༣་ན་༥་གཞན་རྒྱུད་པ་ལ། པ་༦༣་བ་༡་གཞན་རྒྱུད་པ་ལ།

༣ ག་༦༣་ན་༦་རྒྱན་ནས། པ་༦༣་བ་༢་རྒྱན་ནས།

༤ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༢༨་༩།

༥ ག་༦༣་ན་༦་རྣམ་བཞག། པ་༦༣་བ་༢་རྣམ་བཞག

༦ ག་༦༣་ན་༧་གཅོད། པ་༦༣་བ་༩་གཅོད།

༧ ག་༦༣་བ་༡་མི་བཅད་པར། པ་༦༣་བ་༩་མི་གཅོད་པར།

༨ ག་༦༣་བ་༡་འབྲང་ཅེ་ན། པ་༦༣་བ་༩་འབྲང་ཅེ་ན།

བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མ་བཅད་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀུན་བཏགས་གསར་དུ་མ་བཅད་པ་གང་ཞིག །དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་གསར་དུ་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས་ཤེ[1]ན། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་རྣམ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་རྟོགས་ཏེ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་སྒྲའི་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲའི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས།[2] གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་འདིས་ སྟོང་པར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་། བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་པ་ལ་མེད་ངེས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་དེ་བྱས་པའི་འགོད་ཚུལ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

1 ག་༤༣་བ་༣་རྟོགས་ཞེ་ན། པ་༤༣་བ་༤་རྟོགས་ཞེ་ན།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཛ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ། ༣༤༨་༣།

ཞེས་དང་། [1]རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྟོན་ཡང་། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་གཞི་བྱས་པ་དང་ཚོགས་དགོས་པ་ཡིན་no་ཞེས་གསུངས།

བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས་ཞེ་ན། ངེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱིཀ་ལས་བཤད་ཅིང་། རྣམ་འགྲེལ་ཊཱིཀ་ཀར་མ་ངེས་པ་དག་བཤད་ཀྱང་། ངེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱིཀ་ལས། ཡང་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ། མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། སྒྲའི་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་པ་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ན། ངེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་དེས་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

---

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཛ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱིཀ། ༣༦༥་༢།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། འོ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཁོ་ན་རེ། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བཙད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་བསྟན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་བ་ལ། ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱི། སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱིས་བཅད་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟོགས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་དེ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩོལ་བྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྩོལ་བྱུང་གི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཚད་མས། དེ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཤིང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྩོལ་སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ལ། རྩོལ་སྒྲ་དེ་ལ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་རྩོལ་སྒྲ་དེ་ལ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི

བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། [1]སྒྲ་དོན་སྐྱོན་པ་མེད་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཊཱིཀྐ་ལས། [2] སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་དཔག་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་འཛིན་སྟངས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བློ་དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ན་བློ་དེས་སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་པ་གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བྱས་པས་སྟོང་བའི་ངོས་ནས་བརྟག་ན་ཡང་དབྱད་མི་བཟོད་པ་ལ། རྟགས་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་སམ་མ་ངེས། ངེས་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་དེས་བྱས་པ་སྒྲའི་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་སྒྲ་རྟག་པ་ཚད་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༤༡༡:༩།

[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱིཀྐ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༩༤:༣།

མས་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་དེས་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་[1] བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་མ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱིར་རྒོལ་དེས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱོན་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོགས་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས་ཁྱད་གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲའི་རྟག་པས་སྟོང་པ་གྲུབ་ཀྱང་། སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་མ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་སྟོང་པར་མ་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཞི་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་དོགས་

[1] ཀ་༦༥་ན་༨་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ། པ་༦༥་ན་༧་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས།

པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རྒོལ་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་སྒྲའི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འཇུག་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱི་རྒོལ་དེས་སྒྲ་ཡི་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དོགས་ཀྱང་། དེས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེས་སྒྲ་དེ་སྒྲ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་མ་ངེས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྒྲ་དེ་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་བུམ་པ་ལས་ལོག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་བྱས་པ་སྒྲའི་རྟག་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །གཞན་ཡང་། བྱས་པ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དེ། རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་

མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་འཇུག་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཚུལ་གླ་བའི་མཆེ་བ་ལྟར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བྱས་པ་སྒྲའི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། བུམ་པའི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་མི་ནུས་པར་སྒྲོ་འདོགས་དེ་དག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལོགས་སུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་པ་དེ་ཤ་པ་སྐྱུར་ཀྱོག་པོ་ཤིང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན། ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་པར་ངེས་ན་གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ངེས་དགོས་པས་རྟགས་གྲུབ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན། གཞི་དེར་ཤིང་མེད་པར་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེར་ཤིང་ཤ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཡང་ཡིན་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་ཡང་ཡིན་ཤར་ན་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་སྒྲའི་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིས་སྟོང་པར་

ངེས་ན། བྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་བར་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འདི་ལ་ཊཱིཀྐ་པར་མ་འདི་ལ་རྟག་ན་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བས་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ནི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྗོད་པའི་སྐབས་སུ་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་དགོས་པར་མི་འདོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྗོད་པ་དེའི་དོན། ཁོ་ན་རེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ནམ་མཁའ་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ནམ་མཁའ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ན། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞི་དེར་ཤིང་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གཞི་དེར་ཤིང་ཤ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། ནམ་མཁའ་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ནམ་མཁའ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ན། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་

མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ། ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། ལུགས་གཞན་དགག་པ། འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་དགག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་གཏེར་བ་རྣམས་དང་། སྔ་རབས་པའི་ཚད་མ་པ་རྣམས་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི། ལྡོག་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་ཁྱབ་པའི་མཚན་གཞི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་

ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྟགས་སྔ་མ་དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་རྟགས་དང་པོ་རྩ་བའི་ཁས་བླངས་དང་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྔར་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བའི་རྟགས་བར་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟག་པ་དངོས་པོས་སྟོང་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་མཉན་བྱའི་དངོས་པོས་སྟོང་པར་ཚད་མས་

གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གོང་དུ་བསྒྲུབས[1]་ཟིན།

གཞན་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་ལྡོག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་སྟོར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉམས་སོ། །རྟ་བའི་རྟགས་གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་སྨོས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ན་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །

འདིར་སྨྲས་པ། མཁས་པའི་དེད་དཔོན་དག་ལས་འོངས་པ་ཡི། །ལེགས་བཤད་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་རྒྱང་བསྲིངས་ཏེ། །འཆིང་བུ་བཟུང་ནས་ནོར་བུ་འདིའོ་ཞེས། །སྨྲ་བའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་ཨེ་མ་མཚར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཁོ་ན་རེ། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་པོ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་

[1] ག་༦༢་བ་༣་གོང་དུ་གྲུབ་ཟིན། པ་༦༢་བ་༢་གོང་དུ་གྲུབ་ཟིན།

ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་བརྗོད་སྨོས་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་ལྟར་སྣང་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[༡] དེ་ལྟར་ན་བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁོ་བོས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་དེ་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ན་རེ། རྟག་ནམ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མེད། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱེད་རང་གིས་རྟག་ནམ་བྱས་པའི་ཁྱབ་པ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ། ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[༢] ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལྡོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉམས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་འདོད་ན། རྟག་ནམ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པ་ཉམས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་ན། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྟག་ནམ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ། མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་

[༡] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཌ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༡་༤།

[༢] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཌ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༡་༣།

པར་བསྟན་པ་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་དགག་ཚུལ་ནི། སློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་མི་གསུང་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་[1]མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ། མཚན་གཞི་གང་བྱས་པ་ལ། བྱས་པ་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས། སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་

[1] ག་༨༤་བ་༣་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། པ་༨༤་བ་༤་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། རྩ་བའི་གསལ་བ་ཡང་ཁས་བླངས་སོ། །

ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སོ། །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞལ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྟགས་སྒྲུབ་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིས་ཀྱང་བཀོད་ཚེ་མ་ནུས་མེད་བསྟན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་

ལྡོག་ཁྱབ་དེ་གང་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། བུམ་པའི་སྟེང་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་དེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཡང་[༡]། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས།

དེ་འགོག་པ་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[༢] རྟག་ན་མ་བྱས་པ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་རྣམས་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་འབྱེད་ན། རི་བོང་གི་རྭའི་རྩེ་མོར་སྐྱིལ་ཀྱང་བཙས་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རི་བོང་གི་རྭ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟག་ན་མ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་བློ་ལ་ཤར་བ་ན། དོན་སྤྱི་ཐ་དད་པ་གཉིས་བློ་ལ་ཤར་བར་ཐལ། རྟག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་ཐ་དད་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་ནི། མི་གནོད་དོ། །སྐྱོན་དེ་དག་འཇུག་པར་མཐོང་ནས། ཁ་ཅིག །རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མི་འཇོན་གྱི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་

༡ ག་༤༩་ན་༧་ཡིན་ཀྱང་། པ་༤༩་བ་༣་ཡིན་ཀྱང་།

༢ སྒྲུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་མ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༣་༥།

ཁྱབ་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་གཞལ་བར་ཐལ། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དེ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས་བླངས། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན།[1] དོན་གྱི་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྱས་པ་ལ། སྔ་རབས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་ན་རེ། གཞུང་དེའི་དོན་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་འཇལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་འཇལ་ན་རྗེས་ཁྱབ་གཞི་གཞན་མཐུན་དཔེ་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ལྡོ་ཁ་ན་སྟག་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། བྱང་ཁ་ན་འབྲོང་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལྡོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྗེས་ཁྱབ་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་ན་རེ། ཚད་མ་གཅིག་གིས་འཇལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལྡོག་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༧༢་༧།

མཐུན་དཔེ་སྟེང་དུ་འཇུག་པ་ན། རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་ཚད་མས་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་འཛིན་གྱིས་བུམ་པ་འཇལ་བ་ལྟར་བུ་འཛིན་པའི་ཚད་མའི་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། ལྡོག་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེ་སྟེང་དུ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཤུགས་ལ། རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་བསྟན་པར་ཐལ། དེས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིར་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ།[1] དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཇིག་བློར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཞེས་གསུངས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དེ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་ཡིན་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༧༨་༧།

ཡང་མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། དོན་གྱི་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །ཞེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྱས་པ་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་གཅིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བཞི་སྒྲིགས་ལ་འགྲིག །རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འདིས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་མ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ཤུགས་ལ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། འོ་ན། སྒྲའི་སྟོན་ཚུལ་ཡང་མཚུངས་པས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་དགོས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པ་དང་། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་དེས་མི་གནོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །

ཁོ་ན་རེ། ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་མཚན་གཞི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་བྱས་པ་ལ། སྔ་རབས་པ་རྣམས་ན་རེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་བྱས་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྡོག་པ་གཅིག་དངོས་ཤུགས་སུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདིའི་

ལན་ལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ན། དེས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བྱས་ན་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་དུ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དང་། དེ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པ་གཞུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ངག་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཁྱབ་རྫོགས་པར་མ་བརྗོད་པར་ཊཱི་ཀཱ་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༣.༦།

པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་དེས་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་བརྗོད་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ཅིང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ཞེས་དར་ཊཱིཀ་པ་ལ་དྲི་བ་མི་འཐད་དེ། དྲི་བ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཚེ།

མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ན་འབུད་མི་ཤེས་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་མཁས་པ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གསུང་པ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། བྱས་པ་རྟག་ན་མ་བྱས་པའི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་འབུད། ཡིན་ན་འབུད་མི་ཤེས་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་སུ་ངེས་པའི་ཤུགས་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པས་ཕན་ཚུན་མི་འབྲེལ་བ་གཞུང་གི་དོན་ནོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར།[2] རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ངེས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་གོ་བས་ཅིག་ཤོས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱས་པ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་མདོར།[3] རྗེས་དཔག་བྱ་

---

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༣་༦།
[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཙེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ༣༦་༡༠།
[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཙེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། ཚད་མ་མདོ། ༣༦་༡༠།

དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ཁྱབ་ལྡོག་ཁྱབ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་འདིས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་རུང་དུ་སོང་བའི་གྲོལ་བས། བྱས་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཆ་ནས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། དེ་འདྲའི་གྲོལ་བས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཆ་ནས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། དེས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཆ་ནས་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཆ་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པར་སུས་ཀྱང་སྒྲུབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལས། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་

ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས།[༡] ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་པ་ནས། ངེས་པ་ཞེས་དང་། རིགས་ཐིག་ལས།[༢] ཚུལ་གསུམ་པ་ཉིད་རྟགས་ནི། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཏེ། རིགས་ཐིག་ལས། རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་སྨོས་དགོས་པར་བསྟན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་སྨོས་[༣] དགོས་པར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་ངེས་ལས་[༤] བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ལ་ཡོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མར་སྨོས་པའི་ངེས་པ་ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་ག་ལའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག །གཞུང་ལས་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་མ་བཤད་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་ངེས། ༦༥༡.༡༦།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རིགས་ཐིག། ༨༡༣.༡༠།
༣ ག་༧༣་ན་༩་དངོས་སུ་སྨོས་དགོས། པ་༧༣་བ་༢་དངོས་སུ་སྨྲོས་དགོས།
༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་ངེས། ༦༥༣.༣།

ཅེས་ཟེར་བ་ནི། ནོར་པ་ཆེན་པོའོ། །

དེས་ན། རང་ལུགས་དར་ཊཱིཀ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་གཞུང་དུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་འཛོག་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་དང་པོར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་འདི་དེ་སྒྲུབ་ལ་སྦྱར་ན་ཚིག་སྐྱོན་འདུག་པས། ཡང་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱས་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེས་སྦྱ་མ་གཉིས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ནས་འཛོག །ཡང་ན། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མེད་པ་

ཁོ་ནར་ཆད་མས་ངེས་པ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] ཕྱོགས་ཆོས་མ་བརྗོད་གོང་གི་དཔེ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་དང་། དོན་ལྡོག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྟོན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་གྲུབ་མཐའི་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ་འོང་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཚིག་ཟུར་གྱི་[2] བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཚིག་ཟུར་གྱི། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ངག་དེ་གཉིས་ནི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་རྫོགས་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ལྡོག་ཁྱབ་རྫོགས་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན

1 ཀླུ་འབུམ་བར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༩་༡།
2 ག་༢༣་བ་༢་གྱི། པ་༢༩་ན་༦་གྱིས།

བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ངག་འདིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་བསྟན་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་ལྡོག་ཁྱབ་རྗོགས་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དཔེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་[༡]པའི་ངག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་བསྟན་པ་བཞིན། འདོད་ན།[༢] ཇི་ལྟར་མེད་རིག་དེ་བརྗོད་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞུང་དང་འགལ་ལོ། །འདི་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེའི་ལེགས་བཤད་ཁོ་བོས་རྟོགས་པའོ། །

བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་རྐྱང་པ་མ་བརྗོད་ན། རྗེས་ཁྱབ་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི[༣] མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མེད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་སྒྲུབ་ངག་སྐྱོན་ཅན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན།

---

༡ ག་༧༤་ན་༥་ཞེས། པ་༧༤་བ་༤་ཞེས།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༦༢། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༤༧༡་༨།

༣ ག་༧༤་ན་༢་གིས། པ་༧༤་བ་༥་གིས།

བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་[1]པའི་སྒྲུབ་ངག་ནི། ལྷག་པའི་སྐྱོན་ཅན་དང་། ཆད་པའི་སྐྱོན་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་འདིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་བརྗོད་པར་ཐལ། དེས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་བརྗོད་པར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྫོགས་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མེད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྫོགས་པར་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་སོགས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞིར་བཟུང་སྟེ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] བྱས་པ་བརྗོད་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་བརྗོད་དགོས་པས། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གིས་བྱས་པ་མ་བརྗོད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱས་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས། བྱས་ན་མི་

༡ ག་༢༩་བ་༤་ཞེས། པ་༢༩་བ་༢་ཞེས།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༩་༩།

རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གཉིས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བསྟན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་ཡང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་འདོད་ནས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་ངག་སྨྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་འདི་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་འདོད་ནས། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་འགོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་[1]པའི་ངག་གིས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་ཀྱང་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གའི་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་ངེས་ལས།[2] འོ་ན་རྟགས་ཚུལ་གཉིས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ།

༡ ག་༢༥་ན་༩་ཞེས། ཕ་༢༥་བ་༣་ཞེས།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། (༤༧) ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་ངེས། ༦༥༩་༡༡།

རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ཚུལ་གསུམ་པ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རིགས་ཐིག་ལས་ཀྱང་།[1] རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་དག་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན། གཞི་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་[2]པའི་སྟོབས་ཀྱིས། དེའི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། དེའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗེས་ཁྱབ་གཅིག་ཤུ་ཅན་དང་ལྡོག་ཁྱབ་གཅིག་ཤུ་ཅན་གྱི་རྟགས་འདོད་པ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ་ཞིང་།[3] དོན་གྱི་གོ་བས་གཅིག་ཤེས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །འོ་ན་རེ། མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ནི།[4] མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་མི་འབྲལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྟག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་རྗེས་ཁྱབ་འཛིན་པའི་ཚད་མས། མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ལྡོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་

---

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཙེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རིགས་ཐིག། ༩༣༥་༡༠།

༢ ག་༧༩་ན་༧་བསྒྲུབ། པ་༧༩་བ་༦་བསྒྲུབ།

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཙེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༧༣་༧།

༤ ག་༧༩་བ་༣་ན། པ་༧༦་ན་༣་ནི།

ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། ཚུལ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ལ་གོ་བའི་སྦྱོར་ངག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁྱབ་པ་གཉིས་འགལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཐིག་ལས། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་དོན། སྲོག་ལྡན་བདག་མེད་ལས་ལྡོག་ན། བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བདག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་རབས་པ་རྣམས། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི། མཐུན་ཕྱོགས་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་ལྟོས་གཞི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

རང་ལུགས་དར་ཊཱི་ཀ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་ལྡོག་གཞི་ཡིན་གྱི། ལྟོས་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེས་ཁྱབ་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་དང་། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདིར་སྨྲས་པ། སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དཀའ་བའི་གནད། །རྒྱལ་ཚབ་དར་མས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་བཞིན། །གཏན་ཚིགས་ཚུལ་གསུམ་འཁྲུལ་མེད་

ཁོ་བོས་བཤད། །ཤེས་ལྡན་ཞིང་པའི[1]་ཚོགས་རྣམས་དེ་རིང་ནས། །ལེགས་བཤད་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོས་དགའ་བར་གྱོས། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་བྱེད་པའི། །བློ་གསལ་དེ་ལ་མཁས་པ་ག་ལ་རིང་། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

མ་གྲུབ་སྒྲུར་བ་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒོལ་བ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

ལུང་འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། ཞར་ལ་གཞན་གྱིས་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་ཚུལ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀྐ་ལས་གསུངས་ཚུལ། དང་པོ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་དག་གི་དོན་ནི། ཅི་རིགས་པ་ཞེས་སྨོས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་

༡ ག་༢༦་ན་༣་པའི། པ་༢༦་བ་༣་བའི།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༩་༦།

དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་བཞི་ཅི་རིགས་པ་དཔེ[1]་དོན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་རྫོལ་ཕྱིར་རྫོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྫོལ་ཕྱིར་རྫོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། འགལ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་བའི་དོན་དུ་སྦྱོར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་རྫོལ་ཕྱིར་རྫོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་གི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་བཞི་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྫོལ་ཕྱིར་རྫོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པས། དེ་བཞིའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དཀྱུའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས། དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་རོ། །

གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། །གཞི་མ་

---

[1] ག་༢༨་བ་༡་དཔེའི་དོན། པ་༢༢་ན་༡་དཔེའི་དོན།

གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན། ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་ཏེ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་འཐད་ཀྱང་། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་མེད་ན། དུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རྟགས་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་བཞིན་དུ། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ནི། དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དགུའི་ནང་གི་རྟགས་གཉིས་པོ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བའི་དོན་ནོ་ཞེས་གསུངས། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་དེ། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༠་༥།

གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ནི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ནི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ལས་བཤད་པ་བཞིན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀློག་ཕྱིར་ཀློག་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱིས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དེ། བ་ལང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན། གཞི་གྲུབ་དགོས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཚད་མས་གནོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་

གནོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྭས་ཕུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རི་བོང་གི་རྭས་ཕུག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དེ། རི་བོང་གི་རྭས་ཕུག་པ་སྐྱེས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་བ་ནི། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་གི་དགོངས་པ་ཡིན་སྲིད་ནའང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] སྒྲུབ་རྟགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ཡང་། ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་བོང་གི་རྭས་ཕུག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༩་༤།

གྲོལ་ཡང་དག་གིས། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་མ་ངེས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི[1]་གྲོལ་བ་དང་ཕྱིར་གྲོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ་ལུང་དེའི་དོན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན། ཞེས་རྫས་སྤྱི་སྨྲ་བ་ལ་འཆད་པ་ནང་འགལ་ཏེ། ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་སྦྱར་ནས་གཞགས་ན་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། རྣམ་ངེས་དང་ཊཱི་ཀ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། ཅི་རིགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་དཔེ་བཞི་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་ནང་གི་འགལ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གྲོལ་ཕྱིར་གྲོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་

༡ ག་༢༦༡་ན་༤་ཆོས་གྲོལ། པ་༢༦༡་བ་༣་ཆོས་གྲོལ།

དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་ནང་གི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞིའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྣལ་ཕྱིར་རྣལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པས། དེ་བཞིའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དགུའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བས། དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། དགུའི་ནང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་ལ་ལྡོག་གཞི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་སྔར་དང་འདྲ། ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། ལྡོག་གཞི་མཐའ་དག་ཕྱིར་རྣལ་གྱི་ཚད་མས་མ་ངེས་ཀྱང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྣལ་བ་དང་ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་རྟགས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི[1] རྟགས་ཀྱིས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་དགོས་ཀྱི། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། གཞི་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཞེ་ན། རི་བོང་གི་རྭས་ཕུག་པ་སྐྱེས་བུ་སྟུག་བསྔལ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་

1 ག་༢༨་བ་༥་ཀྱིས། པ་༢༩་ན་༦་ཀྱིས།

ཡང་དག་སྤྱོར་བ་ཤད་པ་དེའི་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱོད། དེ་ལྟར་ཊཱི་ཀ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་འདུག་པ་སྔོན་ཚད་མ་གྲགས་པ་ལྟར་འདུག་པས། ཁོ་བོས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] འདི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཡང་ཕྱོགས་སུ་མར་བཀོད་པ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ན། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ཁྱེད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི། དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཉམས་སོ་ཞེས་པས་འཆད། དེའི་དོན་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྐྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༡་༢

གྲུབ་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་དགོས། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་ན། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་དགོས། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན། མེ་མེད་ན་དུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་ཁས་བླངས། རྩ་བར་འདོད་ན། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤོང་[༡]བ། དང་པོ་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་

[༡] ཀ་༢༩་བ་༣་སྣང་། པ་༡༠་ན་༦་སྣང་།

ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་མ་མཐོང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། རྩ་བར་འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ།

ཡང་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་མཉན་བྱ་རྟག་པ་ལ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་བཞིན་དུ། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བར་འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཉིས་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི། རྟག་པ་ལ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སླ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟག་ན་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ། མཉན་བྱ་རྟག་པ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། གཏན་ཚིགས་མར་མེ་བཞིན་དུ་བློའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༡་༢།

གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གོ་ནུས་པར་ཐལ། ཡུལ་རུང་བར་མར་མེ་བློའི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་རྟག་སྟོང་དུ་གོ་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་གོ་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་འགའ་ཡང་གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་ལ་རྨོངས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྔར་མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་སྟེང་དུ་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་ཤཱཀྱ་པ་ན་རེ། རྨོངས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་དཔེ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི། མཁས་པས་ནི་དཔེ་མེད་པར་ཡང་སྔར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས། སྒྲ་མཉན་བྱར་ངེས་མ་ཐག་སྔར་གྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་དྲན་ནས། དེ་རྗེས་དེ་མ་ཐག་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱ་པས་ནང་གི་ཁྱད་པར་བཞེད་དོ། །

མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་སྐབས་ཡོད་

མེད་རྟོགས་དཀའ་བས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་གར་དུ་མཁས་གྲུབ་ཤཱཀྱ་པ་དང་། མཁས་པ་རྒྱལ་དབང་བློ་སོགས། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞེད། བདག་གི་བླ་མ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག །མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞེད། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱིཀ་ཏུ་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཀློག་པ་ཡོད་པར་འཐད་ལྡན་གྱི་དགོངས་པར་བཤད། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་སོང་བའི་ཀློག་པ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཉ་ཊཱིཀ་ལས། ཆོས་བྲམ་ཟེ་གཉིས་ཀྱིས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བཤད། རྒྱལ་དབང་བློ་དང་ཤཱཀྱ་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཉ་ཊཱིཀ་ལས་མཁས་གྲུབ་ཤཱཀྱ་པ་ཡང་རྫོངས་པ་ལ་དཔེ་དགོས། མཁས་པ་ལ་མི་དགོས་པས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། །ཅེས་པས་བསྟན་ཞེས་ནང་གི་ཁྱད་པར་བཤད་དེ། ལེགས་སམ་སྙམ་མོ་ཞེས་བཤད།

ཤཱཀྱ་པའི་ལུགས་དེ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་འགོག་ཚུལ་ནི། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་རྗེས་སུ། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཉན་བྱ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] དང་པོར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས། དེའི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །

གང་དག་མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་ངེས་པར་སྒྲུབ་དགོས་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཉ་དབོན་སོགས་ཁ་ཅིག །ཤཱཀྱ་པའི་ལུགས་དེ་ལེགས་ཤིང་། མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་ངེས་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཞེས་ཟེར། མཉན་བྱ་སྒྲའི་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད།

ཐ་སྙད་བྱ་རུང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་ཁྱབ་སྤྱི་ཕྱིར་ངེས། དེ་ཡང་རྗེས་ཁྱབ་སྤྱར་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ནས་ངེས་པར་བྱ་རུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱ་རུང་ཆོས་ཅན། མཉན་བྱ་ཁྱོད་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཉན་བྱའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་ཁྱབ་ན། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བུད།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དེའི་གྲུབ་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་འགྲུབ་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱ་བློས།[1] གང་གི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་འགྲུབ་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད། དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༡། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༥༨་༡༤།

དག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་འགྲུབ་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད། དེ་ཡང་དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་གྲུབ་ཅེས་བསྟན་ནས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ན། ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་གཅིག་ལྡོག་པས། །ཞེས་སོགས་དང་། རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཅིག་གཅིག་ཉེ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས།

[1]དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་རྩོད་སྤོང་དེ་འཆད་པར་བྱེད། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་རྩོད་སྤོང་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་གཞི་སྣང་བའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དཔེ་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དཔེ་བཀོད་པ་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དཔེ་བཀོད་པ་དོན་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཅི་རིགས་པའི་དོན་འཆད་པའི་ཚེ། སྒྲུབ་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༩༧༢་༣།

རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པར་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས། རིགས་སྒོ་ལས་ཀྱང་། སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་དེའི་དཔེ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཤཱཀྱ་བློར། [1] རང་བཞིན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ན་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད། ཆོས་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་དཔེ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྲམ་ཟེ་ལས། [2] དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྡོག་པ་དག་སྟོན་པ་ནི། ཆོས་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་དག་གིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས།

སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པར་ཀུན་བཏུས་དང་། རིགས་སྒོ་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། ཀུན་བཏུས་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྟོལ་བ་དང་ཕྱིར་རྟོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་[3] མེད་པ་ལ་སོགས་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༤། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༩༤:༡༩།

[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༡། ཚད་མ་པེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༥༠:༡༦།

[3] ག་༤༢་བ་༩་དང་། པ་༤༣་ན་༦་དག། །

པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རིགས་སྒོ་ལས། དེའི་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་བསྟན། ལུང་འདི་གཉིས་གཞི་སྒྲུང་བའི་ལུང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏུས་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས[1]་ནི་ཞེས་པ་ནས། ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ལུང་ནི་གཞི་སྒྲུང་པའི་ལུང་ཡིན་ཏེ། དེས་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ငེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཅི་རིགས་པར་དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་ཞིང་། ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན། རིགས་སྒོ་ལས། དེའི་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ་ཞེས་པ་ནི་གཞི་སྒྲུང་བའི་ལུང་ཡིན་ཏེ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ངེས་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་ནུས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྟོགས་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ངག་བཀོད་པའི་ཚེ། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བྱས་པ་ལ་འཇུག་གམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྲོལ་བ་དབང་ཉོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་[2]རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་རབ་ཏུ་བསྟན་ན་ཡང་། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་དུ་དོགས་ཤིང་

[1] ག་༡༤་བ༥་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི། པ་༡༣་ན་༧་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི།
[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༤༣༣་༥།

གཞི་སྒྲུང་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་[༡] བཤད།

ཤཱཀྱར། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཤིང་། རིགས་པའི་སྒོ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞི་སྒྲུང་བར་མཛད་དོ། །འདི་ལྟར་དེའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ། འོ་ན། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་བ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་དེའི་ཚེ། ཇི་ལྟར་རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་ཉིད་ལྡོག་ཅེས་བརྒལ་བ་དང་། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞི་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་ཐེ་ཚོམ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས། སྐབས་འདིའི་ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་མིན་ན། རིགས་སྒོ་ལས་དེ་མེད་པས་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱར་འདི་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ལའོ། །རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ལ་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ལས་ནི་ལྡོག་སྟེ། དམིགས་པ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན།

འདི་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །འགྲེལ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འགྲེལ་བཤད་ལ་དངོས་འགལ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་

༡ ག་༡༣་ན་༤་ཅེས། ཤཱཀྱར། པ་༡༣་བ་༩་ཅེས་། ཤཱཀྱར།

རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་མི་དགོས་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུང་དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་རྟོགས་པ་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་རྟོགས་པ་ལ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། མེ་མེད་ན། དུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ནི་དུ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པ་ཚད་མས་

མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞི་གྲུབ་དགོས་ཞེས་པ་ནི་ཤཱཀྱ་བློའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག །འགྲེལ་བཤད་ལས། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་པ་ལ་འདོད་པ་པོ་ན་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་[༡] པའི་ལྟོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་ལ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བུམ་པ་ཡོད་ན། བུམ་པ་ཚད་མས་དམིགས་པས་ཁྱབ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ནི་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་སོ། །ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན། བུམ་པ་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་བཞིན། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ནི་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་།

---

༡ ཀ་༡༥་ན་༡་གྲུབ། པ་༡༥་བ་༣་གྲུབ།

བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་དཔེ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པས། འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མི་དགོས་པ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། ཚུ་སྔུང་ཆོས་ཅན། རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཞེས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་དོ། །

དེས་ན། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་གཞི་སྟང་བའི་ལུང་དོན་འཆད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཤཱཀྱར།[1] ཆོས་མི་མཐུན་པ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་རྟོགས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཚད་མ་ཟེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༨༥:༨།

གསུངས། བྲམ་ཟེ་ལྟར་ན། གཞུང་དེའི་དོན་གསལ་བ་སྟར་བཞིན་ལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་ལས།[༡] དཔེ་ནི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་དཔེ་མེད་པར་བརྗོད་པས་འགྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མེད་པའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་པའི་ངག་དང་། དཔེ་མེད་པའི་ངག་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཞེས་བཤད།

ཡང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། [༢]དཔེ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཤཱཀྱ་[༣]དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ་ཞེས་དང་། བྲམ་ཟེ་ལས།[༤] དེ་དག་མེད་ན་དེ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཞུང་གསུང་མི་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས། ཡང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག

---

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༡། ཚད་མ་པེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༥༡་༦།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༨༧༢་༨།

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༨༤་༥།

༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༡། ཚད་མ་པེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༥༧་༡༨།

པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་གྲུབ་པ་ངེས་པར་འགོད་མི་དགོས་ཏེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཞེས་ཟིན་མ་བརྗེད། སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱི་རྒོལ་མཁས་པ་ལ། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་བརྗོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད་ཅེས་གསུངས། ཤཱཀྱ[1]་གང་དག་དེའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དག་རང་གི་ཚད་མས་ཇི་ལྟ་བ་རབ་ཏུ་གྲུབ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་མ་ངེས་པའི་མཁས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ནི། དེའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དངོས་པོའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁོ་ན་ཞེས་དང་། བྲམ་ཟེ་ལས་ཀྱང་།[2] མཁས་པ་ལ་ནི་བརྗོད་པ་དང་། དཔེ་འམ་དེའི་གཞི་ཡང་རུང་སྟེ། འདི་ཐམས་ཅད་དགོས་པ་མེད་ཅེས་གང་གི་དོན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ངེས་པ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གང་རུང་གཅིག་སྨོས་པས་ཀྱང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དྲན་པ་སྐྱེ་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཀུན་བཏུས་དང་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༥༣། ༤།
[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༡། ཚད་མ་པེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༤༨་༡༡།

རིགས་སྒོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། རང་འགྲེལ་ལས།[1] ཡང་ན་དོན་གྱི་གོ་བས་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཤཱཀྱ་ལས།[2] འདི་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཚིག་དང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར།

ཡང་ན་དོན་གྱི་གོ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སྨོས་ཏེ། གཞུང་འདི་རྣམས་རིགས་པའི་སྒོ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་དེར་ཡང་སློབ་དཔོན་དཔེས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། དེའི་ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ནི་མིན་ནོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ། དོན་གྱི་གོ་བས་དཔེ་གཅིག་བརྗོད་པས་གཅིག་ཤོས་གྲུབ་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ། གཞི་སྣང་བའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ། དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ལུང་དང་སྦྱར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། །ཅེས་པའི་བར་འཆད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། དེ་རབ་ཏུ་བསྟན་ན་ཡང་། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཤིང་གཞི་སྣང་བ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་སོགས་ཤློག་གཅིག

---

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༩༣༣་༡།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༥༢་༦།

གིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །རང་འགྲེལ་ལས།[༡] ཡང་དོན་གྱི་གོ་བས་གང་ཡང་རུང་བ་གཉིས་ཀ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་ཡང་དཔེའི་ངོ་བོ་དང་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་དགོངས་ཏེ། དོན་གྱི་གོ་བས་གཅིག་བརྗོད་པས་ཅིག་ཤོས་གྲུབ་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབང་ཕྱུག་སྡེ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ། ལྡོག་གཞི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྩོད་པ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་རང་འགྲེལ་ལས་[༢] གཞི་སྨྲང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ་ལྡོག་གཞི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་དེ་གཞི་སྨྲང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། རང་འགྲེལ། ༤༢༢.༡།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༤༢༢.༦།

འོ་ན། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ཞེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་འདིའི་མི་མཐུན་དཔེ་དང་། མི་མཐུན་པའི་གཞི་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཞུང་འདི་རྣམས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་དབང་ཕྱུག་སྡེ་པའི་རྟོད་སྤྱང་འཆད་བྱེད་ཡིན་ཅིང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ཡོད་ཅེས་པ་གཞི་སྤྱང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། མ་གྲུབ་སྒྲུར་བ་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལས་འཕྲོས་ནས་དོགས་པ་གཅོད་ཅིང་གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་མ་བཀོད་པར་ཡང་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་གཞི་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་བཞེད། དེ་ལྟར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གཞུང་འདི། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྤྱར་ལྟར་དོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་དག་མི་མཐུན་དཔེ་ནི། དཔེར་བཀོད་པ་པོ་ན་ལ་བཟུང་ནས། རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་སྒྲུབ་པ་དེའི་དོན་མིན་སྙེ་ཞེས་དང་། མ་གྲུབ་སྒྲུར་པའི་འཕྲོས་རྒྱང་པར་སྦྱར་ན་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དོན་དོར་བར་འགྱུར་བས་སྤྱར་ལྟར་བཤད་དོ། །ཞེས་[3] གསུངས། དེས་ན། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། དབང་ཕྱུག་སྡེའི་རྟོད་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱས་རྟགས་

---

༣ ག་༡༨་ན་༨་བཤད་དོ་ཅེས་གསུངས། པ་༡༢་ན་༧་བཤད་དོ་ཅེས་གསུངས།

གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཚད་མས་མ་ངེས་ཀྱང་། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དཔེའི་སྟེང་དུ་བསྟན་པས་ཀྱང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། དཔེ་ལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། མི་ཤེས་པ་ལ། །སྟོན་ཏེ། །ཞེས་བཤད་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་མེད་དམ་ཞེ་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པར། སྒྲ་བྱས་པ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་ཟེ་ཚོམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱི་རྒོལ་མཁས་པའི་ངོར་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ངོར་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་ངོར་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། སྒྲ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་གི་དོན་དུ་དཔེ་བརྗོད་པའི་དོན་དེ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་དེ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །རྩ་འགྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཤེས་ཀྱང་། དྲན་ལམ་དུ་མེད་པའི་རྒོལ་བ་ལ། སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་བསྟན་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་དྲན་ལམ་དུ་མེད། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཤེས་

ཟིན་མ་བརྗེད། གང་དུ་ཡང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱི་རྒོལ་མཁས་པ་ལ། སྔ་རྒོལ་རྣམས་ཀྱིས་འོ་ན་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཞུང་འདིའི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། །ཅེས་པའི་མཁས་པ་དེ་སྒྲ་བྱས་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་ལྡན་ཞིང་། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན[1]་མ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡིན་གྱི། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱར།[2] གང་དག་ལ་དེའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱུའི་ངོ་བོས་རང་གི་ཚད་མས་ཇི་ལྟ་བ་གྲུབ་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་མ་ངེས་པའི་མཁས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྐྱང་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་བཀྲལ་བ་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །

ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་ཚད་མས་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེས་བྱས་མི་

[1] ག་༡༨་བ་༨་ཤིན་ཟིན་མ། པ་༡༦་བ་ཤེས་བཞིན་མ།

[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༡། ཚད་མ་ཟེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༥༡་༤།

རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོར་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་དོར་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་དོར་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་པས། དེ་གཉིས་ཀ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] འབྲེལ་བ་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་དཀའ་སླ་མེད་པར་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལ། འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡོད་པས། དེ་བཤད་ན་འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཁོ་ན་རེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ངེས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད། སྒྲ་བྱས་པར་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་རྒོལ་བ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་དེ་འདྲའི་རྒོལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་མི་

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༤༣.༡།

རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ངེས་དཀའ་སླ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། །གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད། །ཅེས་པའི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མི་དགོས་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་པའི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གྲོལ་བ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

མཁས་པ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་འཕྲུལ་བ་རགས་པ་འབྱུང་བ་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད། སྒྲ་བྱས་པར་མི་ཤེས་ཤེས་རུང་དུ་ཡོད་པའི་གྲོལ་བ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་འདྲའི་གྲོལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་གྲོལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྲེལ་བ་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གྲོལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པའི་[༡]ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདིའི་དོན་ལ། སྔར་གྱི་རྒོལ་བ་དེ་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་[༢]ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན། དེ་འདྲའི་རྒོལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྲེལ་བ་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་ངེས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས། འདོད་ན། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་བྱས་ན་རུང་ཙམ་སྣང་ན་ཡང་། དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁྱབ་པ་

[༡] ག་༡༢་བ་༦་སྒྲུབ་པ་ཁྱབ་པ། པ་༡༡་བ་༡་སྒྲུབ་པ་ཁྱབ་པ།
[༢] ག༡༢བ་༢་སྒྲུབ་པ་ཁྱབ། པ་༡༡་བ་༣་སྒྲུབ་པ་ཁྱབ།

བརྗོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཤེས་བྱེད་མ་བརྗོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་བརྗེད་[1]པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ལ་ངེས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་རྣམ་བཤད་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་བྱེད་མ་བརྗེད་པར་དྲན་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན། དེ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་དྲན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་བྱེད་མ་བརྗེད་པའི་

[1] ག་༡༡་ན་༥་བརྗེད་པའི། པ་༡༡་བ་༦་བརྗོད་པའི།

གང་ཟག་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་སྔ་མ་དང་འགལ།

དྲི་བ་གཉིས་པ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པར་དྲན་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཁྱབ་པ་བརྗོད་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པར་དྲན་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱབ་པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་མི་དགོས་ཀྱང་གང་རུང་གཅིག་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞུང་དེ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ནས་བརྗེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། གཞུང་ཕྱི་མ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་མི་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་ཟིན་དེ་ཉིད་སྒྲ་མི་

རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་གོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་ཟིན་པ་བསྒྲུབ་བྱར་འགལ་ཡང་། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །

དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དག །ཅེས་སོགས་འགལ་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་[1]འགྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པར་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས། དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཙོ་བོ་གཉིས་པོ་དེར་འདུས་སམ་མ་འདུས་ཤེ་[2]ན། དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཙོ་བོ་གཉིས་པོ་དེར་མ་འདུས་ཏེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ལ། དམིགས་པར་ནི། །རིགས་ལྡན་དེ་མི་དམིགས་པར་ཡང་། །ཞེས་གསུངས། དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་གཙོ་བོ་དེ་བསྡུ་ན་གསུམ་དུ་འདུས་ཀྱང་། སྤྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དུ་མར་དབྱེ་རུང་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་འདི་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་སོགས་ཤློཀ་གཅིག་གིས་འཆད།

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་མི་

[1] ག་༡༩་ན་༡་ཁྱབ་པའི། པ་༡༩་བ་༣་ཁྱབ་པའི་འགྲུབ།
[2] ག་༡༩་ན་༣་ཞེ་ན། པ་༡༩་བ་༥་ཞེ་ན།

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པ་ རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེའི་དོན་བསྡུས་ནས་འཆད་པ་ལ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རྒྱུ་ཡི་ནི། །འབྲས་བུ་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་བསྡུ་དང་། རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དེ་ཕྱིར་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་འཆད་པར་བྱེད། མ་མཐོང་ལས་མིན་མཐོང་ལས་མིན། །ཞེས་པས། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། །ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཚིགས་མེད་སྒྲུབ་ཡིན་ནམ་ཅི། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་བསྡུ་འཆད།

འདིར་གསུང་སྒྲོས་རྣམས་སུ། མ་མཐོང་ལས་མིན་མཐོང་ལས་མིན། །ཞེས་པས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ། །ཞེས་པ་ནས། གཏན་ཚིགས་མེད་སྒྲུབ་ཡིན་ནམ་ཅི། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་བསྡུ་འཆད་ཅེས་གསུངས་པ། ཊཱི་ཀྐའི་དགོངས་པ་མིན་ཞིང་གཞུང་གི་ཐོབ་ཚད་ཀྱང་མིན་པར་མངོན་ཏེ། གཞུང་འདིར་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ཡིན་གྱི། ལོག་ཕྱོགས་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་བསྡུས་ནས། མི་ལྟོས་ན་ཏ་ཙང་ཐལ་བའི་དོན་བསྡུ་ནི། གཞན་དུ་གཞན་ནི་གཞན་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ཡང་དེ་

ལྟར་མིན་ན་གཅིག་ལྡོག་པས། །ཞེས་[1]པའི་དོན་བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན། ཏ་ཙང་ཐལ་བའི་དོན་བསྡུ་འཆད་པ་ལ། གཞན་དུ་གཞན་ནི་གཞན་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་བཞིན་གཅིག་གཅིག་ཉེ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་ན། ཏ་ཙང་ཐལ་བའི་དོན་བསྡུ་འཆད་པ་ལ། དོན་གཞན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཆོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཆོས་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིར། །ཡིན་པར་གྱུར་ན་དེ་གཞན་ཉིད། །ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས།[2] གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀུང་འཐད་པར་བྱེད་པ་མིན་ན། གང་ཡང་གང་ལས་འཐད་པ་མེད་པས་རིལ་རྫས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་དག་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བའམ། མི་འཐད་པར་ཟད་དེ། དོན་ཁས་བླངས་ནས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་ལ་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་སོགས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་བུམ་པ་དང་རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། བུམ་སྣམ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བུམ་པ་དང་རྫས་ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྣམ་བུ་དང་ཡང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བུམ་སྣམ་གཉིས་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་[3]ཅར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་

༡ ག་༡༩་བ་༣་ལྡོག་པས་ཅེས་པའི། པ་༩༠་ན་༥་ལྡོག་པས་ཅེས་པའི།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༩༢༥་༡།

༣ ག་༩༠་ན་༡་གཅིག་ཅར། པ་༩༠་བ་༣་གཅིག་ཅར།

ལ་ཕན་འདོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ལ་རྫས་གཅིག་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་གཏེར་ལས།[1] སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རྫས་གཅིག་ན། །ཡན་ལག་ཅན་ཡང་ཇི་ལྟར་དགག །ཅེས[2]་སོགས་གསུངས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་དང་བུམ་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཀྱང་མིན། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། [3]འདི་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པའང་མེད། །ཅེས་སོགས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་དང་འགལ། ཏགས་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སྤྱི་གསལ་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ཚུགས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། ཤ་ཤུག་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཤུག་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། རང་འགྲེལ་ལས།[4] དེ་ནི་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ཤཱཀྱར།[5] ཤིང་དེ་ནི་ཤིང་ཤ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ངོ་བོ། རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་ཇི་ལྟར་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཤིང་གི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཤ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འགལ།

1 མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག། ༡༧། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༧་༤།

2 ག་༤༠་ན་༢་ཞེས་སོགས། པ་༤༠་བ་༦་ཞེས་སོགས།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༦༤༦་༦།

4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༤༣༠། ༡༥།

5 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༦༧་༥།

རང་ལུགས། ཆོས་དེ་དོན་དེ་ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནི་བྱས་མི་རྟག་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་རྐྱེན་རྫས་ཐ་དད་ལས་སྐྱ་ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་ཁྱབ་ན། དངོས་པོར་རིལ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་སྐྱ་ཕྱིར་སྐྱེས་ཀྱང་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་ན་རེ། འདོད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག[1] ཅར་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤཱཀྱ[2]། ཡོན་ཏན་གསུམ་རང་བཞིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། །

དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་སྤོང་བ་དང་། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག[3]་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ཞར་ལ་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འདིར་མ་དམིགས་པའི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་སྒྲུབ་དང་། །ཞེས་པར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་འདིར་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་སོ་སོར་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། [4]རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་ལྟར་རུང་

༡ ག་༤༠་ན་༧་གཅིག་ཅར། པ་༤༡་ན་༢་གཅིག་ཅར།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༦༣.༡༡།

༣ ག་༤༠་བ་༡་རྣམ་བཞག། པ་༤༠་ན་༤་རྣམ་བཞག

༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཙེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༤༧༠.༤།

བའི། །ཞེས་པར་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་སྒྲུབ་དང་། །ཞེས་པར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འདིར་བཤད་པའི་གསུམ་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དགག་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འགལ་དང་འབྲས་བུ་དག་སྒྲུབ་དང་། །ཞེས་སོགས་བཞི་གསུངས་པ་ནི། གང་གང་དུ་འདུ་བའི་སྡུད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡོད་ན། དགག་གཞི་དང་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་འཛོམས་པར་རུང་བ་དང་། མི་རུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུངས་ཤིང་། གཉིས་པ་ལ་བདག་གཅིག་དང་། དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་ནི། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས། རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་ནས། འགལ་དམིགས་དང་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་གཞན་རྣམས། བདག་གཅིག་དང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བར་རང་དབང་དུ་མེད་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག[1] བཤད་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] བུམ་མེད་དོན་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་ལ་ཡང་། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ་ཞེས་འགོད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་དཔྱད་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ལ་དཔྱད་ན། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ན། གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་དང་། བསྒྲུབ་[3] རྒྱུའི་ཐ་སྙད་གང་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་སྤྱ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་མེད་ནི་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་དང་། ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ནི། བསྒྲུབ་[4] རྒྱུའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ལ། འགོད་ཚུལ་ཡང་། ས་ཕྱོགས་དེ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་སྟེ། བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་དགོད་དེ། རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ཚེ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་བའི་དོན། བུམ་མེད་དུ་སྨྲ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་ཞེན་རུང་ཙམ་ལ་བྱེད་ཀྱི་བུམ་མེད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་རུང་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཚུ་མིག་པ་དང་། ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམས་གསུངས།

---

[1] ག་༤༡་ན་༡་བཞག། །པ་༤༡་བ་༩་བཞག

[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༧༣་༢།

[3] ག་༤༡་ན་༣་གྲུབ་རྒྱུའི། པ་༤༡་བ་༥་གྲུབ་རྒྱུའི།

[4] ག་༤༡་ན་༣་སྒྲུབ། པ་༤༡་བ་༦་སྒྲུབ།

ལུགས་དེ་དང་ནྟེ་ཀ་པས་འགོག་ཚུལ་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །ཁྱོད་བློ་དོན་མཐུན་དང་དོན་མི་མཐུན་གྱི་བརྡ་ལ་བྱང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པ་སྙམ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་ཞེན་རུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་སྒྲ་དོན་མཐུན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །སྒྲ་དོན་མཐུན་དང་དོན་མི་མཐུན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མ་རྨོངས་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་པ་སྙམ་བློ་མ་འཁྲུལ་བས་ཞེན་རུང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་གྱི་ས་ཕྱོགས་དེར་བུམ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེར་བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་བློའི་ཐ་སྙད་དང་བརྗོད་པ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ཚད་མས་བསྒྲུབ་དགོས་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྐྱེ་བོ་གནག་རྫི་མོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་

གྲུབ་སྟེ། [1]གནག་རྫི་མོ་བར་གྲགས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དགག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་དེའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བཤད་ཅེས་དང་། རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་སྦྱུབ་ཅེས་དང་། ཐོ་སྒྲ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གྲུབ་ཅེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒྲ་ཤེས་གྲུབ་ཅེས་སོགས་སྦྱོར་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་གྱི། སྦྱོར་བ་འགོད་པའི་ཚེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་དགོས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། [2]ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱིར་གྱུར་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རིགས་ཐིག་ལས། [3]རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ནི། དཔེར་ན། འདི་ན་བུམ་པ་མེད་དེ། དམིགས་པའི་རིག་བྱར་གྱུར་པ་ལས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་དང་། འདི་ཡང་དཔེར་ན་སྲེག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་མིན་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། གཞི་དེར་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་དང་གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་པར་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་ཐ་སྙད་ཡིན་ནོ། །མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཉ་དབོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་ན་རེ། རང་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ༥༣༥་༡།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༩༠༣་༦།
༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རིགས་ཐིག། ༦༡༥་༨།

བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་ཏུ་རུང་སྟེ། སྣང་རུང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་འདི་ལ་བུམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱེ་རུང་ཡིན་ཏེ། མདུན་གྱི་ས་ཕྱོགས་འདི་ལ་སྣང་རུང་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། རྟགས་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྒྲུབ་[1]པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་གསུངས།

དེ་འགོག་པ་ལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གིས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཆེར་འཁྲུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་[3]ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། [4]འདི་ནི་དངོས་ལ་དངོས་པོའི་ཚ། །ཁས་བླངས་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། [5]རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ན། །འདི་འམ་རང་བཞིན་ནང་འདུས་ཕྱིར། །ཞེས་འཆད་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྐྱོན་

[1] ག་༤༢་ན་༦་བསྒྲུབ། པ་༤༢་བ་༨་བསྒྲུབ།
[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༧༣་༥།
[3] ག་༤༢་ན་༥་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི། པ་༤༢་བ་༧་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི།
[4] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༤༦་༣།
[5] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༤༦་༡༥།

མེད་དེ། རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་གཞི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ལྟར་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཕྱི་མ་གྲུབ་ཅིང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།[1] དེ་ལ་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་ནི་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ཡང་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། ངོ་བོ་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་བ་[3] དང་། ཁྱབ་མཉམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཁྱབ་བྱེད་སྣང་རུང་ཡིན་ན། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའི་དུས་དང་། ཁྱབ་མཉམ་སྣང་རུང་ཡིན་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའི་དུས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་ན། ཁ་ཅིག །ལུང་འདིའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ལས་ཁྱབ་ཆེ་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཅིག

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༩༠༢་༡༢།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཨ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༢༩་༨།

༣ ཀ་༩༢་བ་༢་ཆེས་པ། པ་༩༢༣་ན་༥ཆེས་པ།

པའི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ཁྱབ་མཉམ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་མིན། ཞེ་ན། ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འདྲ་ནའང་། དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་མཚན་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་དགག་བྱའི་ཆོས་ལས་ཁྱབ་ཆེ་བའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཅིག་པའི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་མ་གྲུབ་པ་དེ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ལས་ཁྱབ་ཆེ་བའི་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་པ་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །

འོ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་འཇུག་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའམ། ཡང་ན། དགག་རྟགས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་བཞིའི་འཇུག་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

དེས་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡུལ་བཀག་པའི་མེད་དགག་རྟགས་སུ་སྦྱོར་བ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ལས། སོ་སོའི་མཚན་གཞི་ནི། རིགས་ཐིག་དར་ཊཱི་ཀ་ལས།[༡] དགུན་མཚོ་ཆེན་པོ་མི་གཡོ་བ་ རླངས་པ་འཐུལ་བ་དུས་ནམ་མཁའ་འོ་ཟེ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་ན། དུ་བ་དང་རླངས་པའི་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་ཤིང་། མེ་ཡོད་ན་ངེས་ནུས་པའི་ཚེ། མེས་དབེན་པའི་མཚོ་ཆེན་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཤིང་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་ནུས་ཤིང་། ཤ་པ་མེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཚེ། ཤིང་གིས་དག་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྟེང་གི་ཆར་དུ་བ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་རུང་ཞིང་། འོག་གི་

---

[༡] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཉ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རིགས་ཐིག་དར་ཊཱི་ཀ༦༠༥.༦།

ཆར་མེ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ངོས་[1] བཞི་ཀུན་ནས་བསྐོར་བའི་དུ་བས་དབེན་པའི་དང་རྡུ་བླ་གབ་མེད་པ་ན་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་དེ། དངོས་འབྲས་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སོ་སོའི་མཚན་གཞི་གཞན་དུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས།[2] རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ནི། གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ཤཱཀྱར།[3] གཉིས་ཀའི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགག་པ་དང་དགག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིའོ་ཞེས་དང་། འཐད་ལྡན་ལས། འབྲས་བུ་དང་ཁྱད་པར་བྱ་བ་ལྟར་མི་རུང་བ་ནི། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་མི་དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། མེད་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་གོ་བར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ལྟར་རུང་བ་ལ་ནི། མེད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་སྤྱི་རབས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཉ་དབོན་སོགས་མཁས་པ་རྣམས་ན་རེ། གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མེ་མེད་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མེ་མེད་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། མེ་མེད་པ་དེ་གཞི་དེ་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། མེ་མེད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་

༡ ག་༤༣་བ་༡་དངོས། པ་༤༥ན་༣་དངོས།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༤༢༥་༡༡།

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༡། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༥༨་༢༡།

ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས། དེའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཁྱེད་ལྟར་ན། མེ་མེད་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་སུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དུ་བ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་མེད་པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགལ་ལམ་མི་འགལ་ཞེ་ན། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་འགལ་ཏེ། དོན་དང་ཐ་སྙད་འགལ་བའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཚ་ནས། དགག་རྟགས་དང་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་འགལ་བར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འོན་ཏེ། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་མི་འགལ་ཏེ། མེ་མེད་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དགག་རྟགས་དང་སྒྲུབ་རྟགས་མི་འགལ་བར་ཐལ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཡང་སྒྲུབ། དེས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། དགག་རྟགས་དང་སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་དངོས་ཀྱི་

བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཆ་ནས་འབྱེད། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཡིན་མིན་གྱི་ཆ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྔར་གྱི་རང་འགྲེལ་དང་། འཐད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་། མེ་མེད་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ཤིང་མེད་པ་དེ་ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་ན་ཤ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

རྟགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་མ་ཐེན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གྲུབ་མ་ཐེན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་

ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་ཟིན་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

འདི་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། བཞེད་པ་དེ་ལྟར་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གཅིག་གྲུབ་པས་ཁྱབ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱས་པ་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དོགས་སོ། །

རང་ལུགས་ནི། རྒྱུ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དང་། སྔར་དྲངས་པའི་འཐད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། མེ་མེད་པ་དེ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་

རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་གཞི་དེར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ཤིང་མེད་པ་དེ་ཤིང་མེད་ཀྱི་བྲག་རྫོང་ན་ཤ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་གཞི་དེར་ཤ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་པར་བྱ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ལ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །དུ་བ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་དུས་ཡོད་པ་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀུང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་

སྲིད་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡང་ཡིན། མཚོན་བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་ཡོད། མཚན་གཞི་ནི། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མེ་མེད་པ་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ། མཚན་གཞི་ནི། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་བུམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན། དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་སྤྱིར་མི་འགལ་ཡང་། བསྒྲུབ་བྱ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས། དེ་སྒྲུབ་

ཀྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཚད་མས་དམིགས་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། མེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་འགོད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མེ་ཉིད་སྒྲ་བ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་གྱི། དུ་བ་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ཡོད་པ་འགོད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ཉིད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་དགག་རྟགས་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་གི་དོགས་དཔྱོད་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཁོ་ན་རེ། རྟགས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་རྗེས་ཁྱབ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་

སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ།[1] མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ། །སྟེ་ཞེས་གསུངས། རང་འགྲེལ་ལས།[2] གལ་ཏེ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་རྟོགས་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་དུ་བས་མེ་མ་འཁྲུལ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་། མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཤློཀ་གཉིས་མེ་དུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྤྱི་བོའི་མེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྤྱི་བོའི་མེ། །རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེ། །འོན་ཏེ་དེ་མེའི་རང་བཞིན་ཡིན། །ཇི་ལྟར་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་། །དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་ལས། །འབྱུང་ན་དེ་ནི་རྒྱུ་མེད་འགྱུར། །ཞེས་[3] བྱ་བ་ནི། བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་བོའི་མེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མེ་དུ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་ན། །ཞེས་པས་སྐྱོན་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་དང་། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་ལས། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༧༢.༡༦།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༤༢༨.༡༦།
༣ ག་༤༨་ན་༥་ཅེས། པ་༤༧་ན་༡་ཅེས།

གཉིས་དང་། སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། རྗེས་སུ་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །

སྒྲོར་ཊཱི་ཀ་ལས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་ལས། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་མེད་བཀག་པའི་དོན་བསྡུ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་བསྡུ་དང་། དེ་ཕྱིར་མི་མཐུན་ལས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་པས། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་འབྱུང་བའི་དོན་བསྡུ་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྐྱེ་བོའི་མེ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་མེད་འགོག་པའི་རྟགས་རྒྱས་བཤད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུ་བ་དུ་བའི་རྒྱུ་མིན་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུ་བ་མེ་མེད་བརྒྱ་བྱིན་སྐྱེ་བོ་ནས་འབྱུང་བ་ལ་གནོད་བྱེད་འཆད་པས། གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྐྱེ་བོའི་མེ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་བྱེད་དུ་རིགས་པའི་ཕྱིར།

མེ་ཡི་འབྲས་བུ་དུ་བ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དུ་དགོས་དཔྱད་པ་དང་། རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་མ་གང་ལ་ངེས་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ། ཚད་མ་ཐུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དུ་བ་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་ན། མེ་དུ་རྒྱུ་

འབྲས་སུ་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་ཕྲུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། དུ་བ་རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྒྱས་པར་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚད་མ་ཕྲུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཚད་མ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ། ཚད་མ་ཕྲུག་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཚད་མ་ཕྲུག་དྲུག་མི་འཐད་དེ། ཕྲུག་ནི་ཟུང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཚད་མ་དྲུག་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱི། ཟུང་དྲུག་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཏ་བོང་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོར་ཏ་བོང་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་ཏ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་བོང་བུ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་ཏ་བོང་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་ཏ་མ་དམིགས། དེའི་རྗེས་སུ་བོང་བུ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཞེས་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བློས་གསུངས།

རང་ལུགས་ནི། དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེའི་རྫས་ཁོ་ན་གསར་དུ་འཛིན་

པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་གཞན་ནས་འོངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞི་དེར་དུ་བ་གསར་དུ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་མེ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག །དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞི་དེར་དུ་བ་གསར་དུ་མ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྟེ། ཚད་མ་ཕྲུག་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱུར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྔར་དུ་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་དུ་བ་དམིགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དུ་བ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བ་རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཐུང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དུ་བ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དུ་བ་མེས་ཕན་བཏགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མེ་དུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེ་དུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་རྟགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མེ་དུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་ངེས་པ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཚུར་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ།[1] རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་འཆད་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དུ་བ་མེ་ལས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མ་འཁྲུལ་བས་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་མོད། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།[2] འབྲས་བུ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ་རག་ལས་ན། རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་ཞེས་དང་། ཤཱཀྱ།[3] གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་བསྒྲུབས་ཟིན་པས། རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཇི་ལྟར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་། །འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་ཡང་། །ཞེས་སྔར་བཤད་པ་དང་།

ཡང་འདིར། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་ཟློས་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་མེད་དེ། རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རང་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཚིག་ལེ་ཨུར། ༦༧༣.༧།
[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༤༣༠.༧།
[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༤༦.༡༣།

བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཅིང་[1]། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་འཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ངོས་བཟུང་ནས་འདིར་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་ནས། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་འཕྲོས་བཅལ་[2]བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སྔར་བཤད་པའི་དམ་བཅའ་གློས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[3] སྔར་བཤད་པ་དམ་བཅའ་ཙམ་དང་། འདིར་ནི་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པས་མི་གློས་ལ[4]། ཡང་ན་སྔར་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ངོས་བཟུང་ནས་འདིར་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་འཕྲོས་བཅལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་དང་། དོན་ལྡོག་ངོས་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཤཱཀྱ་ཡང་།[5] རང་བཞིན་ཡོད་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་གྲུབ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེ་ན། བདེན་ན། གཞན་འདི་སྙམ་དུ་རང་བཞིན་དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

༡ ག་༤༧་བ་༥་ཞིང་། པ་༤༨་བ་༡་ཞིང་།

༢ ག་༤༧་བ་༦་འཕྲོས་སྐུལ། པ་༤༨་བ་༢་འཕྲོས་སྐུལ།

༣ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༣་༦།

༤ ག་༤༧་བ་༧་མི་གློས་ན་ཡང་སྟོར། པ་༤༨་བ་༣་མི་གློས་ན་ཡང་སྟོར།

༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༨། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༨༦་༡༦།

གྱུར་པ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་མཐའ་སླུ་བ་ཡང་། གཞན་སེལ་བ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བས། དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་སེམས་ཤིང་། དེ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་མེད་ན། སྔར་བཤད་པ་ལས་ཟློས་ཏེ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་ནས་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་གཅོད་རྗོད་པར[1] བྱེད་པར་འགྱུབ། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས།

འབྲེལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྦྱོར་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ལས། །ཞེས་པ་ནས། མ་བྱས་པས་ནི་མི་འཇིག་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མདོར་བསྟན་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

[1] རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ་ལས་རྗོད་ཅེས་འབྱུང་བས་དེ་དང་མཐུན་པར་བཅོས་པ་ཡིན།

གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྩོད་སྤང་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བྱས་མི་རྟག་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པའི་རྫས་དང་། མི་རྟག་པའི་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། རྩོད་པ་དེའི་ལན་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་ཐ་དད་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་[1]པ་ནས། རྣམ་གཅོད་རྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ། །ཅེས་[2]པའི་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།[3] འོ་ན་ནི་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་དང་། དེས་ན་ཐ་དད་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།[4] དེ་བས་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་གཅོད་རྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ། །ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།[5] དེ་བས་ན་དམ་བཅས་

༡ ཀ་༤༥་བ་༢་ཞེས། པ་༤༤་ན་༥་ཞེས།

༢ ཀ་༤༥་བ་༢་ཞེས། པ་༤༤་ན་༥་ཞེས།

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༤༣༠་༡༨།

༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༤༣༢་༡༦།

༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༡༠༢༨་༨།

པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩོད་པ་དེའི་ལན་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། སྔར་གྱི་རྩོད་པ་དེ་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པའི་རྩོད་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་ཅེས་འཆད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཞེས་པ་ནས། རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས།

སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཅིང་། སྒྲུབ་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རིགས་པས་འགྲུབ་པ་དེས་ན། སྔར་གྱི་རྩོད་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་དངོས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཆོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་སྒྲ་དེ་རང་དང་དངོས་པོར་རིགས་མཐུན་པ་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ལོག །རང་དང་དངོས་པོར་རིགས་མི་མཐུན་པ་མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ལོག་ཅེས་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་བསྟན། དེ་ཕྱིར་གང་དང་གང་ལས་དོན། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལོག་པ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་དང་། གོ་དཀའ་སླ་དུ་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅེས་བསྟན། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི། རྟོགས་འགྱུར་བ་དག་རབ་ཏུ་བྱེད། །ཅེས་པས། སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་དང་གོ་དཀའ་སླ་ཡོད་

པར་གྲུབ་པས། སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་སེལ་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་དེ་གྲུབ་ཅེས་བསྟན། དེ་ཕྱིར་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཆོས། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གི་དོན་ནི། སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ་སྒྲ་རྟོག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་དེ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གྲུབ་པས། བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་མ་བྱས་པ་ལས་ལོག་པའི་བྱས་པ་གོ་ཡང་། མི་རྟག་པ་མི་གོ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས་མི་རྟག་པ་གོ་ཡང་། བྱས་པ་གོ་མི་ནུས་པ་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་བྱས་མི་རྟག་གཉིས་དངོས་མིང་ཐ་དད་ཀྱིས་སོ་སོར་གོ་བྱ་ཡིན་པར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་སྔར་བཤད་ཀྱི་རྩོད་པ་དེའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན།

སྔར་གྱི་རྩོད་པ་དེའི་ལན་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་[1]པ་ནས། རྣམ་གཅོད་རྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ་[2]། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོག་རྣམས་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་པ་ནས། བློ་སྒྲ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད། དངོས་དེ་ངོ་བོ་མེད་པར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིགས་པ་སྤུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་པའི་སྒྲ་རྟོག་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་

[1] ཀ་༩༩་ན་༦་ཞེས། པ་༡༠༠་ན་༢་ཞེས།

[2] ཀ་༩༩་ན་༦་འགྲུབ། པ་༡༠༠་ན་༢་འགྲུབ།

ཅན་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་འཆད། སྒྲ་ནི་དེ་དག་ཉིད། རྣམ་གཅོད་རྗོད་པར་བྱེད་པར་གྲུབ[1]། །ཅེས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། དང་པོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ཅེས་པ་ནས། རྐྱེན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ། སྒྲ་རྟོག་རྫས་གཅིག་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་ལ་བརྟག་པའི་སྐྱོན་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤངས་ནས་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་འང་གཞན་ལས་བཟློག་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། བྱ་བ་འདི་ལ་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། སྒྲ་རྟོག་གཞན་སེལ་བས་འཇུག་ན་གཞན་སེལ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དེའི་ལན་དུ་གཞན་སེལ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་སྒོ་ནས། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་ཉིད་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་བརྡ་སྦྱོར་བཀག་ནས་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྡ་སྦྱོར་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྡར་བཏགས་སྟོན། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བྱེད་བརྟེན་པའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་བཟློག་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། བློ་སྒྲ་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་འཇུག་ལ་གནོད་བྱེད་

༡ ག་༤༤་ན་༦་འགྲུབ། པ་༡༠༠་ན་༣་འགྲུབ།

ཀྱི་རིགས་པ་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་འགྲེལ་ལས།[1] ཡང་སྒྲ་དང་རྟགས་དག་གིས་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཞེ་ན། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཤློཀ་གསུམ་གྱིས་རྗོད་[2]བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་འཇུག་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་དྲི་བ་དེ། ཡང་སྒྲ་དང་། རྟགས་དག་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ལན་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སྒྲུབ་འཇུག་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མ་དང་། སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དགག་རྟགས་གཉིས་སྟོན་པ་ལ། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

འོ་ན་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་[3]པའི་རྟགས་དང་ཐལ་འགྱུར་གང་བསྟན་ཅེ་ན། དེའི་ལན་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[4] དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། [5]འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་སྟོན་ལ། ཁྱབ་པ་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༩༣༣་༡༧།
[2] ག་༩༩་བ་༧་བརྗོད། ཕ་༡༠༠་བ་༣་བརྗོད།
[3] ག་༡༠༠་ན་༢་སྒྲུབ། ཕ་༡༠༠་བ་༥་སྒྲུབ།
[4] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༩༨་༥།
[5] ག་༡༠༠་ན་༣་ཞེས་པ། ཕ་༡༠༠བ་༥་ཞེས་པ།

སྒྲུབ་པ་ནི། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཞེས་པ་ནས་བསྟན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། མཁས་གྲུབ་ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས།[༡] དགག་པ་འདི་ལྟར་མཛད་དེ། རང་འགྲེལ་དུ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་འགྲེལ་དུ་བརྗོད་པ་དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པར་ཕྱི་རོལ་པའི་ངོར་[༢] སྒྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་། གཞུང་གི་དོན་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིས་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པས་འཇུག་ན། རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲས་ཟིན་ལ་བསྟན་གྱི། ཆོས་ཅན་འཛལ་བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་ངག་འདི་གཞུང་འདིས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །གཞུང་འདི་[༣] སྦྱོར་བ་དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་ཁས་བླངས། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་པ། །ཞེས་

---

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ང་། མཁས་གྲུབ་རྗེ། ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ༡༧༣་༦།

༢ ག་༡༠༠་ན་༥་ངོ་བོར། བ་༡༠༡་ན་༡་ངོ་བོར།

༣ ག་༡༠༠་ན་༦་འདིས། བ་༡༠༡་ན་༣་འདིས།

པ་ཡང་། རྟགས་དེའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན།
མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པའི་
ཁྱབ་སྒྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཐེ་སྐྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་རྟགས་
དེའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་འཆད་བྱེད་གང་ཞིག །ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཐེ་སྐྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ལ་མ་བྱས་པ་རྟག་པ་སོགས་སྒྲོ་འདོགས་ཐེ་
སྐྱེད་ཡོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚད་མ་ཡང་དེ་སྐྱེད་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །ཞེས་སོགས་གཞུང་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྦྲེལ་ན། སྒྲ་
རྟོག་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ནི། སྒྲ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་
མ་ཡིན་པས་སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་། དེ་རྣམས་འཇལ་བའི་
རྗེས་དཔག་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག །གཞུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེས་འཕངས་
པའི་རང་རྒྱུད་ནི། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་འཇལ་
བའི་ཚད་མ་དེ་ལས་ཚད་མ་གཞན་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལས་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པ་
ལ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ཅིང་། གཞུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་
ཐལ་འགྱུར་སོ་སོར་ཕྲལ་ནས་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པས་འཇུག་ན། སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་
སོགས་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་
རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་དེ། སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་མ་ངེས་པ་ངེས་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ཡང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ནས། དེ་ཉིད་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྩོད་པ་སྤོན་པ་ནི། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པས་འཇུག་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ངེས་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་པས་འཇུག་ན་སྒྲའི་ཆོས་གཅིག་ངེས་པའི་བློ་དེས་སྒྲའི་ཆོས་ཀུན་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་ནས། དེ་ཉིད་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ། རྩོད་སྤོང་དང་བཅས་པ་འཆད་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་། སྒྲུབ་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས།[1] དེ་ལྟ་བས་ན་མཐོང་བ་ལ་མ་མཐོང་བ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།[2] རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས།[3] འགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བ་ལ་ཚད་མ་གཞན་མི་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། གང་གི་ཚེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲུབ་པས་དངོས་པོ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཅོད་པ་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༤༣༨.༤

[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ང་། མཁས་གྲུབ་རྗེ། ཊཱིཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ༡༨༦.༡།

[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རང་འགྲེལ། ༤༣༨.༡༢།

མིན་པ་དེའི་ཚེ། ཆོས་གཅིག་ངེས་ན་དེ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པས་ཚད་མ་གཞན་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ངེས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ངེས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོར་བཤད།

འོ་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགག་པ་དེ་རྣམས་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ་བཤད་པའི་དགག་རྟགས་དང་། སྒྲུབ་རྟགས་གཉིས་པོ་དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་ཅེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡང་སྒྲ་དང་རྟགས་དག་གིས་རྣམ་པར་གཅོད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པས་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཞེ་ན། ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སྔར་གྱི་རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་སྒྲུབ་ལྟར་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ཡང་། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སོགས་ཆོས་ཅན་འཛལ་བའི་ཚད་མ་ལས་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་དང་། དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལས་སྒྲ་གཞན་བརྗོད་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རིགས་པ་གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཆེས་གསལ་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྔར་གྱི་རྟགས་གཉིས་པོ་དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་འཆད་བྱེད་དུ། རང་འགྲེལ་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་དུ་བཀོད་པའི་

རྟགས་དེ་གཉིས་སྐྱོན་མེད་དུ་གཞུང་འདི་དག་གིས་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྟགས་སྒྲུབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྔར་གྱི་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རྟགས་གཉིས་པོ་དེའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལ་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔར་གྱི་དགག་པ་དེ་རྣམས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། གལ་ཏེ་འཇུག་ན་རང་འགྲེལ་ལ་ཡང་དགག་པ་དེ་རྣམས་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཡང་། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་འཇུག་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] གཞུང་འདིའི་དོན་བསྡུ་ན་ཐལ་འགྱུར་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་མི་འཇུག་ན། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། དེས་ཐངས་པའི་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེས་སྒྲའི་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་དག་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེས་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས། གཞུང་འདིས་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་མཐོང་བའི་ཚེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་ངེས་པའི་ཚེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༨.༦།

ངེས་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་གང་ཞིག །སྒྲ་དང་སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་རྣམས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་གཞུང་འདིས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རང་རྒྱུད་ཤུགས་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སེལ་འཇུག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མ་གཞན་དང་སྒྲ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས། སྒྲ་རྟོག་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྤྱིར་བཤད་པ་ནི། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་བསྡུ་ནི། འཁྲུལ་བས་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། སྒྲ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་པར་མ་ཟད། སྒྲའི་སྟེང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་འཛལ་བའི་རྗེས་དཔག་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པ་ལ་ཡང་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། སེལ་བ་ལ། །ཉེས་པ་དེར་ནི་ཐལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པས་འཆད། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྟགས་སེལ་བའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ཡང་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བ། དེ་ཕྱིར་དེ་

རྟགས་སེལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། སྒྲུབ་འཇུག་བཀག་པའི་དོན་བསྡུ་བ། གཞན་དུ་ཆོས་གཞན་གྲུབ་གྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། ངེས་ཤེས་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་སྤོང་ནི། མཐོང་བ་འགའ་ལས་ཤེས་པ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་འཆད་པ་ལ། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ལ་སྐྱོན་སྤོང་དགག་པ་ནི། གང་གི་ལྟར་ན་གློས་ཕྲེད་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཆ་ཤས་སྒྲོ་འདོགས་ཇི་སྙེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་པོ་འདི། སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་འཆད་བྱེད་ཡིན་གྱི། དོན་བསྡུ་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་དུ་ཤློ་ཀ་འདི་དྲངས་ནས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྡུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ས་བཅད་ཆེན་མོར་དོན་བསྡུར་སྦྱར་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གྲུབ་དོན་འཆད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེ་གྲུབ་ན་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ས་བཅད་མེད་པས་དེ་འཆད་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལ་དོགས་པ་བཀོད་པ་རྣམས་ཁོ་བོས་རིགས་ལམ་དང་མཐུན་པར་ལན་ཐུལ་ཏེ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཞལ་ཆེར་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པའོ། །

བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་བཀོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །ཞེས་དང་། གཞན་དུ་

དངོས་པོ་གཅིག་པུ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལས། དེས་ན་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་གཞུང་འདི་དང་མཐུན་པར་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཀྱང་དངོས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །སྒྲའམ་བློ་གཅིག་གིས་ཁྱབ་ན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་སོ། །བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པའི་སྒྲ་དང་རྟགས་དག་ནི་སྒྲ་དང་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་དང་རྟགས་དེ་དག་གཞན་སེལ་བ་རྗོགས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་དེ་ཡོད་པ་ལ། སྒྲ་དང་ཚད་མ་གཞན་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་གསུངས། ཊཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དེ་ལ། བྲམ་ཟེ་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་གདབ་དགོས་སོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། [1]གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་པའི་དངོས་དེ་གསལ་བ་རང་མཚན་པོ་ན་ལ་བྱེད་དམ། དེ་ལ་སྤྱི་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དམ། ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱི་གསལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། བྲམ་ཟེའི་འགྲེལ་པ་ལས། [2]གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་དེ། གསལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ནི་མ་ཟད་དེ། སྤྱི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་སྤྱི་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ཆོས་རྗེ་གཡག་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་སྟོད་པ་མཛད་པའི་སྟོད་ཡིག་ལས། བྲམ་ཟེའི་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཙེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༨༧༣་༡།
[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༡། ཚད་མ་པེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༡༤༨་༤།

ལུང་དེ་དང་། ལེའུ་གསུམ་པའི། དེ་ལྟར་འདོད་ཕྱིར་སྐྱོན་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་ལུང་དེ་དང་། སྤྱི་ཡང་ཡིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ནས། སྡེ་བདུན་དུ། སྤྱི་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་བསྟན་པ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུང་སྒྲོས་སུ་ལུང་འདིས་བྲམ་ཟེའི་ལུགས་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱི་རྟག་རྫས་བསྟན་པར་བཤད་པ་ནི་སྒྲུབ་དཀའ་བས་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །

དེས་ན་བྲམ་ཟེའི་ལུགས་ལ་ཡང་། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་རང་མཚན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གསུང་སྒྲོས་སུ་བྲམ་ཟེའི་ལུགས་ལ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་བྲམ་ཟེའི་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་པས་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཁས་བླངས་སོ། །རང་བཞིན་ཞེས་པ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ལས་ལོག་པའི་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་བཞིན་ཞེས་སྨོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་[༡]གྲུབ་མི་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་

༡ ག་༡༠༣་བ་༡་ཀྱི། པ་༡༠༩་ན་༩་ཀྱི། འདིའི་རིགས་མང་པོ་སྣང་ངོ་། །

གསུངས། རང་ལུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།[1] དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་བརྡ་འདོགས་པའི་གནས་དང་། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན། དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པས་ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་དང་།[2] གཟུགས་སོགས་བརྡ་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་།[3] གང་ལ་བརྡ་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དོན་དེའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན། བརྡ་འབྲེལ་བྱས་[4] པ་ལ་མི་ལྟོས་པར། མིང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་མོད་ཀྱང་[5]། གཟུགས་སོགས་བརྡ་འདོགས་པའི་གནས་དང་། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱོན་དེར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་སྨྲ་མོད་ཀྱང་དོན་འདྲའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་

---

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། ༥༠༩་༤།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། ༥༠༥་༡།

༣ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཕ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། དྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། ༥༠༩་༣།

༤ ག་༡༠༣་བ་༤་སྦྱར། པ་༡༠༩་ན་༧་སྦྱར།

༥ ག་༡༠༣་བ་༥་མེད། པ་༡༠༩་བ་༡་མེད། ཞེས་གསལ་ཡང་། དྲང་ངེས་ལས། མོད་ཀྱང་།

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་ན། བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཕྱིར་དེ་དངོས་མིན། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་འདི་ལ། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། ལུགས་འདི་ལ་ནམ་མཁའ་ཆོས་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ལུགས་འདི་ལ་གཟུགས་ཆོས་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་རིགས་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུགས་འདི་ལ་ཆོས་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་བདག་ཁས་ལེན་པའི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་བདེན་འཛིན་ཡང་ཡིན། དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གསུང་རབ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་བཞིན། རྒྱས་པར་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ། །ཅེས་སྐྱི་མཚན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་

འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྱི་མཚན་བདེན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སྤྱི་མཚན་ལ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་མེད་པས་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] དཔེར་བརྗོད་ན། རྟག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་[2] རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡང་ཁེགས་[3]ནས་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་རང་མཚན་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ན། རྟག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་ཁེགས་ཤིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། རྟག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་འཇོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཁེགས་ན། དངོས་པོ་[4]ཉིད་ཀྱང་ཁེགས་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་[5]མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་པོར་ཁས་བླངས་ན། སྤྱི་ཡང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཆོས་གཉིས་གཅིག་ཚད་མར་བཟུང་ནས་གཅིག་ཤོས་སུན་འབྱིན་པའི་འགལ་འདུ་འབབ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་འདི་གཞུང་ལུགས་འདིའི་རྟོགས་དཀའི་གནད་

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༨་༣།

༢ ག་༡༠༩་ན་༥་བཀག་ནས། པ༡༠༥་ན་༡་བཀག་ནས།

༣ ག་༡༠༩་ན་༨་ཁེགས་པར། པ་༡༠༥་ན་༣་ཁེགས་པར།

༤ ག་༡༠༩་ན་༧་ངོ་བོ། པ་༡༠༥་ན་༦་ངོ་བོ།

༥ ག་༡༠༩་ན་༧་བསྒྲུབ། པ་༡༠༥་ན་༦་བསྒྲུབ།

ཀྱི་གཙོ་བོ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།[༡] སྤྱི་མཚན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། དེ་འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཆད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡོད་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཁེགས་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དོན་དམ་སྒྲུན་འབྱིན་པར་འགྱུར་བ་ལུང་དང་པོའི་དོན་དང་། སྤྱི་མཚན་རྟོག་པ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་ན། སྤྱི་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། དེ་འགོག་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། རང་མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དུས་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ནི། ཤར་ན་ཡོད་ན། ནུབ་ན་མེད་དགོས་པ་དང་། དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན། སྔ་དྲོ་སྐྱེས་ན། ཕྱི་དྲོ་མ་སྐྱེས་དགོས་པ་དང་། རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ནི། ཁྲ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། སེར་པོ་ལ་མེད་དགོས་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་ཟེར། དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དུས་

མ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་དེས། སྔ་དྲོ་ཡོད་ན། ཕྱི་དྲོ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་བཟུང་བར་ཐལ། དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་གཉིས་ལའང་རིགས་འདྲ། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྔ་དྲོའི་དུས་ན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་དྲོའི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གསལ་ལ་ལན་འདེབས་ན། ཆོས་ཅན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་གསལ་བས། ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲས་ན་མཛེས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཁྲ་བོ་ཡི་ནི་ངོ་བོ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཇང་པ་སྔ་མ་གཉིས་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་པར་ཐལ། ཁྲ་བོ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཇང་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས། བ་གླང་ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་ཡིན་ན། སེར་སྐྱའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་དགོས་པར་བསྟན། དེ་འབྲས་ཅན་མིན་ལས་ལྡོག་པ། །ཞེས་པས། བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ། བ་གླང་ཁྲ་བོ་དང་སེར་སྐྱ་གཉིས་ཀ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] གཞི་རྣམས[2] ལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཚད་མས་ཁེགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གོ་བར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་དང་དུས་དང་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པ་ཙམ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༠་༣།

[2] ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཞེས་སྣང་བའི་དཔྱོད།

དེ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་ཁེགས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་གཞན་གྱི་སྟེང་ན་ཡང་ཚད་མས་ཁེགས་དགོས་ལ། མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟར་རོ། །

མདོ་སྡེ་པས་བུམ་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་སྤྱི་མཚན་རྟོག་པས་སྒྲོ་མ་བཏགས་པར་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་བུམ་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །

རང་ལུགས་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་པ་ལྟར། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་མཚན་རྣམས་ཡུལ་དུས་མ་འདྲེས་པར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཡུལ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེས་བུམ་པ་ལྷ་བུའི་རང་གི་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རྫས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རེག་པ་ན། ཤར་ན་རེག་པ་དེས་ནུབ་ན་ཡང་རེག་པར་འཛིན་

པས། བུམ་པའི་ཤར་ལ་རེག་པའི་ཆ་དེས། ནུབ་ལ་རེག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེས་བ་གླང་ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་སེར་སྐྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བཟུང་བས་བ་གླང་ཁྲ་བོའི་ངོ་བོ་སེར་སྐྱ་ལ་མེད་པ། བ་གླང་ཁྲ་བོ་དང་སེར་སྐྱ་གཉིས་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ནོ། །དུས་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་བློས། སྔ་དྲོའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། ཕྱི་དྲོའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་གི་སྔ་དྲོའི་དུས་ན་ཡོད་ན། ཕྱི་དྲོའི་དུས་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པས། སྔ་དྲོའི་དུས་ཀྱི་དངོས་པོ། ཕྱི་དྲོའི་དུས་ན་མེད་པ། དངོས་པོ་རྣམས་དུས་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ནོ། །བུམ་པ་དེ་རང་མཚན་ཡིན་གྱི། སྤྱི་མཚན་མིན་ཡང་[1]། དེ་ཡུལ་དུས་[2]ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་དེ་བུམ་པའི་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལའང་ཁྱབ། བུམ་པ་དེ་སྔ་དྲོའི་དུས་དང་ཕྱི་དྲོའི་དུས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

[3]དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ་དཔྱད་པ། ཞར་ལ་སེལ་འཇུག་སྒྲུབ་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དེ་རྣམས་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲ་བཟུང་བ་ན། དེས་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཡང་བཟུང་བས་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་ནི། བུམ་པའི་མཚུ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་

[1] ག་༡༠༥་བ་༥་ཀྱང་། པ་༡༠༨་བ་༡་ཀྱང་།

[2] ག་༡༠༥་བ་༥་དུ། པ་༡༠༨་བ་༡་དུ།

[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༤༧༣་༡༥།

བུམ་པའི་ཞབས་བཟུང་བར་ཐལ། དེས་བུམ་པ་བཟུང་བ་གང་ཞིག །བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་ཞབས་གཉིས་ཁྱབ་མཉམ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སྔོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྔོར་རྣམ་དག་ཡིན་པ་བྱུད། རྟགས་སྔ་མ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་རྣམས་མ་མཐོང་བར་བུམ་པ་མི་མཐོང་བར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེས་བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་མཐོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས།[1] བུམ་པའི་མཚུ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པའི་ཞབས་མ་བཟུང་བ་བྱུད། དེས་ན་བུམ་པ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་དགོས་ཀྱང་། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་མི་དགོས་ཞེས་གསུངས། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ། ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་ཆུ་སྐྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་ཀྱང་། ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་པའི་རྣམ་པ་འཆར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་དོགས་པ་ལ།[2] རྟེན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་ཚོགས་པ་མཐོང་ན། བརྟེན་པ་བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་མཐོང་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་པའི་མཚུ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་

[1] སྐྱ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ང་། མཁས་གྲུབ་རྗེ། ཊཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། ༡༥༤.༦།
[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༠༤.༤།

གྲུབ་སྟེ། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་ཚོགས་པ་དེ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་དེ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མིན་པ་ནི་རྣམ་གཅོད་ལ། །བུམ་པའི་སྒྲ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་ཚོགས་པ་མཐོང་ན། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་མཐོང་བས་ཁྱབ་སྟེ། ཧྲེན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] འདིས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྡུལ་ཕྲན་མི་མཐོང་། རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པ་མཐོང་ཞེས་སྨྲ་བ་དག་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། བསྐོད་པ་ཅན་ནི་མ་བཟུང་བར། །བསྐོད་པ་འཛིན་པར་མི་རུང་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་ཚོགས་པ་མཐོང་ན། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་མཐོང་བས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་པ་མཐོང་ན། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་མཐོང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པ་མཐོང་ན། བེམ་རིག་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཧྲེན་མཐོང་མེད་པར་གང་ལས་རྟོགས། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་སྔར་དྲངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། བུམ་པའི་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ཀྱང་མ་མཐོང་བར། བུམ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྡུལ་ཕྲན་ཀུན་ཚོགས་པ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༣༠༡་༤།

དབང་ཡུལ་དེ་ཕྱིར་རྟུལ་ཕྲན་མིན། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་བསམམས་ནས། རྡུལ་ཕྲན་ཡིན་ན་ཚུར་མཐོང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི། གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡེ་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གསལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་སྐད་ཅིག་ཕྲས་མི་རྟག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། སྒྲ་ལ་སྒྲིབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །སྒྲ་དང་སྒྲའི་སྐད་ཅིག་ཕྲས་མི་རྟག་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པའི་རེག་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པའི་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། སྒྲ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་སྐད་ཅིག་ཕྲས་མི་རྟག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། སྒྲ་ལ་སྒྲིབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །སྒྲ་དང་སྒྲའི་སྐད་ཅིག་ཕྲས་མི་རྟག་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཞུང་འདིའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། [1] དེས་ན་དུས་དང་ངོ་བོ་དང་ཡུལ་གོ་ས་གནོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན། དེ་[2] ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་རྫས་གཅིག་པ་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། [3] ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང་བ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

---

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༤༨་༢།

[2] ག་༡༠༧་ན་༡་དེ་ཁྲབ། པ་༡༠༧་བ་༥་དེ་ཡང་།

[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༤༣༩་༥།

ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཅེས་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་བ་དུས་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ། དེ་གཉིས་གནས་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་རྫས་གཅིག་པ། དེ་གཉིས་འཇིག་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་དེ། དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱས།[1] གྲུབ་པ་ནི་ཆོས་མ་མཐོང་བ་ལས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའོ། །བདེ་བ་ནི་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། སྒྲ་དང་སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྫས་གཅིག་པ། དེ་རྣམས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་རྫས་གཅིག་དང་། གནས་པ་རྫས་གཅིག་པ་ལ་བཤད་པ་གང་ཞིག །དེས་འཇིག་པ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་ན། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་རྫས་གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་རེག་བྱ་དང་། ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་དང་། དེའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ལ་མཚོན་ན། དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་རྫས་གཅིག་གང་ཞིག །སྒྲ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་ན་སྒྲའི་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་དགོས། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་ན་སྒྲ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནའང་། སྒྲའི་མི་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༨། ཚད་མ་ཌེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༩༨་༡༠།

རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་དགོས། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནའང་། སྒྲ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་ནའང་། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་དགོས། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་ན་ཡང་སྒྲ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྒྲའི་མི་རྟག་ཅེས་ཟླུག་སྒྲ་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་བྱ་འཕེང་གི་སྐྱོན་འཇུག་གོ །

མཁས་པ་མང་པོ་འདིའི་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ཡང་གཟུང་ཡུལ་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཀྱང་། དུས་དང་དངོས་པོ་དང་ཡུལ་གོ་ས་གནོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན། དེ་ཡང་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་མེད་པའི་རྫས་གཅིག་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྫས་གཅིག་ཡིན་ན་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་རང་འགྲེལ་ལས།[1] རིལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན། འདིར་ཡང་དྲན་པར་བྱའོ། །

སྐབས་འདིར་ཊཱི་ཀཱར་རང་ལུགས་སྟར་ལྟར་བཞག་པ་ལ་སྐྱོན་སྤོང་མཛད་པའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དང་། འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༩༣༥.༩།

གསལ་བྱེད་ལས།[1] འདིར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ལན་གདབ་པར་དཀའ་བས། ཁོ་བོ་རྟགས་སྦྱ་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ལན་མི་ཐེབས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རང་རིག་དང་། ཁ་ཕྱི་ལྟ་ལ་གཞན་རིག་ཏུ་ཁས་བླངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཞན་ཡང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་རང་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་རང་རིག་མ་ཡིན་ན། རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་ཡང་རང་རིག་མ་ཡིན་དགོས་པས། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་དང་འགལ་ཞིང་། གལ་ཏེ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས། རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་ནི་ཊཱིཀྐའི་ཚིག་ལ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་སྤྱར་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་ལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མི་རྟག་པ་སྣང་མི་སྣང་དཔྱད་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་རང་རིག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་སྣང་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༩༨་ན།

མི་སྣང་དཔྱད་པས་མི་གནོད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་མཁྱེན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སྣང་མི་སྣང་གི་དཔྱད་པ་བྱས་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སེལ་འཇུག་དང་། སྒྲུབ་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྣམ་ངེས་ཊཱིཀྐའི་དགོངས་པར་མཛད་ནས། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་རིག་པ། སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་མངོན་སུམ་དོན་གཅིག །ཡུལ་མི་གསལ་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན། སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྗོད[1]་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡོད། སྒྲུབ་འཇུག་དང་མངོན་སུམ་དོན་གཅིག་པ་གང་ཞིག །དེ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད། དེ་སྤྱི་མཚན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་ལ་བཏགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ། སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ། སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྒྲུབ་འཇུག་དོན་

[1] ག་༧༠༨་ན་༦་བརྗོད་བྱེད། པ་༧༠༩་ན་༢་བརྗོད་བྱེད།

གཅིག་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འཐད་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་རང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། སྒྲ་རྟོག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཁྱབ་པ་དངོས་འགལ་ལ་མི་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །

སྔ་རབས་པ་དག་རང་ཡུལ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ། སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་ལ་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ། སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་ལ་དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ། སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། རང་ཡུལ་ལ་དེ་མིན་རྣམ་པར་མ་བཅད་པར་འཇུག་པ། སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་[༡]པ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དེ་སྒྲ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་སྒྲ་རྟག་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྒྲ་རྟག་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡོངས་གཅོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རིགས་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་ལྟར། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པ། སེལ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་མ་ཕྱེ་བར་འཇུག་པའི་རིག་པ།

༡ ག་༡༠༨་བ་༤་གསུང་བ། པ་༡༠༩་བ་༢་གསུང་བ།

སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པའམ། ཡང་ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བའི་རིག་པ། སྒྲུབ་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད། སྒྲུབ་འཇུག་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དོན་གཅིག །གང་ཟག་དང་སྒྲུབ་འཇུག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར[༡]། གང་ཟག་དང་སེལ་འཇུག་གི་གཞི་མཐུན་མེད་དེ། སེལ་འཇུག་དང་བློའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེལ་འཇུག་ལ་དབྱེ་ན། ཛོད[༢]་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཡང་། གཞན་ལས་ལྡོག[༣]་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལོག་ལྡོག་དང་། སྤྱི་གསལ་མཚུངས་པའི་རྗོད་པ་སྤྱང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གང་ལ་རྗོད་པའི་གཞི། གང་ཟག་གང་གིས་རྗོད་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྗོད་པ། རྗོད་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན། དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་རྗོད།

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་པ་བའི་སྔོན་པ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་སོགས་ཀྱིས་རྗོད། གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྒྲའི་དོན་དུ་འདོད་པར་གོ་ནས། གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ན་རེ། ལོག་པ་དང་ལྡོག་པ་རྫས་གཅིག་གམ་ཐ་དད། དང་

---

༡ ག་༡༠༩་ན་༤་ཕྱིར་ཏེ། པ་༡༠༩་བ་༥་ཕྱིར་ཏེ།

༢ ག་༡༠༩་ན་༡་བཛོད། པ་༡༠༩་བ་༦་བཛོད།

༣ ག་༡༠༩་ན་༤་བཟློག། །པ་༡༠༩་བ་༦་བཟློག། །

པོ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ལ་སྒྲ་རྟོག་ཐ་དད་པ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་གསལ་རྫས་ཅན་དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་དབང་མིན་ཕྱིར་དེ་ལྡན་མིན། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། བྲམ་ཟེ་ལས།[༡] ད་ནི་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་ལ་སོགས་པ་གང་དག་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲའི་དོན་དུ་གསུངས་པར་རྟོགས་ནས་སུན་འབྱིན་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ནི། རྩོད་པ་དེའི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།[༢] དེ་ལའང་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གསུངས་ཏེ། བྲམ་ཟེ་ལས།[༣] དེ་དག་གི་འདོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལའང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པས་རང་གི་གཞུང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས།

སྐབས་འདིའི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[༤] ལྡོག་པ་ནི་ལྡོག་པ་ཚིག[༥] རྐྱང་སྤྱི་དང་། ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། རྟ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྡོག་པ་ཚིག་རྐྱང་སྤྱི་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལྡོག་པ་ཚིག་རྐྱང་ཡང་ཡིན། སྤྱི་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྡོག་པ་ཚིག་རྐྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟ་ལས་ལྡོག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། དེ་

[༡] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༡། ཚད་མ་པེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༣༩༠་༡༥།
[༢] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༤༧༥་༢།
[༣] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༡། ཚད་མ་པེ། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༣༩༠་༢༠།
[༤] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༠༨་༢།
[༥] ག་༡༠༩་བ་༡་ཚིག་རྐྱང་། པ་༡༡༠་ན་༦་ཚིག་རྐྱང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༠༨་༢། ཚིག་རྐྱང་།

ཀ་ཤུག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་གླང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན། བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟ་ལས་ལོག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་རྟ་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་དྲུག་པ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་སྒྲས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་རིལ་བ་ཞེས་པ་བཞིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ། གཉིས་ཀས་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྦྱར་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་རྣམ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འཆད་པ་ལ། ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྤོང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ལྡོག་པ་གཅིག་ལ་མ་ཟད། ཡུལ་གང་ལ་སྦྱར་ཡང་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་རྣམ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཀུན་ལ་རྣམ་དང་དངོས་བརྗོད་པའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རྒྱན་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་རྣམ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མི་འཇུག་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་སྤྱི་གསལ་རྫས་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མི་འཇུག་པར་གྲུབ་ཅེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཡུལ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་སྤྱི་གསལ་རྫས་གཞན་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་འཇུག་ཅེས་བཤད་པ་ལ། རིག་དང་དེ་དག་དང་ལྡན་དག །ཅེས་སོགས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གཅིག་ཚིག་དང་མང་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། གང་དག་གིས་ཚིག་དངོས་པོའི་དབང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ་ཉེས་པ་དེ་མི་མཚུངས་ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་ལྟོས་པའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དཔྱོད་པ་བ་ལ་ཉེས་པ་འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ། བཙུན་མོ་རྣམས་གྲོང་དྲུག་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྦྱོང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག[1] སྤྱིར་བཤད་པ། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲའི་རྣམ་དབྱེ་དེ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དང་པོ་ངོ་བོ་སྟོན་པ། གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་པ། བཞི་པ་དགོས་ཆེད། ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས། དྲུག་པ་འབྲེལ་བ། བདུན་པ་གནས་གཞི། བརྒྱད་པ་འབོད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་བྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བུམ་པས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཆུའི་ཆེད་དུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། བུམ་པ་ལས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དྲུག་

[1] ཀ་༡༡༠་ན་༥་བཞག། །པ་༡༡༡་ན་༢་བཞག། །

པ་ནི། བུམ་པའི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བདུན་པ་ལ། གནས་གཞི་བདུན་པ་ནི། བུམ་པ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དུས་ཀྱི་བདུན་པ་ནི། བུམ་པའི་དུས་ན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་ནི། ཀྱྀ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཙམ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་དྲིས་པའི་ཚེ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་གི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་དེ་མི་རྟག་པ་ལས་ཁྱད་ཆོས་གཞན་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཟུང་བར་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྤོང་བར་བརྗོད་པར་བྱེད་ལ། བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲས་བུམ་པའི་དྲི་རོ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་གཞན་རྣམས་བརྗོད་བྱར་སྤོང་ཞིང་། བུམ་པ་བརྗོད་བྱར་མི་སྤོང་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། བུམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར།[༡] སྤྱི་བརྗོད་དང་ཚུལ་ཅན་སྒྲ་དང་། །རྟོག་པའང་དེ་དང་དོན་གཅིག་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་པའི་གཟུགས་

[༡] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༩༢.༡༠།

བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་རིགས་གཞན་བརྗོད་བྱར་མི་སྤྱང་ཞིང་། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་ཚོགས་པ་ཅན་བརྗོད་བྱར་སྤྱང་བ། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཁྱད་པར། གཞི་དེ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྗེན་དུ་མི་རུང་བར་བརྗོད་པ་དང་། རུང་བར་བརྗོད་པ་ལ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན། སྒྲ་དོན་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྗེན་དུ་མི་རུང་བར་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཅིག་པུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་རྗེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། སྨྲ་བ་པོའི་འདོད་པ་དང་། ཉན་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ཁྱད་ཆོས་ལྷ་བུར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ། སྨྲ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། བ་གླང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བ་གླང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་གི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། བ་གླང་དེ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན[1]་བྱེད་པའི་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་སྤྱངས་ནས་ཁྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉན་པ་པོས་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཐོས་པའི་ཚེ། དཀར་པོ་དེ་རུང་དང་། བ་གླང་སོགས་གང་གི་དཀར་པོ་ཡིན་སྙམ་དུ་ཞེས་པར་འདོད་ནས་དྲིས་པ་ན། འཆད་

[1] ག་༡༡༡་ན་༢་བརྟེན། པ་༡༡༡་བ་༤་བརྟེན།

པ་པོས་བ་གླང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། དཀར་པོ་ཁྱད་གཞི། བ་གླང་ཁྱད་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བ་གླང་དེའི་དཀར་པོ་དུང་གི་དཀར་པོ་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྨྲ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ། སྨྲ་བ་པོ་དང་ཉན་པ་པོའི་འདོད་པས་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བ་གླང་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། བ་གླང་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། བ་གླང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་གི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། བ་གླང་དེ་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་མི་སྤོང་བར་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉན་པ་པོས་བ་གླང་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཐོས་པའི་ཚེ། བ་གླང་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་གང་ཡིན་སྙམ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་དྲིས་པ་ན། འཆད་པ་པོས་བ་གླང་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། བ་གླང་ཁྱད་གཞི་དང་། དཀར་པོ་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཀར་པོ་དེ་བ་གླང་སྔོན་པོ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་གི་སྒྲ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། དོན་འདི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་རྣམས་ལ་རིགས་གཏེར་བ་ཁ་ཅིག །བ་གླང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲས་བ་གླང་ཁྱད་གཞི་དང་། དཀར་པོ་ཁྱད་ཆོས་སུ་བརྗོད་པས། དེ་བ་གླང་ལ་ལྟོས་

ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆ་པ་ན་རེ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲའི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གོ་བར་བྱེད་པས། ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་། སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཁྱད་པར་བྱས་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་མེད་པར་གོ་བར་བྱེད་པས། ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། བ་གླང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ། སྒྲ་དེས་བ་གླང་དེ་དཀར་པོ་དུང་གི་དཀར་པོ་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་བ་གླང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་གི་སྒྲར་འཇོག་ཅིང་། བ་གླང་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་བ་གླང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་། ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་བའི་སྒྲར་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པའི་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་གཟུགས་ཁྱད་གཞི་དང་། བུམ་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་བརྗོད་པས། བུམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། གཟུགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲར་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། [1] ལེའུ་གཉིས་པར། དེ་སྐྱེ་ཡན་ལག་ཏུ་བྱ་སྟེ། །བུམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས། །དེ་ནུས་ཁྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད། །ཕྱོགས་ནི་[2] གཞན་ལའང་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་སེལ་གྱི་སྐྱེ་ངོས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ཉིད་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྒྲའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་རྟོག

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། (༤༧) ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༠༩:༡༡།
2 རྩ་བ་ལས། ཕྱོགས་འདིས་གཞན་ལའང་བརྗོད་པར་བྱ།

སེལ་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ[1] བར་བྱེད་པ་ལ། སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྡར་བཏགས་སྟོན། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བྱེད་བརྗེན་པའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་འཆད་པ་ལ། རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དངོས་པོ་སྒྲུས་བརྗོད་ན། སྒྲ་དང་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ། དང་པོ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། འབྲུལ་བས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། བླང་དོར་འགའ་ལས་རྣམ་བཟློག་ལས། །ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་ཅེས་ནི་བརྗོད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གསུམ་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། གོང་དུ་གཞན་སེལ་ཁས་བླངས་ནས་ཕྱི་དོན་གཞན་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་གཞན་མེད་ན། རང་མཚན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་མཚན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེས་རང་མཚན་གྱི་ཆ་ཀུན་བརྗོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་མཚན་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་གང་ཞིག །རང་མཚན་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ། དེའི་ལན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་སེལ་བ་སླ་བ་ལ་སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མ་འཐད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། འདྲེས་པའི་དོན་གཅིག་དཔྱོད་པ་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།[2] ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་སྒྲས་བརྗོད་པ་ན། དེ་ཉིད་གཞན་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

༡ ག་༡༡༡་བ་༦་བསྒྲུབ། ཕ་༡༡༣་བ་༥་བསྒྲུབ།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༤༥༣་༢༠།

ཆ་མེད་ཐ་དད་པ་མེད་པ་གཅིག་བརྗོད་པ་ན། ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་མེད་པ་དེ་ལ་སྒྲ་དང་ཚད་མ་གཞན་དོན་མེད་པར་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འདྲེས་པའི་དོན་གཅིག་དཔྱོད་པ་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས། སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ། སྒྲ་རྟོག་ཕྱི་མ་དོན་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག[1] འཐད་པར་མ་ཟད་སྤྱིའི་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་གཅོད་གཅིག་གཅིག་སྟོན་པ་ན། །ཞེས་པ་ནས། དངོས་ལ་དེ་དག་མི་སྲིད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྒྲ་རྟོག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། སྤྱིའི་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ་དང་། སྤྱི་སྒྲ་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱི་བློ་མི་འཐད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། བརྡ་ལས་བྱུང་བ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཅིག་གནས་པ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། བ་གླང་ཉིད་སོགས་དེ་ལྡན་ཐོབ། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ལ། གྲངས་ཅན་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་སྤྱིའི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་ལ། གང་དག་རིགས་ནི་གསལ་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། སོ་སོར་དགག་པ་ནི། མི་འགྲོ་དེས་ན་ཡོད་པའང་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་འགོག་པར་བྱེད། གལ་ཏེ་ལྡོག་པ་སྣང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་འགོག་པར་བྱེད། བྱེ་བྲག་པའི་

---

[1] ག་༡༡༢་ན་༤་བཞག། པ་༡༡༣་ན་༧་བཞག

ལུགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་གཟེག་ཟན་གྱིས། སྤྱི་ནི་ཐ་དད་དུ་སོང་བའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། གཟེག་ཟན་གྱི་སློབ་མ་དཔེ་ཐ་རེ་དང་། དཔེ་ལུག་གཉིས་དེའི་དོན་འཆད་ཚུལ་མི་མཐུན་ཏེ། དཔེ་ཐ་རེ་ན་རེ། སྤྱི་དེ་རང་གི་དོན་གསལ་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟེག་ཟན་གྱི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

དཔེ་ལུག་པ་ན་རེ། སྤྱི་དེ་རང་གི་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀུན་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟེག་ཟན་གྱི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལུགས་དང་པོ་འགོག་པ་ནི། མི་འགྲོ་དེ་ན་ཡོད་པའང་མིན། །ཞེས་པ་ནས། ཅི་ག་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ལུགས་གཉིས་པ་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་རིགས་ཡོད་ན། །ཞེས་པ་ནས། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་བཟློག་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་དེ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྤྲ་སྤྱི་བློ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱོན་སྤང་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་འགོག་པ་ནི། ཐ་དད་མེད་དོན་མེད་པར་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཕྱིར་བྱས་གང་ལས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ཁོ་ན་རེ། སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་ན། ཤིང་གསལ་དུ་མ་ལ་ཤིང་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པ་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཤིང་གསལ་རང་མཚན་པ་ཀུན་ལ་ཤིང་སྒྲ་འཇུག་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། ཐ་དད་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་རིགས། །ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་འགོག་པ་ནི། [1]གལ་ཏེ་བཟློག་པ་སྲུང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བཟློག་པ་སྲུང་བ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། འཇུག་པ་ལ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་འགོག་ཚུལ་དངོས་འཆད་པར་བྱེད། གྲངས་ཅན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས། གཅེར་བུ་བ་ཡང་ཞར་ལ་ཁེགས། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཛེམ་མེད་པ། །ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་ཕྱིར་བློ་སྣ་ཚོགས་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ནི། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེལ་བ་སྙོ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བཟློག་པ་སྲུང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤློཀ་གཅིག་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། [2]གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། དང་པོ་རྗོད་པའི་དོན་ནི་གྲངས་ཅན་ན་རེ། སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་ན། ས་བོན་གྱི་འབྲས་བུ་མྱུ་གུ་དེ་ས་བོན་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་། ས་སོགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་། ས་སོགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

འོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱེད་

1 རྣམ་ཙར། གལ་ཏེ་ལྡོག་པ་སྲུངས་པ་ཡི། །ཞེས་འབྱོད།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༢༡༢་༡།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དྲིས་པས། གྲངས་ཅན་ན་རེ། ས་བོན་དང་ས་སོགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་ཐུན་མོང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་དང་། ས་སོགས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་དང་ས་སོགས་སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། གནས་ལུགས་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས།[1] གལ་ཏེ་ལྡོག་པ་མ་གཏོགས་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་དེ་དག་སྟོང་པ་ཡིན་ན། མང་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། [2]གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མ་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས། ཤཱཀྱ་བློས།[3] འདིར་གྲངས་ཅན་གྱིས་གལ་ཏེ་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སླུས་[4]པ་ལ། དངོས་པོའི་རྗེས་འགྲོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོར་གྱུར་པའོ། །དེའི་ཚེ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཞན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་བོན་དང་ས་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། རྒྱུ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༡༠༡༠་༡།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༡༠༡༠་༡༢།
༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༩༡༥་༡༥།
༤ ག་༡༡༣་བ་༣་སློས། པ་༡༡༩་ན་༧་སློས།

འཚོལ་བར་ཐལ་བ[1]། འདྲུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འགའ་བྱེད་པོར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཐ་དད་མེད་ནའང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་བྱུས་ནས། །ཞེས་པ་ནས། འདྲུག་པ་ལ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དང་པོ་ལ། སྐྱེ་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་དྲུག་གིས་འཆད། སྐྱེ་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད། སྐྱེ་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དགག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་ཚུལ་ནི། བདག་ཉིད་གཅིག་ལའང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆུ་ལུད་དོན་མེད་པར་ཐལ། ས་བོན་གཅིག་པུ་ལ་སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་ནུས་ཀྱི་སྐྱེ་གཙོ་བོ་རྫོགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །ཆུ་ལུད་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་སྨྱུ་གུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ཚོགས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ལ་གང་གིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ནི་རྒྱུ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་རྒྱུ་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་

[1] ག་༡༡༣་བ་༤་ཐལ་བའོ། །པ་༡༡༤་བ་༡་ཐལ་བ།

བྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྐྱེ་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་ལ། སྐྱེ་གཙོ་བོ་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། གནས་ལུགས་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་གཙོ་བོ་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་གང་ཞིག །དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྒྲུབ་པ་ནི། གསལ་བ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱེ་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་གསལ་བ་རྣམས་རང་བཞིན་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་དང་ཆུ་ལུད་སོགས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།[1] དེ་བས་ན་ཁྱད་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།[2] སྤྱི་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་བྱེད་པར་ནུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ནི་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །འགྲེལ་བཤད་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་འདི་དག་གིས་གྲངས་ཅན་འདོད་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་རང་འབྲས་མི་བསྐྱེད་པར་བསྟན་གྱི། སྤྱི་ཡིན་ན། དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱར།[3] དེ་བས་ན་དེ་ལྟར། གཞན་དག་གིས་བརྟགས་པའི་[4] རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༡༠༡༡.༡༨།

[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ༡༠༡༡.༡༩།

[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཇེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༥༣༠.༩།

[4] ག་༡༡༨་ན་༧་དེ་དག་གི་རྟགས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོས་བསྐྱེད་པར། པ་༡༡༥་ན་༨་དེ་དག་གི་རྟགས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་

པ་ཉིད་མ་ཡིན་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྤྱི་གཙོ་བོས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ། ཐ་དད་པ་ཉེས་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། ས་ལུའི་ས་བོན་གཉིས་ནས་སྨྱུག་གི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་འཆད་པ་ལ། དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་ཕྱེད་དང་གསུམ་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། ས་ལུའི་ས་བོན་གཉིས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་[1]། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུའི་རྒྱུ་དང་། ས་ལུའི་ས་བོན་ནས་སྨྱུག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་འགྲེལ་ལས།[2] དེ་བས་ན་རང་བཞིན་དེ་ནི་འདིའི་རང་གི་རྒྱུ་ལས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་རང་བཞིན་འདི་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་དེ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཆད་རིགས་ཏེ། དོན་བསྡུ་བའི་སྐབས་སུ།[3] ཐ་དད་ན་ཡང་དངོས་པོ་ཡི། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་འགལ་བྱེད་པོར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་ཚུལ་ནི། ཐ་དད་པ་མེད་

ངོ་བོས་བསྐྱེད་པར།

༡ ག་༡༡༨་བ་༣་ཡིན་ཀྱང་། པ་༡༡༥་ན་༧་ཡིན་ཀྱང་།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༡༠༡༣་༡༨།

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༨༤༥་༩།

ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དོན་ནི། ནས་དང་ས་ལུའི་ས་བོན་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ནས་དང་ས་ལུའི་ས་བོན་གཉིས་སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།[1] རང་བཞིན་ལ་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་གཞི་མཐུན་དུ་མ་སྨྲ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འགག་པ་ལ་སོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཐ་དད་པས་དེ་ལྟར་ཞེས[2]་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྫ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཀྱང་། གནས་སྐབས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། [3]གཅིག་འཇིག་ཚེ། །རྟག་གནས་ན་ནི་དེ[4]་ཡི་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་འཇིག་པའི་ཚེ། སྤྱི་གཙོ་བོ་མི་འཇིག་པར་རྟག་དངོས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་བློ་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས། མ་ཁྱབ་ན། སྒྲ་རྟོག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་དང་འགལ། རང་འགྲེལ་ལས།[5] འདི་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༡༠༡༢.༡༤།

[2] ག་༡༡༥.ན་༡་ཅེས། པ་༡༡༥.བ་༥.ཅེས།

[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༩༨༩.༡༧།

[4] ག་༡༡༥.ན་༢.རྟག་གནས་ན་ནི་དེའི་ཡི་མིན་བདག་ཅེས། པ་༡༡༥.བ་༥.རྟག་གནས་ན་ནི་དེའི་ཡི་མིན་བདག་ཅེས།

[5] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༡༠༡༣.༡༥།

རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། གཅིག་འཛིག་ཚེ། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཏེ། ཤིང་གི་གསལ་བ་དང་། ཤིང་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་གཉིས་སྐྱེ་འཛིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཤིང་གསལ་འཛིག་པའི་ཚེ། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་མི་འཛིག་པར་རྟག་པར་གནས་ན། དེ་གཉིས་སྤྱི་གསལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་གི་གསལ་བ་འཛིག་པའི་ཚེ། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བ་མི་འཛིག་པར་རྟག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས།[1] གལ་ཏེ་གཞན་སེལ་བ་ལ་ཡང་དེ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་གསུངས།

དེའི་ལན་འཆད་པ་ལ།[2] ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི། ཤིང་གི་གཞན་སེལ་བའི་སྤྱི་དེ་གང་ལ་བྱེད། ཤིང་གི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་བྱེད་དམ། ཤིང་གི་བློའི་གཞན་སེལ་ལ་བྱེད་དམ། ཤིང་གི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཤ་པ་དང་ཤིང་གི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་སྐྱེ་འཛིག་ཅིག་ཅར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཤིང་གི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤ་པ་དང་ཤིང་གི་བློའི་གཞན་སེལ་སྐྱེ་འཛིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་

---

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༡༠༡༣་༡༨།

[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ། ༨༤༨་༡༥།

ཅན། ཁྱོད་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཤིང་གི་བློའི་གཞན་སེལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན། ཤིང་གི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་དེ་གང་ལ་བྱེད། ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཤ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ་བྱེད།

དང་པོ་ལྟར་ན། ཤ་པ་དང་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤ་པ་དང་ཤ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སྐྱེ་འཇིག་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡན་གྱིས་གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས། །དུ་མ་འབྲས་བུ་གཅིག་བྱེད་ན། །ཞེས་གྲངས་ཅན་རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ལ་དགག་པ་མདོ་ཙམ་བཤད་ནས། གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་མིན། །ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ཞེས་སེལ་བ་སྨྲ་བ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡི་སྐྱེད་བྱེད་ངོ་བོ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།[༡] གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ། དེའི་

[༡] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རང་འགྲེལ། ༡༠༡༨་ཟ།

སྐྱེད་པ་པོ་དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། དེ་ཡི་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་གང་། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན། །ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ལ་ཡང་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་སྐྱེད་བྱེད་ངོ་བོ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཆུ་ལུད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མྱུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མྱུ་གུའི་རྒྱུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། ཐ་དད་ཁྱད་པར་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། ས་བོན་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་ན། མྱུ་གུ་མི་བསྐྱེད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྫས་ཐ་དད་པའི་ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་ཁོ་ནས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྫས་ཐ་དད་པའི་ས་བོན་དང་། ཆུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་ཁོ་ནས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་གཙོ་བོས་ཀྱང་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ། འདི་བཤད་ཟིན་གྱི་རིགས་པས་དགག་པ་ནི། ཅི་ན་དེས་དེ་བསྐྱེད་མིན་བརྗོད། །ཅེས[1]པས་འཆད། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ནི། སྣང་བའང་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས།[2] གཞན་ཡང་། གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པའི་སྣང་བ་ཡང་། ཐ་དད་བྱེད་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སྤྱི་གཙོ་བོ་དེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་མེད་དེ། ས་སྨྱུག་སོགས་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བློ་མ་འཁྲུལ་བས་རྫས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་པ་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ཉིད་དོན་ཞེས་སོགས

[1] ག་༡༡༨་ན་༣་ཞེས་པས། པ་༡༡༨་བ་༢་ཞེས་པས།

[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༢། ཚད་མ་ཅེ།

ཀྱིས་འཆད། དེ་ཡང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ཉིད་དོན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ནི་གཞན་ལས་ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་འཆད། དེ་ལྟར་ཡང་ཤཱཀྱས། [1] སྤྱིའི་ཆོས་གཞན་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། བདག་ཉིད་གཅིག་ལ་འང་དེ་ཡོད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དེ་ཡང་རྗེས་འགྲོ་མེད་གང་གི། ཞེས་སོགས་དང་། ཐ་དད་ཁྱད་པར་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཤད། །ཅེས་པས་འཆད། ཐ་དད་པ། །མེད་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། སྣང་བའང་གཞན་ལ་མི་བརྟེན་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ནི། དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དེ་ནི་བླང་དོར་འབྲས་ཅན་པས། །སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་གཞུང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་བྱུས་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སླར་ཡང་གསལ་བར་འཆད།

གསུམ་པ། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེས་ན་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་རྒྱུ་ཡིན་གཞན་ལ་མིན། །རང་བཞིན་འདི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཐ་དད་མེད་ཁྱད་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀློག་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་བྱ་བྱེད་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་གསལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་གཉིས། དང་པོ་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༨། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༩༣༠:༡༥།

ནི། ཐ་དད་མེད་ནའང་གཅིག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྡན་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད།

གསུམ་པ་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བ་ནི། གང་གི་བདག་ཉིད་མདུན་བྱུས་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། །ལྡོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཤད་པ། གཞན་སེལ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་དང་། དགག་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱས།[1] གང་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས།[2] འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བློ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར།[3] སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤུ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་མཚན་ཀུན་དོན་གྱི་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དགག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་སེལ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བསལ་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཧེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༩༣༨་༦།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༧། ཚད་མ་ཟེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ། ༤༢་༢༠།

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༧། ཚད་མ་ཟེ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པ། ༡༧༩་༦།

བྱ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དགག་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་འགོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་དགག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་པ་ཡིན་ན། དགག་བྱ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། བུམ་པ་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སེལ་ཡིན་ན། དེ་མ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བློ་ལ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག །གཞན་སེལ་གྱི་དོན་རྟོག་པས་སྒྲོ་འདོགས་ལ་འཇོག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་གཞན་སེལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ནམ་མཁའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་སོགས་ལྟ་བུ། དོན་འདི་ཡང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། །བརྟེན་ཕྱིར་སྒྲ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་རྣམས་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སེལ་དང་བེམ་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིགས་གཏེར་ལས།[1] གཞན་སེལ་བློའི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན། །བེམ་པོའི་དོན་ལ་གཞན་སེལ་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་སྔར་དྲངས་པ་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

༡ མེས་པོའི་ཞལ་བཞག ༡༢། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༩་༡༤།

བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པར།[1] སློབ་དཔོན་ཀུ་མ་ལ་ཤཱི་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་སེལ་བར་བསྟན་པ་ནི། གཞན་སེལ་བ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་ཤཱཀྱ་བློས། གཞན་སེལ་གསུམ་བྱ་བྱེད་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུངས་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད།

གཉིས་པ། གཞན་སེལ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་དར་ཊཱིཀ་ལས། དེ་མ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀྐར། རང་གི་[2]བསལ་བྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད། འཇུག་ཊཱིཀ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་མ་བཅད་ཀྱང་། དེའི་དོན་བློ་ལ་འཆར་བ་ན། སྤྲོས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཚིག་ཟིན་ལ་དགོངས་པ་མི་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ན་ཡང་། དོན་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་པས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བཤད་ན། བློ་དོན་མཐུན་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཚེ། དེ་མ་ཡིན་པ་བསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་དེ། གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་སེལ་དང་དགག་པ་དོན་གཅིག །བློ་དོན་མཐུན་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཚེ། དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ། དགག་པའི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། སོ་སོའི་མཚན་གཞི། སྒྲ་བཤད་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༧། ཚད་མ་ཟེ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། དེ་ཁོ་ཉིད་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་པ། ༤༧༦་༡༡།
[2] ག་༡༡༧་བ་༣་གསལ། པ་༡༡༤་ན་༦་གསལ།

པ། གྲངས་ངེས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག །ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པར་དགག་པ་བྱེད་པ་དང་། དེ་གང་ཞིག །ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་བྱེད་པ། ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས། འདིའི་དོན་ནི། གཞན་སེལ་ཡང་ཡིན། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་སེལ་ཡང་ཡིན། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བུམ་མེད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རི་བོང་རྭ་མེད་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་ཡང་དང་པོའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །

རིགས་གཏེར་ལས།[1] ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། མེད་པ་གཞན་སེལ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། རིགས་གཏེར་རང་ཊཱི་ཀ་ལས། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་མེད་དགག་དང་། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་མེད་དགག་ལ་བཤད་པ་ནི། རྩ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་

[1] མེས་པོའི་ཞལ་བཞུགས། ༡༢། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༡༠་༢།

ནར་བཤད་དོ། །མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་རང་གི་འཕངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་དངོས་སུ་འཕེན་པ། ཤུགས་ལ་འཕེན་པ། དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པ། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བདག་མེད་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ལྷས་བྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལྷས་བྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་རྒྱལ་རིགས་དང་། བྲམ་ཟེའི་རིགས་གང་རུང་དུ་ངེས་ཤིང་། ཁྱད་པར་མ་ངེས་པའི་ཚེ། སྐྱེས་བུ་རྒྱལ་རིགས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལྟར་ཡང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་སུ་ལུང་དྲངས་པ་ལས།[1] དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །ཚིག་གཅིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་[2]པ་དང་། །དེ་ལྡན་རང་ཚིག་མི་སྟོན་པ། །མ་ཡིན་གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མ་ཡིན་དགག་ལ་ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས་མ་བཤད་པས། བཞིར་དབྱེ་བ་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བློའི་གཞན་སེལ་དང་། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་གཉིས། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག །རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་བློའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༤། དབུ་མ་ཙ། སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ༡༠༡༤:༡༥།

[2] ག་༡༡༤་བ་༢་འཕེན་པ་དང་། པ་༡༡༩་ན་༥་འཕེན་པ་དང་།

ཞིག །རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ། སོ་སོའི་མཚན་གཞི་ལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ནི། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་བློའི་གཞན་སེལ་དང་། གཞི་བུམ་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལོ། །ཁྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བུམ་པ་མེད་པ་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དུ་མཛད་པར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་བུམ་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་གཞི། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་བུམ་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་གཞི།

བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་གཞི་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] བུམ་པ་ལ་བུམ་མིན་མེད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། བུམ་མིན་ལ་བུམ་པ་མེད་པ་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དུ་ཁྲམ་ཟེ་ཆེན་པོས་བཤད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་བུམ་པ་ཡང་ཡིན་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་བུམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༨༥་༡།
༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༨༥་༢།

སེལ་མ་ཡིན་པ་དེའི་དོན་ཡིན། བུམ་པ་ལ་བུམ་མིན་མེད་པ་ཙམ་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་བུམ་མིན་དུ་མེད་པ། བུམ་པའི་མེད་དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་མིན་མ་ཡིན་པ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན། བུམ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེའི་ལུགས། རང་ལུགས་སུ་མི་བཞེད་པ་འདི་ལ་དགོངས་པའོ། །གོང་དུ་བློའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་སྣང་བར་ཐལ། དེ་ལ་བུམ་པ་བུམ་མིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་གཞན་སེལ་ཆེན་མོར། འོ་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་མེད་དགག་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དབང་མངོན་ལ་རང་མཚན་རྣམས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལན་གྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །དབང་མངོན་ལ་རང་མཚན་འདྲེས་པ་མེད་པར་སྣང་ཡང་། རང་མཚན་རྣམས་འདྲེས་པ་མེད་པ་དབང་མངོན་ལ་མི་སྣང་བ་བཞིན་དུ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་ཡང་། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་ལ་མི་སྣང་ངོ་། །

གསུམ་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལ་

གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤཱཀྱས།[1] རེ་ཤིག་གཅིག་ནི་འདི་ལས་གཞན་དང་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ལྡོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བུམ་པ་ཡང་ཡིན། བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་བསལ་བའི་ཆ་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤཱཀྱས།[2] གཞན་གཅོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། གང་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ལ། གཞན་སེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤཱཀྱས།[3] འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་སྒྲའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་བུམ་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བུམ་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་འདིས་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ལུང་འདིས་བུམ་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༣༥་༢༡།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༣༨་༥།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཛེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༣༨་༦།

པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་དགོས་པར་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས། སྒྲ་རྟོག་བཏགས་པའི་གཞན་སེལ་བ། དངོས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དོན་ཉེ་བར་བཟུང་ནས། སྤྱི་ཡི་བློ་ཡང་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །དེས་ན་སུན་དབྱུང་བ་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ན། ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སྨྲ་བ་རྣམས་འཁྲུལ་བ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །

འོ་ན་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་གསུམ་ཀ་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉ་དབོན་ན་རེ། བུམ་པའི་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡང་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་པ་མེད་པས། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡང་། བུམ་པ་དེས་བུམ་མིན་སེལ་བས་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་སེལ་ལ་དགག་པས་ཁྱབ་པ་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་གྲུབ་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས།[1] བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན། བུམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས།

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ང་། མཁས་གྲུབ་རྗེ། མཁས་གྲུབ་ཊཱི་ཀ་ཆེན། ༢༡༣་༦།

རེ་ཤིག་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བྱས་པ་ལ། འོ་ན་བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བློ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་ཡིན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་གསུམ་ཀ་བུམ་པའི་གཞན་སེལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བློའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བློའི་གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བུམ་པའི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ན། བུམ་པའི་གཞན་སེལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས། ཁོ་ན་རེ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཞན་སེལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་བྱེད། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། རྟག་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཀ་བུམ་གཉིས། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ། ཀ་བུམ་གཉིས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ། ཀ་བུམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་བློའི་གཞན་སེལ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན། ཀ་བུམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་གཞན་སེལ་མེད་དེ། ཀ་བུམ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བསལ་བའི་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་མ་འཐུས་པའི་དོགས་དཔྱོད་ལྷག་མ་རྣམས་ལོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་གྲངས་ངེས་ནི། གཞན་སེལ་ལ། བློའི་གཞན་སེལ། དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གཞན་སེལ་ལ་མ་ཡིན་དགག་དང་། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་མཁྱེན་གསུང་རབ་འདབ་བརྒྱ་དཀར་པོའི་ཚལ། །ཆོས་འབྱོར་ཉིན་བྱེད་ཟེར་གྱིས་ཁ་ཕྱེ་བས། །དཔལ་བཟང་ཟེའུ་འབྲུའི་འཇུམ་དཀར་གོད་པའི་རྩེར། །ལེགས་བཤད་སྦྲང་རྩི་འཛིན་པས་འགྲོ་འདི་སྐྱོངས། །ཐུབ་པའི་གསུང་དང་ཚད་མ་མདོ་ཡི་དོན། །རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སོགས། །མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བ་བཞིན། །ཟླ་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས། །སྔར་ཡང་ལུང་རིགས་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པའི། །རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་སྤེལ་བའི་ཚེ། །ལེགས་བཤད་འདོད་དགུའི་ཆུ་རྒྱུན་འདིར་ཚོགས་པས། །རྣམ་གྲོལ་ནོར་བུའི་གཞི་རྟེན་རྒྱ་མཚོར་གྱུར། །དེ་ཚེ་དམ་ཆོས་གྲུ་ཆར་འབེབས་མཁས་པའི། ། བློ་བཟང་གསུང་སྐྱེས་ཆུ་རྒྱལ་ཀླུ་དབང་གིས། །བསླུ་མེད་ཐུགས་རྗེའི་ཕྱུག་རིང་བརྒྱངས[1]པ་ལས། །ལེགས་འོངས་རང་དོན་ལེའུའི་ལེགས་བཤད་གང་། །ལེགས་ལམ་རྟོགས་ཕྱིར་བརྟོན་པས་གྲུབ་པ་ཡང་། །ལེགས་པར་ཁྱོད་ཀྱི་དྲིན་དུ་བདག་གིས་གོ །ལེགས་སྣམ་སྦྱོ་དགས་ལུས་སེམས་ཁྱབ་པར་གྱུར། །འདི་ལྟར་འབད་པས་བདག་གིས་ཐོབ་གྱུར་པའི། །ཟླ་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་དེས། །འཁོར་བར་འཁྱམས་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་ཤོག །

རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན་རྒྱལ་ཚབ་

[1] ག་༡༣༠་བ་༦་བརྒྱད། ཕ་༡༣༡་བ་༣་བརྒྱད།

དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ལེའུའི་དང་པོའི་དོན་རྣམས་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མས་དབེན་ཞིང་། རྫོ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་། ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཀོད་པ། རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱི་ལོག་རྟོག་འཇོམས་བྱེད་ལྟ་བ་ངན་པའི་ཚང་ཚིང་ཀུན་བསྲེག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི། རྫེ་བཙུན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱུན་མཁས་པ་མགུ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ལགས་སོ།། །།

༄༅། །མཉན་བྱའི་དབང་པོའི་ཟུར་བཀོལ་གཞན་ལས་ཕུལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་མཁས་གྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་ན་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ། །

༄༅། །མ་གྲུབ་སྦྱོར་བ་བརྗོད་བྱ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཊོལ་བ་དང་། ཕྱིར་ཊོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

ལུང་འདི་ཡི་དོན་བཤད་པ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[༡] དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། ཅི་རིགས་པ་ཞེས་སྨོས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་ རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཊོལ་ཕྱི་ཊོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་དཔེ་བཞི་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན

---

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༩་༦།

དགུའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་དཔེར་བཟུང་བ་ཅི་རིགས་པར་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར། ཕྱི་མ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་འགལ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པས་འགལ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར། དེ་བཞིན་དུ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་བའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་བཞི་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གང་རུང་ལ་མ་གྲུབ་པས། དེ་བཞི་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ། དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་ནང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱོར།

གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་ཏེ། སྒྲུབ་

རྟགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པ་འཐད་ཀྱང་། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་བཟུང་བས་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་འདི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཚད་མས་མ་དམིགས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། སྒྲ་ནི་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་འདི་ཡང་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྐད་ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་དང་། དགུའི་ནང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གཉིས་པོ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན། ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་[2]གྲུབ་པས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་དེ[3]། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས། བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ལྟར་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞི་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་མིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན། གང་ཟག་གི་བདག

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༠་༥།

༢ ག་༤་བ་༥་བཞི་མ་གྲུབ་པས། པ་༤་བ་༥་བཞི་གྲུབ་པས།

༣ ག་༤་བ་༥་མི་གནོད་སྟེ། པ་༤་བ་༥་མི་གནོད་དེ།

མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། རི་བོང་རྭ་བཞིན། སྒྲ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་འདི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། དངོས་གྱུར་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་འདི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གཉིས་ཀས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དེ། ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིན་པ་དེ། བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] འདི་དག་ཀྱང་སྒྲུབ་རྟགས་དང་། དེ་ཡང་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བསམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ཀྱང་། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཤེས་

---

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༡་༡།

འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་ཚད་མས་གནོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། [1] ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་གི་རྭས་ཕུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། རི་བོང་གི་རྭས་ཕུག་པ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མིན་པ། རི་བོང་གི་རྭས་ཕུག་པ། སྐྱེས་བུ་སྡུག་བསྔལ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། [2] དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྒྲུབ་རྟགས་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མི་འགྲུབ་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་མི་མཐུན་དཔེར་བཟུང་ན། ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རི་བོང་གི་རྭས་ཕུག་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ལྟར་སྣང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་པས། ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༦༨་༡༨།
༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༩་༢།

 རྒོལ་ཡང་དག་གིས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་མ་ངེས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྒོལ་བ་དང་། ཕྱིར[1] རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པར་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་དང་འགལ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་སྤྱི་སྨྲ་བ་ལ་འཆད་པ་ནང་འགལ་ཏེ། ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ལ་སྦྱར་ནས་བཞག་ན་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། ཞར་ལ་གཞན་གྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་དགག་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] འདི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྤྱི་ཡི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཡང་ཕྱོགས་སྔ་མར་བཀོད་པ་ལྟར། འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ན་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་རང་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དེའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཉམས་སོ། །ཞེས་པས་འཆད།

ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། ལྡོག་ཁྱབ་མི་འགྲུབ་པ། དཔེ་དོན་དུ་མི་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས

[1] ག་༣་བ་༤་ཕྱི། པ་༣་བ་༤་ཕྱི།

[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༤༡་༣།

སྒྲིའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་པའི་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་དགོས། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་དགོས། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་ན། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་ན། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་དགོས་སོ། །མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་ན། དུ་བ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་དེ། མེ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་ཁས། ཚ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མི་མཐུན་དཔེ་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་སྒྲིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱད་པར་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སོང་། དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། མཉན་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གང་རུང་མིན་པ་ལ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ།

ཡང་ན། གཞུང་འདི་ཡི་དོན་ནི། མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སོང་། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། མཉན་བྱ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་སོང་། དེར་ཐལ། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀའི་རྩ་བར་འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚན་བྱ་སྒྲ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཙོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཉིས་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] མཚན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཚན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཀྱི། རྟག་པ་ལ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། མཚན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། མཚན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཚན་བྱ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། མཚན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པ་རྣལ་མར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། རྟག་ན་མཚན་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། མཚན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་བྱ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༡.༤།

འོ་ན། གདན་ཚིགས་མར་མེ་བཞིན་དུ། བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་རམ། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། གང་ཟག་མི་རྟག་པར་གོ་ནུས་པར་ཐལ། ཡུལ་རུང་བར་མར་མེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གོ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་རྟག་སྟོང་དུ་གོ་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་དེར་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་གོ་ནུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲོ་བ་འགའ་ཡང་། བདག་མེད་པ་ལ་རྨོངས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་[1]བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྔར་མཉན་བྱ་དང་། སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དཔེའི་སྟེང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་རྒོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་ཤཱཀྱ་པ་ན་རེ། རྨོངས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་དཔེ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་གྱི། མཁས་པས་ནི། དཔེ་མེད་པར་ཡང་། སྔར་མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ནས། སྒྲ་མཉན་བྱར་ངེས་མ་ཐག་སྔར་གྱི་ཁྱབ་པ་ལ། ཚད་མས་ངེས་པ་དྲན་ནས། དེའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་

[1] ཀ་༥་བ་༤་འགྲོལ། པ་༥་བ་༤་འགྲོལ།

པ་གོ་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤཱཀྱི་པས་ནང་གི་ཁྱད་པར་བཤད་དོ། །

མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་སྐབས་
ཡོད་མེད་རྟོགས་དཀའ་བས། མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་
སྟེ། རྒྱ་གར་དུ་མཁས་གྲུབ་ཤཱཀྱི་པ་དང་། མཁས་པ་རྒྱལ་དབང་བློ་སོགས། མཉན་
བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞེད་ཅིང་། བོད་དུ་ཉ་དབོན་དང་།
བདག་གི་བླ་མ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་བཞེད་ཅིང་། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་དུ
མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གྲོལ་བ་ཡོད་པར་
བཤད་པ་འཐད་ལྡན་གྱི་དགོངས་པར་བྱས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། མཉན་བྱ་
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གྲོལ་བ་མེད་པར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཉ་ཊཱི་ཀ་ལས། ཆོས་བྲམ་གཉིས་ཀྱིས་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་
སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བཤད། རྒྱལ་དབང་བློ་དང་ཤཱཀྱི་པས་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཉ་ཊཱི་ཀ་ལས། མཁས་གྲུབ་ཤཱཀྱི་
པ་ཡང་། རྨོངས་པ་ལ་དཔེ་དགོས་པས། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི། གཏན་ཚིགས་འབའ་ཞིག་བརྗོད་
པར་ཟད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཞེས་ནང་གི་ཁྱད་པར་བཤད་དེ། ལེགས་སམ་སྙམ་
མོ། །ཞེས་བཤད།

ཤཱཀྱི་པའི་[1] ལུགས་དེ་འགོག་ཚུལ་ནི། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་

[1] ག་༤་ན་༢་ཤཱཀྱི་པས་ལུགས། པ་༤་ན་༢་ཤཱཀྱི་པས་ལུགས།

མཉན་བྱ་དང་། སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཉན་བྱ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་[1]། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་ཤིང་། མཉན་བྱ་དང་སྒྲའི་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཉན་བྱ་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་ཐད་ཀྱི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། [2]དང་པོར། མཉན་བྱ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །

---

༡ ག་༤་ན༨་ངེས་ཞིང་། པ་༤་ན་༨་ངེས་ཞིང་།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༤༣་༨།

གང་དག་མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཅེས[1]་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཉ་དབོན་སོགས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤཱཀྱ་པའི་ལུགས་དེ་ལེགས་ཤིང་། མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས་ཟེར། མཚན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་། རྗེས་ཁྱབ་སྤྱར་ངེས། དེ་ཡང་རྗེས་ཁྱབ་སྤྱར་ངེས་ཟིན་མ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས། མཚན་བྱ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་ནས་ངེས་པར་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཚན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་། མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱོད་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཚན་བྱའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། ཉ་དབོན་གྱིས་ཤཱཀྱ་པའི་ལུགས་ལེགས་པར་བཞེད་པ་དང་། མཚོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ངེས་པར་སྦྱར་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲའི་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་ཁྱོད་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཚན་བྱའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་ཁྱབ་ན། མཚན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བུད། མང་དུ་ཐོས་པའི་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་

---

[1] ག་༤་བ་༡་དེ་དག་ཞེས་སོགས། པ་༤་བ་༡་དེ་དག་ཞེས་སོགས།

གསུང་རྒྱུན་བཞུགས་སོ། །

བླ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱི་ཞབས་ལ་གུས་པས་འདུད་དོ། །ཐུབ་བསྟན་ཕྱོགས་བཅུར་དར་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །མ་ལུས་འགྲོ་བའི་དགེ་ལེགས་སྤེལ་བ་ལ། །མཁས་ཁྲོད་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བཞིན། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་དང་མའི་ཞབས་ལ་འདུད། །ཐེག་གསུམ་ལམ་ལ་ངེས་པ་རབ་བསྐྱེད་ཅིང་། །སྐྱབས་གསུམ་རིགས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་མཆོག །ཚུལ་གསུམ་གཏན་ཚིགས་རྣམ་གཞག་རྟོགས་དཀའ་བ། །རྒྱལ་ཚབ་ལུགས་བཞིན་བདག་གིས་འདིར་བཤད་བྱ། །

གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལའང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པར་བསམ་ནས། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། མཚན་གཞི་བྱས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཅིག་ཤོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཅིག་ཤོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་ནམ་མཁའི་རྟག་པ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། རྟག་པ་ནམ་མཁའ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །བྱས་པ་སྒྲའི་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ནམ་མཁའ་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་དེ་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་རྟག་པ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའི་[1]རྟག་པ་ཡིན་ན། མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་ན། ནམ་མཁའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་སོང་། ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་

༡ ཀ་༧་བ་༤་ནམ་མཁའ་རྟག་པ་ཡིན་ན། པ་༧་བ་༤་ནམ་མཁའ་རྟག་པ་ཡིན་ན།

ན། འདི་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་འགོག་པའི་ཚེ། ཊཱི་ཀཱ་ལས།[1] དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་ན། རྟག་ན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་བརྟག་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཊཱི་ཀཱར།[2] ཐལ་འགྱུར་འདི་འཕངས་ནས། རྟགས་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། ཞེས་རྟགས་དང་པོ་འགྲོ་མཚམས་མཛད་པ་ལ་ཡང་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིག །གང་གི[3] བློ་གྲོས་ལྷ་ལམ་རབ་ཡངས་པར། །རིགས་ལམ་རྒྱ་སྐར་བདག་པོ་འདི་ཤར་ཚེ། །རྒྱལ་ཚབ་དར་མའི་བཞེད་གཞུང་ཀུན་དའི་ཚལ། །དོགས་པའི་འཛུམ་དཀར་ཟེའུ་འབྲུ་དགོད[4] པར་མཛད། །རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། སྐད་ཅིག་མ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། རྟག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་

---

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱི་ཀཱ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༠་༩།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱི་ཀཱ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༠་༦།

༣ ག་༢་བ་༦་གང་གིས་བློ་གྲོས། པ་༢་བ་༦་གང་གིས་བློ་གྲོས།

༤ ག་༢་བ་༢་བགོད། པ་༢་བ་༢་བགོད།

རྟག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་བོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟག་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་འགོག་པའི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་བོ། །མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་པ་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཆོས་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྐད་ཅིག་མ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། མི་རྟག་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ་སོང་། འདོད་ན་བཀག་ཟིན།

ཀོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་མ་ངེས་པར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་པ་ལྟར། ལྡོར་སྣང་ཚུལ་གསུམ་དང་མི་ལྡན་པར་མ་ངེས་པར། ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པར་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་པ་བཞིན་དུ། ཚུལ་གསུམ་ལྡོར་སྣང་ལ་མེད་པར་མ་ངེས་པར། ཚུལ་གསུམ་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མི་ངེས་ཞེས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། རྟགས་ཡང་དག་དང་ལྡོར་སྣང་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། རྟགས་ལྡོར་སྣང་ལ་ཚུལ་གསུམ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རྟགས་ཡང་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༥་༨།

པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་འབུད།

ཁོ་ན་རེ། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས།[1] བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས།[2] སྔར་རྗེས་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཐ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རང་གི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བའི་རང་ལྡོག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་

---

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༤༢་༥།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༤༥་༥།

ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ། རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་སོགས་ལ་རིགས་འགྲེ་ནས། འཁོར་གསུམ་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། རྟག་པ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་མ་བྱས་པ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མ་བྱས་པ་ལྡོག་པའི་གཞི་ལ། རྟག་པ་ལྡོག་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས། རྟག་པ་མ་བྱས་པ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མ་བྱས་པ་ལྡོག་པའི་གཞི་ལ་[1] རྟག་པ་ལྡོག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྒྱ་བའི་དམ་བཅའ་འཇོག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་[2] བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་རྟོགས་

[1] ག་༩་བ་༡་གཞི་ལས། པ་༩་བ་༡་གཞི་ལས།

[2] ག་༩་བ་༤་རྗེས་དཔག་གི །པ་༩་བ་༤་རྗེས་དཔག་གི།

ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཊཱི་ཀྐ་ལས།[1] ཚད་མའི་འཇུག་ཚུལ་དང་། སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྒྲས་ནི་བྱས་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་རྟག་པ་ལ་དེ་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བརྗོད་ཀྱང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དེས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས།[2] རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་སྟོན་ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེས། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་རྟོགས་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས། གཞི་བྱས་པ་དང་ཚོགས་དགོས་[3]པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། [4]གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་[5]པའི་རྗེས་དཔག་འདིས། སྔར་བཤད་པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྡོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་། བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་ནས་རྟག་པ་ལ་མེད་ངེས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་དེ་བྱས་པ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་བྱས་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་རྟག་པ་དང་

---

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱི་ཀྐ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༤༨།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཇ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན། ༣༦༥.༥།

༣ ག་༤་བ་༥་ཚོགས་ནུས་པ། པ་༤་བ་༥་ཚོགས་ནུས་པ།

༤ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཇ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན། ༣༦༡.༣།

༥ ག་༤་བ་༥་རྟེན། པ་༤་བ་༥་རྟེན།

བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

ཁ་ཅིག །བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འཇུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་སྔར་བཤད་པའི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་མ་དེ་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། དེ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཁས་བླངས་སོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དོན་གྱི་དངོས་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་པས། དངོས་འགལ་ལ་མི་འགྲོ་བར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། ཚད་མས་དམིགས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དེ་བྱས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། དེས་སྨྲའི་སྙེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁས་བླངས། སྨྲའི་སྙེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྨྲའི་སྙེང་དུ་ཡོད་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཁེགས། རྩ་ཤེས་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།[1] རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། གང་ཟག་རྟག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དགོས་པས། གང་ཟག་མི་རྟག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའོ། །

ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐར་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། སྐྱོན་མེད་དེ། ཐར་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ཀྱང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བ་

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྩ་ཤེས་ཊཱིཀ་ཆེན། ༥༩་༢།

སྔ་ཕྱི་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཚད་མས་[1]དམིགས་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ། མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་ཚད་མ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེས་མཚོན་ནས། རྟགས་ཡང་དག་ཚད་མས་དམིགས་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་སོགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ། རྟག་པ་མ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། བྱས་པ་ལ་རྟག་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ནམ་མཁའ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག །བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་

[1] ག་༡༡་བ་༣་ཚད་མའི། པ་༡༡་བ་༣་ཚད་མའི།

མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འདུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། བྱས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་བྱས་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་དང་བྱས་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་བྱས་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པ་དང་བྱས་པ་ཡོད་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དུས་མཉམ། བྱས་པ་ཡོད་པ་དང་བྱས་པ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དུ་ལྡན་ལ་ལའི་དུ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དུ་ལྡན་ལ་ལའི་མེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དུ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། མེ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པ་ལ་མེ་ཡོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།

དུ་བ་གྲུབ་པ་ལ་མེ་གྲུབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུ་བ་མེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མེ་དུ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། མེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དུ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ། དུ་བ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། མེ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལ། དུ་བ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་འདོད་ན། མེ་དུ་གཉིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མེ་དུ་གཉིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། མེ་དུ་གཉིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། མེ་དུ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡང་རྟག་མི་རྟག་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་འདོད་ན། ཆོས་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཞུགས་པའི་ཚད་མ་

ཡིན་ན། ཆོས་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡོངས་གཙོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། རི་བོང་རྭ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡོངས་གཙོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟག་པ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཞུགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ཟེར་ན། ཆོས་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡོངས་གཙོད་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཞུགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚད་མ་བུམ་པ་དང་བུམ་མེད་ལ་སྦྱར་ནས་འཁོར་གསུམ་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་། བསྒྲུབ་[1]བྱའི་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངེས་པའི་ཚད་མ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཡོད་ན་དེའི་དགག་ཆོས་དང་སྒྲུབ་ཆོས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ། བྱས་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། བྱས་པ་ལ་རྟག་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན

[1] ག་༡༣་ན་༡་སྒྲུབ། པ་༡༣་༡་སྒྲུབ།

ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།[1] འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཞིར་བཟུང་ནས། དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རང་ཉིད་མེད་པར་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་གང་ཞིག །བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་

[1] སྡེ་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། རང་འགྲེལ། ༩༡༣.༥།
[2] བཀྲ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༤༥.༦།

དགོས་པར་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། རྟགས་སླ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཊཱི་ཀའི་དོན་ལ།

ཁ་ཅིག །རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་ན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དེ་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། རྟག་པ་ལ་བྱས་པ་འགོག་པའི་ཚད་མ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཟེར་བ་དང་།

ཁ་ཅིག །བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། ཞེས་ཁས་བླངས་ནས། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལྟར་འཕེན་པ་མི་འཐད་དེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་

འཇུག་པ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག །རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པ་དེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་པར་ཐལ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཅར་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིམ་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས། རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ། ཁ་ཅིག །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ་ཟེར་ན། རི་བོང་རྭས་གཤེགས། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་འཇིག་པར

ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་དང་། རང་ཆས་སུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །རང་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུས་འཇིག་པར་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇིག་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །རང་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུས་འཇིག་པར་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇིག་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །རང་སྐྱེད་བྱེད་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུས་འཇིག་པར་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། སྐྱེས་པ་དེ། བྱས་པ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟོས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པས་སྟོང་སྟེ། དོན་བྱེད་ནུས་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་དང་། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རང་གི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་སྒྲུབ[1]་བྱེད་ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན།

བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པ་ལ་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་རྟོགས་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེས་དེ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ[2]་བྱ་རྟོགས་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་ཏུ་འགོག་གོ །

ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ།

---

[1] ག་༡༦་བ་༥་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། པ་༡༦་བ་༥་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད།

[2] ག་༡༥་ན་༡་སྒྲུབ་བྱ། པ་༡༥་ན་༡་སྒྲུབ་བྱ།

སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་བོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། རྟག་པ་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་ཚོགས་དོན་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་[1] བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་

[1] ག་༡༥་བ་༡་རྟགས་ཀྱི། པ་༡༥་བ་༡་རྟགས་ཀྱི།

གྲོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་ལྡོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྡོག་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ལྡོག་སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྡོག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་

ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲའི་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་བྱས་པ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་ན་སྒྲའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ལ། ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཚད་མས་ངེས་ནས། ཅིག་ཤོས་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་དང་བཅས་པ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་རྟག་པ་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། སྨྲ་རྒྱུས་ཡོངས་པ་ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་ཟེར་བ

མི་འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས།[1] འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་ངེས་དགོས་པ་དེ། ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་ནས། བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན། བྱས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་གཅིག་ཀྱང་ཡིན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །ཁྱོད་བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། རང་འགྲེལ། ༩༡༣.༥།

པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་འགྲུབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་འཛུགས[1]་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་སྟེང་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བྱས་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། བྱས་པའི་སྟེང་དུ་དེ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་སྟེང་དུ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཁས། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་སྐྱོན།

གཞན་ཡང་། མདོ་རྒྱ་བར།[2] རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ཞེས་སྨོས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་

[1] ག་༡༤་བ་༥་ཚུགས། པ་༡༤་བ་༥་ཚུགས།

[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཙེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། མདོ་རྒྱ་བ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས། ༢༤་༡༠།

པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མཉན་བྱར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། སྒྲ་མཉན་བྱར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཊཱི་ཀ་ལས།[1] རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་དེས། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གིས་ཁྱབ་པ་ངེས་སམ་མ་ངེས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ།

ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེས། རྟག་པའི་གསལ[2]་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱས་སྟོང་གི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ། དེས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མ་ངེས་ཟེར། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ། བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་

---

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱི་ཀཱ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༩༨་༢།

༢ ག་༡༢་ན་༨་བསལ། པ་༡༢་ན་༨་བསལ།

དོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲའི་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ[1]། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྦྱོར་ངག་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ[2]། སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། [3]ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བ་བདག་ཉིད་ཅན། །གང་དེ་ཐམས་ཅད་འགག་ཆོས་ཅན། །ཞེས་སོགས་རྣམ་པ་དུ་མར་ནི། །འདིའི་སྦྱོར་བའང་མཐོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ།

འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །འདོད་དེ་སྒྲ་དེ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲའི་སྤྱི་

[1] ག་༡༧་བ་༢་མ་ཁྱབ་སྟེ། པ་༡༧་བ་༢་མ་ཁྱབ།

[2] ག་༡༧་བ་༨་ཞེས་སྒྲུབ་ངག་དེས། པ་༡༧་བ་༨་ཞེས་སྒྲུབ་ངག་དེས།

[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཙེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༢༦་༡།

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།[1] སྤྱི་ནི་ཁྱད་པར་མི་སྟོང་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། གཞུང་དེས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་སྒྲའི་སྤྱིའི་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན། ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟག་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་སྒྲའི་བྱས་པས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་གྲུབ་བོ། །

ཊཱིཀྐ་ལས།[2] རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད། ཟེར་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པའམ་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱི་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༩༠.༡༣།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱིཀྐ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༧.༡།

དྲུ། ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ཟེར་ན། སྤྱིར་བཤད་པའི་རིགས་པས་མཚོན།

རང་ལུགས་ལུང་དེའི་དོན་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་ཆོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་ཚད་མས་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེས། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས[1] དེ་ཀུན་བཏགས་ཆོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཀུན་བཏགས་ཆོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པའི་བྱེད་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་ལ་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ན། དེ་ལ་དེ་འདྲའི་ལྷན་སྐྱེས་ཆོད་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཚུར་མཐོང་དེས། དེ་ལ་དེ་འདྲའི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་

[1] ག་༡༤་བ་༡་ཁྱོད་ཀྱི། པ་༡༤་བ་༡་ཁྱོད་ཀྱི།

རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཚད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ན། དེ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་ན། དེ་ལྷན་སྐྱེས་ཚད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གནོད་བྱེད་ནི། [1]བདག་མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྙིང་པོ་རྒྱན[2]ལས།[3] དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་། ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་ལ་གནོད་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་[4]ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཊཱིཀྐ་ལས།[5] རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེས་ཀྱང་། ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་པ་འཇོམས་མི་ནུས་ཀྱི། བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་ན་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པས། དེ་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཚིག་བ། ༥༡༣.༡༠།

༢ ག་༡༨་བ་༥་བརྒྱན། ཕ་༡༨་བ་༥་བརྒྱན།

༣ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༡༨༤.༡།

༤ ག་༡༨བ་༦ལྷན་སྐྱེས་མི་གནོད། ཕ་༡༨་བ་༦་ལྷན་སྐྱེར་མི་གནོད།

༥ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱིཀྐ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༤༤.༥།

ཁ་ཅིག །སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཊཱི་ཀཱ་ལས།[1] གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་ལ་དངོས་ཀྱི་གནོད་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ན་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་གནོད་པའི་དོན་ཡིན་པ། ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཊཱི་ཀཱ་ལས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྲབ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱ་ཤེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དང་། སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་ཁྲབ་འཛལ་བའི་ཚད་མས་དེ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས།[2] འདི་དཔེར་བརྗོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཛལ་བའི་ཚད་མ་སྐྱེས་པ་ན་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་[3]པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲ

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱི་ཀཱ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༩༩་༢།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་བ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ། རྒྱ་ཤེའི་ཊཱི་ཀ༥༢་༦

༣ ག་༡༩་ན་༥་གཞན་རྒྱུད་ལ། པ་༡༩་ན་༥་གཞན་རྒྱུད་ལ།

རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བློ་སྐྱེད་[1] ནུས་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མ་སྔ་མའི་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་མ་སྔ་མས་བཅད་པ་མིན་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས།[2] རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་[3] ལ་མ་བྱུང་བ་ཁ་ཅིག །ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། བདེན་པར་ཡོད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ན་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེས། སྒྲ་བྱས་ན་[4] མི་རྟག་པས་མ་ཁྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་དགོས་པས། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། རང་ལུགས་རེ་ཞིག་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །

ཁོ་ན་རེ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་མ་ཉམས་པའི་དོན་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་ན། བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ཀྱི་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་གྱི་དོན་གཅོད་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཡིན་པས། བཅད་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་

[1] ག་༡༩ན་༥་འགལ་བའི་བསྐྱེད་ནུས། པ་༡༩ན་༥་འགལ་བའི་བློ་སྐྱེད་ནུས།

[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན། ༢༥༨།

[3] ག་༡༩ན་༦་རྣམ་བཞག། །པ་༡༩ན་༦་རྣམ་བཞག

[4] ག་༡༩ན་༢་སྒྲ་བྱས་ན་སྒྲ་མི་རྟག། པ་༡༩ན་༢་སྒྲ་བྱས་ན་སྒྲ་མི་རྟག།

ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས། སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས། དེས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་སྒྲ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ། སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲ་དེ་རྟག་པས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་གྱི་བློ་ཁ་ཕྱོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེས། སྒྲ་དེ་རྟག་པས་སྟོང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་ཆོས་ཅན་ཚུལ་གྱི་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཊཱི་ཀྐ་ལས།[1] ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡིན་གྱི་ རྗེས་དཔག་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ལུགས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་[2]འཛིན་སྟངས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཉེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། བློ་དེས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ན་བློ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བློ་དེས་སྒྲ་དེ་རྟག་སྟོང་གི་ཁྱད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ན། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་དགོས་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

[3]ཡང་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱི་ཀྐ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༩༨་༢།
[2] ག་༡༩་བ་༦་རྗེས་དཔག་གིས། པ་༡༩་བ་༦་རྗེས་དཔག་གིས།
[3] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱི་ཀྐ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༨༦་༥།

པ་ཧི་ལྷར་ངེས་སོམས་ཤིག །ཅེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་དེས་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས། སྒྲའི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་ནི། ཊཱིཀྐའི་དགོངས་པའོ། །འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེས་སྒྲའི་བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་དམ་བཅའ་སྔ་མ་ཡང་ཁེགས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་[1] བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་འཇལ་བའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྡན་ལས། རྟགས་མི་འཁྲུལ་པར་འཛིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་རྩོད་གཞི་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྦྱིར་སྦུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་

[1] ག་༢༠་ན་༥་དེས་བྱས་རྟགས། པ་༢༠་ན་༥་དེ་བྱས་རྟགས།

ཟེར་ན། དེ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེས། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་དེ། རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་འགའ་ཞིག་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་དོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་དོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པ་སྒྲའི་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས[1] སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲའི་རྟག་སྟོང་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེས་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲའི་རྟག་སྟོང་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་། སྒྲ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་རྟག་སྟོང་ཚད་མས་མ་ངེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྒྲ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཚད་

---

༡ ག་༢༠་བ་༢་གི །པ་༢༠་བ་༢་གི།

མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཙམ་གྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གྲུབ་[1] པར་འདོད་པའི་གཞུང་འཇུགས་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་པ་དེ། ཤ་སྒྲུར་སྐྱོག་པོ་ཤིང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་བྱས་པས། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཞི་དེ་ཤིང་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཤིང་ཤ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་རང་གི་གནོད་བྱེད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཡང་ཡིན། རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་ཡང་ཡིན། ཤར་ན་ཡོད་པའི་རྟག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་ཤར་ན་ཡོད་པའི་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་

[1] ག་༢༠་བ་༤་སྒྲུབ། པ་༢༠་བ་༤་སྒྲུབ།

མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་རྟག་སྟོང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་པ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། གཞི་དེ་སྤྱི་ངེས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་ངེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ནམ་མཁའ་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་དེ་ཤིང་དུ་གྱུར་པའི་ཤ་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཤིང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ཏེ། གཞི་དེར་ཤིང་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེར་ཤིང་ཤ་པ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། ནམ་མཁའ་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་མ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། དེ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཀྱི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ཀྱང་། མི་རྟག་པ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དེ། མི་རྟག་པ་སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱར་མེད་གསར་སྐྱེས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་འཁོར་གསུམ་ཡོད། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་ཚོགས་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་དང་སྒྲའི་ཚོགས་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་ངེས་སླ། བྱས་པ་ངེས་དཀའ་བར་ཐལ། མི་རྟག་པ་སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་ངེས་སླ། མི་རྟག་པ་ངེས་དཀའ་བར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དུང་སྒྲའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་ངེས་སླ། རྩོལ་བྱུང་ངེས་དཀའ་བར་ཐལ། མི་རྟག་པ་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག[1] མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་རིག་མིན་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུང་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྩོལ་བྱུང་ངེས་སླ། མི་རྟག་པ་ངེས་དཀའ་བར་ཐལ། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲའི་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། བསལ་བ་ཕྱི་མ་ཡང་ཁས།

དེ་བཞིན་དུ། གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ། སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་མེད་སྤྱི་མཚན་གསལ་བ་རང་མཚན་དང་རྫས་གཅིག་དང་རྫས་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།[2] ངོ་བོ་མེད་པ་བརྗོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བར་མ་ཁྱབ་ན་ནང་འགལ་ཡོད།

༡ ༤༢བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས། ༡༥་༩།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༣༩་༢།

དེ་བཞིན་དུ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་དེ་[1]བྱས་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་རང་གི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ། བྱས་པ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། འཁོར་གསུམ་ཡོད། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། [2]རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ན་འཇིག་པ་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཊཱིཀྐ་ལས་གཞི་དེ་སྤྱི་ངེས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཞི་དེ་སྤྱི་ངེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །དེ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཡོད་པའི་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དུ་ལྡན་ལ་ལའི་མེ་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་མེ་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༡ ག་༢༢་ན་༥་འཇིག་ངེས་དེས། པ་༢༢་ན་༥་འཇིག་ངེས་དེས།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༡༨་༢༡།

ཡང་མདོ་རྒྱ་བར།[1] ཆོས་བསྒྲུབ་[2]བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་མེད། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་དེ། བུམ་པ་ཁྱོད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་དེས་བུམ་པ་ཁྱོད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་སྒྲ་རྟག་པས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་རྟག་པས་སྟོང་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རྒྱ་བས་དམ་བཅའ་ལ་འགྲོ་ཡོད་ཟེར་བ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་འབྲེལ་མེད། གཞི་དེ་སྤྱི་དེས་སྟོང་པར་ངེས་ན། གཞི་དེ་སྤྱི་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་དགོས་ཞེས་པ། སྟོང་གཞི་དང་། སྟོང་ཆོས་གཉིས་ཀ་གཞི་མཐུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པས། དེ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁྱབ་པ་ཕྱོགས་མཐོང་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་འགྱུར་དེ་སྒྲ་ཇི་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། མདོ་རྒྱ་བ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས། ༥༡་༡།

2 ག་༢༢་བ་༥་སྒྲུབ། པ་༢༢་བ་༥་སྒྲུབ།

བཞིན་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་དེ་བཞིན་དེ་འདྲའི་ཕྱི་རྒོལ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་སྟེང་དུ་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལའང་འབྲེལ་མེད་དེ། དུ་ལྡན་ལ་ལའི་མེ་མེད་དེ། མེ་མེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེ་མེད་ལོག་སྟོབས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལའི་མེ་མེད་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་[1]པ་ཚུལ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ལ་དཔྱད་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། འཐད་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་གཞི་དགག་པ། མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཀོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཀོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཟེར་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་ཁྱབ་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ་ཟེར་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྔོར་བ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་

[1] ག་༢༣་ན་༨་བཞི་པ། པ་༢༣་ན་༨་བཞི་པ།

ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་རྟག་ན་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་སྔོར་གཅིག་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་རྟག་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། ཕྱི་མ་འབུད། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྟག་པ་དངོས་པོས་སྟོང་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟག་པ་མཉན་བྱའི་དངོས་པོས་སྟོང་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གོང་དུ་གྲུབ་ཟིན། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་འདིའི་རྩ་བའི་ཁྱབ་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་བསམ་ནས།

མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་མཉན་བྱའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་ཞེས་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གྲུབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྩ་བར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །བུམ་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོའི་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེས། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།

བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མཚན་གཞི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་མཚོན། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་མཚོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཚང་བ་ལ། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་[༡] གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་བརྡ་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

༡ ག་༢༨་བ་༤་སྐོར་གཅིག་གིས། པ་༢༨་བ་༤་སྐོར་གཅིག་གིས།

འདོད་ན་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་གང་ཞིག །དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཊཱིཀྐཱ་ལས།[1] ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་ལྡོག་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ཉམས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་དགོས་ཀྱི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་ཊཱིཀྐཱའི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ལ་འོག་ནས་དགག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཙ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་སྨོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་ན། བྱས་པའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་།

འདིའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་རིགས་ཏེ། ཡང་དག་ལྟར་སྣང་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་དེ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགལ་མ་ངེས། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདི་འགོག་པ་ལ། ཊཱིཀྐཱ་ལས།[2] འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུལ་བས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།

[1] ཀླུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱིཀྐཱ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༡་༢།
[2] འབུམ་དཔར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱིཀྐཱ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༡་༣།

མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མིན་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་དེ[༡]་རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ལ་མེད་པར་ནི། །ཞེས་པའི་ལུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་སྐྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའམ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་དེ། གཞུང་དེའི་དོན་སྐྱོར་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། རྩ་བར་འདོད་ན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེས་ན། ཊཱིཀའི་དོན་ནི་ཡང་དག་ལྟར་སྣང་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་པ་མ་སྨོས་པར། འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་ན། བྱས་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས། ༣༨.༡༠།

པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འགལ་མ་ངེས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པ་ནི་ཊཱི་ཀཱའི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། དེ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ངེས་པ་སྨོས་པར་ཐལ། ཕྱིར་རྒོལ་བས་ཁས་མ་བླངས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རང་ཉིད་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་[༡] གྲུབ་སྟེ། ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཟུར་དུ་[༢] འདིར་ནི་རང་ཉིད་ཚིག་སྨྲ་བརྗོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།[༣] བྱེད་པའི་མཐའ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །དུས་གཞན་བཅད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེར་ཐལ། བློ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས། དོན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་རྣམས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་

༡ ག་༢༥་བ་༣། དང་པོ་མ་གྲུབ་སྟེ། པ་༢༥་བ་༣་ག་དང་མཚུངས།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༡༡་༢།

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༡༢་༦།

དེའི་ཚིག་ཟུར་དུ་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།[1] དེ་སྤངས་ཕྱིར་བདག་མཐོང་བའི་ཚིག །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།[2] དོན་སྨྲས་དེ་ནི་སྒྲ་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྐང་པ་བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་རྣམ་བཤད་ཚིག་དོན་འགོག །ལ་ལ་འབྲེལ་མེད་བཤད་པའི་དགོངས་པ་འཆད། །གཞན་དག་རབ་རིབ་དག་གིས་གསུང་འདི་དོར། །རྒྱལ་ཚབ་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཁོ་བོས་བཤད། །

གཞན་ཡང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ཤེས་ཟིན་མ་བརྗེད་[3]པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོ་བོར་དེ་སྐོར་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་དྲན་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྐོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།[4] དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམའགྲེལ་རྒྱ་བ། ༥༧༨་༡།
[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམའགྲེལ་རྒྱ་བ། ༥༧༥་༩།
[3] ག་༢༦་ན་༢་རྗེད། པ་༢༦་ན་༢་རྗེད།
[4] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམའགྲེལ་རྒྱ་བ། ༨༧༣་༦།

ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རྫས་དཔག་བྱ་དང་དེ་མཚུངས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་ཉིད་ལ་མེད་པ། །ཞེས་པའི་ལུང་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་མཚུངས་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རི་བོང་རྭས་གཞག །དེ་བཞིན་དུ། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན། མེ་ལ་འབྲེལ་བར་ཐལ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས།[1] འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་རྩི་ལུགས་གང་བྱེད་ཀྱང་གཞག[2]་གོ །གཞི་དེར་མེ་མེད་བཞིན། དེར་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་འདྲ་བ་ལ་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཤེས་བྱར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་བྱས་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཟེར། བྱས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྟེང་དུ་དེའི་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ།

---

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། རང་འགྲེལ། ༩༡༣.༥།

[2] ག་༢༨་ན་༥་བཤག་གོ། པ་༢༨་ན་༥་བཤག་གོ།

དེའི་སྟེང་དུ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟོག་ཁྱབ་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནང་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། འབུད་དོ། །ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་མི་མཐུན་དཔེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་ལྟོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཟེར། མི་མཐུན་དཔེ་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་ལ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་འཇལ་བར་ཐལ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞི་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟཱ་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཁོ་ནའི་སྟེང་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ལུང་དེའི་དོན། ལྟོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་རྗེས་ཁྱབ་མཐུན་དཔེ་ལ་ཡོད་པར་ཤུགས་

ལ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལྐོ་ཁ་ན་སྣག་ཡོད་པར་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། བྱང་ཁ་ན་འབྲོང་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་དོན་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཚད་མ་གཅིག་གིས་འཇལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལྡོག་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ལྡོག་ཁྱབ་མི་མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་བ་ན། རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་རྗེས་ཁྱབ་མཐུན་དཔེ་སྟེང་དུ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན་བུམ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བུམ་པ་གཞལ་བ། སྣམ་བུ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་ཤུགས་རྟོགས་སུ[༡] ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྦྱོར་ངག་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་བརྗོད་པར་ཐལ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་འདུད། ཅེས་གསུངས། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ངག་གིས་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་བརྗོད་དེ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱས་མི་རྟག་པའི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་རེའི་བྱས་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་མཚན་གཞི་ཡིན་བྱས་

༡ ག་༢༦་ན་༢་རྟོགས་དུ་ཐལ། པ་༢༦་ན་༢་རྟོགས་དུ་ཐལ།

པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་ན། བྱས་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་དང་། བྱས་པ་དེ་སྙོར་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལྡོག་པ་གཅིག་དངོས་ཤུགས་ལ་འགལ་བས་སོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ཊཱིཀྐ་ལས།[1] སྒྲུབ་ངག་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་པ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་གྱི། ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཁྱབ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་སྦྱོར་བ་སྙོར་གཅིག་གི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་མཚན་གཞི་དང་། ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པ། ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན་རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་བཀག་ཟིན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་དེ། སྦྱོར་བ་སྙོར་གཅིག་གི་རྗེས་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱིཀྐ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༣་༦།

བླངས། འདོད་ན། ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་བསྟན་གྱི་རྗེས་ཁྱབ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་དེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་[1] སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་དངོས་བསྟན་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པའི་ངག་གིས། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དངོས་བསྟན་གྱི་རྗེས་ཁྱབ་བརྗོད་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་ངག་དེས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཡོད་པར་བརྗོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀྐ་ལས།[2] དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་ངག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱབ་པ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བརྗོད་པ་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བརྗོད་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་དོན་ལ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཞེས་པའི་ངག་གིས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཀྱི་བརྗོད་པ་མ་རྫོགས་པ་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཞེས་པའི་ངག་གིས། སྦྱོར་བ་སྔོར་གཅིག་གི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་བརྗོད་པ་མ་རྫོགས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་གྱི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཞེས་པའི་ངག་གིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་གིས། སྦྱོར་བ་སྔོར་གཅིག་གི་རྗེས་ཁྱབ་

[1] ཀ་༤༧་བ་༥ སྦྱོར་གྱི། པ་༤༧་བ་༥ སྦྱོར་གྱི།
[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱིཀྐ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༩་༡།

བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་རྒྱུད་པ་བརྗོད་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་བརྗོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་རྒྱུད་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྡོག་ཁྱབ་མ་ཡིན་དགོས་པ་ལ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་ལ་བརྗོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ངག་དེ་སེལ་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་བརྗོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་ཁྱབ་པ་སྔོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་ངག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱུད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་རྒྱུད་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག

ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་བྱས་ཞེས་པའི་དགག་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་དགག་སྒྲུབ་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་ཡིན་ན་སྒྲུབ་དགག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་སྐྱོན་འཕེན་པ་ཁ་ཅིག །རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ཞེས་པའི་དགག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་མ་བརྗོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་མིན་ཞེས་པའི་དགག་གིས་བྱས་པ་བརྗོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་དོན་སྒྲུབ་དགག་ཡང་དག་འགོད་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བ་དངོས་གཟུང་བ་ལ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་དགག་ཡང་དག་དེ་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འགོད་དམ། མ་བརྗོད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འགོད་ཅེ་ན། འགྲེལ་བཤད་ཤཱཀྱ་བློ་ལྟར་ན། དེ་བརྗོད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འགོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱ་བློ་ལས།[1] འོན་ཀྱང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་བཟུང་བ་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ཚིག་གིས་དྲན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འདུག་པར་འགྱུར། བཟུང་བ་རྣམ་པར་མ་བརྗོད་པ་དེའི་ཚེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དགོས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ན། མ་བརྗོད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་འགོད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] བརྗོད་ན་ཤེས་པར་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་དགག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ཤེས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་དགོས་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༩། ཚད་མ་ཉེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༦༣༧·ན།

[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༧༤·ན།

ཀྱི་གང་ཟག་དེ་ལ། དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] གཞན་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་ལ། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྷ་དབང་བློ་ལས། ཚུལ་གསུམ་སྟོར་ཤེས་ནས་དྲན་རུང་དུ་ཡོད་པ་ནི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་རྒོལ་བ་དང་། རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་རྒོལ་བ་གཉིས། དོན་གཅིག་གམ་འགལ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དོན་ཡང་མི་གཅིག་སྟེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འདི་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་རྒོལ་བ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] རང་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། རྟགས་སྦྱོར་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་དུམ་

---

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༥༩་༢།
[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༥༩་༣།

ལས། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། གང་ན་དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ཚང་མང་བཞིན། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཡང་དུ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་ཟག་ནི་མེད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།[1] དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་སྨྲས་པས། །དོན་གྱིས[2]་གོ་བས་ཅིག[3]་ཤོས་ལ། །དྲན་པ་ཡང་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རིགས་སྒོ་ལས། རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས།[4] སྒྲུབ་ངག་གཉིས་ལ། རྟགས་འགལ་བར་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་དང་། མ་ངེས་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པ་དག་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་འགོད་དགོས་པ་དག་ཀྱང་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༩༧༢.༦།
[2] ག་༢༩ན་༧་དོན་གྱི། པ་༢༩ན་༧་དོན་གྱི།
[3] ག་༢༩ན་༧་གཅིག་ཤོས། པ་༢༩ན་༧་གཅིག་ཤོས།
[4] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཉ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན། ༥.༢།

ཕྱིར་དུ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་འགོད། མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་ངག་གཉིས་ཀ་འགོད་དགོས་པ་དེ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཕྱི་མའི་དོན་ནི། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་མི་ནུས་པར། མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་དགོས་ཀྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཅམ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

[1]གཞན་གྱིས་བརྟག་པ་ཡིས། །ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རང་རེས་གོང་དུ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རང་གི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་རང་འགོད་མཁན་གྱི་སྔ་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ་འོ་ན། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་ཕྱི་རྒོལ་བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་འཕངས་པའི་བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་[2]གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོ་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་འདི་བྱུང་། ངག་དོན་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་ངག་ཡིན་པས་ཁྱབ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་དེ་ལྟར་འཕངས་པའི་ཐལ་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༧༥་༨།
[2] ག་༣༩་བ་༤་རང་གིས། པ་༣༩་བ་༤་རང་གིས།

འགྱུར་དེ། གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་ངན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད། མི་འདོད་པ་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཐལ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་དེ་ལྟར་འཕངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཅིག་ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན། གཞན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོ་དེ་མེད་དགོས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ན་གཞན་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོ་དེ་མེད་དགོས་ཏེ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་དངོས་པོ་དེ། ཆ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

དེས་ན་འདིའི་སྐབས་སུ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་གཞག[༡] སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆ་ཙང་གི་ལུགས་བརྗོད་པ། དེ་ལ་རིགས་གཏེར་པས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ། སྐྱོན་དེ་འཐུག་མི་འཐུག་དཔྱད་པ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་[༢] བཀོད་ཚོད་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེ་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ། ཡང་དག་བདུན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་མི་འཕེན་འབྱེད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་

༡ ག་༣༠ན་༣་རྣམ་བཞག །པ་༣༠ན་༣་རྣམ་བཞག།

༢ ག་༣༠ན་༤་ཐལ་འགྱུར་དུ། པ་༣༠ན་༤་ཐལ་འགྱུར་དུ།

གཞན་དག་གིས་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ། གཞན་དག་གིས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཞན་དག་གིས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། བཞི་པ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དེ། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་པ་དང་། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དེ། རྟགས་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དེ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བས། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་ན། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ[1]འགྱུར། དེ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བས། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་མ་བླངས་ན། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་རོ། །རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི། སྒྲ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་ཁས་ལེན་ཞིང་[2]། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ལ་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི། སྒྲ་ཆོས་ཅན།

༡ ག་༣༠་བ་༣་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར། པ་༣༠་བ་༣་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར།

༢ ག་༣༠་བ་༦་ལེན་གྱུར། པ་༣༠་བ་༦་ལེན་གྱུར།

རྟག་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཐལ་འགྱུར་དེ་གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་[1]། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་ན་རྟགས་ཁྱབ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་ཀྱང་མ་བླངས། ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན་རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར། རྟགས་ཚད་མ་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ། ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། ཐལ་འགྱུར་དེ་གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བ་དེས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། རྟགས་ཚད་མ་དང་། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་རྒོལ་བ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཁས་བླངས་ན། རྟགས་ཚད་མ་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར། རྒོལ་བ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་ན། རྟགས་ཚད་མ་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་

[1] ག་༣༠་བ་༥་གྲུབ་ཀྱང་། པ་༣༠་བ་༥་གྲུབ་ཀྱང་།

ཏོ། །རྟགས་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་གྱི་རྒོལ་བ་ལ་འཕངས་པའི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། དེས་གང་ལ་འཕངས་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བ་དེས་སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། རྟགས་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྱུར། རྒོལ་བ་དེས་སྒྲ་བྱས་པར་ཁས་བླངས་ན། རྟགས་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རྒོལ་བ་དེས་སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ཀྱང་མ་གྲུབ། ཁས་ཀྱང་མ་བླངས་ན། རྟགས་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་དུ་[1]མེད་པའི་དེ། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་གསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་ལ་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་ལ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་དེ། རྟགས་ཚད་མ་

༡ ག་༣༡་ན་༢་བསྟན་ནས། པ་༣༡་ན་༢་བསྟན་ནས།

དང་། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་ལེན་གྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། རྟགས་ཚད་མ་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། རྟགས་ཁྱབ་དེ་ལྟར་ལ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་མེད་པའི་དེ། ཁྱབ་པ་ཚད་མ་དང་། རྟགས་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་ལ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་བསལ་བ་འབབ་པའི་དེ། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་ལ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཅུ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། དེ་ལ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་ལ། ཡང་དག་བདུན་དང་། ལྟར་སྣང་བདུན་ཡོད། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། རྟགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་དེ། ཁྱབ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་དེ། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་མེད་ཀྱི་དེ། རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་མེད་ཀྱི་དེ། རྟགས་ཚད་མ་དང་། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་པ་ཚད་མ་དང་། རྟགས་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་བསྟན་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ནི། ལྟར་སྣང་བདུན་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ནི་ཡང་དག་བདུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། ཡང་དག་བདུན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་མི་འཕེན་འབྱེད་ཚུལ་ནི།

ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བདུན་པོ་དེའི་ནང་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་ཡོད་དེ། རྟགས་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། སྒྲའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བདུན་པའི་ཕྱེད་ཀྱིས་འཕེན་པའི་གོ་དོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རིགས་གཏེར་པས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ནི། རིགས་གཏེར་ལས།[༡] ཐལ་འགྱུར་བཞི་ལ་བཅུ་བཞི་ཞེས། །ཁ་བ་ཅན་པ་དེ་ལྟར་འདོད། །ལྡོག་པར་ནུས་དང་མི་ནུས་ལ། །ཡང་དག་ལྟར་སྣང་བདུན་བདུན་ཡིན། །དྲུག་དང་ཕྱེད་ཀྱིས་མི་འཕེན་ལ། །བདུན་པའི་ཕྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་ནས།

དེ་འགོག་པ་ལ། [༢]རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་མཚུངས་ཕྱིར་དང་། །རྟགས་མེད་ཁྱབ་པ་འགལ་ཕྱིར་དང་། རྟགས་བརྗོད[༣]་ངེས་པ་མི་རུང་ཕྱིར། །ཐལ་འགྱུར་བཞིར་དབྱེར་མི་འཐད་དོ། །མ་གྲུབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་ལྷག །འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཆད། །རྟགས་མེད་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་འཁྲུལ། །དེ་ན་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་མིན། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། གཞན་རྣམས་སླ་ཞིང་། དྲུག་དང་ཕྱེད་ཀྱིས་མི་འཕེན་ཞིང་། །བདུན་པའི་ཕྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་བདུན་དང་ལྟར་སྣང་བདུན་དུ་ཕྱེ་བའི་ཡང་དག་དང་པོ་དྲུག

---

༡ མེས་པོའི་ཞལ་བཞག། །༡༢། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༩༩་༦།

༢ མེས་པོའི་ཞལ་བཞག། ༡༢། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༩༩་༥།

༣ ག་༢༢་ན་༢་རྟགས་བརྗོད། པ་༢༢་ན་༤་རྟགས་བརྗོད། རིགས་གཏེར། ༩༩་༥་ལྷག་ཆད་ཞེས་གསལ།

དང་། ཕྱེད་ཅེས་བཅུ་བཞི་པོའི་ཕྱེད་ལྟར་སྣང་བདུན་དང་། བདུན་པའི་ཕྱེད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བདུན་པོ་དེའི་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བདུན་པོ་དེའི་ཕྱེད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྐྱོན་འཛུག་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། རང་རྒྱུད་ལ་ནི་མཚུངས་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དོན་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བཞི་མི་འཐད་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཅུ་བཞི་མི་འཐད་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་རྩ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་བཞི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་ལ་ཡང་རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ། རྟགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པ་སོགས་བཞིར་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་མེད་པ་ལ་ཁྱབ་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྗོད་པ་ནི། དཔེར་ན། སྲོག་གི་དབང་པོ་འགག་ནས་དབང་པོ་གཞན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ལྟར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔེ་བདུན་ནས་མ་བཤད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་སྡེགས་པས་བཏགས་པའི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལྟར་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ། རྟགས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཁྱབ་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་ལྷག །སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཆད་པའི་

ཕྱིར་དང་། རྟགས་མེད་པས་ཁྱབ་པ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

གསུམ་པ། སྐྱོན་དེ་འཇུག་མི་འཇུག་དཔྱད་པ་ལ། རིགས་གཏེར་བའི་སྐྱོན་དེ་རྣམས་ཆ་ཙམ་ཡང་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། དང་པོར་ཕྱོགས་སྔའི་དོན། བདུན་པའི་ཕྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་བདུན་པོ་དེའི་ཕྱེད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། སྒྲའི་ལྡོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་ལ་དེ་ལྟར་འབྱེད་རིགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞན་སྐྱོན་དེ་རྣམས་མི་འཇུག་སྟེ། རྟགས་མེད་ཀྱང་། ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་གཏེར་རང་ལུགས་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅིང་། རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་མ་ཚད་དེ། དེ་རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་[1]། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། ཡང་ཐལ་འགྱུར་ལ་དབྱེ་

[1] ག་༣༣ན༡ཀྱང་། པ་༣༣་ན་༡་ཀྱང་།

ན་བཞི་ཡོད་དེ། རྨ་བྱ་དུག་འཇོམས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། དཔའ་བོ་ལག་རྟུམ་གྱི་ཐལ་འགྱུར། མཚོན་ཆ་ཁྲི་སྐྱོགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། གནམ་ལྕགས་འབར་བའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བཤད་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་པོའི་ནང་ནས། བསལ་བ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་དག་ལ་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོས་འདོད་ལན་བཏབ་པས། རྨ་བྱས་དུག་ཟོས་པར་ལྟར། གང་ཟག་དེ་ལ་གནོད་པར་མི་ནུས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་པོའི་ནང་ནས། རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔའ་བོ་ལག་རྟུམ་དེས་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོ་ཕམ་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལྟར། ཐལ་འགྱུར་དེས་ཀྱང་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོ་ཕམ་པར་བྱེད་མི་ནུས་པས། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་པོའི་ནང་ནས། ཁྱབ་པ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ། མཚོན་ཆ་ཁྲི་སྐྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་པོ་དང་རྩོད་པ་འཕེལ་བ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོས་དངོས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་རྩོད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བཅུ་བཞི་པོའི་ནང་ནས། འཁོར་གསུམ་ཚང་བའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ། གནམ་ལྕགས་འབར་བ་དེ་ལྡོག་པར་དཀའ་བ་ལྟར། འཁོར་གསུམ་ཚང་བའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོས་ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་དཀའ་བས། དེ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཞར་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་

བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོས་བློ་ངོ་བོར་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག །ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། དེ་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་གི་དངོས་བསྟན་ཕྱོགས་ན། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་སྒྲ་[1] རྟག་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་གི་ངོ་བོར་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་གི་དངོས་བསྟན་ཕྱོགས་ན། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་པར་ནུས་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱོགས་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། །ཕྱོགས་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས། །སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཕྱོགས་པ་རང་རྒྱུད་རང་དང་མིང་རིགས་གཅིག་པར་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་

༡ ག་རར་བ་ར་སྒྲ་མི་རྟག། །པ་རར་བ་ར་སྒྲ་མི་རྟག། །

བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་གཞི་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་སྟོབས་ཆེན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་[1]པའི་ཁྱབ་པར་གནོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་སྤྱི་ཡོང་བྱེད་སྟོབས་ཆེན་རྒྱུན་ཆགས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཁོ་ན་རེ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་མིན་པ་དེ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོས་ཁྱབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེ་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པ་དེ། བུམ་པ་རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་

[1] ག་༣༥་ན་༡་ཕྱུར། པ་༣༥་ན་༡་ཕྱུར།

རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་སུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་ཁྱབ་པ་རྩ་བ་ནས་མ་བྱུང་ཞིང་། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན། བུམ་པ་ནི། རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་འཇིག་པ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྒྱུ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ[1] ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་འདི་ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་མ་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ངེས་པས་ལྟོས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ལྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་དེ་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཐེན་པའི་འགལ་ཁྱབ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་ན། རྣམ་ངེས་ལས།[2] འགལ་བའི་ཁྱབ་པ་དམིགས་པ་ནི། །དཔེར་ན། དངོས་པོ་བྱུང་བ་ཡང་འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སེམས་ཤིག །

ཡང་རིགས་གཏེར་བའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །ལྡོག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྔར་བཤད་པ་གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་

---

༡ ག་༣༤་ན་༦་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པ་༣༤་ན་༦་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རིགས་ཐིགས། ༡༧༥་༡༣།

འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་འགལ་དམིགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དང་ལྔ་ཡོད[1]། མཚན་གཞི་ནི། དང་པོ་གསུམ་སྔར་བཞིན། བཞི་པ་ནི། ཙན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་[2] གཞི་ཆོས་ཅན། ཙན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་བའི་རེག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྗོད་གཞི་དང་། གསལ་བ་སྔར་བཞིན་ལ། གྲང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། སྔ་མ་མི་འཐད་དེ། ཙན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དེ། ཙན་དན་གྱི་མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་གཞིར་ཁ་བའི་རེག་པ་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཙན་དན་གྱི་དུ་བ་དེ། ཙན་དན་གྱི་དུ་བ་དང་ལྡན་པའི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙན་དན་གྱི་མེ་ཀློག་ཏུ་[3] གྱུར་པ་ན་ཙན་དན་གྱི་དུ་བའི་སྤྲུ་རིས་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་རིགས་ཏེ། ཙན་དན་གྱི་མེ་དེ་དེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་གཞིར་གྲང་རེག་འགོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་དེ་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རིགས་གཏེར་བའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ལྡོག་པ་རང་

༡ ག༣༦བ༦ལྡ་ཡོད། པ་༣༦བ་༦ལྡ་ཡོད་དེ།
༢ ག་༣༦་བ་༦་ཤར་གཞི། པ་༣༦་བ་༦་ཤ་གཞི།
༣ ག་༣༦་བ་༧་ཀློག་དུ། པ་༣༦་བ་༧་ཀློག་དུ།

རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྔ་མ་བཞིའི་སྟེང་དུ་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་ལྔ། མཚན་གཞི་ནི། མེའི་རྒྱུ་ནུས་པ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་གཞི་ཆོས་ཅན། མེའི་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་པར་ཐལ། གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཟེར། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་རིགས་གཏེར་ལས།[1] ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་མིན་ཞིང་། །རྒྱུ་མེད་ཕྱིར་ན་འགོག་མི་ནུས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ལྡོག་པ་རང་རྒྱུད་རང་དང་མིང་རིགས་མི་གཅིག་པ་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་དེ། ལྡོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་[2]པ་དེ་བཞི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་དེ་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་

༡ མེས་པའི་ཤུལ་བཞག། ༡༧། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༣༥༢༠།

༢ ག་༣༥་ན་༤་རྟེན་པའི། པ་༣༥་ན་༤་རྟེན་པ།

པའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་བཞི། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་གཞི་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་སྣང་བཞིན་ལ། ཁ་བའི་རེག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དུ་བ་དྲག་འཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་གཞི་ཆོས་ཅན། དེས་ཁྱབ་པར་གནོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་ཤར་གཞི་ཆོས་ཅན། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་གནོན་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲང་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་[1] པ་མ་ཡིན་པའི་ལྡོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཞི་ནི། རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་དེ། འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འཕེན་པའི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། དང་པོའི་མཚན་གཞི། མེ་མེད་མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ནི། ཤིང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་བྲག་རྫོང་ན་ཆོས་ཅན། ཤིང་ཡོད་པར་ཐལ། ཤ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དུ་ལྡན་ལ་ཆོས་ཅན། དུ་

[1] ག་༣༥་བ་༢་རྟེན། པ་༣༥་བ་༢་རྟེན།

བ་མེད་པར་ཐལ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་ཤ་པ་སྒྲུར་སྐྱོག་པོ་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན།

གསུམ་པ་ཞར་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། གཞན་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། རང་ལུགས་གཉིས་ལས[1]། དང་པོ་ལ། ཚ་རྩང་པའི་ལུགས་དང་། རིགས་གཏེར་བའི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། འདོད། རྟགས་མ་གྲུབ། ཁྱབ་པ་མེད་དང་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་རིགས་[2]གཏེར་བ་ན་རེ། ཁྱབ་པ་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལ། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཅེས་[3]པའི་ལན་འདེབས་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་སུ་འདུ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཐམས་ཅད་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་སུ་འདུ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་འགལ་བའི་ལན་མ་བཏབ་པར། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་བཏབ་ན་བྱས་པ་དང་། རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་བ་ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་

[1] ག་༣༥༤་བ་༦་གཉིས་དང་། པ་༣༥༤་བ་༦་གཉིས་དང་།
[2] ག་༣༥༤་བ་༧་རིག། པ་༣༥༤་བ་༧་རིགས།
[3] ག་༣༥༤་བ་༧་ཞེས། པ་༣༥༤་བ་༧་ཞེས།

ཟེར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་གཏེར་ལས།[1] ཐལ་འགྱུར་ལ[2]་ནི་གྲུམ་གསུམ་ཞེས། །ཁ་བ་ཅན་པ་དེ་སྐད་སྨྲ། །འགལ་དང་མ་ངེས་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ། །ཡང་ན་འགལ་ལ་དེ་འདྲིལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རིགས་གཏེར་བ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ལ། འདོད། རྟགས་མ་གྲུབ། ཁྱབ་པ་འགལ། ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ཞེས་པ་དང་། བཞིར་གྲངས་ངེས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་གཏེར་ལས།[3] དེས་ན་མཁས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལན། །རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་བཞི་བཏབ། །ལན་གྱི་ལྡོག་པར་མི་ནུས་ན། །དེ[4]་ཡི་རྗེས་འབྲང་དམ་པའི་ལུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལན་ལ་འདོད། རྟགས་མ་གྲུབ། ཁྱབ་པ་མེད། རྟགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། གསལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན། གོང་ལུགས་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། ཤུགས་བསྟན་བསྒྲུབ[5]་བྱའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། གཞན་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་

༡ མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག། ༡༧། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༤༥་༥།

༢ རིགས་གཏེར། ༤༥་༦། ཐལ་འགྱུར་ལན་ནི་སྒོ་གསུམ་ཞེས།

༣ མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག། ༡༧། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༤༥་༦།

༤ ག་༣༦་ན་༥་དེའི། པ་༣༦་ན་༥་དེ་འི།

༥ ག་༣༦་ན་༦་སྒྲུབ། པ་༣༦་ན་༦་སྒྲུབ།

གི་དཔེ་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཚད་མ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། དེ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། མདོ་འགྱུར་སྙིང་[༡]དུ།[༢] ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་གྱུར་མ་གསལ་བ། །མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་རང་རྟེན་[༣]ལའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་འགྱུར་གསར་ལས།[༤] རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན། །བདག་འདོད་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལའོ། །མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་མ་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རང་འགྲེལ་འགྱུར་གསར་ལས། རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན། །བདག་འདོད་རང་གི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྒྲུབ་[༥]བྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་བྱེད་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་དང་དཔེ་ལྟར་སྣང་བ་དག་བརྗོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་བསྒྲུབ་[༦]པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཁས་བླངས་པ་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལའོ། །མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་མ་གསལ་པའོ། །ཆོས་ཅན་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་

༡ ག་༢༦་བ་༡་སྙིད། པ་༢༦་བ་༡་སྙིད།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པའི་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། མདོ་འགྱུར་སྙིང་། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས། ༡༢་༡༣།
༣ ག་༢༦་བ་༡་རྟན། པ་༢༦་བ་༡་རྟན།
༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། ཀྲུང་གོའི་བོད་རིག་པའི་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། མདོ་འགྱུར་གསར། ༤༠་༡༧།
༥ ག་༢༦་བ་༢་སྒྲུབ། པ་༢༦་བ་༣་སྒྲུབ།
༦ ག་༢༦་བ་༢་སྒྲུབ། པ་༢༦་བ་༢་སྒྲུབ།

ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་[1]བྱའི་ཆོས་དང་འགལ་བ་མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་། ལུང་དང་གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་མ་གསལ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན། སྒྲུབ་བྱ་བསྟན་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན། སྒྲ་ནི་ཉན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་རྟག་གཞལ་བྱའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་སྒྲ་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་སེལ་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་ནི་ཟླ་བ་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་སེལ་[2]བའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་འདིས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། སྣང་དམའ་བའི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ཅན་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྫས་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་རྫས་དག་རྫས་དང་རྫས་མིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ངག་ཐམས་ཅད་རྫུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ངག་དང་ངག་གི་བདག་ཉིད་རྫུན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་དུ་ངག་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྫུན་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་ངག་དང་རྫུན་པ་དག་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་གཉིས་ཀའི་རང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ངག་གི་བདག་ཉིད་རྫུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན།

[1] ཀ་༣༤༨་བ་༩་སྒྲུབ། པ་༣༤༨་བ་༩་སྒྲུབ།
[2] ཀ་༣༤༨་བ་༧་གསལ། པ་༣༤༨་བ་༨་གསལ།

གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་ཕོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་གྱུར་མ་བསལ་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཕོ་ན་བསྟན་པར་བྱ་བར་སྤྱར་རྒོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་ཅིང་། ཚད་མས་མ་བསལ་[1] བ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཞེས་པས་རྣམ་བཅད་ལ་སྒྲ་ཉན་བྱ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་སྒྲུབ་བ་སྐོར་གཅིག[2] གི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་པར་བསྟན། ཕོ་ན་ཞེས་པས་རྣམ་བཅད་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཟློ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ན། སྒྲ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་སྒྲུབ་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་[3] དགོས་པར་བསྟན། རང་ཉིད་ཅེས་[4] པས་རྣམ་བཅད་ལ་སྒྲ་རྟག་པ་ནམ་མཁའི་[5] ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་སྒྲུབ་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྔ་རྒོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་བླངས་པ་ཞིག་དགོས་

༡ ག་༣༧་ན་༤་གསལ། པ་༣༧་ན་༤་གསལ།

༢ ག་༣༧་ན་༥་སྐོར་ཅིག། །པ་༣༧་ན་༤་སྐོར་ཅིག། །

༣ ག་༣༧་ན་༦་མ་ཡིན་པ་ཅིག། །པ་༣༧་ན་༦་མ་ཡིན་པ་ཅིག། །

༤ ག་༣༧་ན་༦་ཞེས། པ་༣༧་ན་༦་ཞེས།

༥ ག་༣༧་ན་༧་མཁའ། པ་༣༧་ན་༦་མཁའི།

པར་བསྟན། འདོད་པ་ཞེས་པས་རྣམ་བཅད་ལ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པ་དེ་བཅད་ནས་ཡོངས་གཙོད་[1]ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་པར་བསྟན། མ་བསལ་བ་ཞེས་པས། རྣམ་བཅད་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། ཡོངས་གཙོད་ལ་སྤྱིར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཚད་མས་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན།

འོ་ན། ཚད་མ་གང་གིས་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ཞེ་ན། སེལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཞིས་མ་བསལ་[2]བ་གཅིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་པར་བྱེད་པ་ལ། མངོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་ཞེས་བྱུང་། རྟེན་གང་གིས་སྟེང་དུ་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་ཤེ་ན། རྟགས་ཡང་དག་གི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་མ་བསལ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། མདོ་འགྱུར་སྙིང་[3]དུ། རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་པ་དང་། འགྱུར་གསར་དུ། རང་གི་ཆོས་ཅན་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་དབང་བློ་ལས།[4] དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཞེས་པས་མ་གྲུབ་པ་བཟུང་ངོ་། །དེའི་རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི། མ་གྲུབ་པ་སྟེ། སྒྲ་མཉན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་

[1] ཀ་༣༦་བ་༡་གཙོད། པ་༣༦་བ་༡་བཙོད།

[2] ཀ་༣༦་བ་༢་གསལ། པ་༣༦་བ་༢་གསལ།

[3] ཀ་༣༦་བ་༤་སྙིང་། པ་༣༦་བ་༤་སྙིང་།

[4] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༨ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་བློ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ༣༣༨་༡༦།

ལྷ་བུའོ། །ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་སླད་ཀྱིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཟུང་ངོ་། །དེའི་རྣམ་པར་བཅད་པ་ནི་མ་གྲུབ་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་དང་དཔེ། རྟག་སྟེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་བཞིན་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་ལོག་ཕྱོགས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ངོ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ། གཞན་དུ་ན་སྒྲ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པའི། དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ། གཞན་དུ་ན་སྒྲ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་བྱུང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དང་ངོ་བོ་དེ་དག་ངོས་གཟུང་བ་ལ། བུམ་པ་རྟག་ཞེས་པ་འདི་བྱུང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རང་གི་དངོས་ཤུགས་འགལ་བས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ། གཞལ་བྱའི་དོན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཞེས་པ་ནས་དེར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར། །ཞེས་པ་ནས། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ

ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་དང་ངོ་བོ་དེ་དག་ངོས་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཚད་མས་གནོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་དཔེ་ལྔ་རྟོགས་ནུས་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། འདི་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་བསལ་བའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་ཀའི་ཁྱད་པར་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ། སྔར་བཤད་པའི་མདོ་རྩ་འགྲེལ་དེ་དག་གི་དོན་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། སྒྲུབ་བརྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཆེན་ཉིད། །ཡིན་ཡང་རྫོངས་མེད་ཕྱིར་མཚན་ཉིད། །ཞེས་པ་ནས། དཔེར་བརྗོད་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། གོང་དུ་རང་རེས། ཁྱབ་སྟོན་ཅན་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཆིག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། བསྟན་བཅོས་སུ་སྒྲུབ་ངག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆིག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། སྒྲུབ་བརྗོད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཤློཀ་པ་གཉིས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཕྱོགས་ཆིག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་ཡན་ལག་མིན་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་སུ་སྒྲུབ་ངག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པ་ལྡོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ རྨོངས་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ན། དེ་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་ཞེ་ན། ཚད་མ་མདོར། ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་ཀྱུར་མ་བསལ་བ། །ཞེས་པ། དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱིས་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། འདིར་ངོ་བོ་ཚིག་ཟུར་བདག་ཉིད་འདོད་ཅེས་[1]པ་ནས། རྐྱལ་བས་ཁས་བླངས་པ་བཟུང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། མདོ་ཚིག་རྐང་པ་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ནས། དཔེར་བརྗོད་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། འོ་ན། ངོ་བོ་ཚིག་ཟུར་བདག་ཉིད་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མ་མདོའི་གཞུང་ཚིག་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱིས་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་དེ། ཚད་མ་མདོའི་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་མདོར་བསྟན་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། འདིར་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ཅེས་བྱུང་། མདོའི་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒོ་ནས་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། འདིར་ཚིག་ཟུར་སྒྲུབ་བྱེད་མིན། །ཞེས་བྱུང་། མདོའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། འདིར་འདོད་དོན་བརྗོད་ཅེས་བྱུང་། མདོའི་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། འདིར་བདག་ཉིད་རྐྱལ་བས་ཁས་བླངས་པ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་བྱུང་། མདོའི་མ་བསལ་བའི་དོན་དེ། འདིར་ངོ་བོའི་ཚིག་ཟུར་བདག་ཉིད་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་འདིས་ཤུགས་ལ་འགྲེལ་བར་བྱེད།

འོ་ན། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་ཚིག་རྐང་

[1] ག་༣༤་བ་༩་ཞེས། པ་༣༤་བ་༣་ཞེས།

པ་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། འདི་ལ་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མ་བསལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་བརྗོད་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་ལས། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱོགས་དེ་གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་དེ་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། ཁས་བླངས་དེ་ཡང་ཚད་མ་ནི་ཞེས་པ་ནས། མཉན་བྱའི་དབང་པོ་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེར་མ་ཟད། མདོ་འགྱུར་སྙིང་[༡]ཏུ་རང་རྟེན་ལའོ་ཞེས་དང་། འགྱུར་གསར་དུ་རང་གི་ཆོས་ཅན་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་འདིར། ཀུན་ཏུ་[༢]གྲོལ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། རྟེན་སོགས་མ་གྲུབ་ཕྱོགས་སྐྱོན་མིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བ་སེལ་བའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་དོན་འདིར། འདི་སྒྲུབ་ཡན་ལག་གྱུར་པ་ཡི་ཞེས་པ་ནས། དཔེར་བརྗོད་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་འདོད་པ་དང་རང་ཉིད་དང་མ་བསལ་བ་གསུམ་ལ་རྒྱས་པར་བྱས་ནས་ངོ་བོ་དང་ཁོ་ན་གཉིས་ལ་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་དང་། རང་ཉིད་དང་མ་བསལ་བ་གསུམ་བརྗོད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། ངོ་བོ་དང་ཁོ་ན་གཉིས། སྔ་མ་གསུམ་ལས་བརྗོད་བྱ་རྒྱ་ཆུང་བས་ན། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱས་པར་མ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་ལྷ་དབང་བློའི་

༡ ག་༣༩༤་ན་༦་སྙིད། པ་༣༩༤་ན་༣་སྙིང་།
༢ ག་༣༩༤་ན་༦་ཀུན་ཏུ། པ་༣༩༤་ན་༣་ཀུན་ཏུ

འགྲེལ་པ་ལས།[1] སྒྲ་མ་གཉིས་དོན་ལ་མ་རེག་པར་བརྗོད་པར་བྱ་[2]བ་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། །དོན་གྱི་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་མདོར་བསྟན་དུ། རང་ཉིད་དང་འདོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། རང་ཉིད་དང་པོར་བསྟན་ནས། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདོད་པ་ལ་རྒྱས་བཤད་དང་པོར་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་བྱེད་པ་དང་། མདོར་བསྟན་དུ་དགོས་པ་བྱེད་པ་ན་ཡང་འདོད་པ་དང་པོར་བཤད། དེའི་རྗེས་སུ། བདག་ཉིད་རྐྱོལ་བས་ཁས་བླངས་པ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁས་གྲུབ་ཊཱིཀ་ཆེན་ལྟར་ན། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས། སྒྲ་རྐྱོལ་གྱིས་ཁས་མ་བླངས་པ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་[3]བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་ན་ཞེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཅེས་པ་ཁོ་ནའི་ཚིག་དང་བྲལ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྒྲ་རྐྱོལ་རང་ཉིད་ཁོ་ནའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྒྱས་བཤད་དུ་འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་དང་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༤། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༨༨༤་༡༨།

༢ ག་༣༩་ན་༢བརྗོད་པར་བྱ། བྱ་བ་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། པ་༣༩་ན་༨་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར། བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༤། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༨༨༤་༡༨། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར།

༣ ག་༣༩་བ་༣་སྒྲུབ་བྱ། པ་༣༩་བ་༤་སྒྲུབ་བྱ།

པོར་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ཞེས་པས་སྤྱི་གྲོལ་གྱི་འདོད་པ་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ། རང་ཉིད་ཅེས་པས་སྤྱི་གྲོལ་གྱི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པས། ཁྱབ་བྱེད་སྤྱི་གྲོལ་གྱི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་རྣམས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཁེགས་ན། ཁྱབ་བྱ་སྤྱི་གྲོལ་གྱི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དགག་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ། །ཅེས་པ་ནས། འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། འདོད་པ་རྒྱས་བཤད་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། འདི་ལ་ཡང་། ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ནས། མི་འདོད་པའམ་འབྲས་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་ནི། འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྦྱོར་བ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་དོ། །ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། དགོས་པ་བཤད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་བརྗོད་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པ་ནི། །ཞེས་པ་ནས་འབྲས་མེད

འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དང་པོ་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། དགོས་པ་དངོས་དང་། དགོས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་བརྗོད་ན་ཡང་ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤངས་པ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་འདོད་ཐམས་ཅད་ལྡོག་ན་ཡང་། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་བཞིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་ལྟོས་ནས་ཆོས་དག་དང་། །ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་[1] བརྗོད། །ཅེས་པས་འཆད།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་ལ་ཡང་། རྒོལ་བ་འདོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། མིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དྲུག་གིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གང་ལ་རྩོད་པ་ཡིས་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་འཆད། གཉིས་པ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་ཡང་། གང་ཟུང་གིས་སྤྱིའི་དོན་གཞན་ཤེས་འདོད་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཁེགས་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཚོགས་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པས་འདོད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འདོད་པ་ཁེགས་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིས་ནི་གཉིས་བཅས་སྤྱོར་བ་ལ་ཞེས་པ་ནས། རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་སྐྱོན་ལྡན་མིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་ཆོས་དག་གིས། །ཞེས་པ་ནས། འདིར་ཆོས་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

---

[1] ག་༤༠ན་༦་པར། པ་༤༠ན་༤་པ།

དེས་ན་བསྒྲུབ་བྱའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། མཚོན་བྱའི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་གང་ཞིག །རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གཉིས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་གང་ཞིག །རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བ། རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་ལ། ཚད་མ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། རིགས་སྒོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཚད་མ་མདོ་ལས། ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ལྔ་སྨོས་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དོན་ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ལ། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ངོ་བོ་དང་། འདོད་པ་དང་། མ་བསལ་བ་གསུམ་སྨོས། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁོ་ན་དང་། རང་ཉིད་གཉིས་སྨོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་གསུམ་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་རིགས་མི་མཐུན་དེ་ལ། ཕྱིར་རྒོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན། སྔ་རྒོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན། རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་

མཐུན་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཕྱིར་རྒོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ། ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས། སྔ་རྒོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ། འདོད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས། རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ། མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་ཉིད་གང་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་ཕྱིར་རྒོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ལ། དེ་སེལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གི་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་རྣམས་སྔ་རྒོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ལ། དེ་འདོད་པ་ཞེས་པས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་རྣམས་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ལ། དེ་མ་བསལ་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། རང་ཉིད་གང་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ[1] སོང་བའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་རྣམས།[2] ཕྱིར་རྒོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཕྱིར་རྒོལ་དེའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་ན། ཕྱིར་རྒོལ་དེས་རང་ཉིད་ལ་ཤེས་འདོད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྔ་རྒོལ་གྱི་དཔག་འདོད་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་རྣམས་སྔ་རྒོལ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། སྔ་རྒོལ་གྱི་རང་ཉིད་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ན། སྔ་རྒོལ་རང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་རྣམས་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་

༡ ཀ་༤༡་ན་༦་དུ། པ་༤༡་ན་༣་དུ།

༢ ཀ་༤༡་ན་༦་རྣམས། དེ་ཕྱིར། པ་༤༡་ན་༣་རྣམས། ཕྱིར།

རིགས་མི་མཐུན་ཡིན་ཏེ། སྔ་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་ན། སྔ་རྒོལ་ལ་[1]དཔག་འདོད་ཀྱི་བློ་མི་སྐྱེ། ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་ན་ཕྱིར་རྒོལ་དེ་ལ་ཤེས་འདོད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁོ་ན་དང་། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་གཉིས་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རུང་དང་། ད་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་རྣམས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་པས་སེལ་བར་བྱེད། སྔ་རྒོལ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་རྣམས་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་དེ། རང་ཉིད་ཅེས་པས་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རིགས་སྒོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱུར་པ་འགལ་བའི་དོན་གྱི་མ་བསལ་བ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། ཚད་མས་མ་བསལ་ཞིང་། རྒོལ་བ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་[2]གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དེ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

གསུམ་པ་མཚོན་བྱའི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་ནི། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒོལ་བས་ཕྱོགས་སུ་ཁས་བླངས་པས་ན་ཕྱོགས། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག །སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་

---

1 ག་༤༡་བ་༡་རྒོལ་དཔག། པ་༤༡་ན་༤་རྒོལ་དཔག

2 ག་༤༡་བ་༤་སྟོབས་ལྡན་གྱི། པ་༤༡་ན་༦་སྟོབས་ལྡན་གྱི།

གསུམ་སེལ་བའི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། རྗེས་སུ་[1] དཔག་བྱ། གྲོལ་བས་དམ་བཅས་པས་ན་དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །

ཡང་ན་ལོག་རྟོག་སེལ་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་དང་། རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་ལོག་རྟོག་སེལ་ལ། དེའི་སེལ་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་ཞེས་[2] པའི་ཚིག་གིས་མ་འོངས་པ་ན། བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རུང་གི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ། དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་རྟོག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྙམ་[3] ན། ངོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །རང་ཉིད་འདོད་ཀྱུར་མ་བསལ་བ། །ཞེས་རང་ཉིད་འདོད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ། བསྟན་བྱ་བ་དང་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འབྲེལ་ལ། བསྟན་བྱ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཡང་། དུས་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་། མ་འོངས་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་བས། དེ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་འབྱུང་ངོ་། །ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་ལ་བརྟེན་[4]ནས་སྤྱི་གྲོལ་གྱིས་ཁས་མ་བླངས། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་རྣམས་སྤྱི་གྲོལ་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་མགོ་མཚམས་བསྒྲིགས་ནས་སྐབས་དང་སྦྱར་རོ།། །།

ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥ་ཡ། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་པའི་

[1] ག་༤༡་བ་༨་རྗེས་དཔག། པ་༤༡་བ་༢་རྗེས་དཔག

[2] ག་༤༡་བ་༧་ཅེས། པ་༤༡་བ་༢་ཅེས།

[3] ག་༤༢་ན་༡་སྣམ། པ་༤༡་བ་༣་སྣན།

[4] ག་༤༢་ན་༣་རྟེན་ནས། པ་༤༡་བ་༤་རྟེན་ནས།

དབྱངས། །རབ་མང་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བས་ཉེར་དགོངས་ནས། །རབ་མཛེས་དུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་ཀུན་གྱི་གཙོ། །རབ་སྐྱབས་འཇམ་མགོན་བླ་མས་དགེ་ལེགས་སྩོལ། །གང་གི་སྒྲུ་འཕྲུལ་གང་ལ་གང་འདུལ་སྐྱབས། །སྐྱབས་མཆོག་དག་གི་དབང་ཕྱུག་མཚན་སྟན་གདམས། །གདམས་སྟན་སྟན་གྲགས་སྲིད་གསུམ་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། །ཁྱབ་བདག་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་གཙུག་ཏུ་མཆོད། །འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་རྩ་བླ་མེད་པ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་རིག་དག་པ་གསེར་གྱི་གདུགས། །འཁོར་བའི་ཚ་གདུང་སེལ་བའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱུལ། །ཕྱུལ་བྱུང་གྲིབ་བསིལ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ། །གཙོ་བོ་གསུང་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ་དྲན་ཏེ། །དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་འོད་སྣང་གིས། །རྨོངས་མུན་མ་ལུས་སེལ་བར་དྲན་པའི་རིགས། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་གནམ་ལྕགས་ཀྱིས། །རྩོལ་ངན་བྲག་རི་བཤིག[5]ལ་ཐོགས་མེད་པའི། །ཐབས་ཚུལ་བསམ་སྡེ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་བརྩོན་འདུན་མའི་ཡང་རྩེར་སོན། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་མ་ལུས་པའི། །གཙོ་བོ་སྡེ་བདུན་རིགས་ལམ་བཟང་པོ་ཡིས། །ཆེན་མོ་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཡིན་པ་ལ། །ངེས་པ་རྙེད་པའི་གདམས་འདི་ངོ་མཚར་རྨད། །མི་ཤེས་རྨོངས་པའི་དྲི་མ་ཀུན་བཅོམ་ནས། །རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །རིག་གཞུང་ཚད་མའི་འགྲེལ་དོན་རབ་རྫོགས་པའི། །ཚུལ་དེ་པར་དུ་བཀོད་པའི[6]ལྷག་བསམ་མཆོག །རྣམ་དག

༥ ག་༤༢་བ་༡་ཤིག། །པ་༤༢་ན་༢་ཤིག། །

༦ ག་༤༢་བ་༣་པ། པ་༤༢་ན་༢་པའི།

རིགས་པའི་མཆེ་སྡེར་རྣོན་པོ་ཡིས། །རྐོལ་ངན་གཉིས་འཐུང་སྨྲོས་བུམ[1]་ཕྱེ་མ་བརྒྱར། །རླག་བྱེད་མཁས་གྲུབ་གདོང་ལྔའི་དབང་པོ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་རྒྱལ་རྫོགས་ཐབས་ལ་འབད་འདི་མཚར། །རིག་གཞུང་པར་དུ་བཀོད་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །རལ་གྲི་རྣོན་པོས་སྲིད་པའི་དྲ་བ་ཀུན། །དུམ་བུར་བཅད[2]་དེ་ཐར་པའི་ཁང་བཟང་དུ། །སྐྱུར་བར་བགྲོད་ཐབས་འདུན་མའི་ཡང་རྩེར་སོན། །རྒྱུ་སྦྱོར་མཛོད་པ་བློ་བཟང་ལེགས་བཤད་དང་། །དེ་གྲོགས་དགེ་སློང་ཀུན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་ཟུང་། །དམ་པའི་མགོན་གྱི་འབྲལ་མེད་རྗེས་འཛིན་ཅིང་། །གསུང་བཟང་བདུད་རྩིའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ས་ལམ་བགྲོད་པ་ཀུན། །རབ་རྫོགས་སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ཏེ། །མཐའ་དག་འགྲོ་འདི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ལ། །འགོད་པའི་རྣམ་འདྲེན་དཔལ་བོར་འགྱུར་བར་ཤོག །རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་རླབས་དང་། །རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་མེད་བདེན་པའི་མཐུས། །ཡིད་ལ་བསམ་པའི་རེ་བ་མ་ལུས་པ། །ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཚད་མའི་གཞུང་ལུགས་པར་དུ་བཀོད་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས། མཛོད་པ་བློ་བཟང་ལེགས་བཤད་དང་། ཞབས་གྲས་དགེ་སློང་ཀུན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ནས་བསྐུལ་ངོར་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་པོས་སྦྱར་བའོ།། །།

ཞེས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱུན་ལེགས་བཤད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་སྔོན་

[1] ག་༤༣་བ་༢་བུམ། པ་༤༣་ན་༥་འབུམ།

[2] ག་༤༣་བ་༤་གཅད། པ་༤༣་ན་༥་བཅད།

ཚད་ཟུར་རྒྱན་སོགས་ལེ་ཚན་བཞི་པར་དུ་འཁོད་པ་ཞིག་མི་འདུག་པར་བརྗེན་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་གཟུགས། རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་བདག་པོ་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་སྐལ་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་པར་དུ་བསྒྲུབ་ན་བསྟན་རྒྱུན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་པར་དགོངས་པ་ལྟར། མཇོད་པ་བློ་བཟང་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དགོངས་རྫོགས་ཕྱིར་དང་ཆོས་སྦྱིན་འཇེད་པ་མེད་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་སླད་དུ། སེར་བྱེས་དགེ་བཤེས་བདུན་ཅམ་གྱིས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་དཔེ་དང་། དཔེ་དག་པ་ཁ་ཤས་གོ་བསྡུར་དཔྱད་ཞུས་ནན་ཏན་ཡང་ཡང་བགྱིས་ཏེ། ཞུས་དག་བྱིས་བཀོས་སོགས་ནས་ལྷག་ཆད་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་དྲི་མས་མ་བསླད་པའོ།། །།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་མཐའ་དཔྱོད་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལུང་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར།[1] ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས།[2] འདིར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བར་སྐྱེ་སྟེ། རང་སྣང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྣང་བའོ། །སྣང་བ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རང་རིག་པ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད། ཅེས་[3] གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤོང་གསུམ། དང་པོ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། ཚད་མ་མདོ། ༥་༡།
[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། རང་འགྲེལ། ༦༢་༡།
[3] ག་༡་ན་༣་ཞེས། བ་༢་ན་༡་ཞེས། པ་༡་ན་༥་ཞེས།

རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་སྟེ། རང་སྣང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྣང་བའོ། །ཞེས་པའི་རང་སྣང་དེ་རང་རིག་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་སྟེ། རང་སྣང་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྣང་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི། རྟོག་གེ་འབར་བར་རང་རིག་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྔར་དྲངས་ནས་རང་རིག་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས།[1] སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་སྟེ། རང་སྣང་བ་དང་། ཡུལ་དུ་སྣང་བའོ། །ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས། རང་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་འགྲུབ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཐད་ལྡན་ལས།[2] ཡང་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། དབུ་མ་ཛ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། རྟོག་གེ་འབར་བ། ༩༥༥་༡༥།

[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༩། ཚད་མ་ཛེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག། འཐད་ལྡན་ཆེ་བའམ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་

ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་འཇོག་པ་གཉིས་པ། དོན་ནི་གཞལ་བྱ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། བདག་ཉིད་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྔར་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་ཡང་སྒྲ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན། རང་རིག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག །གཞུང་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་དུ་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་དབང་བློ་ལས།[1] དེའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བར་ངེས་པར་བྱ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་པས། ཕྱི་རོལ་དང་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་དག་ལ་མདོ་[2]ཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱེད་པར་བཞེད་པས་གསུངས་པ་ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བུ། ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་དེ་འབྲས་

བཤད། ༡༡༣༡་༣།

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༤། ཚད་མ་ཡེ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་བློ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ༢༤་༢།

༢ ག་༢་བ་༤་མདོ་གཅིག པ་༢་ན་༡་མདོག་ཅིག བ་༢་ན་༢་མདོ།

རྟོག་གཉིས་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་ཅིང་། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྐུ་མངའ་བ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། མངོན་སུམ་ལེའུའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་ལེའུའི་ལུས་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། འདོད་ན། དེ་རང་དོན་ལེའུའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་དོན་ལེའུའི་ལུས་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། འདོད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་ལེའུའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་ཀའི་ལུས་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་ཀའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་ཀའི་ལུས་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྤར་ལྟར་སོང་། གོང་གི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[༡] ངག་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཡིན་ཏེ་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཡོད་པ། རིགས་སྒོར། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་བྱེད། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན་འབྱིན་དག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༧་༣།

དང་། ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་[1]སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་སྔ་མ་ལེའུ་དང་པོ་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་པས་སྟོན་ཅིང་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ངེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] རྣམ་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་།[3] དེའི་ཚེ་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུར་འདོད། །ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་ངེས་དར་ཊཱིཀ་ལས།[4] ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་བཤད་ནས། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་བཤད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[5] གཞུང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་གྱི་

ཀ་༣་བ་༡་གཞན་གྱིས་ངེས་སུ་འཇུག་པའི། བ་༣་བ་༤་གཞན་གྱིས་ངེས་སུ་འཇུག་པའི། པ་༣་བ་

[1] ཀ་༣་བ་༡་གཞན་གྱིས་ངེས་སུ་འཇུག་པའི། བ་༣་བ་༤་གཞན་གྱིས་ངེས་སུ་འཇུག་པའི། པ་༣་བ་
[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༧༩.༣།
[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་ངེས། ༨༤༢.༡༠།
[4] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཛ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱིཀ་ཆེན། ༣༥༤.༡།
[5] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༧༩.༢།

དབང་དུ་བྱས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པ་འབྲས་བུའོ་ཞེས་པར་གནས་ཏེ། སྔར་བསྟན་པ་རྣམས་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་འགོག་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་དགོས་པ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ། །ཊཱིཀྐ་གཉིས་ཀར་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་སྔར་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མདོར།[1] ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། འདིར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་སྟེ། རང་སྣང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྣང་བའོ། །སྣང་བ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། རྩ་འགྲེལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན། བསྟན་བཅོས་འདིར། དོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། ཚད་མ་མདོ། ༩་༥།

ངེས། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར།[1] གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེ་བསྟན་བཅོས་འདིར། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ཅེས་གསུངས། དེ་མི་འཐད་དེ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པས་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན། དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་པས་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞུང་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་དུ་ངོས་འཛིན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་བྱེད་འཆད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པས་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད། གཞུང་འོག་མས་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༥༡༩་༢།

གཞན་ཡང་། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱོད་པ་ན། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན། རང་རིག་ཀྱང་[1]ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྲུས་པ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། སྲོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་བསྟན་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་རྒྱུའི་ཡུལ། །ཞེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། སྲོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཕྱི་འགྲེལ་དུ་ལྷ་དབང་བློ་ལས།[2] དེས་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

[1] ག་༤་བ་༥་ཡང་། བ་༥་ན་༥་ཡང་། པ་༥་ན་༤་ཡང་།

[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༥༣༩་༡༥།

དེ་[1]ལྟར་ན། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། དོན་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཕྱི་འགྲེལ་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་འདི་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱི་དོན་བཀག་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡོད་པའི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དེ་མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་བཤད་ནས་དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཆད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་[2]ལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེར་གྱུར་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་དེའི་རྣམ་པར་ཤར་ནས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་བཟུང་གི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་གཞལ་བྱ། དེ་

[1] ག༥་ན་༡དེ་དེ་ལྟར། ཞ་༥་བ་༣དེ་དེ་ལྟར། པ་༥་བ་༡་དེ་དེ་ལྟར།
[2] ག༥་ན་༩་བཞག། །ཞ་༥་བ་༦་གཞག། །པ་༥་བ་༥་བཞག། །

སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། དེ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལྟ་བུ། དེ་གཉིས་ཀ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་འཆད། དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།

དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་[1] པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་སོང་། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། གཞུང་དེས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། སྒྲོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་

[1] ག་༥་བ་༣་ཞེས། བ་༨་ན་༨་ཅེས། པ་༨་ན༥་ཞེས།

བསྟན་པའི་སྐྱོང་བ་ཡིན་ན། རང་རིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་ཉམས་སྐྱོང་འབྲས་ཡིན་རིགས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐྱོང་བ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན། རང་རིག་ཀྱང[༡]་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ནུས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྔ་མ་དེ་ཡང་གཞུང་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱི་མ་དེ་ཡང་གཞུང་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་

[༡] ག་༥་བ་༤་ཡང་། བ་༤་བ་༩་ཡང་། པ་༤་བ་༣་ཡང་།

པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ནང་འགལ།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ། སྔར་བཤད་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པ་ནས། སྐྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདི་རྣམས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པ་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་རྒྱ་འགྲེལ་གྱིས[1] འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །གཞུང་འདིས[2] འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་ཁས། འདོད་ན། ལྷ་དབང་བློ་ལས།[3] དེས་ན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱམས[4] ཏེ། རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་

[1] ག་༤་ན་༥་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི། པ་༢་ན་༨་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི། པ་༢་ན་༤་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི།

[2] ག་༤་ན་༤་གཞུང་འདི། པ་༢་ན༤་གཞུང་འདི། པ་༢་ན་༢་གཞུང་འདི།

[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༥༣༤་༡༧།

[4] ག༤་ན་༢རྒྱམས། པ་༢་པ་༢རྒྱམས། པ་༢་ན་༢་རྒྱམས།

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རང་རིག་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་དང་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད[1] རིགས་པར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་ལ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞུང་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། གཞུང་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས།

གཞན་ཡང་། སྣང་བ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།

[1] ག༨་བ་༡་ཐྱེད། བ་༢་བ་༣ཐྱེད། པ་༢་བ་༡་ཐྱེད།

སྒྲོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྒྲོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་པ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚིག་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྒྲོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེས་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། སྒྲོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲོང་བ་དེ་རང་རིག་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དེའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།

འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག །དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ལ་མི་བྱེད་དེ། དེ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟེང་ན་སྣང་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེའི་སྟེང་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་

ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟེང་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་གིས་མྱོང་ཞིང་། རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་དྲན་པའི་ཕྱིར། །མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྣང་བ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ལྷ་དབང་བློ་ལས།[1] དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་ཡན་གར་བ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་བཤད་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ཉམས་མྱོང་དང་། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དྲན་པའི་དུས་ན་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་མྱོང་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྣམ་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མྱོང་བ་ཉིད་དེ་རང་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནའང་རེ་ཞིག་དཔྱད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༤། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༥༣༩་༡༢།

ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྣང་བའི་སྣང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྣང་བའི་སྣང་བ་གཉིས་ཡོད་པར་དྲན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྟེང་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྣང་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན། སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པས། སྣང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པ་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་། །དྲན་པ་འདི་ཡི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་དེ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྣང་བར་དྲན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་དེ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྣང་བར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྣང་བར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །མདོ་སྡེ་པས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་

ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ།

ཁོ་ན་རེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་ཤེས་པའི་རྫས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཟུགས་ཤེས་པའི་རྫས་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཟུགས་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་དང་གཟུགས་ཤེས་པའི་རྫས་ཡིན་པ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ལ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་

མངོན་སུམ་གང་ཞིག །གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཕྱར་གྱི་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། མ་རིག་པས་བསླད་པའི་དབང་གིས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྣང་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཡོད་པར་རང་རིག་གིས་རྟོགས་ཤིང་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གསུམ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན། ཚུལ་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཏེ། སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྔོན་པོ་རིག །ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་མ་རིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། སྙོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྣང་ངོར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྣང་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྣང་བར

ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་ཁོ་རང་སྣང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་དྲན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡོད་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དོན་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན། འདོད་ན། དེས་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཡོད་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དོན་བསྡུ་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡོད་པར་དྲན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཊཱི་ཀཱའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པ་ནས། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད། ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་

གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཐལ། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པས་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྣང་བ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་འགྲེལ་པ་འདིའི་ཚིག་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པའི་གཞུང་དེ་འདིར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་སྟེ། རང་སྣང་བ་དང་ཡུལ་གྱི་སྣང་བའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚིག་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྣང་བ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་འདི། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་

ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྔོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་ན། ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུང་དང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་དེས་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེའི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་ལེའུས་རྟགས་ཡང་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་སུམ་ལེའུ་དང་རང་དོན་ལེའུ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ། འདི་འགོག་ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

རིགས་གཏེར་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །སྔོན་པོར་སྣང་འདོགས་པའི་གཞི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ། བག་ཆགས་བརྟན་པའི་དབང་གིས་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་

ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སོང་བ[1]་ཞེས་པ་ཚད་མ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ལ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན། སྔོན་པོར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་གཞི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་། དེ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་གང་ཞིག །དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་ཀློག་ན་མོ་ཡོད་པར་ཐལ། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སྔོན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཡོད། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་སྔོན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་བཞིན་དུ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་དང་། ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་ཤེས་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཀག་ཟིན།

གཞན་ཡང་། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཛིན་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་

[1] ག་༡༠་ན་༣་སོང་བའི། པ་༡༣་ན་༥་སོང་བ། བ་༡༣་བ་༡་སོང་བའི།

ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གཟུགས་སྒྲ་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་ནང་འགལ་ཡོད་དེ། སྒྲོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ལྟར་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན་དོན་མེད་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རིག་དེ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་གཟུང་རྣམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་དེ་གཟུང་རྣམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསལ་བ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་སོང་། སྔོན་པོ་དེ་གཟུང་རྣམ་བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་གཟུང་རྣམ་

བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ན་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་གཟུང་རྣམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་སོང་ཞིང་དོན་གྱིས་དངོས་འགལ་ཡིན། དེར་ཐལ། སྔོན་པོར་སྣང་འདོགས་པའི་གཞིའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དང་པོ་དགོས།

གཞན་ཡང་། སྔོན་པོར་སྣང་འདོགས་པའི་གཞིའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཐད་ལྡན་ལས་བཤད་དོ། །འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པས་དེ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་སྔོན་པོར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་དེའི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཟུང་རྣམ་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རང་གི་འཛིན་རྣམ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས། སྔོར་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ལ་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འདི་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པའི་སྔོན་འཛིན་གཞལ་བྱ། སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་ནུས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཞེས་གསུངས། རང་རིག་གི་ཚད་

མ་ཆོས་ཅན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་པོ་ནས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྣང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྣང་བ་དེ་རང་རིག་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གོང་དུ་བཀག་ཟིན།

ཡང་ཁ་ཅིག །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལའང་། དགག་པ་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྐྱོན་གཞན་ཡང་། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྣམ་ངེས་ཀྱི་ཊཱི་ཀཱར་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། དེས་ན་རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་རྣམ་རིག་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ། །

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ།

ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཟེར་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་ན་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག[1]པ་ལ། བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བསྡུས་ཏེ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ངོས་བཟུང་བ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། མདོ་དོན་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་རིག་གང་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་[2]རྩ་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཆད། གལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་སྐྱོང་གྱུར་ན། །ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་ནས། ཕྱི་རོལ་དོན་ལྡོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་

[1] ག་༡༣་ན་༨་བཞག། བ་༡༥་བ་༣གཞག། པ་༡༥་ན་༩་བཞག

[2] ག་༡༣་བ་༡་ཞེས་བ། པ་༡༥་ན་༨་ཞེས་པ། བ་༡༥་བ་༩་ཞེས་པ།

བར་གྱིས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་པའི་[1] རྩ་འགྲེལ་རིགས་པའི་སྐབས་འཆད།

གཉིས་པ་མདོ་དོན་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། དམ་བཅའ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པས། འདིར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེ་སྟེ། རང་སྣང་བ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྣང་བའོ། །ཞེས་པ་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད། འདིའི་རྣམ་པ་ནི། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པས། [2]སྣང་བ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་པ་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས།[3] དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད། གང་ཚེ་ཤེས་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད། དེ་ཡང་གང་ཚེ་ཤེས་བྱ་དོན་དུ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། [4]གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཞེས་སོགས་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད། གལ་ཏེ་འདི་དག་འདོད་རྣམས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རང་རིག་པ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད། ཅེས་པ། ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད།

འོ་ན། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས། ཡང་ན་

1 ག་༡༢་བ་༡་ཞེས་པ། པ་༡༥་ན་༧་ཞེས་པ། བ་༡༥་བ་༥་ཞེས་པ།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། (༤༧) ཚད་མ་ཙེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། རང་འགྲེལ། ༦༢་༢།

3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། (༤༧) ཚད་མ་ཙེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། རང་འགྲེལ། ༦༢་༣།

4 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། (༤༧) ཚད་མ་ཙེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། རང་འགྲེལ། ༦༢་༤།

རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ལ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུགས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་དེའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་དེ་གཟུང་རྣམ་རྒྱུད་པ་དང་། འཛིན་རྣམ་རྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་སྣང་བ་དེ་རང་རིག་ཅེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བཤད། གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་དེ། གཟུང་རྣམ་ཅེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་ཚུལ་གཉིས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པ་འགྲེལ་པ་དང་། ཊཱིཀ་ཆེན་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དབང་བློ་ལས།[1] ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་བཤད་པར་གྱུར་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] ཤེས་པའི་རྫས་གཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། ཤཱཀྱ་བློ་ལས། ཚུལ་གཉིས་པོ་དེའི་ནང་ནས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུགས་འཛིན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་བྱེད་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༥༣༩:༡༣།
2 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༤༢:༡།

སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྒྲོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] ཚུལ་གཉིས་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་འདིའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་ཡིན་ལ། རང་སྒྲོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཤཱཀྱ་བློ་ལས།[2] ཤེས་པ་གཅིག་ལ་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་དེ་ཇི་ལྟར་འབྲུལ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་དེ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་[3] བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མ་རིག་པས་བསླད་པའི་དབང་གིས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ངོར། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ། ཚུལ་གཉིས་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། །ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཅེས་བརྗོད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྣང་ངོར་དེ་འདྲའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཉིས་མེད་པ། ཤེས་པ་དེ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཉིད་ནི་མ

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༤༣་༣།
2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༩། ཚད་མ་ཉེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༥༥༡་༣༠།
3 ག་༡༣་ན་༧་ཅེས་བཤད་པ། པ་༡༤་བ་༣་ཅེས་བཤད་པ། བ་༡༧་ན་༣་ཞེས་བཤད་པ།

ཡིན་ཏེ། གཉིས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད། །ཅེས་པས། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ཤཱཀྱ་བློའི་འགྲེལ་པའི་དོན། འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་པར།[1] ཚུལ་གཉིས་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། གཞུང་རྩ་བར། ཇི་ལྟར་འཁྲུལ་པས་མཐོང་གྱུར་པ[2]། །དེ་ལྟར་འདི་རྣམ་བཞག་བྱས་པ། །དེ་ཚེ་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ལ་ནི་བཅད་བྱ་མིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འགྲེལ་པ་ཕྱི་མ་དེ་དང་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཞུང་དུ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པ་མེད། །སྐྲ[3]་སོགས་ཤེས་པའི་ཐ་དད་བཞིན། །ཞེས་དང་། གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཡོད་པ་མིན་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་། །འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། །ཇི་ལྟར་རྗེས

---

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༩། ཚད་མ་ཉེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༥༥༡་༢༡།

2 ག་༡༣་བ་༥གྱུར་ཡང་། བ་༡༢་བ་༢གྱུར་ཡང་། པ་༡༢་ན་༢་གྱུར་ཡང་།

3 ག་༡༣་བ་༢་སྐྲ། བ་༡༢་བ་༥་སྐྲ། པ་༡༢་ན་༥་སྐྲ།

སུ་སྣང་བཞིན་བྱས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག[1]་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གང་གི་ལུགས་ཡིན་པ། བློ་གང་གི་ཚད་འབྲས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངོས་བཟུང་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་འདི་ར། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཀག་ནས། སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དབང་བློ་ལས།[2] རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཐ་དད་པར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན། དོན་རྟོགས་པའི་ངོ་བོའི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། གང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཛོག་པར་འགྱུར་ཞེས་དགོངས་ནས་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་མདོ་སྡེ་པ་ལ་དོན་རིག་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་བརྒྱམས[3]་སོ། །ཞེས་དང་། དོན་རིག་པར་ནི་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ལྷ་དབང་བློ་ལས།[4] རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། འཐད་ལྡན་ལས།[5] དེ་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྨྲ་བ་ལ་ཡང་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་

༡ ག༡༨་ན་༡་ཐུགས་པ་ཡིན་ནོ། ཁ་༡༢་བ་༦་ཐུགས་པ་ཡིན་ནོ། པ་༡༢་ན་༢་ཐུགས་ཡིན་ནོ།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༥༣༩་༡༣།

༣ ག༡༨་ན་༨་རྒྱམས་སོ། ཁ་༡༥་ན་༨་རྒྱམས་སོ་། པ་༡༢་བ་༨་རྒྱམས་སོ།

༤ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༥༨༠་༡༦།

༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༨། ཚད་མ་ཇེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག ། འཐད་ལྡན་ཆེ་བའམ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་བཤད། ༡༠༦༨་༡༢།

ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་འདིར། རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དེའི་ནང་ནས་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་འདིར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འཐད་ལྡན་ལས།[1] འདིར་ཡང་ཚད་མའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་རིག་པའི་རིག་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཁོ་ན་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རིག་པའི་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་དབང་བློ་ལས་ཀྱང་།[2] གང་གི་ཚེ་འདི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན། མི་འཐད་པ་དེའི་ཚེ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཕྱི་རོལ་ལ་གནས་པའི་དོན་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་པ་ཉིད་ལྷག་མར་གྱུར་པ་དེ་ལྟར་ན། རང་རིག་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་འདིར། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པ་དེ་དམ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༩། ཚད་མ་ཛེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག། འཐད་ལྡན་ཆེ་བའམ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་བཤད། ༡༡༡༣.༡༥།

2 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༥༡། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༥༣༦.༥།

བཅའ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་རྩ་བར། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་འདིར་མདོ་དོན་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། །ཞེས་དང་། མདོ་དོན་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། སྨོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཁ་ཅིག །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྷ་དབང་བློ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་སྐྱེ་བ་ན། ཞེས་དང་། འཐད་ལྡན་ལས། དེ་ཉིད་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སླ་བ་ལ་ཡང་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དྲི་བ་བརྩམས[1]་སོ་ཞེས་དང་། རྣོ་ན་ཤཱི་བ།

---

[1] ག་༡༥་ན་༡་རྩམས། ང་༡༩་ན་༦་རྩམས། པ་༡༤་བ་༦་རྩམས།

རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་བའི་ལུགས་བསྟན་པར་བཞེད་པས་འདི་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་ལེན། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པས་སེམས་ཙམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པས[1]་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་ན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་

[1] ག་༡༥་ན་༦་པའི། བ་༡༩་བ་༣་པས། པ་༡༩་ན་༣་པའི།

ཅམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་པར་བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་དགོས་བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱོད་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ཐལ། མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡང་མེད། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཡང་མེད། མདོ་སྡེ་པ་ཡང་མེད། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་པ་གསུམ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དེ་གསུམ་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་དེ་གསུམ་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དེ་གསུམ་གང་རུང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྨྲ་བ་ཡང་མེད། དེ་དེར་སོང་བའི་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེར་སོང་བའི་མདོ་སྡེ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་དེར་སོང་བའི་སེམས་ཙམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཟེར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྟོད་པའི་ཚེ་དངོས་འགལ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འདི་རྣམས་ཀྱི་ལན་རྣམ་བདེན་

རྫུན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞུང་དེས་ཁྱོད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ན། གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་གཞན་རིག་དང་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་དེ་དང་རྗེས་མཐུན་པའི་རང་རིག་པ་འདོད་པའམ། མི་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། དེའི་དོན་འཆད་པའི་ཚེ། ལྷ་དབང་བློ་ལས།[1] གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་དོན་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༥༡༡་༡༨།

ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཞེས་དང་། གང་གི་ཚེ་ཡུལ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཞེས་སོ་སོར་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་དབང་བློ་ལས།[1] ཕྱི་རོལ་དང་གཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་དག་ལ། ཞེས་དང་། [2]གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱར་ལྟོས་པ་དེའི་ཚེ། རང་རིག་པ་དང་རྗེས་མཐུན་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་པས་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གང་གི་ཚེ་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཞེས་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཞེས་བསྟན། ཡུལ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཞེས་པས། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ན་རྟོག་ངོ་དེར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༥། ཚད་མ་ཡེ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་བློ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ༧༥་༥།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༥། ཚད་མ་ཡེ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་བློ། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ༥༡་༢།

ཐལ། གང་གི་ཚེ་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དོན་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་སྔོན་པོ་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་བྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་བྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འཐད་ལྡན་ལས།[1] དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྣང་བ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་དོན་དུ་ཞེན་པར་བྱས་པ་དེ[2] ནི་གཞལ་བྱ། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མའོ། །

གཟུང་བའི་རྣམ་པ་རང་རིག་པ། རང་གི་རང་བཞིན་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། གཟུང་བར་རིག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པའི་ཚེ། རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་ཡང་སྒྲ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞུང་གིས་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཅིག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

---

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༩། ཚད་མ་ཛེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག །འཐད་ལྡན་ཚེ་བའམ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་བཤད། ༡༡༡༩་༣༡།

༢ ག༡༢་ན་༣འདི་ནི། པ་༣༣་ན་༦འདི་ནི། པ་༣༡་བ་༩་དེ་ནི།

འོ་ན། གང་གི་ཚེ་ཞེས་སོགས་མདོ་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་གོང་དུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཞེས་བཤད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། འདི་ལྟར་ན། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་གོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེའི་ལན། མདོ་རང་འགྲེལ་དུ། གང་གི་ཚེ་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་དོན། རྣམ་འགྲེལ་དུ། གང་གི་ཚེ་ཤེས་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། རྩོད་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་སྔོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་སོགས་སུ་སྣང་བའི་གཟུང་རྣམ་རང་རིག་གིས་མྱོང་བའི་དབང་གིས་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་སྤོང་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་གྱི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཚད་འབྲས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བ་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་དོན་བསྡུ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་དབང་བློ་ལས།[1] དེས་ནི་དོན་དང་འབྲས་[2]བུ་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། དོན་མྱོང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༥༨༠.༦།
2 ག་༡༢་བ་༤་འདྲ་བ། བ་༢༣་ན་༣་འདྲ་བ། པ་༢༢་ན་༢་འདྲ་བ།

ལྟར་ན། དོན་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ཤཱཀྱ་བློ་ལས།[༡] ཕྱི་རོལ་དོན་ཡོད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་པ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། གང་གི་ཚེ། [༢]གང་ཚེ་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་དངོས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་འདིས། བྱེད་དང་བཅས་པར་རྟོགས་ཉིད་ཕྱིར། །ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཉིད་འགྱུར་བ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་མངོན་སུམ་ལེའུའི་ཇི་ལྟར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུར་མངོན་པར་བཞེད་པ་དེ་བཤད་པ་ཡིན་པར་ལྟ་བར་བྱའོ། རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིའི་དོན་ལ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཚད་འབྲས་ཆེན་མོར་འདི་ལྟར་བཤད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་པ་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་དོན་བསྟུ་འཆད་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་དབང་བློའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པའི་དཔེ་ཐལ་ཆེ་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་།

དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ། ཞེས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་། དཔེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་ཞེས་འབྱུང་བ་དག་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་ཚད་འབྲས་ལ་རང་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༩། ཚད་མ་ཉེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༥༥༣་༡༠།
༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ག། མཁས་གྲུབ་རྗེ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆེན་མོ། ༥༡༢་༡།

རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་གཞུང་འདི་ནས་འཆད་པ་ལྷ་རྒྱན་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེའི་གསུང་སྒྲོས་ལས། ཤཱཀྱ་བློས། ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པ་དག་པ་གཅིག་མ་མཐོང་བར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཞེས་པ་མ་དག་པ་གང་ཞིག །ཤཱཀྱ་བློར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཞེས་བྲངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པ་དག་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དྲི་ཚིག་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན། འཆད་ཚུལ་ནི་མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཞེས་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དོན་རིག་འབྲས་བུར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་དེ། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེའི་ལན། གང་ཚེ་ཤེས་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེས་ན། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་ཅེས་པ་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་འཆད་བྱེད་ཡིན་པས།[1] ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དག་ཅེས[2]གསུངས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་གང་ཚེ་རྣམ་རིག་ཅེས་སོགས། ཚིག་རྐང་གསུམ་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༩། ཚད་མ་ཉེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༥༥༣:༡༠།

[2] ག་༡༤་ན་༦་ཞེས། བ་༢༨་ན་༣་ཞེས། པ་༢༣་ན་༦་ཞེས།

གྱིས་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་གཞལ་བྱ་ངོས་བཟུང་། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཞེས་པས་ཚད་མ་བསྟན། སྐྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་ངོས་བཟུང་། ཞེས་གསུངས།

དེ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཆོས་རྗེའི་རྗེས་འབྲང་དག་ན་རེ། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག[1] ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོས་གཅིག་དེ་ཆོས་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་གཉིས་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་དང་པོ་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་ནས། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འབྲས་རྟོག་དེ་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་གང་ཞིག །དེ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །དེས་ན་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་བློ་གྲོས་རིན་ཆེན་སེང་གེའི་གསུང་སྒྲོས་སུ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་

[1] ཀ་༡༤་བ་༢་བཞག། ཅ་༢༥་ན་༦་གཞག། པ་༢༣་བ་༣་བཞག།

གདོན་མི་ཟ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ཊཱི་ཀཱའི་ལུགས་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་དེ་རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་པར་འདུག །

འོ་ན་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གང་ལ་སྦྱོར། ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ས་བཅད་ཆེན་མོའི་ལུགས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བཅད་ཆེན་མོར་གཞུང་འདིས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པར་བཤད། གཉིས་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་ཚད་འབྲས་དངོས་བཤད་ནས། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་ཅེས[1]་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་འཕྲོས་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] ཇི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་རྫོགས་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཚིགས་བཅད་གསུམ་དེའི་འཕྲོས་དོན་དུ་འཆད་དོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་རྣམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་བསྟན་པར་ལྷ་དབང་བློའི་བཞེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། སྐབས་འདིའི་ལྷ་དབང་བློས།[3] དེ་ནི་དོན་དང་འདྲ་བ་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། དོན་མྱོང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཤད་

[1] ག་༡༩་ན་༣་ཞེས། བ་༢༥་ན་༢་ཅེས། པ་༢༨་ན་༥་ཞེས།
[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༤༢་༣།
[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༥༩༠་༦།

པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་དོན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སོང་། དེར་ཐལ། གཞུང་འདིས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཟེར་ན། འགྲེལ་པ་འདིའི་དོན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་མཐུན་པར་འཆད་དགོས་པ་བྱུང་ན། ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། དོན་དང་འདྲ་བ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དོན་མྱོང་བ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་སྟར་བཤད་ཟིན་པ་འདི་ལྟར་ན། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་པ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་པས་བཤད་པ་དེ། འཐད་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །

མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག །གང་ཚེ་རྣམ་རིག་ཅེས་པས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པར་ཐལ། འདིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདིས་བཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། གཞུང་འདིས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན། དེའི་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཚེ་རྣམ་རིག་རྒྱུ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་ཚིག་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་ན་གསལ་ལོ། །

དེས་ན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དག །གང་ཚེ་རྣམ་རིག་ཅེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་འདིས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད། གཞུང་འདིས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད། ཅེས་གསུངས། གཞུང་འདི་ཆོས་ཅན། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་གཞུང་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞེས་པའི་མདོ་འདིའི་ཚིག་དོན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞུང་གིས་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་

ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་གཞུང་གིས་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་བརྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་དེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན[1]། འདིར་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འབྲས་

[1] ག་༢༠་བ་༡་ཕྱིར་འདིར་མ་ཁྱབ། བ་༢༧་ན་༡་ཕྱིར་འདིར་མ་ཁྱབ། པ་༢༨་ན་༣་ཕྱིར། འདིར་མ་ཁྱབ།

ཏོག་གསུམ་པའི་འཐད་ལྡན་ལས།[1] ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །

ཁ་ཅིག །གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ལ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུགས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་དྲན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ལ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་[2]བྱ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུགས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་[3]ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྔོང་བ་དང་། །དྲན་པས་འདིའི་རྣམ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་[4]གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྫས་ཡིན་པར་དྲན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པས་གཟུགས་འཛིན་མིག

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༤། ཚད་མ་ཇེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག། འཐད་ལྡན་ཚེ་བའམ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་བཤད། ༡༡༢༡་༢།

༢ ག་༢༠་བ་༤་བཟུང་། བ་༢༧་ན་༤་གཟུང་། པ་༢༦་ན་༦་བཟུང་།

༣ ག་༢༠་བ་༤་བའི། བ་༢༧་ན་༤་པའི། པ་༢༦་ན་༧་པའི།

༤ ག་༢༠་བ་༥་ཞེས། བ་༢༧་ན་༥་ཅེས། པ་༢༦་བ་༡་ཞེས།

ཤེས་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ལ་སྣང་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་བསྟན། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྐྱོང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ལ་སྣང་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར། རང་རིག་གིས་སྐྱོང་ཞིང་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པར་མ་བསྟན་ཀྱང་། སྣང་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་རང་རིག་གིས་སྐྱོང་ཞིང་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུགས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་རྟོགས། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་གི་དོན་ནི། དེས་ན་གཞན་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཏེ། དེ་རིགས་པའམ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། །ཅེས་པ་ལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྫས་གཅིག་ལ་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུགས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྐྱོང་བ་དང་། །ཞེས་པ་གཉིས་ལ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུགས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཟུགས་

འཛིན་མིག་ཤེས་གཟུགས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་མྱོང་ཞིང་། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དྲན་པའི་ཕྱིར། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལ། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག[༡] ཡོད་དེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་[༢]ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་འདིའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །གཟུགས་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱ། ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་པོ་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

༡ ག་༣༡་ན་༢་བཞག། །བ་༣༤་ན་༣་གཞག། །པ་༣༢་ན་༥་བཞག། །

༢ ག་༣༡་ན་༢་ཤར་ནས། བ་༣༤་ན་༩་ཤར་ནས། པ་༣༢་ན་༦་ཞེས་ནས།

ཁ་ཅིག །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱ། ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཀག་ཟིན། གཞན་ཡང་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཀག་ཟིན།

ཁོ་ན་རེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་གཞལ་བྱ། རང་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ། རང་ཉིད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་ཀུན་ལའང་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་སེམས་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཅན་དང་བསལ་བ་འདྲ་བ་ལ། རྟགས་ལ་ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མྱོང་བ་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པའི་མྱོང་བ་རང་རིག་ལ་

ཁྱེད་རིགས་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཀག་ཟིན། རྒྱང་འཕེན[1]་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དེས་ཁྱོད་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱང་འཕེན་དེས་རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །རྒྱང་འཕེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱང་འཕེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རྒྱང་འཕེན་དེས་ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ཁྱོད་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས།

གཞན་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་གིས་རྟོགས་པར་ཐལ།

༡ ག་༢༢་ན་༣་རྒྱང་ཕེན། བ་༢༩་ན་༣་རྒྱང་ཕེན། པ་༢༨་ན་༥་རྒྱང་ཕེན།

འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་དེས་ཁོ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བཀག་ཟིན།

༄༅། །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤོང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་འདི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་དབུ་མ་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། །ཞེས་གཟུགས་འཛིན་འབྲུལ་ཤེས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གླང་ཡབ་སྲས་ཀྱི་[1]དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་[2]པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། [3]སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། །ལྔ་པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། །ཞེས་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཤེས་པ་རང་ཡུལ་རྣམ་མེད་ཐུག་ཕྲད་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་

[1] ག་༢༢་བ་༣་ཀྱིས། བ་༢༤་བ་༦་ཀྱིས། པ་༢༤་ན་༢་ཀྱིས།

[2] ག་༢༢་བ་༨་རིག། བ་༢༤་བ་༦་རིག། པ་༢༤་ན་རིག

[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡། རྒྱུད་ཀ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ། ཀྱེའི་རྡོ་རྗེ་བསྡུས་པའི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ༧༤༤་༡༠།

སྨྲ་བ་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གཟུང་རྣམ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་དབང་བློ་ལས།[1] གཅིག་ལ་བློ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་དོན་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མ་ཅན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གྱི་དབང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ས་སྐྱ་པ་ཁ་ཅིག །ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། དཔྱད་ན་རང་རིག་ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང་[2] གཞུང་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་གཞུང་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འདི་ལ་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རྒྱུན་གྱི་གནོད་བྱེད་ནི། དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་དོན་རིག་པའི་དོན་རིག་མེད་པར་ཐལ། དོན་རིག་དེ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསལ་བ་གཉིས་ཀ་སོང་། དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཆོས་ཅན། དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། སྐབས་འདིར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་མདོ་སྡེ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་རང་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༥། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༥༨༡་༡།

[2] ག་༢༢་བ་༧་ཞིང་། བ་༣༠་ན་༨་ཞིང་། པ་༢༩་ན་༧་ཞིག

རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཕྱི་དོན་དེ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་རིག་དེ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ན་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་གྱིས་བཟློག་པར་མི་ནུས་སོ། །

ཁ་ཅིག །ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་ཟེར། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། གཟུང་རྣམ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། མཚན་མཚོན་ལ་ཁྱབ་པ་སྐྱོ་བཞི་རྩེ་བ[1] གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ཆེས་མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་རང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པའི་རིག་གཏེར་ལས།[2] མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་མི་སྲིད་གསུམ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྐྱོ་སྐྱོན་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཚན་མཚོན་ལ་ཁྱབ་པ་སྐྱོ་བཞི་རྩེ་བའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་འཛིན་རྣམ་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་

[1] ག་༢༣་ན་༧་རྩེ་བ། བ་༣༠་བ་༨་རྩེ་བ། པ་༣༠་ན་༣་རྩེབ་པ།

[2] མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག ༡༧། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིག་གཏེར། ༢༩་༡༣།

ཡིན་པར་ཐལ། རང་རིག་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྔར་གྱི་ཚད་འབྲས་དང་འགལ་ཞིང་། དེ་ཚེ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་གཉིས་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེ་ཕྱི་དོན་ཁོ་ན་ལ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག །དེའི་ནང་ཚན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཐད་པ་འབྱུང་[1]། འདོད་ན། དེ་ཕྱིར་ཡུལ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་གཟུང་རྣམ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་མ། ཕྱི་དོན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་མངོན་སུམ་འབྲས་བུ། འོ་ན་འབྲས་རྟོག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་བློས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མེད་དེ། འབྲས་རྟོག་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚད་འབྲས་མ་དཔྱད་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་ལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་དོན་དམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་རིགས་གཏེར་རང་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བློ་དེའི་བཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་བློ་དེའི་བཟུང་དོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཀག་ཟིན།

1 ག་༢༣་བ་༥་ཐུད། ན་༣༡་ན་༥་ཐུད། པ་༣༠་བ་༡་ཐུད།

ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རང་རིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཀག་ཟིན། ཕྱི་དོན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་དུ་ངོས་[1]འཛིན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱལ་དབང་བློ་ལས་བཤད་ཚུལ་གོང་དུ་དྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཐད་ལྡན་ལས། ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། བཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། བདག་ཉིད་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་དེ་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་འབྲས་བུ་འཐད་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་ཉིད་དེ། །ཞེས་ཡང་སྒྲ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་སེམས་

[1] ག་༢༥༨་ན་༣་དངོས་འཛིན། བ་༣༡་བ་༥་ངོས་འཛིན། པ་༣༡་ན་༡་དངོས་འཛིན།

ཅམ་པའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དོན་དམ་པར་ཚད་འབྲས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་ཚད་འབྲས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚད་འབྲས་དང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་དོན་དམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཚད་འབྲས་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ཡིན་ན་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཚད་འབྲས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་རྣམས་འབྱུང་། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་འབྲས་རྫས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དོན་དམ་པར་ཚད་འབྲས་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། [1]གཟུང་བ་འཛིན་པ་རིག་པ་དག །ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་གཞལ་བྱ་དང་། །འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། །ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་སྣང་བཞིན་བྱས། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཚད་འབྲས་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རིགས་གཏེར་ལས། [2]དེས་ན་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི །རྒྱུ་འབྲས་ཉིད་ལ་ཚད་འབྲས་འདོད། །ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དོན་དམ་པར་མཚན་མཚོན་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་མཚན་མཚོན་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ཡིན་ན་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པས་ཁྱབ། མཚན་མཚོན་ཡིན་ན་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བར་པ་རྣམས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་བློ་མ་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། །རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༥༧་༡༩།
[2] མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག། ༡༧། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིག་གཏེར། ༣༢༨།

འཁྲུལ་བ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་[1] ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་གཏེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདོད་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། རང་ངོ་བོས། མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་ངོས་ནས་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། གཞུང་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་གྱི་ཚད་འབྲས་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་ཁས། རང་ཉིད་ཉམས་མྱོང་འབྲས་ཡིན་རིགས། །ཞེས་སློས་མི་རིགས་པར། དོན་རིག་ཡིན་ཡང་རང་རིག་འབྲས། །ཞེས་སློས་རིགས་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཉམས་མྱོང་འབྲས་ཡིན་རིགས། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་གང་ཞིག །ཕྱི་དོན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་མངོན་སུམ་དང་། དཔྱད་ན་རང་རིག་ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་སོགས་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་འབྲས་བུར་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ལ་སོ་སོར་དངོས་འགལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་དོན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་མངོན་སུམ་སྐབས་འདིར་འབྲས་བུར་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ། རང་རིག་ཡིན་ཡང་དོན་རིག་འདོད། ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་

[1] ག་༢༤་བ་༤་སྣང་བས། བ་༣༢་བ་༢་སྣང་བས། པ་༣༡་བ་༦་སྣང་བས།

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འགལ་སྤྱོང་གི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཏུ་ཆིག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཟེར་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་སྨོས་མི་རིགས་པར། ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ཞེས་སྨོས་རིགས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་སྨོས་མི་རིགས་པར། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ནའང་། །ཞེས་སྨོས་རིགས་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་། །ཞེས་སྨོས་མི་རིགས་པར། དེ་ཕྱིར་ཤེས་བདག་གཞལ་བྱ་ལའང་། །ཞེས་སྨོས་རིགས་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་ཡང་སྒྲ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཁས་

ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་ཆེ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན། ཞེས་སློས་མི་རིགས་པར། དེ་ཆེ་ཤེས་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། ཚད་ཡིན་ཞེས་སློས་རིགས་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་འདི་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པ་དེས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་དང་འགལ་བར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་གང་ཞིག །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་[1] འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་

༡ ག་༢༥་བ་༤་ཚད་མ་དེ། བ་༣༨་ན་༢་ཚད་མ་དེ། པ་༣༣་ན་༤་ཚད་མ་དང་།

གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོན་འཛོག་འདི་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་མདོ་སྡེ་པས་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཡུལ་རྫས་ཐ་དད་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་རྟོད་པའི་ལན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱིད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་འདི་འཕེན་པའི་ཚེ་ན་མདོ་སྡེ་པས་ཕྱིད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་འགལ་བར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཆིག་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྡུ་ན། མདོ་སྡེ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ལ། ཚད་འབྲས་ཡུལ་རྫས་གཞན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲུབ་ལྟར་རོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་

མངོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོན་པོ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྔོན་པོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་པོ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དག་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དེས། སྔོན་པོ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སྔོན་པོ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཅིག་དམིགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

དེ་ལ་རེ་ཞིག །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་ནི་སྔོན་པོ་དམིགས་ན་སྔོན་འཛིན་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་དང་སྔོན་འཛིན་དམིགས་ན་སྔོན་པོ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་སྔོན་འཛིན་རང་རིག་དངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་སུ་མྱོང་པའི་རང་རིག་དེས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནི། སྔོན་པོ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞིག །སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༥༨༡་༢།

པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ནང་འགལ། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བཀག་ཟིན།

ཁ་ཅིག །སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་སྔར་བཞིན་ཟེར་ན། ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཡོད་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་ངོ་དེར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་རིགས་གཏེར་པ་ཁ་ཅིག །ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་ཅིང་། དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཡང་། སྐྱོན་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན།

འདི་འགོག་པ་ལ་ཊཱི་ཀར།[1] འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མ་དཔྱད་ན་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་འོང་བ་ཡིན་པས་ལན་ཡང་སྔར་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ལུགས་དེ་མདོ་སྡེ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་དུ་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་ནུས་ཤིང་། ཚད་འབྲས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལ་སྐྱོན་གཞན་ཡང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་ཅིང་། དཔྱད་ན་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཊཱིཀྐཱ། ༥༦༡་ན།

གཞན་སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དཔྱད་ན་རང་རིག་ཡིན་པ་དོན་རྟོགས་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱོན་འཇུག་པ་ཡོད་དོ། །

ཊཱི་ཀའི་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག །སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །གཞན་འདྲ་བ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ལ་རེ་ཞིག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་སྔོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཁྱོད་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་སྔོན་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། ཁྱོད་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་ངོ་དེར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟོག་ངོར་སྔོན་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་

འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཟེར་ན། མདོ་སྡེ་པས་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ངོར། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་ཡང་སྨྲ་སློས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ། ལུང་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་རྩ་བར།[1] ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། །ཚད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེའི་ཚེ་ནི་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་ལྟོས་པས་དོན་གྱི་སྣང་བ་འདི་ཚད་མའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ན་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་འཇལ་བར་བྱེད་ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ལུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། བཤད་བྱ་འཆད་བྱེད་སྦྱོར་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ༩་༥།

བ། དོན་བསྡུས་ཏེ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ངོས་བཟུང་བ། དང་པོ་ནི། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་པས། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་མ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི་ཚད་མ། དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དོན་གྱིས་སྣང་བ་འདི་ཚད་མ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཆད་པ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་དེ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་གསུང་[1]།

འོ་ན་སྐབས་འདིའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་པའི་དོན་གང་ལ་བྱེད་ན། འདི་ལ། ལྷ་དབང་བློར།[2] གཙང་བ་དང་། མི་གཙང་བ་ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། སྡུག་གུ་དང་སྡུག་གུ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་གཞན་མང་པོར། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་པས། སྐབས་འདིའི་དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་བྱེད། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་པས། གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ན། འབའ་ཞིག་ཅེས་པའི་དོན་གང་། གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འབའ་ཞིག་ཅེས་པའི་དོན་དང་། ཐ་སྙད་གང་ཡང་འགྲེལ་བཤད་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་། ཀུན་ལས་བཏུས[3]་ཀྱི་རང་འགྲེལ་འགྱུར་རྙིང་ནི་དབང་ཕྱུག་སྡེའི་མཆན་བུ་དཀྲུས་སུ་ཤོར་བའི་

[1] ག་༢༤་བ་༩་གསུང་། བ་༣༧་བ་༧་གསུངས། པ་༣༧་ན་༦་གསུང་།

[2] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༥ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༥༩༣་༡༠།

[3] ག་༢༤་བ་༦་བསྡུས། བ་༣༤་ན་༩་བསྡུས། པ་༣༧་བ་༣་བསྡུས།

རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་བསྒྱུར་བར་སྣ་མ་དག་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་འགྱུར་སྐྱོན་མང་དུ་ཡོད་པར་མངོན་པས། འགྲེལ་བཤད་དང་བསྟུན་ནས་ལེགས་པར་དཔྱད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྩ་བའི་དོན་བཤད་དགོས་སོ་ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས། ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཚད་འབྲས་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། འབའ་ཞིག་ཅེས་པ་མ་དག་པར་བཞེད་པ་འདྲ་ཞིང་།

ལྷ་དབང་བློར་ནི།[1] གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་འབའ་ཞིག་གི་སྒྲ་མ་བྱུང་ཡང་། ཡང་སྒྲ་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་བཞེད་པ་འདྲ་བས་འབའ་ཞིག་ཅེས་པ་དག་པར་བྱེད་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག །ཅེས་པ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཅེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཚད་མ་མདོའི་དོན་འཆད་པའི་ཚེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་ཞེས་དང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་བཤད་དེ་ཤཱཀྱ་བློས།[2] གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནིའི་སྒྲ་ནི་ཡང་གི་སྒྲའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོར་རོ། །དེའི་ཚེ་ཡི་སྒྲ་ཁོང་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དག་གི་དོན་ནི། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རིགས་རྒྱན་ལས་ཀྱང་།[3] ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ཅེས་པ། ཤཱཀྱ་བློས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་།

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཆེ། ལྷ་དབང་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ། ༥༩༩་༢༡།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༨། ཚད་མ་ཏེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༥༥༥་༥།

༣ སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཚོལ་སྒྲིག་ཁང་། རྒྱལ་དབང་དང་པོའི་གསུང་འབུམ་པོད་བདུན་པ། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ། རིགས་རྒྱན། ༡༥༨་༡༣།

ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ་ཞེས་གསུངས། དེས་ན། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ། ཞེས་པས། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ནའང་། ཞེས་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ཡང་སྨྲས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞལ་བྱ་དེ་དངོས་སུ་བསྟན། དེའི་ཚེ་ཞེས་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པ་དེ་ཤུགས་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། ཤཱཀྱ་བློས། [1] རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོར། དེའི་ཚེ་ཡི་སྨྲ་ཁོང་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སྐབས་འདིར་འབྲས་བུ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གོང་དུ། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་དུ་ངོས་བཟུང་ཟིན་ཅིང་། སྔར་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པར་བཤད་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་འཐད་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་སྨྲ་སྟོན་པའི་འབའ་ཞིག་གི་སྨྲ་སློས་ནས། དེའི་ཚེ་ཞེས་པས། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་འབྲས་བུ་ཤུགས་བསྟན་ལ་འཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་མེད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ནའང་། །ཞེས་པ་ནས། མཚམས་སྦྱོར་མེད་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༩། ཚད་མ་ཉེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༥༥༥། ༧།

སེམས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་པས་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་ཞེས་པའི་དོན་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཆད། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས། [1]གང་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་སོགས་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད། གང་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འདི་རང་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་འཆད། དེའི་ཚེ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན། ཞེས་[2]པས། ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། ཚད་མ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར།[3] དོན་གྱི་སྣང་བ་འདིའི་ཚད་མའོ། །ཞེས་པ་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད། ཡོད་དུ་ཟིན་[4]ཀྱང་ནི་ཞེས་སོགས་དེའི་ཚེ་ཤེས་པ་རང་རིག་པ་ཡང་། ཞེས་པ་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད། དོན་གཞན་མིན་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་རིག་ངོ་བོ་ལ་མི་ལྟོས་པ། ཞེས་པ་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད། གང་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དོན་བདག་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། གང་གི་ཕྱིར་དོན་དེ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དཀར་པོ་དང་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་དོན་རིག་འདོད་ཅེས་སོགས་ཚིག་རྐང་དྲུག་གིས་ཚད་མ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོ་དོན་རིགས་

1 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། ཀུནབཏུས་རང་འགྲེལ། ༦༣། ༦།
2 ག་༢༤་བ་༥་ཅེས་པས། ན་༣༤་བ་༡་ཞེས་པས། པ་༣༦་བ་༧་ཅེས་པས།
3 བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། ཀུན་བཏུས་རང་འགྲེལ། ༦༣་༡།
4 ག་༢༤་བ་༥་ཟིན་ཀྱང་། ན་༣༤་བ་༢་ཟིན་ཀྱང་། པ་༣༦་བ་༧་ཟི་ན་ཀྱང་།

པའི་སྐོ་ནས་བཤད། དོན་འཛིན་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། དེ་རྣམས་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བ་དེ་འཆད། དེ་ཡང་ཚད་མ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བ་དེ། དོན་འཛིན་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འབྲས་བུ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བ་དེ། རང་གི་ངོ་བོའི་སྤྱོད་པ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཞལ་བྱ་ལ་རྟོད་པ་སྤང་བ་དེ། དེ་དང་འདྲའམ་གཞན་འདྲར་རུང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་འབྲས་ངོས་བཟུང་བ་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གང་གི་ལུགས་ཡིན་པ། བློ་གང་གི་ཚད་འབྲས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གང་གཙོ་བོར་བསྟན་པ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་རྣམ་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། གཞུང་འདིས་འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་རྟོག་གཉིས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འཐད་ལྡན་ལས། ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ། དོན་ནི་གཞལ་བྱ། བཟུང་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མ། བདག་ཉིད་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་དབང་བློས།[1] དེ་ཕྱིར་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༦། ཚད་མ་ཡེ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་བློ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ༥༩༥།

ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགོངས་ནས་གཅིག་ཤོས་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱོགས་དག་ལ་མདོ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས། ཡང་ན་རང་རིག་འདིར་འབྲས་བུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་འདིར་མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་འབྲས་དང་མངོན་སུམ་བཞིའི་ནང་ནས་དབང་མངོན་གྱི་ཚད་འབྲས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ལོག་རྟོག་གཙོ་བོར་འགོག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་འདིར་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་ཉིད་དེ། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་། །རང་ཉིད་ཉམས་མྱོང་འབྲས་ཡིན་རིགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་བསྟན། དེའི་ཚེ[1]་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན།

[1] ཀ་༣༠་བ་༢་དེ་ཆོ། བ་༤༠་ན་༣་དེ་ཆོ། པ་༤༠་ན་༡་དེ་ཆོ།

གསུམ་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་འདི་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་གིས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་དོན་ནི་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཐད་ལྡན་ལས།[1] འདིར་འཐད་པ་འདིས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལོག་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཉིད་འབྲས་བུར་རིགས་ཀྱི་དོན་རིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འདུག་སྟེ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་དེ་འབྲས་རྟོག་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་ཙམ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་བླངས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གཉིས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀའི་གཞལ་བྱའི་ཕྱི་དོན་བཀག་པའི་རང་ལྡོག་ནས་མ་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ཡང་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འདུག་སྟེ། འདིར་འཐད་པ་འདིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་འདིར། ཕྱི་དོན་འགག་པའི་རང་ལྡོག་ནས་གཞལ་བྱར་མི་འཇོག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༡༠༥། ཚད་མ་ཇེ། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་འཐད་ལྡན་ཆེ་བའམ་ཚད་མ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འགྲེལ་བཤད། ༡༡༣༠.༡༥།

ཡང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་ཕྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། གཞུང་དེས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འཐད་ལྡན་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལས། རང་རིག་པ་ཉིད་འབྲས་བུར་རིགས་ཀྱི་དོན་རིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཤཱཀྱ་བློ་ལས།[1] ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བསམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདིའི་ལན། མཁས་རློམ་ཁ་ཅིག །ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ལ་དགོངས་པ་བསམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོན་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བསམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མ་དག་ཅེས[2] ཟེར། འདི་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རྒྱུན་གྱི་མན་ངག་མེད་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་ནི། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་། །རང་ཉིད་ཉམས་མྱོང་འབྲས་ཡིན་རིགས། །ཞེས་བཤད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཛིན་རྣམ་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་སྐབས་འདིར་འབྲས་བུར་འཇོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པ་སྐྱེ་ཁ་ནང་ཁོ་ན་ལ་ཕྱོགས་པའི་རང་རིག་གི་ཚད་འབྲས་སྟོན་པའི་ཚེ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ལ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༩། ཚད་མ་ཉེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༥༥༥། ༡༣།
[2] ག་༣༡་ན་༥་ཞེས། བ་༨༡་བ་༣་ཅེས། པ་༨༠་བ་༦་ཅེས།

བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་བསམ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་ལས།[1] ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་རང་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཚད་མར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བསམ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་སྣང་འདི[2]ཡི་ཚད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཤཱཀྱ་བློའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ལ་ལན་ཐོབ་ཅིག །འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་གཞུང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་དོན་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། འདིས་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཤཱཀྱ་བློ་ལས།[3] དེ་བས་ལོག་ནས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་གཞུང་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་བར་མ་ཁྲབ་སྐྱེ། ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་དོན་རིག་འབྲས་བུར་འཇོག་ན་བདེན་ཡང་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༩། ཚད་མ་ཉེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༥༥༥་༡༡།
[2] ག་༤༢་ན་༢་འདིའི། བ་༤༢་ན་༢་འདིའི། པ་༤༡་ན་༥་འདིའི།
[3] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༩། ཚད་མ་ཉེ། ཤཱཀྱ་བློ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད། ༥༥༢་༡༨།

གཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པ་འདིར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ་ལ་འཇོག་རིགས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གཞལ་བྱ་ལའང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུང་རྣམ་ཚད་མར་འཇོག་རིགས་ཏེ། དེའི་[1]ཚེ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རིག་འབྲས་བུར་འཇོག་རིགས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོའི་དཔྱོད་པ་ན། །རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། གཞུང་དེ་དག་གི་ཚིག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉིད་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་པས་ཤི་ཟིན་པ་ལ་སླར་ཡང་མཆོན་སྣུན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ནི་དཔེར་ན་བོང་བུ་གཞལ་བྱ། རྟ་ཚད་མ། གླང་པོ་ཆེ་འབྲས་བུར་བྱས་པ་དང་མཚུངས་པས་དགག་སླ་བ་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའོ། །

ཁ་ཅིག །ཕྱི་དོན་གཞལ་བྱ། གཟུང་རྣམ་ཚད་མ། དཔྱད་ན་རང་རིག་པའི་དོན་རྟོགས་འབྲས་བུ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་འོག་ན་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་གཞུང་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཔྱད་ན་རང་རིག་ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་དེ་འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་སྔར་ལྟར་ལ་མ་དཔྱད་པའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིག་ཅིང་དཔྱད་ན་རང་རིག་འབྲས་བུ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཕྱི་དོན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད

[1] ག་༣༡་བ་༨་དེ་ཚེ། ན་༢༣་ན་༡་དེ་ཚེ། པ་༢༡་ན་༢་དེ་ཚེ། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱ་བར་དེའི་ཚེ་ཞེས་བྲིས་འདུག

རིག་པ་འབྲས་བུ་ཞེས་ཟེར་བ་ཐམས་ཅད་འགྲེལ་བཤད་དང་འགལ་བའོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ཁྱོད་གཟུགས་ཡོད་པ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཐད་པ་བུད་ཟེར་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་

པའི་གཟུགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་མེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་[1] པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །བློ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་བྱེད་ན། །འགལ་བ་བདག་ཉིད་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མེ་དང་མེ་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་ལྡན་ལ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མེ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། མ་ཁྱབ་མཚམས་[2] དང་པོ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་བུད། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

---

1 ག་༣༤་བ་༣་སྒྲུབས། ན་༩༣་བ་༣་སྒྲུབས། པ་༩༤་བ་༦་སྒྲུབས།

2 ག་༣༤་བ་༧་འཚམས། ན་༩༣་བ་༧་མཚམས། པ་༩༣་ན་༣་འཚམས།

གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སྨྲ་བས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་པས་དངོས་སྨྲ་བའི་ངོར་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དངོས་སྨྲ་བ་གཉིས་ལ་གཟུགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་ངོར་དེ་ལྟར་འགོད་པའི་ཚེ་དེ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་བས་དངོས་སྨྲ་བའི་ངོར་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དངོས་སྨྲ་བ་གཉིས་ལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་དངོས་སྨྲ་བས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ངོར་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་

ཀྱིས་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་རྒོལ་དང་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྱུ་རྒོལ་དང་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྱུ་རྒོལ་དང་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབུད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ནི། །རབ་གྲགས་བརྟེན་ནི་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེའི་ལེགས་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། མ་ཁྱབ་མཚམས་[1] ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་བྱུད། རྟགས་བསྒྲུབས་[2] ཟེར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་

1 ཀ་༣༣་བ་༤་འཚམས། བ་༤༥་ན་༡་མཚམས། པ་༤༤་ན་༤་འཚམས།

2 ཀ་༣༣་བ་༤་སྒྲུབ། བ་༤༥་ན་༢་སྒྲུབ། པ༤༤་ན་༥་སྒྲུབ།

གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག །ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་[1]པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སོང་། དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་

[1] ག་༣༨་ན་༡་གྲུབ། བ་༨༥་ན་༢་གྲུབ། པ་༨༨་བ་༨་གྲུབ།

པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོ་མངོན་སུམ་དེ་ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་དེ་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་དེ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་མིག་ཤེས་ཀྱི་

གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འཐད་པ་བུད། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ཟེར་ན་དངོས་འགལ་ལ་མི་འགྲོ་བར་བསྒོད་ཆེ་སྟ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ཁྱོད་གཞལ་བྱ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག

འཐད་ལྡན་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ཁྱོད་གཞལ་བྱ་ཞེས་སོགས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ཀ་སོང་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་བླངས་བར་བྱ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁས་ལེན་ཅེས་གསུངས། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ

རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་པོ་ནས་ཁས་བླང་བར་བྱ་བའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན་སོང་། མདོ་སྡེ་པས་དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། །བརྗོད་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པར། །གྲངས་ལྡན་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །ངོ་བོ་བློ་ལ་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོགས་པ་འདུག་ནའང་རེ་ཞིག་བཞག ། སྔགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོགས་པ་འདུག་ནའང་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་བརྗོད། ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་པས་གཟུགས་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྣ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བུད་ཟེར་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྣ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་གཞུང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་གཞུང་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་དུ་གྱུར་པའི་ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་གཞུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྣ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྣ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། དེས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་པ་མཛོད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་པ་མཛོད་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་པ་མཛོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་པ་མཛོད་མངོན་པ་མཛོད་ཡིན་ཀྱང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་རང་གཞུང་དེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་གཞུང་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་གཞུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བཀག་ཟིན།

ཁ་ཅིག །སྔར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་དམ་བཅའ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མདོ་སྡེ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་དམ་བཅའ་བར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཚད་

མས་གྲུབ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ཁས་མི་ལེན་བྱས་པ་ལ།

ཁ་ཅིག །ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཁས་ལེན་ན། གཟུགས་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གཟུགས་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཁྲིག །འདོད་ན། རྒྱང་འཕེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བུམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་མཚམས་ལ། རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཚད་མས་ཞེས་པའི་གང་

ཟག་ཡིན་ན། དེ་གཞལ་བྱར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཞལ་བྱར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན། དེ་གཞལ་བྱར་ཁས་མི་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་[1]ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དེ་གཞལ་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་གཞུང་ཡིན་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་གཞུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཟུགས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་ཁྱབ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ལ་ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱེད་པའི་ཚེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་པའི་

༡ ག་༣༦་བ་༢་གང་ཟག་ཡང་། བ་༤༥་བ་༣་གང་ཟག་ཀྱང་། པ་༤༡་བ་༦་གང་ཟག་ཡང་།

ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། མཛེས་མི་མཛེས་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེ་ལྟར་ཡོད་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཛེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཉིད་མཛེས་པར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ལྷས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་མཛེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་མི་མཛེས་པར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལྷས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་མཛེས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་མཛེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་གསལ་བ་གཉིས་ཀ་ཚད་བསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཚེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་ཏེ། དེ་རིགས་པའམ་དེའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་རིགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་དེས་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་

རང་འདྲའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཏད་ན། གཟུགས་དེ་མཛེས་མི་མཛེས་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཛེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཉིད་མཛེས་པར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་དབང་མངོན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་མཛེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཉིད་མི་མཛེས་པར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གསལ་[1]བ་གང་རུང་གཅིག་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ཚེ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བྱ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་ཚེ་ན་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མར་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་ཚེ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མར་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་རང་རིག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་དེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་ཚེ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་

[1] ག་༣༥་བ་༣་བསལ། བ་༥༠་བ་༦་བསལ། པ་༥༠་ན་༡་བསལ།

པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་འཛིན་རྣམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་ཚེ་གཟུང་རྣམ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དོན་སྣང་འདི་ཉིད་ནི། །ཚད་ཡིན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུང་རྣམ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་འདྲའི་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རང་ལུགས་ནི། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚེ། འཛིན་རྣམ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་པའི་རིག་པ་དེ་དེའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཁྱབ་པ་དངོས་འགལ་ལ་མི་འགྲོ། །

ཡང་ན་དེའི་སྦྱོར་བ་ནི། གཟུགས་གཞལ་བྱ་ལ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚེ་འཛིན་རྣམ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་འཇོག་དེའི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྦྱོར་བ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མ་དང་། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་ཚེ་ཚད་འབྲས་ཡུལ་རྟས་གཞན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེས་ཡིན་ལུགས་ལ་སྔོན་པོ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ཚིག་སྐྱོན་ཙུང་ཟད་འདུག་པ་འདྲ།། །།

༄༅། །ལེའུ་བཞི་པའི་མཐའ་དཔྱོད་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་མཛད་པ་མཛོང་བའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གསུང་རབ་གངས་རིའི་སྤོ་ལ་གནས་བཅས་ནས། །སྒྲུབ་དང་སུན་འབྱིན་རིགས་པའི་ང་རོ་ཡིས། །ཕས་རྒོལ་གླང་པོའི་སྤོབས་པ་འཕྲོག་བྱེད་པ། །སྨྲ་བའི་སེང་གེ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རྒྱལ། །སྐྱབས་གསུམ་རིགས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་གྲགས་པའི་གསུང་། །རྣམ་འགྲེལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ། །གཞན་དོན་ལེའུའི་གཞུང་གི་དཀའ་གནས་རྣམས། །རྒྱལ་ཚབ་དར་མའི་ལུགས་བཞིན་དབྱེ་བར་བྱ། །

དེ་སྐད་ཕྱིར་བདག་མཛོང་བའི་ཚིག །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། སྒྲུབ་ངག་དང་སུན་འབྱིན་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། རང་དོན་ལེའུ་དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་དཔྱད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་རྟོགས་པ་བཀོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་

ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སུན་འབྱིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལ་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཕྱིར་རྗོལ་གྱི་ངོར་མི་འདོད་པ་འཕེན་ཞིང་[1]། འདོད་པ་འགོག་པར་བྱེད། རྗོལ་བའི་ངོར་འདོད་པ་སྒྲུབ་ཅིང་། མི་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས[2] སྐྱོན་མེད་དེ་གཉིས་ཀས་འབྲེལ་བ་སྟོན་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་ལ་ནི། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་ངེས[3]། སྒྲ་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་ན། སྔར་མི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲ་མ་བྱས་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་འགོག་པར་འདུག་སྙམ་པ་ནི་མི་འདོད་པ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཁྱབ་པ་ངེས་ཤིང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་རྟག་པར་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་ནི། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་ཞིང་། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སུན་འབྱིན་གྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ལོག་ནས་བློ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་

༡ ག་ཙ་ན་༡ཅིད། པ་ཙ་ན་ཙཅིད།

༢ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༥༨་ན།

༣ ག་ཙ་ན་ཙངེས། པ་ཙ་བ་ཙངེས།

སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པའི་བྱེད་པ་ལ། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དེ་སྐྱེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས[1]་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་[2]ནས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་འདྲའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཡང་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས[3]་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད[4]་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཕན་འདོགས་བྱེད་དུ་མེད་

༡ ག་༤་བ་༡་ཁྱབ་ཞེས། པ་༤་བ་༤་ཁྱབ་ཞེས།

༢ ག་༤་བ་༡་རྟེན། པ་༤་བ་༦རྟེན།

༣ ག་༤་བ་༥་ཁྱབ་ཞེས། པ་༣་ན་༣་ཁྱབ་ཞེས། ་

༤ ག་༤་བ་༥བསྐྱེད། པ་༣་ན་༥བསྐྱེད།

པར་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མེད་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླ།

ཁོ་ན་རེ། ལུང་དེའི་དོན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་འབྲས་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དངོས་སུ་བསྐྱེད། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་གིས་རང་འབྲས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་[1]པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་རྒྱུད་ནས་སྐྱེད་[2]བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཐོས་

༡ ག་ཇ་ན་ང་སྐྱེད། པ་ཇ་བ་ཇ་སྐྱེད།
༢ ག་ཇ་ན་ང་བསྐྱེད། པ་ཇ་བ་ང་བསྐྱེད།

པའི་ཉན་[1]་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན། ཁྱོད་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྗོད་[2]་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ། ཁྱོད་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བྱེད་ལས་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་འགོད་དགོས་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། [3] རང་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལེའུའི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ལ། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་སྐྱེད་པར་

[1] ག་༣་ན་༥་མཉན་ཤེས། པ་༣་བ་༤་མཉན་ཤེས།

[2] ག་༣་ན་༥་བརྗོད། པ་༣་བ་༥་བརྗོད།

[3] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༥༩་༣།

བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། ལུང་དེའི་དོན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དེ་དངོས་སུ་སྐྱེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེ་སྐྱེ། དེའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་མེད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་དོགས་པ་བཀོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རང་དོན་ལེའུ་ལས་ལོགས་སུ་གཞན་དོན་ལེའུ་བརྩམས་[༡] པ་དོན་མེད་

༡ ག་༤་ན་༡་རྒྱམས། པ་༤་བ་༤་རྒྱམས་།

པར་ཐལ། གཞན་དོན་ལེའུ་ལས་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །དེ་རང་དོན་ལེའུས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུས་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་ནས། ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་མི་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་གི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་དོན་ལེའུ་བརྩམས་[1]པ་ཡིན་ནོ་ཞེར་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུས་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་གི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུས་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་ངག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྨོངས་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་གཞན་དོན་ལེའུ་བརྩམས་[2]པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[3] སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལེའུའི་གདན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་ལ། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །གཞན་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་

[1] ག་ང་ན་༣་རྩམས། པ་ང་བ་༤་རྩམས།

[2] ག་ང་ན་ང་རྩམས། པ་༥་ན་༡་རྩམས།

[3] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༤༥༩་༣།

རྗེས་དཔག་ཡིན་ཟེར་ན། རང་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་དོན་ལེའུས་རྟགས་ཡང་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞན་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། རང་དོན་ལེའུ་ལས་ལོགས་སུ་གཞན་དོན་ལེའུ་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་དོན་ལེའུས་རྟགས་ཡང་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན། གཞན་དོན་ལེའུས་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྟགས་སྦྱོར་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟགས་སྦྱོར་དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་དངོས་སུ་སྐྱེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅིག[1] ཅར་དུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདི་[2] ཡང་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ། རྟགས་སྦྱོར་དེ་དང་སྒྲུབ་ངག་དེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་།

[1] ག་༤་བ་༢་གཅིག། པ་༥་བ་༢་གཅིག

[2] ག་༤་བ་༢་འདིར་ཡང། པ་༥་བ་༢་འདིར་ཡང་།

ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ཚུལ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་རང་འབྲས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་རང་འབྲས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཡང་། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་འབྲས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གོང་བཞིན་རིགས་འདྲེའོ། །

གསུམ་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་རྒོལ་གྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བཀོད་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག

པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ངག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་གིས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བཀོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་འགོད་པ་པོའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ སྦྱོར་ངག་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་རང་ཉིད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ངག་ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ངག་རྣམ་དག་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་བསྟན་བཅོས་སུ་བྲིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་གྲུབ་སྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] སྐབས་འདིར་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ཞར་ལ་བསྟན་པ་ནི། ཕྱིར་རྒོལ་ལ་བརྗོད་པས། བསྒྲུབ་[2]བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟར། རྒོལ་བས་དངོས་སུ་བཀོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བསྟན་བཅོས་སུ་བྲིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཐིག་ལས།[3] སྦྱོར་བ་མཐོང་བ་གོམས་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་རྟགས་སྦྱོར་འགྱུར་བའི་བདག་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བའི་བྱེ་བྲག

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༤༢་༡།

༢ ག་༥་བ་༣་སྒྲུབ། པ་༧་ན་༨་སྒྲུབ།

༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རིགས་ཐིགས། ༡༡༦་༥།

བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས།[1] དེ་མཐོང་བ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་བསྟན་བཅོས་སུ་བྲིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཟེར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག །རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག[2]མེད། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཟེར་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་བསྟན་བཅོས་སུ་བྲིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །རིགས་ཐིག་དང་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ཚེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་ངེས། ༦༧༣.༡༧།
༢ ག་༥་བ་༧་ཡང་དག་མེད། པ་༧་བ་༣་དག་མེད།

ཚེ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་དེ་རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བས་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་བསྟན་བཅོས་སུ་བྲིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལས་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེའི་ཚེ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟར་སྣང་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲུབ་ངག་ལྟར་སྣང་གང་ཞིག །ཐུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་དེ། རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འཕྲིག །རྟགས་འཕུད། འདོད་ན་སླ།

ཁོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་ལྟར་སྣང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་བསྟན་བཅོས་སུ་བྲིས་པ་མཐོང་ཞིང་བསམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་པ་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་བུད། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། རང་གིས་རང་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། །རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། །ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ངོ་བོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང་། །འདོད་ཅིང་མ་གསལ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་

པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས[1]པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་འདི། རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེ་ལ། དེ་རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྒྲ་བློ་དོན་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་

[1] ག་༢་ན་༡་སྡུས། པ་༤་ན་༣་སྡུས།

སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་འགོད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་བོ། །སངས་འཕགས་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། སྒྲ་ཟློ་དོན་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲ་སྐྱོན་དང་བྲལ་ན། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་སྒྲ་སྐྱོན་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་སངས་འཕགས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་སྒྲ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲ་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲ་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཆོས་ཅན་གཉིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་ཆོས་མཚུངས་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་དག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་སྒྲུབ་

ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་གཉིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མི་མཚུངས་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་དག་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་དག་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་དག་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྔར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ། སྦྱོར་བ་སྔར་གཅིག་གི་གཏན་ཚིགས། སྦྱོར་བ་སྔར་གཅིག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྦྱོར་བ་སྔར་གཅིག་གི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་དག་དེ། སྦྱོར་བ་སྔར་གཅིག་གི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་སྦྱོར་བ་སྔར་གཅིག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྦྱོར་བ་སྔར་གཅིག་གི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་དག་དེ།

སྦྱོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ན། མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མཚོན་བྱར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མཚོན་བྱར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་སྦྱོར་བ་དེ་སྐོར་གྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བས་ག༌ཤག[1]་གོ །

ཁ་ཅིག །བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་དག་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་དག་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།

---

[1] ག་༤་ན་༣་བ༌ཤག་གོ། པ་༡༠་བ་༥་བ༌ཤག་གོ།

ཁ་ཅིག །བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་དག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་དག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདི་ཀུན་ལ་སྐྱོན་མེད་དུ་གྲགས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཚད་མ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས

བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཚུལ་གསུམ་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རང་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་ངེས་པ་དེ། རང་ཉིད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་དག་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་[1] པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་དག་གཉིས་འགལ་ཟེར་བ་དང་སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སུ་ཆོལ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་

---

[1] ཀ་༤་བ་༨་འགོད། པ་༡༡་བ་༨་བགོད།

ཚེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་ན་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེ། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཚེ་ན་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གིས། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགོད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་ཚེ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་འགོད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱི་རྒོལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་ན་དངོས་འགལ་ཡིན་ཏེ་སློབ། །

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དེའི་ངོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་

དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་མེད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟགས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པའི་ཚེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། །

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཟེར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་ཁ་མའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།[1] དེ་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ཚིག་ལ་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་རང་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་བཀོད་པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་འདྲ་བའི་རྟགས་སྦྱོར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༧༨་ན།

པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་དང༌། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ[1]། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] རང་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ[3]། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྟགས་ཅན་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ལ། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཚུལ་གསུམ་ལ་གོ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་དངོས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[4] ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་ངག་ལ་ནི་སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་ཞིང་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

[1] ག་༡༠་ན་༣་ཕྱིར། པ་༡༣་བ་༤་ཕྱིར།

[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༥༩་༣།

[3] ག་༡༠་ན་༤་ཡིན་པར་ཐལ། པ་༡༣་བ་༤་ཡིན་པར་ཐལ།

[4] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༥༨་༤།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། གོང་གི་རྒོལ་བ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] རང་དོན་ལེའུའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

མཚན་གཞི་ལ། ཁ་ཅིག །རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་འདི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཆོས་དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡག་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་བུམ་པ་

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༥༩་ཁ།

བཞིན་སྒྲ་ཡང་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་འདི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་ནམ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན[1]། ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་སྒྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་རྟགས་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་

[1] ག་༡༠་བ་༦་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། པ་༡༥་ན་༡་འདོད་ན། ཁྱོད།

རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་སྦྱོར་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཚེ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་རྟགས་ཡིན་གསུངས་[1]པ་འོག་ཏུ་འགོག་གོ །རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་[2]བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་དེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་རྟག་པ་ཡིན་ན། མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། བྱས་པ་ཡིན་ན་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱབ་པ་ཕྱི་མ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་སྔ་མ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དགག་གཞིས་གཤག་[3]གོ །

དེ་བཞིན་དུ་རྟག་ན་ཆོས་དེ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། ཆོས་དེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེད་ངེས་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟག་ན་མེད་ངེས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

༡ ག་༡༡་ན་༣་གསུང་བ། པ་༡༥་ན་༤་གསུངས།
༢ ག་༡༡་ན་༣་ཁྱོད་ཀྱི་བྱས། པ་༡༥་༤་ན་ཁྱོད་ཀྱིས།
༣ ག་༡༡་ན་༤་བཤག། པ་༡༥་བ་༣་གཤག།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་

པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལོག་ཡང་ཡིན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲུབ་ངག་འགོད་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ངོས་གཟུང་བ། དང་པོ་ནི། ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་དག་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་རང་གི་བསྟན་དོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བ། བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་རང་གི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བརྗོད་པ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྒྲ་བློ་དོན་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་འབྲས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་ངག་ལ་རྒོལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གང་ཞིག །སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་[1]རྒྱུད་ཀྱིས་[2]བསྡུས་པ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་སྒྲུབ་ལ་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་[3]པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ལྟ་བུ། རང་ཉིད་འགོད་པ་པོའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྔ་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་རང་ཉིད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་ཆད་ལྷག་མེད་པར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམ་དག་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་

[1] ག་༡༣་ན་༢་གིས། པ་༡༢་ན་༥་གིས།
[2] ག་༡༣་ན་༢་ཀྱི། པ་༡༢་ན་༥་ཀྱི།
[3] ག་༡༣་བ་༡་སྡུས། པ་༡༢་ན་༦་སྡུས།

དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བཀོད་པའི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ལྟ་བུ། སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ལ་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གང་ཞིག །སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་བརྗོད་པ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ལྟ་བུ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གང་ཞིག །ཕྱོགས་ཆོས་དང་ལྡོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་བརྗོད་པ་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ལྟ་བུ།

གསུམ་པ་ནི། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཅིག[1]ཅར་དུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་མཚན་

[1] ག་༡༢་བ་༤་གཅིག་ཅར། པ་༡༥་ན་༡་གཅིག་ཅར།

གཞི་ཡིན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་འགོད་དགོས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྐྱལ་ཡང་དག་མེད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྐྱལ་ཡང་དག་གི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གང་རུང་གཅིག་བཀོད་པས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།[1] དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་ཤེས་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དངོས་སུ་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གོང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་འཐད་པ་[2] འབུད། འདོད་ན། ཚད་མས་དམིགས་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། ཡང་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་རྐྱལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱ་བ། ༥༧༢་༦།
[2] ག་༡༣་ན་༣་བར། པ་༡༨་ན་༧་བར།

གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་དེ་གཞི་དེར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྒྲ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡང་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཚད་མས་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་གཞགས་ནས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་གསུམ་བྱིའོ། །

གཞན་ཡང་། རང་གི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་ངག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཞེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱས་པ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་ཅེས་

པའི་དགག་དེས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་དགག་དེས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པའི་དགག་དེས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དགག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་དགག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་དགག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ནས།

རང་གི་ལུགས་ལ། རང་ཉིད་འགོད་པ་པོའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་བྱས་པ་དང་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་རང་ཉིད་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་སྟོན་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངག་རྣམ་དག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་གང་ཞིག་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་དངོས་སུ་སྟོན་ཅིང་། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་ཤུགས་ལ་སྟོན་པ་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ

ལས་ལོག་པར་དངོས་སུ་སྟོན་ཅིང་བྱས་པ་མི་རྟག་པར་ཤུགས་ལ་སྟོན་པ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་མཚམས་དང་པོ་ལ་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བུམ་པ་ཡོད་པ་སྣང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བུམ་པ་བདེན་པར་ཡོད་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡོད་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག །ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་མ་ཁྱབ་མཚམས་གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་མ་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་འོག་ཏུ་བསྒྲུབ།

གཞན་ཡང་། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཏུ་བཀོད་པ་གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བར་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། [༡]གསུམ་ལས་ཚུལ་གང་རུང་བ་ཉིད། །མ་བསྟན་མ་ཚང་ཡིན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་

[༡] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༢༨་༡།

བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་[1]པའི་རྟགས་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གོང་དུ་བཀག་ཟིན།

མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ལ། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ན་མཚོན་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མཚོན་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མཚོན་བྱར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་རོ། །མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་

[1] ག་༡༨་ན་༢་ཞེས། པ་༣༠་ན་༦་ཅེས།

མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། རྟག་ན་མ་བྱས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེས། བྱས་པ་རྟག་པ་ལས་ལོག་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེས་བྱས་པ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བྱས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ལན་མེད་དོ། །

ཁོ་ན་རེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་དེ། ཁྱོད་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཞེས་ཟེར་ན་ཆོས་ཅན་

སྐྱོན་ཅན་ནོ། །

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་བཞིན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཤུགས་ལ་བརྗོད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁྱབ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁྱབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འགྲུབ།

ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག

གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་ངག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམ་དག་གང་ཞིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་ཏེ་རྟག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ངག་དེ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྦྱོར་ངག་རྣམ་དག་གང་ཞིག །དེ་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སོང་། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ངག་དེ་སྦྱོར་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ངག་དེ། [1]འཇིག་པ་ཡོད་ཙམ་འབྲེལ་བ་ཅན། །ཉིད་ཕྱིར་སྒྲ་ནི་མི་རྟག་ཉིད། །ཅེས་པའི་གཞུང་གི་སྦྱོར་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ སྔར་བཞིན། འདོད་ན་སྔར་བཞིན་མཚུངས་པ་བྱེད་དོ། །

ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་དང་། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་ངག་རྣམ་དག་འགལ་ཞེ་ན། བྱས་ན་

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༩༤༣་༡༧།

མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ[1]། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྒྲ་ནི་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་འདི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ངག་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་རྣམ་དག་འགོད་དགོས་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་དང་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་ཟག་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་ངག་དེ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་

[1] ག་༡༨་ན་༡་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན། པ་༣༣་བ་༦་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན།

པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] སྒྲུབ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་མིན་དགོས་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྣམ་ངེས་དར་ཊཱི་ཀ་[2]ལས།[3] འདིས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་དུས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དུས་ན་ཡིན་པར་བསྟན་གྱི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དགོས་པར་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སུ་གང་གི་ངོར་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པའི་ངོར་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ངེས་པས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ངོར་ནི་ཁྱོད་ལྟར་ན། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྒྲུབ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་[4]པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་

1 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༥༤་༦།

2 ག་༡༦་ན་༦་ཊིཀ་ལས། ཕ་༢༣་ན་༥་ཊིཀ་ལས།

3 སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཉ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་ངེས་ཊཱི་ཀ་ཆེན། ༡༦༩་༥།

4 ག་༡༦་བ་༢་གཅད་པར། ཕ་༢༣་བ་༡་གཅོད།

ཕྱིར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདིར་མ་ཁྱབ། འོ་ན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་དཔྱོད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པའི་ངོར་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ངེས་པས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་ལུང་འདིས། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་

མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན། སྒྲ་རྟག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ཁོ་ནར་[1] གྲུབ་པའམ་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ནི། གཏན་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འགོད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན། སྒྲ་ཡང་བྱས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་བཀོད་མ་ཐག་པའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་མངོན་གྱུར་དུ་ལྡན་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་རྣམ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་མངོན་གྱུར་དུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

[1] ག་༡༢་ན་༣་ཀོ་ན། པ་༣༨་ན་༢་ཀོ་ན།

ཁོ་ན་རེ། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་ཚད་མའི་བྱ་བ་འགོག་པ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཀྱང་ཚད་མའི་བྱ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན། སྒྲོ་འདོགས་དང་ཐེ་ཚོམ་དངོས་སུ་འདྲེན་བྱེད་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་དགོས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

[1]གཞན་གྱིས་བརྟགས[2]པ་ཡིས། ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་འབྲེལ[3]ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དགག་གཞག་སྤོང[4]གསུམ་ལས་དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་ངག[5]དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་དེས་ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་ངག་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་

---

༡ བསྟན་འགྱུར་དགེ་བསྙུར་མ། ༤༢། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༢༥་༦།

༢ ག་༡༢་བ་༡་བརྟག་པ། པ་༣༤་བ་༢་བརྟག་པ།

༣ ག་༡༢་བ་༡་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་འབྲལ་ཕྱིར། པ་༣༤་བ་༢་གཉིས་འབྲལ།

༤ ག་༡༢་བ་༡་བཞག་སྤང་། པ་༣༥་ན་༡་བཞག་སྤང་།

༥ ག་༡༢་བ་༣་ཐལ་ངག། པ་༣༥་ན་༡་ཐལ་འགྱུར།

འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲངས་ཅན་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་ན་གང་ཟག་དེའི་ངོར་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །དེས་ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་ལ་རེ་ཞིག་དོགས་པ་ནི། ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལན་མི་ཐེབས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ལ་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཡང་མི་ཐེབས། ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཡང་མི་ཐེབས། འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཡང་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེའི་ངོར་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། དེའི་ངོར་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ངོར་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླ།

ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བའི་ངོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཟེར་ན། དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བ་ལ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྒོལ་བས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་འཁོར་གསུམ་གང་རུང་ལ་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བས་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ལ་ལན་ཐེབས་ན། ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་རྒོལ་བས་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ལན་ཐེབས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པའི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས།

གཞན་ཡང་། སྔར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་དང་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཆོས་

སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་ནས། སྒྲ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་ངག་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྔར་གྱི་སྐྱོན་རྣམས་སོ་ན་གནས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུགས་སྔ་མ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་ངག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བས་ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་ངག་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཅེར་བུ་བས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཕྱོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བ་མེད་པ་གང་ཞིག །ཐལ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་རྒོལ་བ་ཡོད། དེས་ལན་གྱིས་ལྡོག་པར་མི་ནུས་པའི་ཐལ་ངག་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལ། དུ་བའི་དུས་ན་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད

པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་དུ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྒྲ་ཆོས་ཅན་མི་རྟག་པར་ཐལ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་ལ་མཚུངས་པ་རྣམ་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་སུན་དབྱུང་བྱའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་གི་ཞེན་དོན་སུན་འབྱིན་པར་ནུས་པའི་ཐལ་ངག་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དུ་བ་ཡོད་ན་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལ། དུ་བའི་དུས་ན་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་པར་ཐལ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་དུ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གནོད་བྱེད་རྣམ་དག་ཏུ་འཇུག་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་མནོན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་མ་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་རྟགས་སྟོན་པའི་ངག་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་མ་གྲུབ་ཅིང་། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་རྟགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ངག་དེ་ཁྱོད་

སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་དགག་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་གསུམ་བྱེད།

ཁ་ཅིག །ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཐལ་དགག་རྣམ་དག་དེ། ལྟོག་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མཉན་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལོག་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལོག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ། ལྟོག་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལོག་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལོག་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ། ལྟོག་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོས་ལོག་དེ། དེ་འདྲའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་བ་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་

གང་ཞིག །སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ལོག་དེ། དེ་འདྲའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ལོག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སླ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལོག་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལོག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྡོག་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུ་ལྡན་ལ་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ལོག་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལོག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ལོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁ་ཅིག་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་དེ། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་

ཅིག །ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཚེ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་དངོས་སྐྱོན་དུ་བཀོད་པའི་ཚེ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་ཚད་མའི་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཚད་མ་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་ཚེ། འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་དངོས་སྐྱོན་དུ་བཀོད་པའི་ཚེ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གལ་ཏེ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་ཚིག་རྣམས་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།

དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་ལ་ཚིག་རྣམ་དག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་[༡] འཇུག་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་ཚིག །རང་སྨྲ་བ་བོའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་སློང་གི་བསམ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཅེས་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་ན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ཡོད་པས་ཁྱབ། ཡོད་ན་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་ན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་ན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་ན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་གཤག །སྔར་བཞིན་དཔྱད་དོ། །འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་

[༡] ག་༣༠་ན་༧་ཡང་དག་དུ། པ་༣༩་ན་༥་ཡང་དག་ཏུ།

ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་ན་ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པར་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད། སྒྲ་རྟག་པ་མིན་པར་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཅེར་བུ་བས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལྗོན་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་ཡིན་པར་ཐལ། ཤུན་པ་བཤུས་ན་འཆི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གྲངས་ཅན་གྱིས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་

པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྲངས་ཅན་གྱིས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཁོ་ན་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ལ། གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་དུ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངའི་ལུགས་ལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དོན་བྱེད་ནུས་པ་མ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་དངོས་འགལ་ལ་འབུད། གཞན་ཡང་ངའི་ལུགས་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཕོ་ན་ལ་འཕངས་པའི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཕོ་ན་ལ་འཕངས་པའི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གྲངས་ཅན་གྱིས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཕོ་ན་ལ་འཕངས་པའི། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མདུན[1]་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པའི་ངོར་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །མདུན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ལན་འདེབས་པས་ཁྱོད་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་བོ། །

ཁ་ཅིག །སྒྲ་རྟག་པ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་ན། རྟག་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན། སྒྲ་མ་བྱས་པར་གནས་པའམ། སྒྲ་མ་བྱས་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་བསལ་བ་ཡིན། མ་བྱས་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཐལ་ཆོས་སུ་གཟུང་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། རྟག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་

༡ ག་༢༡་བ་༥་འདུན་གྱི། པ་༣༡་ན་༨་འདུན་གྱི།

རྟག་པ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། འདོད་པ་དེ་དང་འགལ། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་མེད་པ་དེ་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གོང་བཞིན་འཁྲིག །ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་དེ་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་བཞེད་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་རྟག་པ་དེ། བུམ་པ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་བཞེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་རྒྱ་བར་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་བུད། འདོད་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དམ་བཅའ་དེའི་བཞེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དེ་རང་བརྗོད་པའི་སྐབས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚད་མའི་བསལ་བྱ་ཡིན་ན། མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཚད་མའི་རིགས་མི་མཐུན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པའི་བསལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་དེ་ཁྱོད་སེལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མའི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་དེ། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་བཞེད་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དེའི་དམ་བཅའི་བཞེད་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་བཞེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་བུམ་པ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒྲ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཟེར་ན། བུམ་པ་དང་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དེ། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རྟག་པ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཡོད་དགོས་པར་བུད། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡོད་ན། བུམ་པ་དང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སླ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟགས་བསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྟགས་བསལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པ་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྔར་བཞིན་སོང་། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་གི་རྭས་གཤག

གོ། །གཞི་རྟགས་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་མེད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཞི་རྟགས་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། རྟག་པ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས།

ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་དང་ཤེས་བྱའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་པ་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟག་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་དང་འགལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན། དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པས་གཤག་གོ །ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། མེད་པ་དེ། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་གོང་གི་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་ན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་བྱའི་བྱེ་

བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན། ཁྱོད་དེ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྟག་པ་དེ་ཡང་ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡིན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེ་ཡང་ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན། ཆོས་ཅན་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བུམ་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྒྲ་ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་གསུམ་པ་ལ། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ལ་དངོས་སྐྱོན་དུ་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དངོས་སྐྱོན་དུ་འཇུག་ན་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་གཉིས་པ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་ངེས་དང་འགལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་ངེས་ལས་ཐ་དད། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན་མེད་ངེས་ཀྱང་[1]ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་གི་རྭས་གཞགས་ནས་འཁོར་གསུམ་བྱེད། མ་ཁྱབ་མཚམས་དང་པོ་ལ། སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

[1] ག་༢༣་བ་༦་མེད་ངེས་ཡང་། པ་༣༩་ན་༤་མེད་ངེས་ཡང་།

པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་[1]། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[2] རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། རྟགས་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པས་ཁྱབ་པ་དེ། དེའི་དོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་དེའི་བསལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་བསལ་བ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་མི་འབབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[3] རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ།

[1] ག་༢༨་ན་༢་ཅེས་གསུང་། པ་༣༨་བ་༡་ཅེས་གསུང་།
[2] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༦༩་༡།
[3] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༦༦༩་༡།

རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས་འགལ།

གཞན་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་ཁས། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་ཐལ། མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དེ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་རི་བོང་རྭ་མེད་པ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་དངོས་འགལ། ཞེས་ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ།

ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཆོས་ཅན། རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས

ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དེ་རིགས་[1]པ་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་ནུས་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་དེ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་ནུས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རྟག་པ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྟག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་བྱུད། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་དེ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟག་པའི་

[1] ག་༢༩་བ་༤་རིག་པ་ཡང་དག། པ་༣༥་བ་༩་རིགས་པ་ཡང་དག

རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་རྟག་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་རྣམས་སོང་།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཁྱབ་རང་འཕངས་ཡུལ་གྱི་རྒོལ་བ་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་གྲུབ་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་འབབ་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་། རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག །རང་ཉིད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཟློག་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་ནུས་པ་དེ། རང་རྒྱུད་འཕེན་ནུས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཟློག་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་མི་ནུས་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་དེ། རང་རྒྱུད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལ་དབྱེ་ན། ལྡོག་པ་རང་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ལྡོག་པ་གཞན་རིགས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གང་ཞིག །ལྡོག་པ་རང་རྒྱུད་རང་དང་རིགས་གཅིག་པ་འཕེན་པ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གསུམ་ཡོད། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །ལྡོག་པ་རང་རྒྱུད་རང་དང་རིགས་མི་མཐུན་འཕེན་པ། དབྱེ་ན། བརྒྱད་ཡོད། འདི་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་དོན་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ[1]། ཁ་ཅིག །སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་མི་འབབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་ཡང་མི་འབབ། ཚད་མའི་བསལ་བ་ཡང་མི་འབབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་འབབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་བསལ་བ་གནོད་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ཀྱི་བསལ་བ་ཡང་མི་འབབ་ཚད་མའི་བསལ་བ་ཡང་མི་འབབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ཡིན་པར་ཐལ། བསལ་བ་གནོད་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་བཅུ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་

[1] ག་༢༥་བ་༢་སྨད་བ། པ་༣༦་བ་༤་སྟོད་བ།

ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ཟེར་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟག་ན་ཁྱོད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིའི་ཁྱབ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རྟག་ན་ཁྱོད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། རྟག་ན་བྱས་པ་ཡིན་པར་བྱུང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཞེས་ཟེར་ན། རྩ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་པའི་ཚེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མེད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པས་གཞགས་ནས་འཁོར་གསུམ་

བྱེད་དོ། །ཟེར་ན། ཆ་བར་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་རྭ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཟེར་ན་ཆ་བར་མ་ཁྱབ། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འདོད་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བུམ་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་བུམ་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། ཆ་བར་འདོད་ན། བུམ་པས་

དགེ་བའི་ས་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཚད་མས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་འགལ། ཟེར་ན། གཞུང་དོན་ལ་དཔྱད་པ་ནི། ཅུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གེ་ན་རེ། བ་གླང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན་བུམ་པ་དུ་མ་ཡིན་ན་གཅིག་གི་མཚན་གཞི་མི་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཁ་ཅིག །བ་གླང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པ་དེ་བ་གླང་གི་སྤྱི་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲས་ཤེ་ན་[1]དུ་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བ་གླང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་

[1] ག་༣༧་ན་༢་དེ་འབྲས་ཞེ་ན་དུ་མ་དང་། པ་༢༩་ན་༡་ཞེ་ན།

གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྣམ་ངེས་ལས། [1] དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བ་གླང་གི་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དུ་མ་ལ་ཡོད་པའི་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ་བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འགྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་བྱས་པ་ལ། དར་ཊཱིཀ་པ་ཁ་ཅིག །ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དེ་བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འགྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་དེའི་རྟགས་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཙེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་ངེས། ༦༩༧་༡༣།

ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་དབུ་མ་སྣང་བ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཊཱིཀྐ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་དང་། གཞན་སེལ་ཆེན་མོ། ཕར་ཚད་ཀྱི་དར་ཊཱིཀ། ཚད་མ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་སོགས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྒྲའི་དོན་སྤྱི་དེ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་མཚུངས་པར་གཞན་སེལ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག །བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འགྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་སུ་རྒོལ་ཡང་དག་དང་དེའི་རྟགས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དཔྱད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ནི། །རབ་གྲགས་རྟེན་ནི་གྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །རང་འདོད་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་ཅན། །དངོས་པོ་རྣམས་སྟོད་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཁྲིན་པ་བསལ་ནས་སྨྲོའོ། །ཙ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། སྒྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་རྟེན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ན། སྒྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་སུ་རྒོལ་ཡང་དག་དང་སྒྲོར་བ་སྐོར་གཅིག་གི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །

ཡང་དེ་སྐད་སྨྲ་བ་པོ་ན་རེ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་དེ་བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དེ་ཆ་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་དོན་དམ་པར་འཕྲོད་འདུ་མ་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བ་གླང་གི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་པོ། །

[1] ངོ་བོའི་ཚིག་ཟུར་བདག་ཉིད་འདོད། །ཅེས་པའི་སྐབས་སུ། སྤྱིར་བ་དང་མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་ངོ་བོའི་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་གྲུབ་ཟིན་པ་རྣམས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས།

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༢༨.༡༥།

སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཞར་དུ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བཀོད་བཞིན་པ་རྣམས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཞར་དུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་རྒོལ་གྱིས་ཁས་མ་བླངས་པ་རྣམས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཅད་ནས། དེ་ཡིན་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་རྒོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཞར་དུ་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བརྗོད་དགོས་པ་བཅད་ནས། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་འདོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྔོར་བ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་དེ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལས་སྒྲ་མི་

 རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག [1]།དེ་སྒྲུབ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་འདོད་ལས། །དེ་དོན་ཉིད་ནི་རྟོགས་དཔྱད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།

དེའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གོ་བའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གོ་ནུས་ཏེ། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྦྱོང་བ་དང་རྟགས་ཡང་དག་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་སློག་ཀྱང་ཀྱི་དོན་བདེན་པ་གསར་དུ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། [2]གཏན་ཚིགས་ཐེ་ཚོམ་ལ་བརྗོད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

---

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཚིག་བ། ༥༩༡.༡༦།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཚིག་བ། ༥༤༢.༡༨།

ཀོ་ན་རེ། སྐྱོན་མེད་དེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཟེ་ཆོམ་དང་བཅས་པའི་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཟེ་ཆོམ་དང་བཅས་པའི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས།

ཀོ་ན་རེ།[1] དེ་ལས་ཟེ་ཆོམ་དག་སྐྱེ་ཕྱིར། །དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཟེ་ཆོམ་ལྡོག་མི་ནུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གང་ཟག་དེའི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྔོར་བ་དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས

[1] བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༢༥.༡༨།

བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ཀྱིས་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་གི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གིས་ཁྱོད་ཚད་མས་[1]གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ངོར་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་[2]བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྟེང་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་མེད་ཟེར་ན། དེ་དེ་

[1] ག་༢༤་བ་༣་ཚད་མས་མ་གྲུབ། པ་༦༢་བ་༦་ཚད་མས་མ་གྲུབ།
[2] ག་༢༤་བ་༣་སྒྲུབ་བྱ། པ་༦༢་བ་༦་སྒྲུབ་བྱ།

སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་བྱས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གང་ཟག་དེའི་ལུགས་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེའི་ངོར་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ངོར་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཆོས་ཅན། གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བཏགས་པ་བ་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཞེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་དེའི་ངོར་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། གང་ཟག་དེའི་ལུགས་ལ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ངོར་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒོལ་ཡང་དག་གི་ལུགས་ལ། བྱས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་ངོར་བྱས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ལུགས་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གང་ཟག་དེས་ཁྱོད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་དེའི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྗོད་པའི་ཚེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གོལ་ཡང་དག་གི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གོལ་ཡང་དག་གིས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྗོད་པའི་ཚེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྗོད་པའི་ཚེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གོལ་ཡང་དག་གིས[1]་ཁྱོད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

གཉིས་པ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། མཚན་གཞི་ལ་དཔྱད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རིགས་གཏེར་ལས། སྒྲའི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ། །འཁྲུལ་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་

[1] ག་༣༠་ན་༦་ཡང་དག་གི །པ་༡༣་བ་༦་ཡང་དག་གི

མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། ཁོ་ན། བྱས་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས།[༡] རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྱས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱས་པར་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རིགས་གཏེར་ལས། ཚོགས་དོན་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་གདོད་ནས་གྲགས། །ཞེས་བཤད་པས། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཤེས་བྱ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།[༢] ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ན། །གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་གསུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་ཡིན་དགོས་

༡ མེས་པོའི་ཞལ་བཞག། ༡༧། ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། རིགས་གཏེར། ༣༥། ༡༥།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༥༦༩་༡༨།

པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཁྱོད་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ།[1] རྗེས་དཔག་གིས་དགག་གཞི་འཛུལ་བར་འདོད་པ་ནི། རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྒྲ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཁ་ཅིག །མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བརྗོད་པའི་ངག་གིས་སྒྲ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ངག་དང་། སྒྲའི་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་གཉིས་ཀས་སྒྲ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། [2]གཉིས་ཀས་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །བརྗོད་བྱའི་ཤན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཤ་ཤུག་གཉིས་ཤིང་དུ་འཛིན་པའི་བློ་དེས་ཤ་ཤུག་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཤ་ཤུག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་གཉིས་ཤིང་དུ་མཚུངས་

༡ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༢༧་༥།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༡༧༥་༡།

པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། [1] བློའི་སྣང་བ་ལ་ཐ་དད་དེ། །དེ་དག་མཚུངས་ཞེས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེས་ཤ་ཤུག་གཉིས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཉིས་ཤིང་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། [2] རྟག་ཏུ་དེ་ཙམ་རྣམ་ཤེས་ན། །གསལ་བ་མི་ཤེས་ཐལ་འགྱུར་བའི། །དེ་ཡི་ཚེ་ན་ནམ་ཡང་ནི། །དེ་ལྡན་འབྲེལ་བ་མ་གཟུང་ཕྱིར། །དེ་དང་ལྡན་ངེས་མི་འགྱུར་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྒྲ་བྱས་པའི་ཁྱད་གཞིར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། [3] ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་སྒྲ་བྱས་པའི་ཁྱད་གཞིར་ངེས་ན། བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ངེས་དགོས་ལ་བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ངེས་ན། སྒྲ་ཡང་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་འབྲེལ་ཞིང་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་མ་རྟོགས་ཟེར་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༤༧༩.༩།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༩༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ། ༤༧༦.༡༨།
༣ སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཆ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༡༠༣.༥།

དཔག་གིས་ཕྱོད་རྟོགས་པར་ཐལ། ཕྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་སྒྲ་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས།[1] དགག་རྟགས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ལུང་དེས་རིགས་གཏེར་བ་ཁ་ཅིག །ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཚུལ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་དང་སྒྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མི་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

[1] སྐུ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། ༤༢༧.༤།

ཁ་ཅིག །ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རྟོགས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངག་གིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་བརྗོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དགག་པ་གང་ཞིག །རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། སྨྱུ་གུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བརྗོད་པའི་སྒྲས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་ནི། དགག་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་རྟོགས་ན།

ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ངེས་ངོར་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་སྒྲུབ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྟགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་མི་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

ཁ་ཅིག །སྒྲས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །ཕྱོགས་ཆོས་འཁོར་ལོའི་གཏན་ཚིགས་དགུའི་རེ་མིག་འགོད་ཚུལ་བཅས་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ཚད་མའི་མདོའི་དངོས་བསྟན་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བསྡུ་བ། མཐུན་དཔེ། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ། འཁོར་ལོ་ལ་འགོད་ཚུལ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི།[1] ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་དང་། །རྣམ་གཉིས་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་། །རྣམ་གསུམ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་། །ཡོད་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པ་དགུ་བསྟན་ནས། དགུ་པོ་དེའི་རྟགས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཆོས་ཅན་དཔེ་རྣམས་སྟོན་པ་ལ།[2] གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་། །བྱས་དང་མཉན་བྱ་རྩོལ་ལས་བྱུང་། །མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་རེག་མེད་པ། །དེ་དགུ་རྟག་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་དགུ་བསྟན། རྟག་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ལྷག་མ་བརྒྱད་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཡང་། ཚིགས་སུ་བཅད་ན། རྟག་དང་མི་རྟག་རྩོལ་བྱུང་དང་། །རྟག་དང་རྟག་དང་རྟག་པ་དང་། །རྩོལ་བྱུང་མིན་དང་མི་རྟག་རྟག །དེ་དགུ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར། །སྒྲ་དང་སྒྲ་དང་དུང་སྒྲ་དང་། །སྒྲ་དང་སྒྲ་དང་དུང་སྒྲ་དང་། །དུང་སྒྲ་དུང་སྒྲ་སྒྲ་དང་ནི། །དེ་དགུ་ཆོས་ཅན་དག་ཏུ་འགྱུར། །

---

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཚད་མ་རྣམ་ངེས། ༢༣༨.༣།

༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། གཏན་ཚིགས་འཁོར་ལོ། ༩༦༥.༡༡།

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་དགུ་པོ་དེ་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཡང་དག་གཉིས། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་གཉིས། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་བཞི། དབུས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པའི་རྟགས་གཅིག་དང་བཞིར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེང་འོག་གཉིས་ལ་ཡང་དག་གནས། །ཡོགས་གཉིས་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །ཟུར་བཞི་དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ། །དབུས་ན་ཐུན་མོང་མིན་མ་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། [༡]གཏན་ཚིགས་འཁྲུལ་འཁོར་རྣམ་པ་ཡིས། །དཔེ་ཡི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་བུམ་དང་བུམ་མཁའ་བཞིན། །བུམ་པ་གློག་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ནམ་མཁའ་བུམ་དང་བུམ་མཁའ་བཞིན། །མཁའ་དང་བུམ་པ་གློག་བཞིན་དང་། །གློག་དང་ནམ་མཁའ་བུམ་པ་བཞིན། །བུམ་པ་གློག་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ནམ་མཁའ་རྟུལ་ཕྲན་ལས་བུམ་རྣམས། །འདི་ནི་ངེས་པའི་དབང་བྱས་ཡིན། །

བཞི་པ་ནི། གང་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚན་གཞི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུའོ། །

ལྔ་པ་འཁོར་ལོ་ལ་འགོད་ཚུལ་ལ། རེ་མིག་དགུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་གསུམ་ལ་འདི་ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་བཀོད། རེ་མིག་དང་པོ་སྒྲས་ཟིན་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་སྒྲས་བརྗོད་ལྟ་བུ་ཡིན། དོན་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དང་བུམ་པ་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་། གཏན་ཚིགས་འཁོར་ལོ། ༩༦༦་༡།

བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡོད་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེང་དུ་བཀོད་པའི་རྟགས་སྦྱོར་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་དུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པས་ཁྱབ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱས་པ་གཏན་ནས་མེད་དོ། །དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་གློག་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་མི་རྟག་པ་དེ་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་དུ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། རྩོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ། རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རེ་མིག་བར་པ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་འདི་ལྟར་བཀོད། འཁོར་ལོའི་སྒྲས་ཟིན་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། བྱས་པ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ། རྟག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པ་འདོད་པའི་རྒོལ་ངོར་[༡] བཀོད་ཚོད་ཡིན་ནོ། །དོན་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་དང་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། བྱས་པ་དེའི་

༡

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད། རི་མིག་དབུས་མ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་དུ་གསུངས་པ་ནི། མཉན་བྱ་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་རྗོལ་བའི་ངོ་བོར་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཏན་མེད་དུ་སོང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྗོལ་བ་དེས་ཕྱོགས་གང་ལ་ཡང་ཡོད་མེད་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་དང་བུམ་པ་དང་གློག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། རྩོལ་བྱུང་དུང་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ལ་རྩོལ་བྱུང་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྩོལ་བྱུང་བུམ་པ་དང་། རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་གློག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རི་མིག་མཐའ་མ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་འདི་ལྟར་བཀོད། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གློག་དང་ནམ་མཁའ་དང་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། མི་རྟག་པ་དུང་སྒྲ་རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་གཉིས་ཡོད། རྩོལ་བྱུང་ལ་མི་རྟག་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དུང་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། རྩོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་དང་གློག་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྩོལ་བྱུང་དེ་དུང་

སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་གཏན་མེད་དུ་འཇུག་པའི་འོག་ཏུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་རྗོལ་བྱུང་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྗོལ་བྱུང་གཏན་ནས་མེད་དོ། །ཆེ་བྲག་པས་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་རེག་བྱ་ཅན་མིན་པ་དང་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་འདོད་པའི་དེའི་ངོ་བོར་སྒྲས་ཞེན་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་དང་རྡུལ་ཕྲན་དང་ལས་དང་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ། དབང་ཤེས་དེ་དེའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་འཇུག་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།། །།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་ཀླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འབྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

པར་དུ་བསྒྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕེལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྒྲུན་དང་བསྒྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

སེར་བྱེས་མཁས་སློན་གྲྭ་ཚང་གིས་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྲུན་མ་ཞུ་སྒྲིག་སྐབས་ཀྱི་ལས་བྱེད། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་དང་དཔར་སྐྲུན་གནང་མཁན་བཅས།

སེར་བྱེས་མཁས་སློན་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱག་མཛོད་སྐབས་ཉེ་ཤུ་པ།

ཞུ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ།

སེར་བྱེས་ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཡ་མ་བསོད་ནམས།

དཔེ་རྙིང་ཁག་དྲུག་དང་ཞིབ་བསྡུར་གནང་མཁན།

ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༣)ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སློན་གྲྭ་ཚང་གི་འདུལ་བ་གསར་རྙིང་།

དབུ་མ་གསར་རྙིང་གོང་འོག །ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྲྭ་བཅས་ནས་འདེམས་བསྒྲིམས་ཞིབ་བསྡུར་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།

ཐ་མའི་ཞུ་དག་གནང་མཁན།

སེར་བྱེས་མཁས་སློན་གྲྭ་ཚང་གི་དཔེ་ཁྲིད་དགེ་རྒན་རྣམ་པ།

དཀར་ཆག་སྒྲིག་མཁན།

ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༣)ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སློན་གྲྭ་ཚང་གི་ལྷ་རམས་འཛིན་གྲྭ།

ཡིག་ཆར་དྲངས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་འཚོལ་མཁན་དང་དེབ་སྒྲིག་པ།

ཕྱི་ལོ་(༢༠༡༣)ལོའི་སེར་བྱེས་མཁས་སློན་གྲྭ་ཚང་གི་འདུལ་རྙིང་འཛིན་གྲྭ་དང་འདུལ་གསར་འོག་མའི་འཛིན་གྲྭ་བཅས་ནས་ལུང་འཚོལ་བའི་ལས་བྱེད་རྣམ་པ།

ལས་དུས།

ཕྱི་ལོ་(2012)ནས་(2015/08/07)བར་ལོ་ངོ་བཞིའི་རིང་།

འཕྲེམ་སྤེལ་བྱེད་མཁན་དང་དཔར་སྐྲུན་བདག་དབང་སེར་བྱེས་མཁས་སློན་གྲྭ་ཚང་།

ཕྱི་ལོ་(2015)ལོར་གློག་ཀླད་ཐོག་དཔེ་བསྐྲུན་མའི་པར་གཞི་ཐོག་མར་བསྒྲིགས།